

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

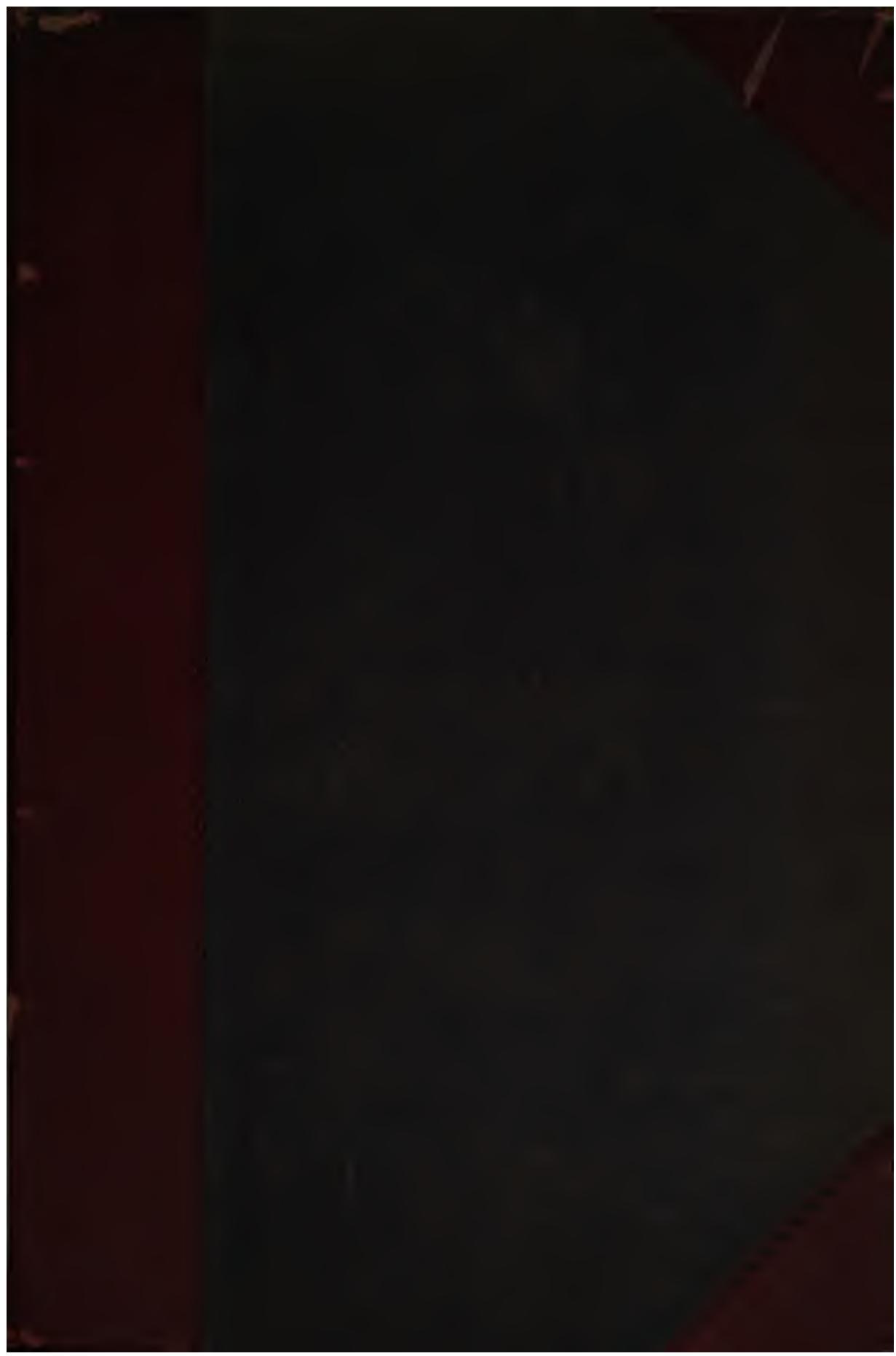
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

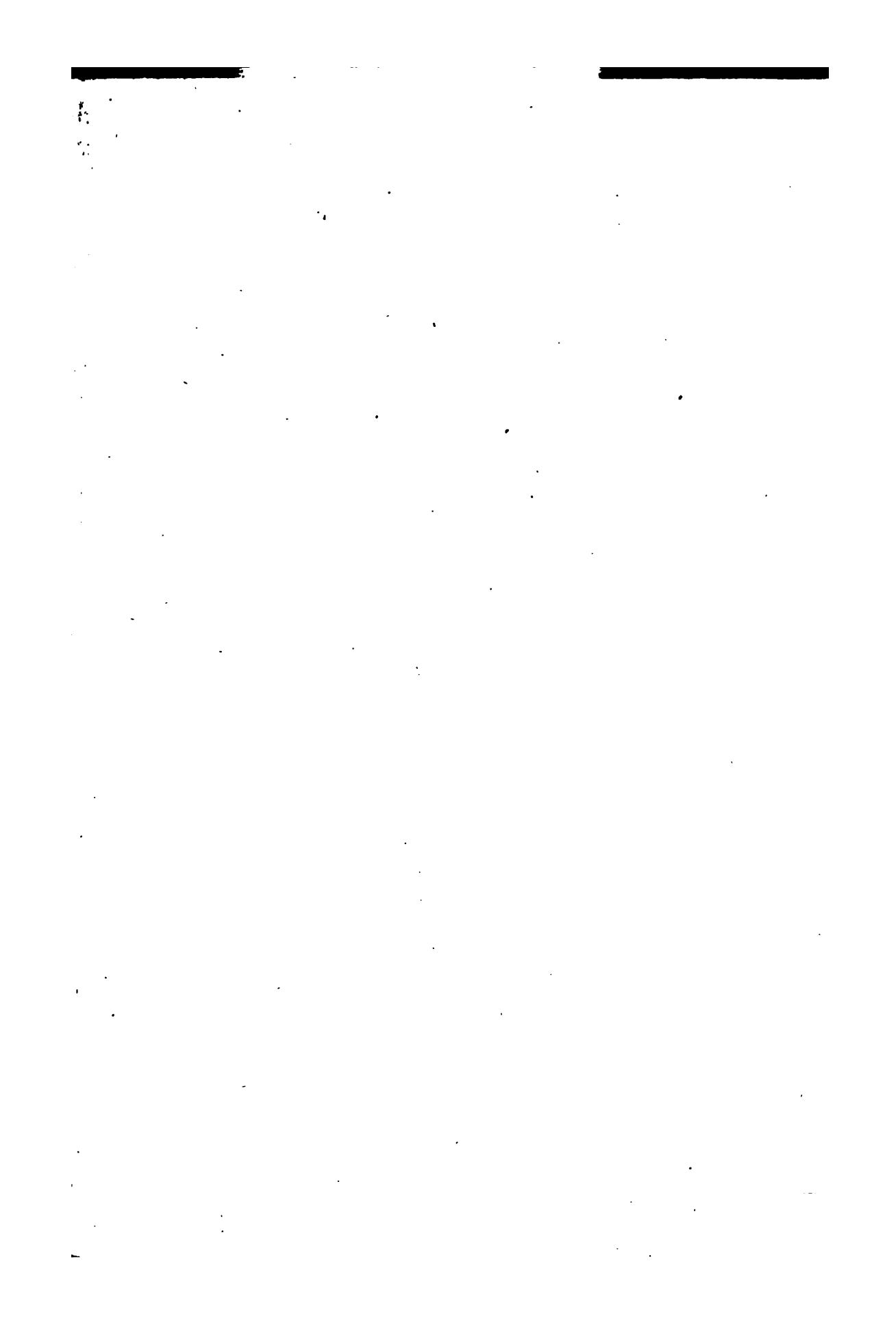
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

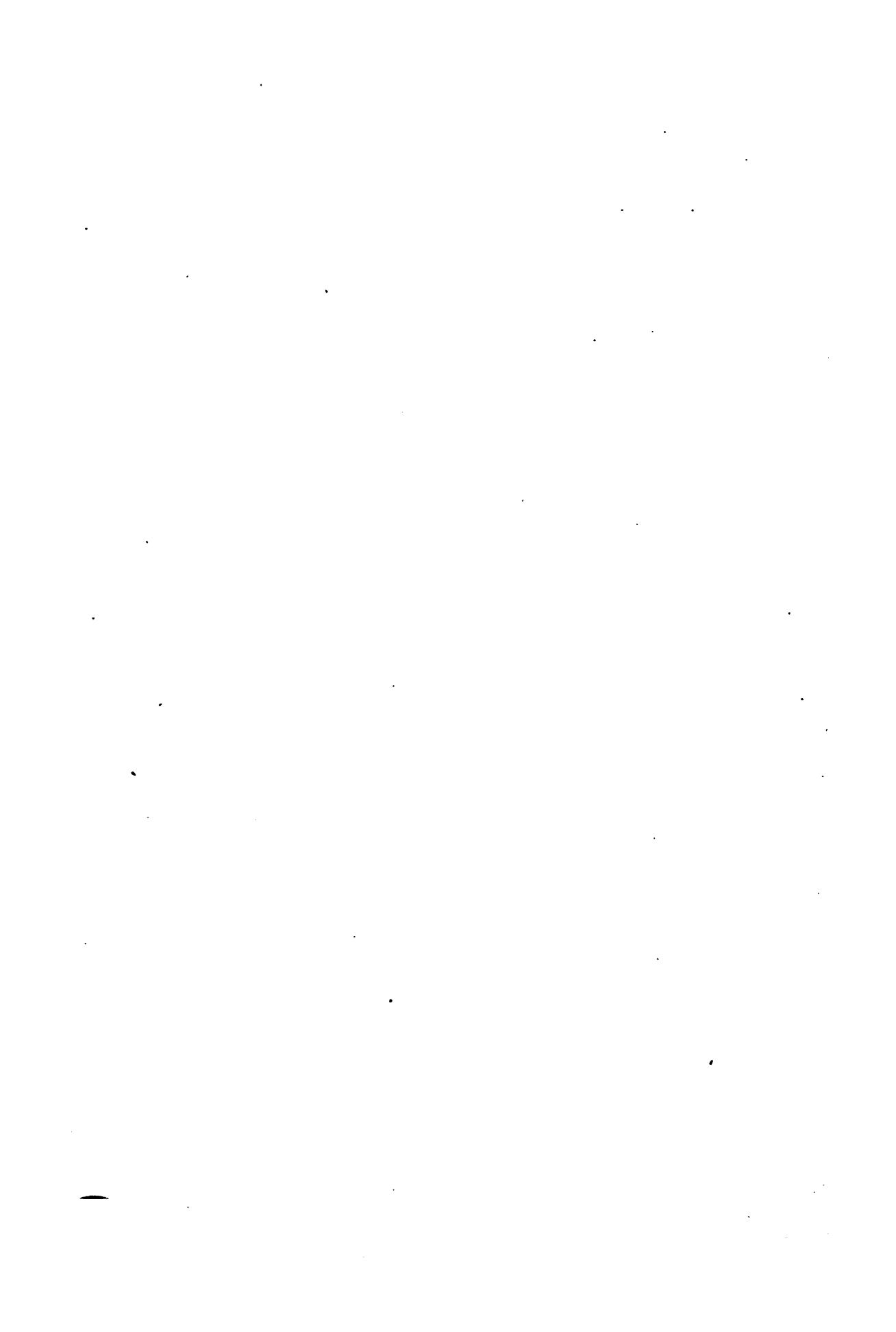
600034205K

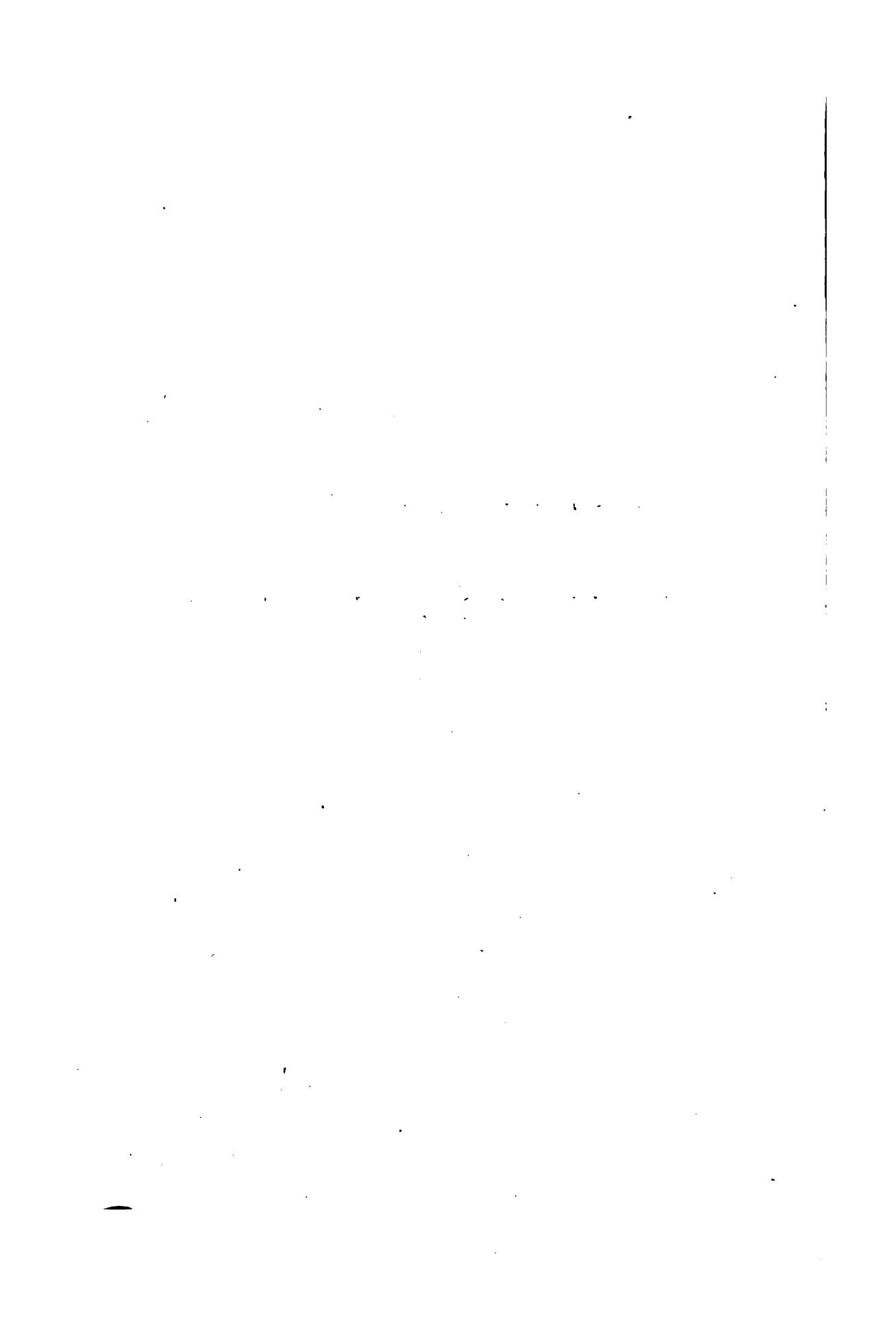

**GRAMMATICA
LINGuae COPTICAE**

GRAMMATICA LINGuae COPTICAE

ACCEDUNT ADDITAMENTA

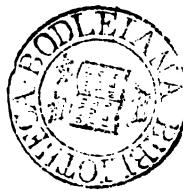
A D

LEXICON COPTICUM

STUDIO

AMEDEI PEYRON

EQUITIS ORD. MAURITIANI ET SABAUDI OB MERITA CIV.
PROFESSORIS LINGUARUM ORIENTALIUM IN TAURINENSI ATHENAEO
ETC.

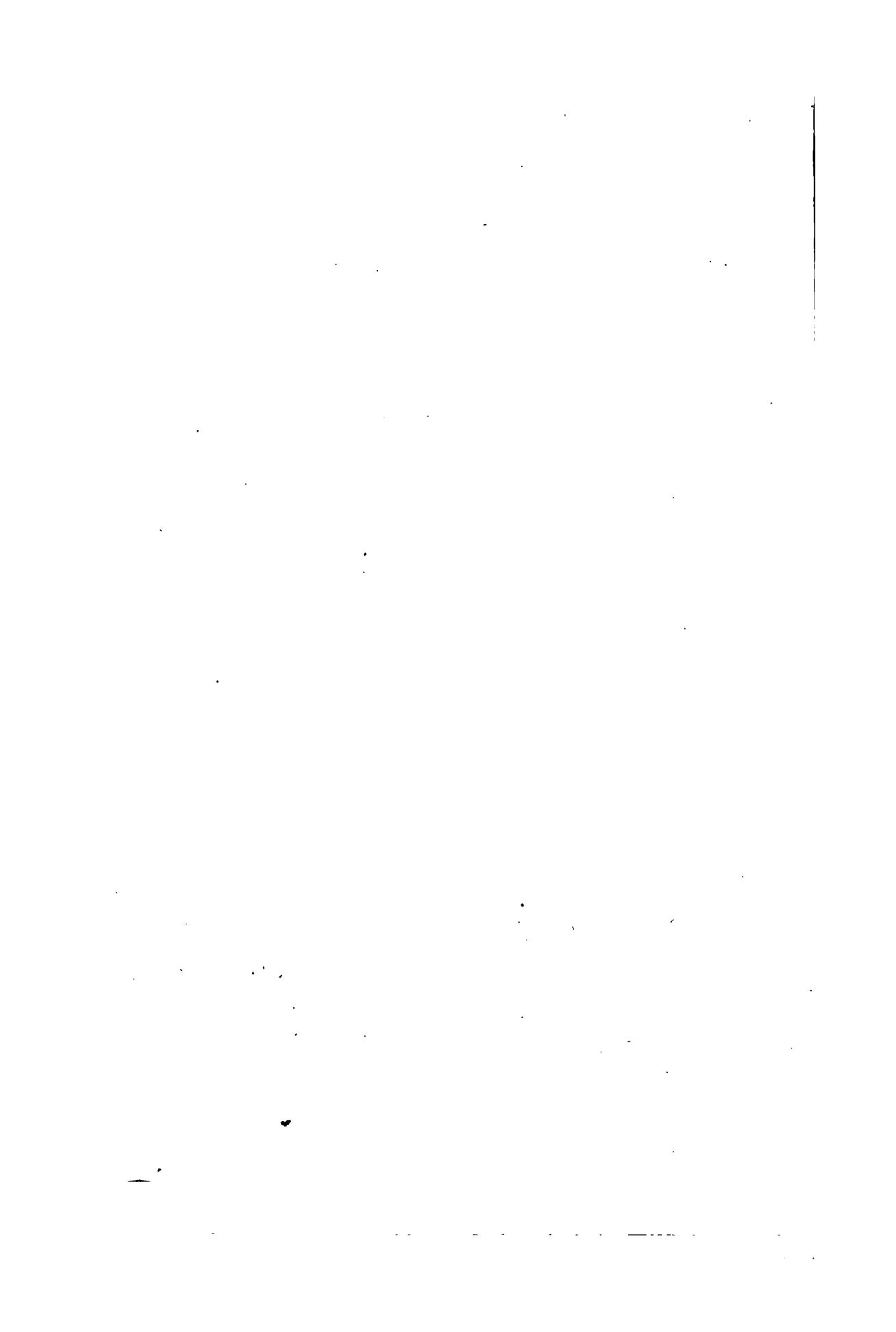
TAURINI 1841

EX REGIO TYPOGRAPHEO

27

Prostat apud I. BOCCA Regium Bibliopolam.

61
1218.

EMINENTISSIMO AC REVERENDISSIMO

ANTONIO TOSTI

S. R. E. CARDINALI

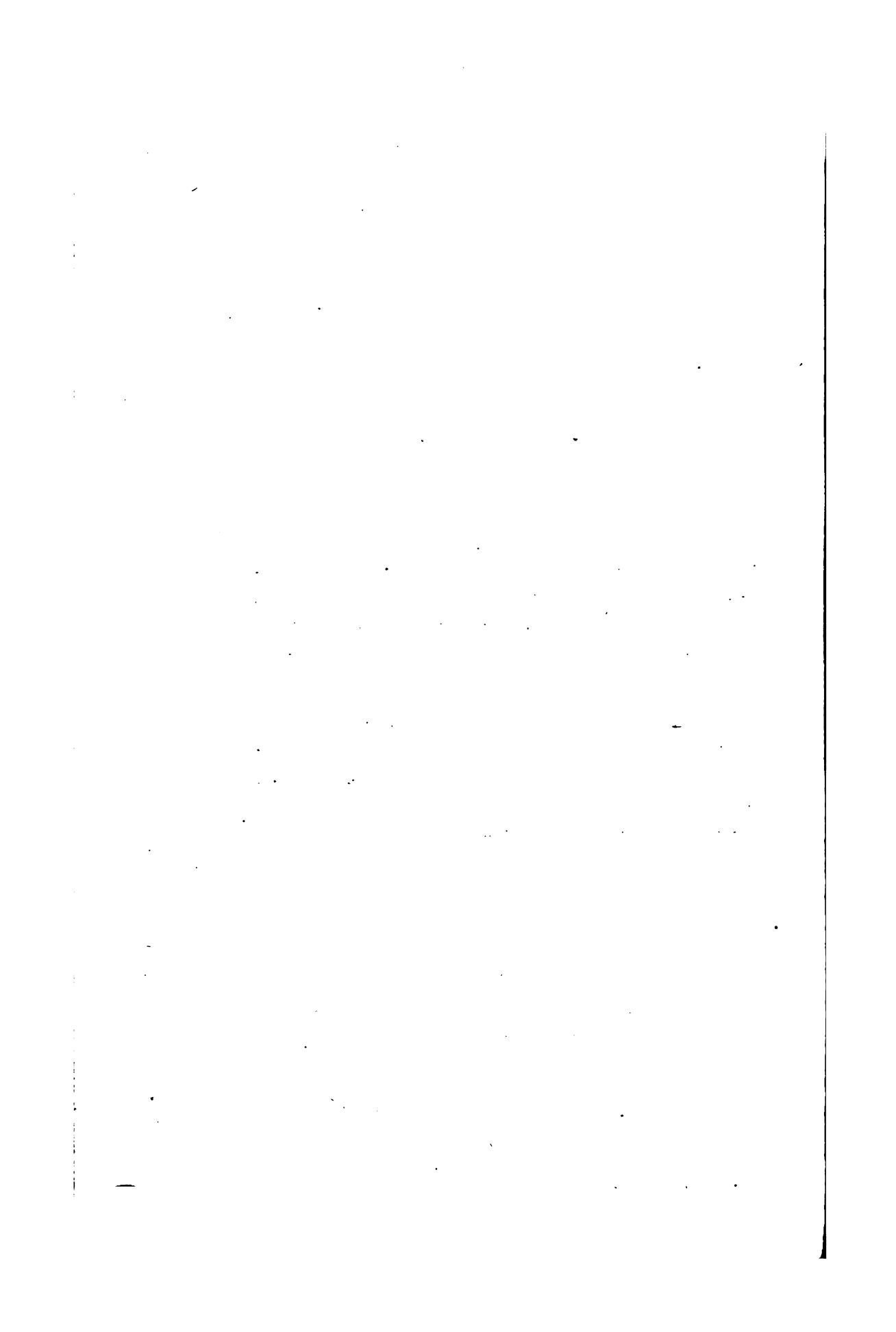
ATQUE AERARII PRAEFECTO

AMEDEUS PEYRON

Postquam Romana legatione perfunctus ex hac
urbe discessisti, quantus Tuarum laudum con-
centus per ora nostratium exstitit, ac constans
perseverat! Quamquam enim, Te praesente, ani-
mi Tui atque ingenii praestantiam mirabamur

omnes, at vel ob assiduam consuetudinem, vel culpa Tuae facilis atque obviae naturae, ne modestiam dicam, factum est, ut carendo magis intellecterimus quantus esses, quam fruendo. Quare si in rebus cognoscendis facilitatem, in diuidicandis moderationem, in agendo prudentiam, aut dicendi gravitatem cum arguta festivitate coniunctam velimus quasi persona convestire, nos ultro Tuae legationis memoriam repetentes dicta factaque Tua vicissim ita commemoramus, ut inde possis laetissimum posteritatis Tuae praesagium capere. Ego vero nemini concedens quanta voluptate perfundar Tuis laudibus assistens, non est cur dicam; nosti enim meam in Te observantiam amoris plenam ex aequo respondere effusae Tuae in me indulgentiae. Quos sensus cum iamdiu mecum constituisse publice testari, tum pudor interpellabat; vicit tandem novum, quo me obstrinxisti, debitum. Enimvero cum duobus abhinc annis Romae fuisse, Tu non tantum me in veteris consuetudinis familiaritatem admisisti, sed etiam hospitio excepisti, quo nihil mihi honorificentius, nihil studiis meis optabilius contingere poterat.

*Nam me curis omnibus solutum in bibliothecis ab-
didi, atque honestissimo, quod mihi feceras, otio
indulgens magnam rerum Copticarum messem
collegi, cuius ope nixus subinde Copticam Gram-
maticam retractavi, tum Lexicon Additamentis
locupletandum suscepi. Habe igitur Tuo nomini
inscriptum quod singulari tuae humanitati acce-
ptum refero. Atque utinam quantum laudis in Ro-
mana re procuranda, sacerdiisque Aerarii dam-
nis ab iniquitate temporum illatis es adeptus, tan-
tumdem ego opella mea consequar! Sed quando
tantam spem de rebus meis concipere nequeo, id
saltem ero consecutus, ut tandem aliquando pu-
blice meam observantiam declaraverim, qua Te,
uti S. R. E. Principem summopere revereor, atque
uti hominem impense diligo.*

PRAEFATIO

Coptica lingua ea dicitur, quam nobis codices Aegyptii prodiderunt graecis litteris exarata; illa enim lingua, quam ex hieroglyphicis monumentis excitare contendunt docti viri, rectius appellari debet Aegyptia. Cum vero codices Coptici omnes fere ad unum in rebus Christianis versentur, lingua Coptica potest etiam definiri illa, quam Aegyptii usurparunt post cognitam propagatamque Christianam religionem. Quantum affinitatis inter Aegyptium et Copticum sermonem intercedat tunc certo constitui poterit, quando hieroglyphicum systema liquido sit perspectum. Interea aliarum linguarum experientia edocti hoc tantum suspicari possumus Copticae linguae indolem atque etyma omnino ab ludere non posse ab ingenio atque originibus sermonis Aegyptii. Quemadmodum enim variae Semi familiae, licet in varias nationes disgregatae, eas semper retinuerunt dialectos, quae unam eandemque communem originem monstrant; ita Copti Aegyptiorum nepotes, sola religione a maioribus dissidentes, diversam quidem scripturam adsciscere potuerunt, at non

diversum sermonem. Eam vero ne superstitionis Aegyptiae impietatis signis nova Christi scita foedarent, potuerunt quidem alphabetum mutuari ex ea natione, quae ipsos Evangelium docuit, tum aliquot vocabula probare, quae novas Christianae religionis ideas exprimerent; sed linguam omnino immutare id supra fidem ac mores humanos est. Quod si mutassent, utique cum graeco alphabeto graecam etiam linguam probassent; non probarunt, ergo antiquo proavorum idiomati semper adhaerent.

Huic cognitioni cum Aegyptio sermone universa nititur commendatio studii Copticae linguae; confidimus enim fore, ut ex cognitione recentioris sermonis tandem aliquando assurgamus ad veterem Aegyptium detegendum. Sed linguarum affinitas ex intima grammaticarum indole, ac vocabulorum originibus diudicanda est, non vero ex minutis nominum verborumque formis, aut accidentibus, quae longa dies novare solet. Quare eo spectans euidem Copticum Lexicon condendum esse censui ad ordinem etymologicum; tum eadem in sententia perstans Grammaticam censeo ita esse concinnandam, ut intimum idiomatici ingenium in aperto ponatur. Aucupent alii minimas quasque scripturae variantes, atque anomalias, quas vel amanuensium ignorantia, vel sequior aetas invexit; sint illi beatissimi, per me enim licet, si nova derivata invenerint, si invisitatas vocum formas in recentiore aliquo ut ut mendoso codice detexerint, in iisque colligendis nominis immortalitatem sibi acquirere blandiantur. Ego vero hoc maxime negotium mihi grammatico datum esse censui, ut penitissimam linguae constitutionem ac germanum habitum retegerem, scilicet exponerem doctrinas adhuc retrusas, quod luculenter patebit ex recensione Grammaticarum hucusque editarum.

Qui primus Copticas litteras attigit Kircherus in libro *Prodromus Coptus Romae* 1636 post multa de Coptis eorumque coloniis et lingua in antecessum fuse disputata, tandem aliquando ad linguae institutiones accedens adeo perfuntorie illas tradidit, ut intra paucas pagellas universam grammaticam concluserit non sine mendis. Nempe qui in hieroglyphicis interpretandis longe copiosissimum se praebuit is in Coptico idiomate deformando tenuis atque angustus visus est. Eum consecutus Blumbergius *Fundamenta linguae Copticae* 1716 vulgavit; at, iudice La-Crozie, linguam Aegyptiacam nemo inde legere et intelligere discet, ne ipse quidem Blumbergius, quem illius omnino esse imperitum mihi constat⁽¹⁾. Tertiam grammaticam acceptam referimus Raphaëli Tukio, viro Copto, atque Arsinoës Episcopo, qui *Rudimenta Linguae Coptae sive Aegyptiacae Romae* 1778 edidit Arabicè, et Latine, ut consuleret utilitati adolescentum suae nationis, qui in collegio Propagandæ Fidei in Ecclesiae spem alebantur. Sed vir Copticae liturgiae recitandæ assuetus verborum tantum faciem noverat, non intimam naturam. Hinc graeca cum copticis confundens summa diligentia illustrabat particulas καὶ περ, καὶ, εἰτε, τότε, γοτδὲ, quasi essent germanae Aegyptiae; non verborum tempora ordine digerere curavit; non nominum naturam ac formas exposuit recte; sed empirico sermonis usui unice intentus farraginem multorum utriusque foederis locorum congessit. Atque utinam accurate! sed suis mendis cumulans illa hypothetae eos textus vulgaravit, quibus caveant tyrones coecam fidem adhibere. Ceterum Orientales omnes a quavis criticae notitia impavidissimos usu tantum proprias linguas callere, sed longissime a philologico iudicio distare, scimus omnes.

(1) *Thesauri Epistolici La-Croziani* tom. III. p. 97.

Eodem anno, quo Tukii rudimenta Romae in lucem venerunt, prodiit Oxonii *Christiani Scholz Grammatica Aegyptia utriusque dialecti, quam brevavit, illustravit, edidit Car. Godofr. Woide*; quem librum satis laudavero si dicam, vel nostra aetate a nemine fuisse superatum, ac primas merito tenere. Scholzii volumen nondum viderat Calusius, quum anno 1783 *Litteraturae Copticae Rudimentum Parmae vulgabat*. Copticos characteres exhibere tantummodo praestituerat Calusius, sed Bodonio ac Derossio gratificatus linguae praeterea elementa ac naturam delineare aggressus est. Nihil habet opusculum quod reprehendas, ino multa quae laudes; auctor enim, e cuius disciplina glorior esse profectus, linguarum naturam subtiliter iudicabat, atque altiora principia pervidebat acute, quare quod secum constituerat revera praestitit, ut Coptici sermonis elementa *inchoarentur paeceptis verioribus*. At perbrevis lucubratio poterat quidem linguae indolem adumbrare, non vero omnes grammaticae partes attingere atque articulatim explanare; quod opus si acutissima Calusii vis aggressa fuisset, nihil mihi in Copticis litteris superesset, quam ut gauderem palmam mihi fuisse praeruptam a paeceptore amantissimo. Palmam dixi, de qua mihi liceat paullo immodestius blandiri non alium ob finem, nisi ut nova corona Calusii tumulo accedat.

Post Scholzii et Calusii libros nova monumenta non tantum Memphiticae dialecti, sed etiam Basmuricae penitus ignotae, et Sahidicae nondum bene exploratae, in lucem prodierunt, cum aliorum doctorum hominum studiis, tum in primis Georgii Zoëgae qui Borgianos codices bene multos ediderat. Cum tot tantisque opibus Coptica res crevisset, confidere licebat fore, ut unus vel alter philologus tria sermonis idiomata invicem contendens ad communem eorum ideam-assurget, analogiam

apte stabiliret, origines patefaceret. Sed qui primus post amplias opes Copticae linguae Grammaticam trium dialectorum vulgavit Henricus Tattam expectationi omnino defuit (¹). Nam vocum formas numeravit (atque utinam omnes!) non vero iudicavit; analogiae doctrinam neque est suspicatus, nendum varias formarum species certo rationis vinculo connecteret; nonnulla a linguae usu reiecta tamquam rata tradidit, alia perperam tractavit, sunt etiam quae omisit. A critica Tattami ieunitate longissime distant Champollionii elementa. Suum in usum cooperat Vir cl. linguae leges describere; tum intermisit ad illustriorem palmam contendens; ac cum esset ab omni invidia, quam qui maxime, alienus inchoatae grammaticae facile copiam amicis faciebat. Eam habent multi, atque habuit Rosellinius linguarum Orientalium in Pisana Academia Professor. Hic cum linguam Copticam suis auditoribus interpretari vellet operae pretium se facturum duxit, si amici elementa breviaret, iisque nonnulla de suo adderet. Cum vero Rosellinii libellus manuscriptus circumferri coepisset, ac Romae innotuisset Aloisio Ungarelio, confestim vir harum litterarum cupidissimus intellexit eum magno usui fore, si in plurimorum utilitatem evulgaretur. Editioni assensit Pisanus Professor ea tamen conditione, si Ungarellius palam lectores commonefaceret, librum maximam partem Champollionio acceptum esse referendum. Editor fidem dedit atque in praefatione liberavit totis litteris Champollionii nomen describens, eique auctori grammaticam tribuens; ita ut, si quis Italos duumviro plagii incusaverit, ille dicendus sit libri praefationem minime legisse. Dixi gram-

(1) *A Compendious Grammar of the Egyptian language, as contained in the Coptic and Sahidic dialects with observations on the Basmuric . . . by Henry Tattam. London 1830. 8.º*

maticam esse tantummodo inchoatam, auctor enim non nullas orationis partes ne attigit quidem, alias non absolvit; sunt tamen quae maxima cum diligentia pertractatae ex ungue prodant leonem. Multam linguae experientiam in libello deprehendes, et in primis criticum acumen, quo trium dialectorum remotae origines indagantur. Ungarellius, qui librum latinitate donavit, id etiam sibi operis dedit, ut singulas regulas atque observationes idoneis exemplis ex utroque Foedere delectis communiret, non tantum Memphiticis, verum etiam Thebanis et Basmericis.

Atque hae omnino sunt universae Grammaticae ad hanc diem vulgatae. Ego vero novam concinnavi ex annotationibus, quas Copticos textus perlegens in adversaria retuleram dum longam in Lexico seu condendo, seu amplificando, operam ponebam. Quid mecum praestituerim facile lector intelliget ex iudicio quod de aliorum grammaticis hucusque traxi; utrum quod anima praeceperam revera perfecerim, alii indicabunt.

Grammaticae attexui Supplementum Lexici, de quo pauca monere iuvat. Duobus abhinc annis cum Romae versarer codices Copticos seu Vaticanos, seu Collegii Propagandae Fidei consului. Primi sunt Memphitici ac Liturgici, adeoque nullam spem faciunt honeste frugis ad linguae horrea locupletanda; quare converti me ad membranas Propagandae, quarum copiam mihi humanissime faciebat doctissimus illius bibliothecae Praefectus Drach. Cum, Borgiano asse inter haeredes partito, ex libris manuscriptis alii Neapolim immigraverint, alii Romae manserint in Collegio Propagandae, forte contigit, ut Neapolitani sortiti sint codices historicos, asceticos, monasticos, et patristicos, ut aiunt, quorum pars maxima studio Zoëgæ lucem iam viderat, Romani vero habuerint codices Biblicos Thebanos, fere omnes ineditos,

nam Zoëga postquam omnes descripserat p. 172-192 vix aliquot antiqui Foederis fragmenta edidit. Ego vero Romanos libros Sahidicos perlegi venandis vocabulis intentus. Messem inde collectam novarum vocum aut formarum, quae in meo Lexico desiderantur, atque adeo paullo sunt rariores, eo libentius in lucem profero, ut simul occasionem arripiam supplendi nonnulla a me oscitantes omissa. Sic ex. gr. cum duplex sit potestas vocabuli οὐκ, altera *operire*, altera *tampas*, adeoque duplex radix οὐκ admitti debeat, ego postquam primam ex meis adversariis exscripseram, secundam aliud agens omnino omisi; accuratius etiam volo distinctas radices *cabēn* et *cubēn*; tum radicis χονχπ blandior veram potestatem deprehendisse. Quod si Supplementum per paucas offert novas vel voces, vel vocum notationes, sed maximam partem constat ex derivatis, quae quisque ex radice facile interpretatus fuisset, id certissimo argumento est meum Lexicon haud tanta vocabulorum vel significatiorum inopia laborare, quantam nonnulli invidi dixerunt potius, quam doctis viris persuaderent. Unius voluminis modestam molem in primis sunt commiserati. At, o boni, si fuisse suspicatus librum ex mole iudicatum iri, universas quas collegeram opes non excrevissim, sed exempla exemplis cumulans, atque anxia sollicitudine minuta quaeque persequens, multa volumina confersissem. Ego contra iudicavi multa, imo omnia colligenda esse, sed ea tantum expromenda, quae ad rectam cuiusque vocis ideam tradendam aliquid habebant momenti.

Scio ordinem etymologicum a nonnullis fuisse improbatum, utpote qui tironibus difficultates creabat. At contra complures mihi professi sunt, se, post superatam intra paucos dies novae methodi difficultatem, maximum inde cepisse fructum sive in comparandis inter se dialectis,

sive in derivatis facile interpretandis semel ac radices callebant. Omnim vero argumentorum instar sit gravissimum Silvestri Sacy iudicium; cuius doctrinae praestantiam cum omnes celebraverint, ego sinceram in iudicando probitatem ab omni philautia solutam praedicabo. Ante hos septem annos cum Parisiis essem fando accepi Silvestrum Sacy in commentatiuncula ab eo praelecta in Academia Inscriptionum suam de Coptico Lexico condendo opinionem ita aperuisse, ut plane improbaret methodum etymologicam; porro amici me horabantur, ut virum conveniens vel argumentis in meas partes traherem, vel saltem precibus severam tanti philologi censuram deprecarer a libro iam praelo parato. Neutrum consilium mihi arrisit; aulici est adulatorias artes exercere, tum hominis immodestissimi adire Orientalium philologorum principem, ut eum coram oppugnet. Postulavi, ut ineditae commentatiunculae mihi copia fieret, eam legi, ac magis magisque mea in sententia confirmatus, in Lexici praefactione contraria argumenta, tacito adversarii nomine, diluenda suscepi. Quid plura? Idem Sacy de meo opere renunciatur in Gallica Sapientum Ephemeride statim in ipso relationis limine profitetur se maxime methodum a me receptam probare⁽¹⁾. Scilicet Sacyus tanto veritatis amore tenebatur, ut eum non puderet praeconceptas opiniones non tantum deponere, sed etiam publice reprobare; quod maximam in eo arguit vim conscientiae. Quae quum ita sint, ecquis tanti philologi suffragio refragetur?

(1) La seule chose, que nous nous proposons dans cet article c'est d'indiquer . . . le système, qui l'a dirigé dans la rédaction de ce dictionnaire, système que nous approuvons entièrement, et les motifs qui l'ont déterminé à l'adopter. Journal des Savants, mars 1836 pag. 147.

Sed quando Lexicon novis opibus augere constitui, erunt fortasse qui me reprehendent, quod multa inaudita vocabula in Tattami Lexico obvia neglexerim in mea additamenta transcribere. Quos ego paucis sic volo. Videlè vocabula ἀπογερψε, ἀπῆψε p. 17, ἀτεψη p. 25, αὔτοι p. 42, εὐπάψ p. 72, εἰ ερατ p. 75, επα p. 86, επεφωφ p. 87, επκοτε, εποτε p. 88, ετεβολ p. 97, ad haec μέλος, μέτοι, οπώ, χιπτατκαδη, χιπτορεη, atque alia bene multa. Menda ne odoratis? laetor, bene est. Nihil ne vos offendit? Mihi credite, diligentiores operam ponite in grammatica, vix enim salutastis; atque tunc intelligitis, cur quo magis invisitata ac monstrosa sunt nonnulla vocabula Tattami, eo maiorem latentis errati suspicionem mihi ingérant. Si locus a viro cl. cito pertinet ad editos textus, facile vocis sinceritatem aestimo; at, si ex ineditis Oxoniensibus codicibus vocem excerptis, nequeo meum interponere iudicium, ac malo morosus videri, quam levis. Sic p. 88 lego prodigiosum εποτε Θεμέλιος, ac coniicio in textu fuisse εποτεπτε, quod vir doctus distractit in duas voces εποτε πτε. Contra in ἀπειλπτοο p. 15 suspicor & esse notam praeteriti, quod post plurale πτειλπτοο sequebatur. Nonne in ἀπῆψε duas voces ἀπ̄ facti sumus, et ψε sordes in unam constipavit, quemadmodum μέρψ πε in μέρψπε *flavus* p. 217 densavit? Sed p. 93 quid tandem est ερκίβε ἐγκαινισμὸς *Num.* vii. 84? Nonne idem Tattamus p. 732 tradit *Num.* vii. 84 vocem ἐγκαινισμὸς Thebaice redditam fuisse χιαεικ? Video μερίκι p. 205 *incusare* ortum esse ex vero vocabulo χεμερίκι perperam diviso; video μέτοι consentire p. 207 esse imperativum femininum verbi μέτοι consentire; non moror voces λάντι p. 176, μέλος p. 194, sunt enim sphalmeta textus pro λάπτι, μέλος, quae Tattamus haud suspicatus est; monstrum μερίκι institutum p. 210

non habet Sophonias m. 11; contra Gen. x. 9 cum tex-tus haberet μη ρητό, ipse p. 428 scripsit ρητός ver-a-tor, tum sui immemor p. 728 scripsit ρητός venator. Haec et sexcenta probe video, sed alia sunt, quae cum non expediam, nolo veluti probam mercem mea in Ad-ditamenta admittere sisus auctoritati Lexicographi adeo incuriosi.

De Grammatica atque Additamentis dicta sufficient. Nunc pro re nata iuvat pauca addere de Biblicis Co-dicibus Borgianis.

Ex Memphitica versione lucem vidit Pentateuchus, Psalterium (1), Prophetae minores (2), ac Novum Testa-mentum, quibus accedunt pericopae librorum antiqui Foederis in libris Liturgicis obviae; versionis Sahidicae sola habemus *Fragmenta Novi Testamenti a Car. Godof. Woide vulgata*. Interea postquam critici viri cooperant codices graecos utriusque Foederis dividere in familias, disputatum est de praestantia familiae Alexandrinae, seu Aegyptiae; Griesbachius Alexandrinum textum praeferit Constantinopolitano, Scholzus e contrario posthabet.

(1) Praeter Psalterium Coptico-Arabicum a Tukio editum Romae 1744, nuperissime Berolini lucem vidi Psalterium Copticum. Ad codicem fidem re-censuit, lectionis varietatem, et psalmos apocryphos Sahidica dialecto con-scriptos, ac primum a Woidio editos adiecit Iul. Ludov. Ideler 1837. 8.º Liber editorem prodidit Copticae linguae peritum, nec non accuratum.

(2) Prophetae minores haud ita pridem Londini prodierunt ad fidem Codicis Parisini, curante Henrico Tattam. Textus sat est accuratus; at versio latina iis sphalmatis scatet, quae omnem fidem superant. In his relinquerunt, in-gredie, eloxit, domos palebros, domo meo, domus moi, repulvi (pro repuli), fatur, introvissent, proficisceret, salutis mei, vitis bonus, usq[ue]as, facit, ingrediretur, augexit (pro auxit), perient, suscipero, confunderunt, cur-rerunt, resistent eum, ad haec particula autem inchoat periodum, vel ita collocatur in autem anno; verbum est eum accusativo iungitur non famem panis est, neque famem aquae est; reciprocum se cum pronomine eo, cis passim confunditur. Hinc facile augurari licet foedam barbariem, qua cetera huias versionis latinitas scatet.

Sed, amabo, quem tandem codicem habuerunt tamquam archetypum recensionis Alexandrinae? Vaticanum, aiunt, et Britanicum originis in dubio Alexandrinae. Concedam; sed ut a textu Alexandrino ad Aegyptium recta procederet argumentatio, debuissent in antecessum demonstrare Ecclesiam Alexandrinam ita unicum faire in Aegypto, ut eius textum ceterae provinciae sequerentur. Atque ab Alexandrino dissentiant versiones Copticae, tum Memphitica dissentit a Thebana; species igitur sunt adhuc in Aegyptia familia, ac diligentissime perpenduae. Quis vero perpendat Thebanam, cuius non multa fragmenta Novi Testamenti innotescunt? Hinc patet necessitas edendi membranas Sahidicas Collegii Propagandae, ut Aegyptia familia recte aestimari possit. Scimus Hesychium, ante Hieronymi aetatem, recensuisse textum Graecum ad usum Ecclesiae Alexandrinae; inquirendum porro foret, utrum Copticae versiones sint species Hesychiani textus, an genera plane diversa, unde etiam maxima lux affulgeret quaestioni de antiquitate utriusque versionis. Praeterea summa cura colligendae essent varietates lectionis cum Memphitici, tum Sahidici textus, ut aestimari possent emendationes, quas posterior aetas induxit.

Ex versionis Sahidicae editione non tantum critica sacri textus proficeret, sed etiam Coptica lingua. Nam vero Memphitici codices scatent permultis vocabulis graecis; contra Thebani saepe habent Aegyptias voces, sic ubi aves, arbores, domestica suppellex, instrumenta artium, ac similia in graeco textu commemorantur, saepius in textu Thebano, quam in Memphitico, reperies vernaculae voces. Ad haec dialectus Sahidica utpote magis regularis atque ad analogiam exacta habenda est tamquam exemplar Coptici sermonis; Memphitica enim ob Alexandrinorum vicinitatem citius ac facilius deflexit a

prima sinceritate, Basmura vero est idioma male conflatum ex Memphitica et Thebana. Quare cum ceteri philologi hucusque constituerint Memphiticum idioma veluti ceterorum fundamentum, equidem in Grammatica principem locum dedi Thebano. Quae cum ita sint, miror ab Europaeis philologis frequentiorem operam ponи in textibus Memphiticis edendis, quam in Sahidicis; ita Psalterium Ideleri, et Prophetae minores Tattami sunt Memphitica merx. Cur vero Oxonienses nobis invident suos Thebanos codices? cur Sahidicae membranae Collegii Propagandae diutius delitescunt? Si utraeque simul componerentur, non solum haberemus integrum Novum Testamentum Sahidicum cum variantibus, sed nonnullos libros, ac multas pericopas antiqui Foederis; hinc Aegyptia familia posset aestimari, et linguae pomoeria ampliarentur. Quod si philologi ideo Memphiticos textus anteferunt, quia ex grammaticarum studio magis assueverunt huic dialecto, non dubito, quin in Thebana exercitatissimi sint evasuri, si in grammatica me ducem sequentur. Est etiam Taurini biblicus codex Thebanus, quem iam edidisseм, si ope Oxoniensium potuisseм a lacunis liberare; quam spem nondum abieci.

Exposui quae praestiti, atque ab aliis praestari vellem; superest, ut nec me suscepti laboris poeniteat, ac ceteri conditionem accipient.

CAPUT I.

DE ELEMENTIS SCRIPTURAE.

Copticae scripturae elementa sunt litterae, ac signa diacritica. Litteras exhibebit sequens

§ 1. *Alphabetum.*

Figura	Nomen	Potestas	Valor numericus
Α α	αλφα	α	1
Β β	βητα	β	2
Γ γ	γαμμα	γ	3
Δ δ	δελτα	δ	4
Ε ε	ει	ε	5
Ζ ζ	ζητα	ζ	7
Η η	ητα	η	8
Θ θ	θητα	θ	9
Ι ι	ιαυτα	ι	10
Κ κ	καππα	κ	20
Λ λ	λαυλα	λ	30
Μ μ	μι	μ	40
Ν ν	νι	ν	50
Ξ ξ	ξι	ξ	60
Ο ο	ο	ο	70
Π π	πι	π	80
Ρ ρ	ρο	ρ	100
Ϲ ϲ	ϲιμα	ϲ	200
Ͳ Ͳ	տավ	տ	300
Ւ Ւ	յե	ս	400
Փ Փ	ֆի	ֆ	500
Խ Խ	չի	չ	600

Ψ	Ψ	ψι	psi	ψ	700
ω	ω	ωτ	oy	ω	800
ϐ	ϐ	ϐει	scei	sc	
ϙ	ϙ	ϙει	fei	f	
Ϙ	Ϙ	Ϙει	khei	kh	
ϙ	ϙ	ϙορι	hori	h	
ϗ	ϗ	ϗανϗια	giangia	gi	
Ϭ	Ϭ	Ϭια	ghima	gh	
Ϯ	Ϯ	Ϯι	ti	ti	

Aegyptii scriptura hieroglyphica, hieratica, aut demotica usi sunt, quamdiu idololatriae adhaeserunt. At ubi christianam religionem amplexi sunt, indignum rati christiana scita exarare iis signis, quae veterem superstitionem passim repreaesentabant, constituerunt graecum alphabetum adsciscere, quod ceteroquin Aegypto maxime inferiori iam ab aliquot saeculis cum graecis consuescenti erat familiare. Hinc sunt vigintiquatuor litterae, quas primo loco recensui in alphabeto; ex quibus tamen quinque elementa ρ, α, ζ, ξ, Ψ proprie aegyptia non sunt, neque in ullo aegyptio vocabulo inveniuntur, sed tantum ab Aegyptiis adhibentur in iis graecis vocibus scribendis, quas a Graecia mutuati sunt. Quare, detractis hisce quinque, reliqua novemdecim sunt vere aegyptia. Sed cum sermo Copticus sex elementa vocis haberet, quibus nulla graeca littera apte responderet, additae sunt sex litterae ϖ, ϩ, ϕ, ϡ, ϣ, Ϗ, quarum figura desumta creditur a scriptura hieratica. Si graecis novemdecim addas sex aegyptias, habebis elementa vingtiquinque mere Coptica, quot Plutarchus *de Iside et Osir.* 56 perhibet fuisse litteras aegyptii alphabeti; nam in horum censu non venit postremum elementum Ϯ, utpote mera sigla, seu nexus duarum litterarum Ϯι.

Litterae, quas Copti a Graecia adsciverunt, graecum

etiam sonum servarunt; imo, Graecis ab antiqua prounnitione paullatim desiscentibus, Copti, qui assidua graecorum cum hominum, tum librorum familiaritate utebantur, novam pronuntiandi rationem ac potissimum iotaismum admiserunt, ac diphthongos male secum permutarunt. Id facile intelligitur ex Copticorum codicum orthographia, quorum alii antiquam, alii recentiorem prounnitionem sequuntur; unde etiam non levis coniectura deduci potest de maiore vel minore codicum antiquitate.

§ 2. *Litterarum Pronuntiatio.*

ε valet *b*, sed recentioribus est etiam *v*. Hinc ορ্পτ *rosa*, οράс *secare*, ορόф *olus*, ψωωρε *exsiccari*, scribuntur etiam θέρт, θαс, θοт, ψωθ. Ob sonus affinitatem confunditur cum π, uti τοβ Z. 227⁽¹⁾ pro τοп.
— Cum η, uti αφράθαи *Abraham*, ορωη̄ *respondere* pro ορωψ. — Cum φ, uti ψφηр *amicus* pro ψβηр, vide Rossi *Etymolog.* p. 57.

η littera Coptis ignota usurpatur in vocibus peregrinis, uti γομόρρα *Gomorra*. Ob sonus affinitatem permutatur cum κ, sic αօρι δօκει Ioh. xi. 56, κηπηηа γέννημа Læc. xxii. 18. — Cum ς, sic αςσαге *auris* pro αςσαхе. Hanc litteram Thebani induxerunt in voces Copticas, quoties scribendum esset πκ; hinc απή ego pro απκ, πγμοрте *appellabis* pro πκмортे, atque ita Sahidici semper πк scribunt pro πκ; semel vidi αγçштє *Sap.* 596 pro αкçштє.

ѧ littera Coptis ignota locum habet in vocibus pe-

(1) Copticos libros indicaturus iisdem siglis usus sum, quas etiam in meo Lexico adhibui, atque in eius praefatione p. xxxii recensui.

4

regrinis αλαν Adam, οι δέ, in quibus etiam pro τ occurrit, uti αράτεινος ἄρτεμις *Act. xix. 24.* οεαλρον θέατρον *Act. xix. 29.* 31. αιωνωρει τιμωρει *Act. xxii. 5.*

ε quandoque scribitur pro η, vel diphthongo ει.

ζ littera Coptis inusitata, nisi in vocabulis peregrinis οζιας *Ozias*, ζοροβαβελ *Zorobabel*. Quandoque perperam scribitur pro σ, uti ζωητ, μαζε pro κωντ *creatura*, μασε *vitulus* Z. 301. 431.

η saepe permittatur cum ε, uti ρημε pro βεβε *operire*, γεβε pro γηβε *luctus*. Ob iotaismum in recentioribus codicibus scribitur pro ι.

ι saepe permittatur cum ει, uti πινε pro πεινε *militudo*, ιπε pro ειπε *facere*.

ξ elementum Coptis inusitatum, nisi in vocibus aliarum linguarum, αρφαξαδ *Arphaxad*. Quandoque amanuenses eo utuntur tamquam compendio litterarum και, uti ξορπ *annulus* pro κοστρ.

ρ quandoque scribitur pro λ, vidi κορηνιος *Cornelius*, χαρκετον Χαλκεδών. Mox videbimus ρ et λ Basmurice permutari.

τ confunditur cum vocalibus et diphthongis, quae sonant i, uti ατια δεῖνα, αληθηπον αληθινόν. In diphthongis impropriis permittatur cum η, uti ατ pro αη.

ψ littera Coptis inaudita adhibetur in vocibus peregrinis Ψτυχη ψυχη. Raro Copti ea utuntur tamquam compendio elementorum ρη, uti Ψητ *novem*, Ψοι nomen urbis, pro πεντ, πεσι.

ω pronunciatur uti ω Hebraeorum, vel uti sc Italorum in voce *conoscere*, aut ch Gallorum in voce *châte*. Permitatur cum c, χ, ξ, σ, et raro cum ζ, vide με in Lexico p. 279.

η pronuntiatur uti f. Permutatur cum η, et ρ, quemadmodum dixi ad has litteras.

δ sonat uti η Hebraeorum, a qua durissima aspira-

tione abhorrentes Thebani numquam hac littera utuntur.

ȝ respondet elemento **η** Hebrasorum, vel **h** aspirato; quare Copti ut exprimant spiritum asperum Graecorum scribunt **ȝοπλοп**, **ȝινα** pro **ηπλον**, **ηνα**.

ȝ pronunciatur uti **g** dulce, quasi *i* interiecto inter **ȝ** et vocalem sequentem, ut sit **ȝα gια**, **ȝε gιε**. Permutatur cum **κ**, **χ**, et sibilantibus **c**, **ψ**, vide meum Lexicon p. 375, maxime vero cum **σ**.

Ϛ pronunciatur uti **g** asperum, sic **Ϛα gha**, **Ϛε ghe**. Permutatur cum **κ**, et sibilantibus **c**, **ψ**, maxime vero cum **ȝ**, vide me in Lexico p. 403.

Ϯ non est littera proprie dicta, sed compendium duarum litterarum **τι**, ac revera effertur **ti**, sic **Ϯε Ϯε petire**, pro **πετιρε**.

§ 3. *Potestas Litterarum Numerica.*

In potestate litterarum numerica Copti consonant cum Graecis, a quibus alphabetum mutuati sunt; quare solis litteris graecae originis, non vero postremis sex omnino Copticis potestatem numericam concesserunt. Indicaturi numerum 6 scribunt **Ϛ**, quod est graecum **ς**. — Pro numero 90 scribunt **ϙ**; cave tamen ne credas hanc esse copticam litteram **fei**, est enim graecum episemon **coppa**, cuius figura persimilis nostro 9⁽¹⁾ proxime accedebat ad litteram **ϙ fei**. — Designaturi numerum 900 libri editi passim scribunt **ϙ**, sic *Gen. v. 5. 8. 11. 14. 20. 27. ix. 29*; idem etiam **ϙ** notat 100, vide *Gen. v. 9. 12. 15. 21. 25. 28*, et passim. Recte Zoëga⁽²⁾ hoc elementum ita excludendum curavit **ϙ**, quo Copti pin-

(1) Vide me in *Papyri Graeci R. Taurin. Mus. pars II, tab. vi.*

(2) Catalogus Codic. Coptic. p. 88. 89.

gere voluerunt illam Graecorum siglam, quae notat numerum 900, atque a me exhibita fuit in Papýris Graecis (1). Quare vellellemento p notari 100, et sigla p 900. — Par confusio locum habuit circa ω, quae littera pro ordine alphabeti notare debet, ac saepissime notat 800 (2); at in locis *Gen.* v. 6. 22. xi. 17. 19. 21. 23. 32. xxxii. 14. *Ioh.* xxi. 8 designat numerum 200. Nempe amanuenses facile confundentes antiquam litterae c sima formam cum illa elementi ω, duas hasce litteras ita permutarunt, ut pro c scriberent ω, quod erratum editores codicum manuscriptorum non advertentes nobis obtruserunt elementum ω pro numero 200.

§ 4. *Geminatio Litterarum.*

Copti litteras geminant, sic ετ̄θεητ, ηηοη, προ, etc. At saepe simplicem pro duplicata scribunt, ut ε επε pro ειε ερε *Luc.* xxiv. 32, πτακας pro πτακκας *Ioh.* xx. 15, αποτωψ pro αποτοτωψ *Act.* vii. 39, απψδομι αωτη pro αηωατη *Act.* xv. 1, τε ƒcσαι pro τετ *Ioh.* ii. 7, εστωτ pro εστωτ *Luc.* viii. 47. Quare in Memphitico Psalmo i. 6 αη πε pro αη λη scribitur. Nisi huic amanuensium incuriae advertas aqua tibi saepe haerebit in textibus interpretandis.

§ 5. *De Signis Diacriticis.*

Signorum diacriticorum nomine veniunt lineola, puncta, accentus circumflexus, apostrophus, quae litteris impo-nuntur.

(1) Papyri Graeci cit. loc.

(2) Rosellinius *Elementa linguae Aegyptiae* p. 1. litterae ω assignat potestatem numeri 700; perperam, nam notat 800 *Gen.* V. 17. 19, ex quo Geneseos capite discimus numerum 700 designari elemento ω.

§ 6. *Lineola.*

1.º Notat potestatem numericam litterae, sic ḥ, ḫ,
κε etc. valent 1, 9, 25 etc.

2.º Supra voces breviatas lineola superscribitur. Sic

ᾳᾳ	pro αᾳᾳ	<i>David</i>
ῃῃ, vel εῃῃ	εεօրմ	<i>Sanctus</i>
իիս, vel իի	ինօրտ	<i>Iesus</i>
իսլ	իсрՃլ	<i>Israël</i>
չիս, չիպ	չրիտօս	<i>Christus</i>
թիս, թիր	թեօս, թեօր	<i>Deus, Dei</i>
իլում	իերօւսալիմ	<i>Jerusalem</i>
լուս	լուսուս	<i>Spiritus</i>
ըր, ըար	սատիր	<i>Servator</i>
օս	ծօս, vel ծօէս	<i>Altissimus, Deus</i>

His adde Memphiticum Φ†, cui nulla imponitur linea,
pro φηορ† *Deus*.

3.º Lineola horizontalis apud Thebanos ῆ, obliqua
apud Memphiticos ῆ, consonis imposita notat vocalem
(plerumque ε mutam) in pronunciatione supplendam
esse ante consonam; quare ῆ, ῆ leges *en*, ἡπε, ῥθοτε,
ῆπε, ἑτε efferes *empē*, *erhōte*, *engiē*, *entē*. Quod si
lineola media immineat supra duas consonas, notat vo-
calem (plerumque ε mutam) in pronunciando supple-
dam esse inter utramque consonam, sic ἡπ, ἡπ, κασῆς
lege *men*, *hen*, *casches*. Quare voces ἡπρωπορτε,
ἡμπτρωπροτη legendae sunt *enenremennute*, *emment-*
remenhet. Dixi vocalem absentem plerumque esse ε,
sic in vocibus ἡπ, ῥθοτε, ἡπτօδε, ἡπ, ῥθοτ, ψηλο,
et aliis sexcentis, quia alii codices Thebani, ac prae-
sertim Memphitae easdem voces plene scribunt cum ε,
nempe πει, ερθο†, μετօδε, δει, επθοт, ψειλο.

In eo etiam Memphitae a Sahidicis differunt, quod

8.

perraro lineolam usurpant media in voce , quemadmodum in ἀπεκτίθο; medias enim vocales scribere amant, ita ut eorum linea obliqua supra solam primam consonam vocabuli cadat. Sunt tamen rara vocabula , in quibus exempta vocalis est ο , sic in απκ, πτκ, ψωτε videtur ο supplenda, cum Memphitae sribant αποκ ego, πτοκ tu, ψωτε tres. In ὅρθι τι habet pro οτοπταφ desiderantur ο et α.

Lineolae originem ita mecum reproto. Non secus ac puncta diacritica Hebraeorum , Syrorum , atque Arabum novitia sunt , ita lineola a Coptis usurpari coepit, cum linguae iam decidentis iusta pronunciatio visa fuit aliquo signo notanda. Porro ex vocalibus alias plene efferebant , alias muto sono ; primas Thebani scripserunt, alias lineola imposita indicarunt. Dixerim lineolam Coptorum respondere τῷ Sceva Hebraeorum , utraque ειναι την μηταν δεσηνατη; Semel ac vero lineola in moribus inducta fuit , coepit etiam abusus , in quo codices sequioris aevi , ac praesertim Memphitici , incredibile dictu quantum luxurientur.

Pleraeque litterae serviles vocibus praefixa, ut vel numerus, vel casus indicetur , sunt consonae cum ειναι muta efferendae , uti π, η; quare πωτ ipsi facile distinguitur ab πωτ gloria quod est ab ωτ gloria, praefixa π nota accusativi. Quod secum reputantes Memphitae existimarent percommode grammaticis rationibus a se provisum iri , si ceteras item litteras serviles, licet vocales , pari lineola insignirent. Quamobrem ε servile praefixum notans accusativum , vel ad, ab , qui etc. lineola distinxerunt sribentes ἐροφ , ἐβολ , ἐοτωι , et alia sexcenta. Idem statuerunt de α praefixum imperativi , vel praeteriti , ἀπατ vide , ἀρωπ aperi , ἀ πορο Dominus regnavit. Deinde ab uno ad alium usum servilem digressi lineola etiam notarunt ε futuri,

eq̄ēep faciet, εκέστει audies; tum alias ε, et α, et ο, atque ω vix serviles lineola donarunt scribentes ἐτ
 qui, ἐφλοτ νανος, ut plane credam lineola abusos
 esse ad notandum etiam accentum tonicum vocabuli.
 Sic ip ἀποκ, ἐλεγ, ἐχει etc. persuasum habeo lineo-
 lam esse accentum; nam cum Thebanis eadem voces
 scribantur ἀπ, επ, εχη, debebant esse paroxytonae,
 nequit enim accentus supra mutam cadere. In ἀπι, ἀωτ,
 οτητοτ, ἀγατ nihil video nisi accentum. In ἐπετηιδ,
 ἀπομιδ, βοηθιδ, ἀρωτ, etc., non video quid duplex
 lineola notet. Anne Memphitae τὸ methegh Hebraeorum
 sunt imitati? Tum si in ἀσεβης, καθεαρδ, ἀγαεοп,
 ερετηп, αρχηерес etc. accentum notare voluerunt,
 dicendum est graecam veritatem corrupisse. Quae quum
 ita sint, ac lineola Memphitica modo absentiam ε mutae
 indicaverit, modo distinxerit vocales serviles, aut vo-
 calem accentu donandam, tandem nonnullis in vocibus
 probabili potestate careat, fateri debemus Memphita-
 rum lineolam potius obscurasse, quam illustrasse lin-
 guam eiusque grammaticam. E contrario apud Thebanos
 sua semper atque unica potestas lineolae mansit, ut
 defectum ε mutae innueret. Ceterum cum eiusmodi de-
 fectus facile intelligatur ex natura consonarum imme-
 diate coniunctarum, utι ςη, ςη, ςη, ςη etc., equi-
 denta in Lexico saepe lineolam omisi, Zoëgam imitatus
 in suo Catalogo Codicum Copticorum; at eam accurate
 notarunt Mingarellius in Fragmentis Thebanis, et Woi-
 dius in Novo Testamento Sahidico. Miratus vero sum
 diligentiam Wilkinsii in Pentatecho et Novo Testa-
 mento Memphiticō, nec non Ideleri in Psalmis item
 Memphiticis, qui anxia sollicitudine Memphiticam li-
 neolam typis exprimendam curarunt. Evidem in hac
 Grammatica Thebaicam lineolam notabo, non item
 Memphiticam.

§ 7. *Puncta, seu Thebaicum i, et Memphiticum i.*

Sola littera Iota punctis insignitur, iisque duobus apud Thebanos quoties posita post aliam vocalem cum ea non coalescit, ut diphthongum efficiat; sic etiam Graeci οι, αι scribunt, et Latini oē, aē. Iota vero non diphthongescit,

1.º Quoties est affixum primae personae singularis, sic in ει, πει, αι praefixis verborum; in ταχροι, ετσαδοι etc. suffixis verborum, in εροι, παι, ρατη etc. suffixis particularum vel nominum.

2.º In pronominibus παι, ται, παι, πει, τει, πει.

3.º In plerisque nominibus, verbis, ac particulis quoties est finalis, sic μαι, μει *amare*, μοι *leo*, ποι, *intelligere*, ερπαι *in*, κι *domus* etc.

4.º Media hisce in vocibus ταιο *honor*, ταιε *condemnare*, ραιβει *umbra*, ταιαιο *iustificare*, ραιε *desertum*, ραιι *dominus* etc., earumque compositis.

Quare quoties αι, οι scribitur, credendum est Thebanos uti diphthongos pronunciasse.

Atque ita Thebani. Memphitae vero duo puncta aspernati lineolam supra i adhibuerunt non in primo aut in secundo Thebanorum casu, sed in omnibus desinentiis in οι, quae plerumque plurales sunt, uti ρηνοι *opera*, φηνοι *coeli*, μοι *leo*; tum in aliis in ει, sic μει *memoria*, πορπειην *πορνεύειν*, εχιλωτειην *αίχμαλωτεύειν*. Ad haec scripserunt ipi *facere*, οτιπαι *dextera*, πικι *inclinare*, ιηι *sitis*, αλληλοια *alleluia*, ιε *vel*, ιηι *similis esse* etc. Tonicum ne accentum notare voluerunt? Atqui scribunt etiam i *venire*. Anne i gravidam pro ei innuere contenderunt, nam pleraeque ex iis vocibus vel in Memphitica, vel in Thebana dialecto scribuntur etiam ope diphthongi ei? Nihil statuo, nisi quod Memphitae multiplicem suaे lineolae potestatem mox

recensitam nova hac onerarunt, atque universam signorum diacriticorum theoriam pertubarunt.

§ 8. *Accentus Circumflexus.*

Solis Thebanis in usu est, eoque distinguitur

1.º & in fine plerumque vocum in & exeuntium, sic orā *blasphemia*, orā *unus*, ἀπγά *dignus*, ἀπγνά *insolentia*, πά *misericordia*, κβά *ultio*, cā *pulchritudo*, cā *latus*, πκά *res*, φιλά *maculare*, τβά *myrias*, ψά *festivitas*, ψά *ortus*. His adde ἀν *non*, στάπ *color*, et λάć *lingua*. Sane non accentus tonicus notatur, pleraeque enim sunt voces monosyllabae; nec paria vocabula distinguuntur, nam cā sive *pulchritudinem*, sive *latus* significet, et ψά sive sit *festivitas*, aut *ortus*, eodem circumflexo donantur. Superest igitur, ut peculiaris sonus, isque longus, τοῦ & innuatur. Et revera Thebani duplici & scribunt etiam οράς, πας, οράπ, et Memphitae ope diphthongi ḫ dicunt οράς, πας, car, επχας, ψας.

2.º ei in vocibus ēi *venire*, orei *una*, ēipe *facere*, ēime *cognoscere*, ēine *compes*. Ergo apud Thebanos triplex ei distingui debet; ei de quo paullo supra dixi; ei quod passim in textibus occurrit; ei quod peculiarem sonum habet. Cum vero Memphitae et Basmurici sola vocali i scribant laudatas voces, i, ori, ipsi, issi, iii, suspicor ei notasse i longum.

3.º o in verbis ô *esse*, et λô *cessare*. Videtur o longum innui, quasi oo. Sane Memphitae scribunt or esse.

4.º or in voce οτ̄ *quid?* ut peculiaris pronunciatio indicaretur distincta ab illa articuli indeterminati or.

5.º ω in vocibus σω̄ *manere*, ϕω̄ *reputare*, τσω̄ *germinare*.

Cum Thebani , uti inferius dicam , ament geminare vocales , coniūcio *ses circumflexo notasse* , quas duplicare volebant , ita ut ā , ḫ sint pro aa , uu.

S 9. Apostrophus.

Solis etiam Thebanis in usu est , qui virgula pin-
gunt ad dexteram consonarum ְ , ִ , ַ , ֵ , ֶ , ֹ , ּ , pe-
culiare sacra velorem indicatur ; quare virgula praedictis
consonis adscripta apprime respondet accentui
circumflexo quibusdam vocalibus imposito.

Commemoratae sex litterae , quoties sunt finales , vir-
gula insigniantur , sic פָתָה ' , קָאָה ' , בָּאָה ' , חָאָה ' , בָּאָל ' ,
בָּאָל ' , עֲקָרָה ' , צָרוּבָּהָל ' , צָעָוָה ' , וָאָת ' , אָמָר ' , עָבָרָה ' ,
כָּוָתָר ' , אָבָת ' , וָאָת ' , קָאָת ' . Tum in media voce ְ in
תְּהִנָּה , תְּלִוּוֹת . — ִ quoties est affixum secundae per-
sonae sing. masc. אַקְ'חֵי accipis , לְקַחְתָּ terra tua ,
אַתְּפִוּוֹת misisti — ַ in כְּלָא — ֶ in עַגְּרַתָּה ,
עַבְּרָאָה , בְּרָאָה operari .

Sane apostrophus peculiarem harum litterarum pro-
nuntiationem notare debet , ego vero suspicor asperam .
Enimvero , uti paullo supra monebam , Thebani num-
quam adhibent aspiratas litteras ֹ , ַ , ָ , quae saepe
apud Memphitas , et raro apud Basmurecos in usu sunt .
Fieri tamen potuit , ut antiqua Thebanorum dialectus
paullatim vergens ad sororia idiomata coepit quibus-
dam in adjunctis asperum litterarum ְ ִ ַ sonum ad-
mittere ; cum vero in alphabetum inducere nova ele-
menta ֹ ַ ָ recusarent , malnerunt virgula notare
litteras ְ ִ ַ , quae aspero sono essent efferendae ,
non secus ac Iudaei τὸ Raphe , ac Syri τὸ Ruchoch
distinguunt litteras נְנִינְכָּהָב . Sane quoties eiusmodi lit-
terae geminatae leguntur , numquam eas vidi apostropho
distinctas ; exploratum autem est litteram asperam ge-

minari non posse. Praeterea vocabula, in quibus s' occurrit, eadem etiam elemento q Thebaice scribi possunt, uti *nōrī* et *nōrq*, *gwtī* et *gwtq*. Voces vero, quae apud Thebanos habent s' n' t', solent a Memphitis exarari elementis ϣ φ ε. Explicandae supersunt λ et p. Dicere possem p apud Graecos modo lene modo asperum esse, apud Hebreacos vero semper asperum utpote quod τῷ dageeso numquam geminatur; atque adeo Thebaicum p fuisse duplice sonor donatum. Sed cum videam p Thebanorum saepe converti in λ Basmuričum, maxima affinitas et permutatio admittenda est inter p et λ, adeoque fuit p quod vergeret ad λ, ac vicissim λ quod inclinaret ad p, apostropho vero irregularis utrinque elementi pronunciatio notata fuit.

Quae si vera sunt, quisque videt Thebanum idioma semina continuisse aspirationum, aliarumque permutationum, quae in dialectis Memphitica et Basmuriča explicatae apparent.

Ceterum puncta, accentus circumflexus, atque apostrophus, quae in antiquioribus codicibus passim invenies, non solent typis exprimi.

CAPUT II.

DE DIALECTIS.

Dialectos pre re nata iam commemoravi, sed res enucleatius explicanda est. Sermo Copticus tres habet dialectos. Prima, quam frequentabant incolae superioris Aegypti, Thebana dicitur ab urbe Thebarum, vel Saidica ab Arabico vocabulo *Saïd*, quod meridionalem

hanc Aegypti partem notat. Altera Memphitica appellatur ab urbe Memphi, qua utebantur Aegyptii ad septemtrionem positi in Aegypto inferiori. Tertia est Basmurica, de qua post Picquesium, Munterum, et Georgium fuse disseruerunt Zoëga, Quatremere, atque Engelbreth (¹); hac, utpote ex Memphitico et Thebanio idiomate conflata, usae videntur regiones, fortasse Oases, quae inter superiorem atque inferiorem Aegyptum continebantur. Quaerenti vero quaenam ex tribus dialectis purior sit ac magis intaminata, respondeo Thebanam ceteris praestare, quod facile colligitur sive ex natura sermonis proprius ad analogiam exacti, ac minus foedati Graecis vocabulis, sive ex situ regionis longius ab exterorum consuetudine dissitae. Quae quum ita sint, grammatica Coptica non solum tria haec idiomata explicare debet, sed etiam Thebanum constituere tamquam ceterorum fundamentum. At, cum Basmurici sermonis vix pauca fragmenta innotescant, haud semper potui Basmuricas formas citare; nam religioni duxi eas tantum in medium proferre, quae certo librorum testimonio firmarentur.

Ut vero trium idiomatum diversitas facilius aestimetur, eas mutationes exponam, quas patiuntur litterae, quin ulla grammatica ratio intercedat; nam varietates ad grammaticam spectantes suo quasque loco declarabo. Siglae T. M. B. indicabunt voces dialecti Thebanae, Memphiticae, Basmuricae.

(1) Zoëga *Catalogus Codicum Copt.* p. 139 sq. Quatremere *Recherches critiques et historiques sur la langue et la littérature de l'Égypte* p. 147 sq. Engelbreth *Fragmenta Basmurico-Coptica V. et N. Testamenti* p. v. sq.

§ 1. Clavis trium dialectorum.

а Basmurice scribitur pro о, ω Thebano et Memphitico

εβολ	T. M.	<i>ab.</i>	εβαλ	B.
αποл		<i>nos</i>	αпап	
οп		<i>etiam</i>	αп.	
ωпθ		<i>vivere</i>	ωпθ	
ωвштеп		<i>vos</i>	ωвштеп, et sic saepissime.	

— Basmurice etiam adhibetur pro ε Th. Mem.

ερε	T. M.	<i>bos</i>	ερε	B.
ωпп		<i>emere</i>	ωпп	
ερкт		<i>invicem</i>	ελкт	
զет		<i>abstergere</i>	բատ.	

— Basmurice quandoque, et raro Thebaice, supplet ε mutam, seu lineolam

օրալը	T. M.	<i>manifestare</i>	օրալաց	B.
շալը		<i>ligare</i>	շալաց	
պալը		<i>stigma</i>	պալաց	
տաբը		<i>oratio</i>	տաբաց.	

— et ε Thebaice et Memphitice permutantur

ձյ	T.	<i>suspendere</i>	εյ	M.
ձլօլи	M.	<i>uva</i>	εլօօլե	T.
ձեռ	M.	<i>mensis</i>	εեռ	T.
հաս	M.	<i>os</i>	կես	T.

ε Basmurice usurpatur pro α T. M.

զը աjudicium, εп non, աւ locus, լեյր gaudere,
քըрі terra, ուր videre pro T. M. զաп, αп, աւ, րայր,
կաց, ուր, et sic saepissime.

— Memphitice semper, et Basmurice saepius, supplet ε mutam, seu lineolam Thebanorum

շարմ	T.	<i>errare</i>	շարմ	M.
նըրե		<i>novus</i>	նըր	նըր B.
εչп		<i>super</i>	εչел	εչел

ἄγαρ Τ. *affigere* ειναρ Μ. ειναιρ Β.
et passim.

in Basmurice pro a T. M.

παρ Τ. M.	<i>ei</i>	ληφ Β.
εγρα	<i>super</i>	εγλητ
πατ	<i>eis</i>	λητ
παп	<i>nobis</i>	ληп

— Memphitice pro a

παι Τ.	<i>mihi</i>	ληι M.
εγρα	<i>super</i>	εγρηт

— Basmurice etiam pro e T. M. finali

ψε Τ. M.	<i>lignum</i>	ψη B.
ψε	<i>modus</i>	ψк
ἀπε	<i>caput</i>	апи
σκλε	<i>coecus</i>	бэллы.

Memphitice et Basmurice pro e finali Thebanorum

ψηн Τ.	<i>quaerere</i>	ψен M. B.
ψηн	<i>erubescere</i>	ψен, et sic millies.

— Memphitice pro ei T. B.

ειнe Τ.	<i>eiui B.</i>	<i>ducere</i>	ιнн M.
ειтн	<i>erren</i>	<i>fimus</i>	ггеп
τιμαєю		<i>iustificare</i>	θєадю
хоеит		<i>oliva</i>	хоит

et saepe.

— Memphitice et Basmurice additur in fine vocum

ο	<i>esse</i>	οι M.	αι B.
καρ	<i>terra</i>	καρι	кеят
οτα	<i>unus</i>	οται	отет
ψε	<i>cadere</i>	ψет	ронт
ψε	<i>capillus</i>	ψви	
ζο	<i>murus</i>	ζοп	

Quare dici potest Memphitas et Basmuricos maxime
amare et in fine vocum.

ω Memphitice pro Thebano. οε-

οτοει	<i>agricola</i>	ოւա M.
οτοεլ	<i>lux</i>	օւալու
ροειρε	<i>excrementum</i>	ըարի
σօեկу	<i>par. boum</i>	պախ.

— Memphitice pro Thebano ο, vide mox.

ατ Basmurice pro T. οοτ et. M. տօթ

ρօթլե	<i>virga</i>	բաղլու M. λάնտա B.
εսօտ	<i>ovis</i>	էսնօտ էսդր
հօթե	<i>alii</i>	հեջածոնս հեջածոնս

тум Basmurici scribunt չար *mittere*, մար *aqua*, դար
mons, ձր *gloria*, pro Thebanis չօօր, մօօր, տօօր, էօօր.

εεր Basmurice in fine vocum pro T: α, et M. ձ

յա	<i>dies festus</i>	յա M. յեսι B.
լա	<i>misereri</i>	լա . լես
օրա	<i>unus</i>	օրա . օրես
օրա	<i>ueomenia</i>	օրա . օրես.

Thebani et Basmurici amant geminare vocales, praeter :

օրանի	<i>perus esse</i>	օրա M. օրենի B.
ևարատ	<i>solus ego</i>	ևարատ
քարտ	<i>mater</i>	քարտ
ևեռց	<i>cogitare</i>	ևեռ մանուտ
յեպե	<i>filia</i>	յեպ յունի
ևնից	<i>multitudo</i>	ևնից յանչյ
ևոօյց	<i>ambulare</i>	ևոօյց յաօօյց
ևոօնց	<i>pascere</i>	ևոօնց յաճանց
էտօուց	<i>ei</i>	էտօուց էտօաց
յշուտ	<i>ampulare</i>	յշուտ.

— Multis vocalibus delectantur Thebani, sic

չօրատ	<i>viginti</i>	չար M.
էլօօր, էլերօ	<i>fluvius</i>	լարօ
էկաց	<i>ager</i>	լօց
էլօօրλ, էլէլօօրլ,		
էլէլօօրլ	<i>cervus</i>	լօօրլ.

ε Basmurice pro q T. M. sic ват *abstergere*, сиби
ensis, ѡави *desertum*, ви *ferre*, пиви *spirare* pro T. M.
вят, сици, ѡаце, ци, пизи.

ε Memphitice pro T. B. τ exempla sunt obvia, nam
Thebani et Basmurici numquam adhibent ε nisi con-
tractum ex τε, uti εε pro τε modus.

λ Basmurice pro p T. M. sic λοιπη *annus*, λаке
uri, λεп *nomen*, λεп *pes*, et alia bene multa pro T. M.
ролли, рокг, рап, рап.

η Memphitice, et quandoque Basmurice excidit a
Thebano ειт, ac suppletur littera ε

ιптрe	<i>testis</i>	ιеtре, иеrе M.
ѡомпt	<i>tres</i>	ѡомт
ιпt	<i>prefixum nominum</i>	ιет M. B.
	<i>abstractorum</i>	
զомпt	<i>aes</i>	զомт M.

Thebani etiam pro τηипt occurrere, сиmпt tendere
Memphitice scribunt τηиet, сиmet.

с Memphitice saepe scribitur pro ω Thebano , et
contra

ѡаже	<i>dicere</i>	сажи M.
ѡозне	<i>consilium</i>	собни
ѡашп	<i>superesse</i>	сашп
сбнр	<i>navigare</i>	ѡбнр
сашq	<i>septem</i>	ѡашq
соену	<i>par boum</i>	ѡашу
сану	<i>nutrire</i>	ѡанс.

Φ Memphitice pro Thebano et Basmurico η. Exempla
passim occurrunt, soli enim Memphitae adhibent ele-
mentum Φ. Id etiam scribitur pro ε, utι ѡфнр pro T.
ѡбнр *socius*.

χ Memphitice pro Thebano et Basmurico κ. Soli
Memphitae utuntur aspirata χ; exempla sunt obvia.

δ Memphitice pro Thebano et Basmurico γ; nam

eiusmodi elementum δ apud solos Memphitas occurrit.

κ Memphitice pro σ Thebano et Basmurico , et vicissim

бонс T.	<i>violentia</i>	зонс M.	банс B.
бон T. B.	<i>vis</i>	зон	
соə T.	<i>insanus</i>	соə	
ελων	<i>ardea</i>	ελων	
ζιοτε	<i>furari</i>	бιοтъ	ζιοтъ
ζο	<i>serere</i>	бо	ζа
ζεре	<i>accendere</i>	бере	ζελд.

Sunt praeterea nonnullae voces , quae ad analogiam revocari nequeunt

ατω T. B.	<i>et</i>	οтог M.	
πιιι T.	<i>omnis</i>	πιβεп	πιιи, πιι B.
αρпо	<i>cur</i>	αбо	

Atque hae sunt praecipuae permutationes vocalium et consonarum in tribus dialectis.

CAPUT III.

DE RADICIBUS PRIMARIIS.

Uti radix primitiva iure illa forma constitui debet , quae simplicior sit. Plerumque est monosyllaba , uti α T. ο M. *facere*, ο T. οι M. *esse* — αγι悬 *suspendere*, αγι悬 *legere*, ωπι悬 *numerare* — κω *ponere*, με *amare*, ειορ *mori*, πατ *videre* — υγι悬 *mutare*, βλ *solvere*; κλ *volvere* — ψατ *indigere*, ψεψ *spargere* — καιп *constituere*, κατ *creare* — ωτπ *ferre* — ποτιп *iucundus esse*, εινη *ligare*, atque aliae permultae. Quare coniicere licet primitivas radices Copticas fuisse monosyllabas , quod philologi de Hebraico sermone aliisque suspican-

tur. At cum multae radices primariae antiquatae fuerint, bisyllaba earum derivata necessario admittenda sunt veluti primaria in eo Lexico, quod non philologorum coniecturas referat, sed sinceram linguae conditionem, cuiusmodi ad nos pervenit. Hinc sunt ωνηρε mirari, λαλε ungere, πιθε rumpi, ποστη curare etc. Ad haec trisyllaba, quae tamen rara sunt, ac plerumque vocibus vel peregrinis, vel compositis merito accensentur.

Porro radices ex consonis et vocalibus constant; illae ad radicis substantiam ita pertinent, ut mutari nequeant; ex vocalibus aliae sunt radicales, aliae indifferentes. Sane in radicibus *ca pulcher esse*, *ce bibere*, *oi satiare se*, *co sex* vocales esse debent radicales, nisi omnia confundere velimus. Tamen ex *ca* oritur nece et *ene*cwq *pulcher*; praeter *ce* *bibere* scribitur etiam *ow*; non tantum *or*, sed etiam *oer* *satiare se* scriptum legitur, et passive *oer* *satiari*; nempe vocales radicales quandoque mutantur. Anne veteribus Aegyptiis erant litterae infirmiae נְהָרָה, ita ut allatae radices ita concipi possint scriptae נְדָה, נְדָה, נְדָה, נְדָה, quae varias admitterent vocales, vel litterarum infirmarum permutations, uti in Semiticis dialectis? Coniecturam enunciavi, cuius veritas aestimabitur quando hieroglyphicum systema liquido cognitum sit. Sed, quamquam res ita se habeat, tot diversae radices sunt admittendae, quot diversas significaciones indavit unum idemque monosyllabum. Ita *ga* *sub* — *ventilabrum* — *licium*, *ge* *cadere* — *modus*, *ex* *facies* — *uterus*, *gi* *in* — *iacere*, *gw* *sufficere* — *etiam*, diversae sunt radices, quia diversas habent notationes.

Quod si vocales radicales fluctuant instabiles, potiori iure mutantur indifferentes. Radices, quae ex duabus vel tribus consonis coalescunt, euidem coniicio antiquis temporibus elatas fuisse cum e muta, uti ωδ, κλ, σφ, την sceb, chel, ser, smen, cuius scripturae non pauca

exempla adhuc suppeditant textus Saidici; progressu vero temporis aliis atque aliis vocalibus animatas fuisse pro varia locorum ac temporum indole. Sane quin significatio mutetur scribitur *багъ*, *бешъ*, *бухъ exuere*, *кac*, *кес*, *кuc curare cadaver*, *кет*, *кот*, *кут aedificare*, *мад*, *меч*, *мог*, *мотг implore*, *мака*, *мекв*, *мокв*, *мотке affligere*, *мешт*, *мощт*, *мотшт perlustrare*, quas prisca aetas scribebat *бъ*, *къ*, *кт*, *мъ*, *мкъ*, *мушт*. Rara est vocalis insititia.

§ 1. De Radicibus Derivatis.

Ex primaria radice aliae oriuntur derivatae.

1.º Si vocalem radicis mutes in *к*, radix passivam induit significationem. Sic

кв ponere, *кк pony*.

твг miscere, *ткг misceri*

λαβ occultare, *λакъ occultari*

ωп numerare, *яп numerari*

vide *бкшъ*, *тктъ*, *ткшъ*, *тиб*, *цкшъ*, *бког* etc. Saepe tamen eiusmodi formae activam adhuc retinent significationem, ita *λαβ occultare*, *χакъ perficere*, et *perfici*; quam confusionem ortam existimo ex *etacismo*, cuius gratia cum *зек* et *якъ* idem sonarent *gek*, amannenses alterum cum altero permutebant.

2.º Duplicando radicem,

гум iubere, *гонген idem*

сромъ somnus, *срмърши obtenebrari*

λοq fatuus esse, *λоcлеcъ conteri*

брз frendor, *брзхрехъ frendere*.

Quare verborum *сkrwр voluntate se*, *слcл consolare*, *сентен sonare*, *шeepowr turbare*, primaria radix, etsi desideretur, suspicari tamen potest fuisse *сkr*, *сл*, *сп*, *шeep*.

3.º Mediam in vocem inserendo vocales indifferentes,
 сорп, соотп, сшорп, соршп, coren *cognoscere*
 мете, меете *cogitare*
 шоуї; шооуї *ambulare*
 потъ, поутъ *dulcis esse*.

4.º Addito а initio vocis,
 отп, дотп *aperire*
 ѡкак, дѡкак *clamare*
 мопи, дмопи *pascere*
 еотв, дотв *pignus*.

Rara sunt eiusmodi derivata.

5.º Addito п T., еп M. initio vocis,
 ѡдьї T. *amaritudo*, епѡдьї M. idem
 ѡот T. *durities*, пѡт T., епѡт M. idem
 хас M. *res*, епхас idem
 отов T. M. *impetus*, енотов M. idem

6.º Addito ѿ intensivo initio vocis,
 таш, ѿташ T. *claudere*
 тee T., ѿтеш M. *non*
 логлас T., ѿлоглас T., ешлнлогои M. *iubilare*.

7.º Si in fine radicis addas e Thebaice, vel i Memphitice et Basmurice, ac mutes vocalem radicis, oriuntur radices bisyllabae, quin vocis potestas mutetur,
 мес T. M. *parere*, hinc мес T., мес, мес M.
 мес M. *percutere*, hinc мес T., мес M. B.
 мес M.

пес T. *sufflare*, hinc пис T., пис M.
 рек M. *inclinare*, hinc рике, роке T., рике, роке M.
 ѿшк M. *fodere*, hinc ѿшк T., ѿшк M.

Ex hoc fonte fluunt pleraque derivata Coptici sermonis.

8.º Addito м, vel ем in fine vocis,
 отв B. M. *addere*, отвем T., отвем M.,
 отвем B.
 сшр T. M. *spargere*, сшрем T. M. *vagari*

ωλ T. M. *attollere*, ωλλ T. idem.

9.º Addito c in fine vocis,

χο, χοc *dicere*, τωοτη, τοηпoc *surgere*

τεβ *sigillo obsignare*, τεбc *sigillum*

χωρχ *insidiari*, χωρχc *insidiae*

бooлe *vestire*, бooлec *vestis*.

10.º Addito q in fine vocis,

сωуу, сωууq *spernere*, παθη, παθηq *iugum*

οтωе *comedere*, οтωеq *praeseppe*.

CAPUT IV.

DE VERBIS COMPOSITIS.

Radices componuntur vel cum aliis radicibus, vel cum particulis, vel cum affixis. De postremis, quae consti-
tuant nominum formas, non dicam, universa enim gram-
matica mihi esset in antecessum evolvenda; quare duo
prima tantum composita exponam.

§ 1. *De Compositis ex duabus radicibus.*

Linguae natura facile Coptis suadebat, ut radices com-
ponendo ideas complexas exprimerent; tum in conver-
tendis utriusque foederis libris accessit necessitas aemu-
landi graeca composita textus. Hinc sunt

T. секмоот *haurire* a сek *trahere*, et ιωօր *aqua*
παষтмакъ *pervicax* a παषт *durus*; et ιωօր
cervix

M. сеօլոցի *aroma* a сeoг *odor*, et ιօրցи *bonus*
լենի *paterfamilias* a լиն *dominus*, et ηi *domus*.

24.

Sed potiora composita ex radicibus sequentibus oriuntur

1.º κω T. B. χω M. *ponere, deponere, in compo-*
sitis κα, et χα. Hinc T. καρο os deponere, silere, M.
χασις manus imponere.

2.º με vel μει *amare, in compositis μαι. Hinc T.*
μαινοτη amans Deum, religiosus, M. μαιγευσσο
amans hospites, hospitalis.

3.º π. vel επ T. επ M. ελ B. *facere, esse, fieri,*
evadere permulta habet composita. Hinc

T. πμεεε, vel ερπμεεε, M. ερφεεε, B.
ελπιοτι *commemorare, recordari a μεεε*
etc. cogitatio

Et T. M. εραπαс, B. ελεс veterascere ab απαс T. M,
et εс B. *vetus.*

In hisce compositis τὸ π numquam cum sequenti vo-
cali in unam syllabam coalescit, sed solitarium manet,
ac lineola apud Thebanos inscribitur, uti παс *veterascere.*
Eiusmodi composita facile ex eorum imperativis aesti-
mantur, uti dicam infra ad imperativos verborum.

4.º Τ dare. Hinc Τ, ηωτ M, ηετ B.
dare gloriam, glorificare; ηακαρ T. M. dare dolorem,
affligere.

Τ, et Memphitice ε scribitur ante quasdam conso-
nas et vocales, uti

τοδε T. M, τοδε B. *dare doctrinam, docere*
τειδι T, εειδι M, τειδι B. *dare iustitiam,*
iustificare

τορζо T. M, τορζа B. *dare salutem, sanare,*
servare.

Τ ante ε contrahitur in ε, uti

εσσιο T, εεσσιо M, εεσси B. *humiliare a τ et γοβε*
humilis.

τα scribitur ante duas consonas, uti

ταρпе T. M. *firnum reddere a τ et γωп fortis,*
firmus

тango T, ταπδо M. vivificare a τ et ωπδ T,
ωпδ M. vita.

Si ob crasim vel transpositionem litterarum, quae in hisce compositis saepe locum habet, dubites utrum τε τ sit radicale, imperativi omne dubium eximent, uti infra ad imperativos verborum monebo.

5.º ψεп T. M, ψαп B. sumere, sustinere. Hinc ψηпгісе T, ψенпгіс M, ψаппгіс B. 'sumere dolorem, vel conatum, pati, conari.

6.º ψорп primus. Hinc ψηпсооtп T. praecognoscere, ψорпləаdʒ praedestinare; ita Copti imitantur graeca composita cum πρώτον, vel πρό.

7.º qι, qai sumere, ferre. Hinc qιшп T. M. sumere computum, computare, numerare, qιpootу T. sumere curam, curare, qαιпарб T. portans iugum, subiugalis, qαιoутaг M. fructiferus.

8.º ει T. M. iacere. Hinc ειwne T, ειwп M. iniucere lapides, lapidare; ειoаq M. iniucere sputum, spuere in aliquem.

9.º ζει M, бї T, бєи B. invenire. Hinc κεиgнoт M, бїрнt T, бїрнoт B. invenire lucrum, lucrari.

10.º ξι T. B. бї M. accipere, excipere. Hinc κιcиn T. B, бїcиn M. accipere vocem, audire; κιcиn T, бїcиn M. accipere iudicium, iudicari; κιпbօnс T. excipere violenter, vim inferre.

Recensitis verbis, quae praefiguntur, adde nomina quae suffiguntur. Praecipua sunt

1.º τοт M, тоот T, таst B. manus. Hinc τ-тоt M, τ-тоot T. dare manum, adiuvare; ψептот M, ψηптоot T. accipere manum, salutare, desponsare.

2.º γtt cor. Hinc τ-γtt T. M. B. dare cor, animadvertere; ψенgtt T. M. poenitere.

Nomina etiam cum nominibus copulantur. Potiora sunt

1.º ιδι T. M. B. locus. Hinc ιδиelooлe T, ιд-

πάλοι M, παλαδαλι B. *locus ivae, vinea*; οἰεῖπωτ T, οἰεῖφωτ M. *locus fugae, refugium*.

2.º ρὲι T, ρὲι M, λειι B. pro ρωμε homo notat *incolam* alicuius loci. Hinc ρείψε T, ρειψει M, λειψει *incola pagi, paganus*; ρειψκηε T, ρειψκηεi M. *incola Aegypti, Aegyptius*.

3.º σα T. M. pars. Hinc σαβολ T. M. extra, σαεπαι M. hinc, et sic alia adverbia loci oriuntur.

Commemorare possem ειερ T, ειερ M. *campus*, ειει T, ειεi M. *opus, opificum*, aliaque; ex quibus nonnulla fluunt composita.

Tandem praepositiones ε ad, ειι sub, ει in, ειτη per, aliaeque assumpturae suffixa copulantur cum nominibus πο os, πατ pes, τοτ manus, atque evadunt ερο, ερο, ερατ, εριο, ειτοοт, etc.

Quanti facienda sit haec doctrina de vocabulis compositis, ut a Coptico sermone ad Aegyptium assurgamus, exemplo declarabo. Horapollo *Hieroglyph.* I. 7. illustratus nomen Aegyptium βαιηδ ait ἔστι γὰρ τὸ μὲν βαῖ φυχὴ, τὸ δὲ ἡδ καρδία. Porro apud Coptos passim occurrit ειτ cor, at βαι anima nemo vidit; Iahlonki enim *Opuscul.* I. 47 perperam explicat βαι longaeum, nec meliora profert Leemans nuperus Horapollonis editor. Atqui βαι anima superest in Coptico vocabulo composito. Enimvero Thebaice εροβαι, et Memphitice δαρδαι, vel δρωτ ειβαι est tonitru. Utraque vox est composita; prima ex ερο νοξ, et ειβαι pro ειβαι, nam η genitivi quandoque mutatur in litteram sequentem; altera ex δρωτ vox, vel δαρδа vox, quod est Sahidicum ερа vox, et βαι. Quare in utraque dialecto tonitru appellatur vox ται, vel ται βαι; iam, si βαι est anima, Aegyptii tonitru dixerunt esse vocem animarum, quam animae per aërem diffusae edunt. Nonne Coptis tonitru dicitur etiam εροβαιе vox coeli? ecce non etiam vox animarum?

§. 2: *De Compositis cum Particulis.*

Particulas appello syllabas, quae semper coniunctae cum vocabulis numquam solitariae usurpantur; significacionem vero radicis modo augendo, modo minuendo, aut varie temperando efformant derivata. Cum istae omnibus in linguis ad remotissimas origines descendant, atque ut plurimum repraesentent voces antiquatas, iuvat paullo diligentius eas recensere, si forte lux aliqua Aegyptiae linguae affundatur.

1.º ἀτ T. M. particula, quae numeros ad unitatem revocat substantivi nominis. M. ἀπές *hebdomas*, ἀπές *decas*, ἀπόγο *chilius* a ψώ *mille*. Thebani item dicunt ἀπέντ *decas* a ἀπέντ *decem*. Vide meum Lexicon p. 7. sq. et Additamenta.

2.º ἀτ T. M. B. est particula negativa, quae nominibus praeponitur, non secus ac α Graecorum.

πατ *videre*, απατ T, αερατ M. *invisibilis*.

ψαχε T. *loqui*, απψαχε T, απψεχι B. *mutus*, *ineffabilis*.

Thebaice αεντ *stultus* scribitur pro ατθητ, tum αεδες *azymus* pro ατθεδες a θεδ *fermentum*. Pro ατ Memphitae interdum scribunt αθ ante litteras ι, λ, υ, π, maxime vero ante ορ, et ρ, uti αεμωσι *inaccessibilis*.

3.º Λα M. *valde*, *multum*. Hinc λακαζι *loquax* a καζι *loqui*, λακαλ *valde frondosus* a ραλ *ramus*. Thebani tantum habent λαμερτ, sed vide meum Lexicon p. 78.

4.º ειτ T. μετ M. B. format nomina abstracta. Sic ειπτποττε T, μετποτή M. *divinitas* a ποττε *Deus* — μετσαι M, μετσει B. *pulchritudo* a ςαρ *pulcher*. — ειπτσοι T. *fraternitas* a κοιν *frater*. Ceterum pro μετ Memphitae scribunt μεθ, sequentibus υ, π, ρ, sic μεθεποτη *falsitas*.

5.º πα T. M. particula antiquata, quam coniicio no-

tasse *valde*, ὅρδρα, κάτω. Hinc fluxit adiectivum πάσῃ, πᾶσσι, tum επάσῃ, επάσσι ὃ οὐ σφόδρα, vel πάνυ *magnus*, *praestans*, quod semper dicitur de praestantia, auctoritate ac pretio morali (*Matth.* xi. 11. *Ioh.* iv. 12. v. 36. viii. 53. I. *Ioh.* v. 9. III. *Ioh.* 4. etc.) nusquam de magnitudine physica. Inde etiam ortum est adverbium πάσῃ; quod in Lexico p. 87 converti per *veritatem*, rectius scripsisse *valde vere*, *verissime*, quasi non sit particula, quae positiva convertit in superlativa. Tandem supersunt vocabula πάσης *valde durus* a πάντα et γενή *duri*ties — πάσης a πάντα et αγαθοί, αγάπη, αγές *multitudo*, unde πάσης *multus*, *valde multus* — πάντα a πάντα et αγαθοί *pulchritudo*, *bonitas*, unde πάντας *bonus*, *valde bonus* — πάντας, πάντας a πάντα et εἰσαγ., iat *beatitudo* (quae vox antiquata fuit) unde πάντας *beatus*. Particulam πάντα componentem esse atque indeclinabilem ex eo etiam intelligitur, quod adiectiva inde composita habent suffixū in fine.

6.º ne T. M. fortasse idem quod πάντα. Hinc πέντε, επέντε *pulcher* a πάντα *pulcher* esse.

7.º ne T. M., λεξ B. particula paragogica, quae additur in fine vocum, quin earum significatio ulla ratione mutetur. Sic τέ, πέρι *dicere* — τέ, πέρι *amare* — γάρ in compositis, γάρ πέ (B. γάρδι) absolute *filius* — ε, ερε (B. ελε) characteristic temporis praesentis — πέ, πέρι characteristic imperfecti — πάντα, πάρε characteristic optativi *utinam*.

8.º neq; T. M., λεξ B. notat agentem. Sic περὶ πάντης T. M. *creator* — περὶ πάντης T., περὶ πάντης M. *minister* — περὶ φαντα T. M. λεξ φαντα B. *iudex* a cunctis *creare*, γάρ πάντης *ministrare*, φαντα *iudicare*.

9.º ca T. M. artificem notat. Sic са́мък M. *pistor* — са́мъкът T. *faber aerarius* — са́мъкът T., са́мъкъзи M. *purpurarius* ab икък *panis*, го́мъкът *aes*, хибъкъ *purpura*.

10.º γοτ T. M. notat dignum. Sic γοτταρογ M. *dignus qui honoretur*, γοτтенрт M. *dignus qui dicitur*.

11.º γа T. M. B. *magister, praeses*. Hinc γаиуе T, γаииуе B. *faber lignarius, γаииори T. B. γаииори M. aurifex a γе lignum, логи aurum*. Memphitae, dempto γ, scribunt etiam γаиуе. Inde fluxerunt γаиуе *centurio, γаиуо chiliarcha a γе centum, γо mille*.

12.º би T. γи M. B. *præfixa verbis format nomina actionem, vel actionis præsentiam denotantia, ita ut saepe respondeat infinito Graecorum cum articulo*. Sic γииис T, γииис M. *actio generandi, τὸ generare* — γииисоуе T. γииоди M. *actio eundi, τὸ ire*. Cum eiusmodi composita exprimant infinitum verbi, vix possunt ac debent in Lexico omnia recenseri cum suis significacionibus. Sic cum γо M. notet *generare, possidere, derivatum γиио* non tantum significat *generatio, sed possessio*, vide *Amos viii. 6.*

CAPUT V.

DE ARTICULIS.

Praeter articulum definitum et indefinitum Copti habent possessivum. De singulis dicam.

S 1. *Articulus Indefinitus.*

Articulus indefinitus sine illa generum distinctione est.

Sing. *Plur.*

T. M. B. or T. gen, γи. M. gen. B. γан, γен, γи. Nominibus præponitur, nisi orationi unione, γенном,

gāmōrī lōni. Si singulari or̄ praefigas particulam e ad, eor̄ contrahitur in er̄, uti evyāge: ad. desertum. pro eotyāge. Thebani, licet omittant vocales, tamen in plurali saepe scribunt gēl, ne tō gēl confundant cum gēl in.

§ 2. Articulus Definitus.

Articulus definitus ö, ñ, oi, ai (Copti carent neutro) est.

Sing. M.	Sing. F.	Plur. Com.
T. пе, п̄ о	тē, т̄ ñ	пe, п̄ oi, ai
M. пи, п, ф	†, т, θ	пи, пел
B. пе, пи, п	тē, †, т	пe, пи, п.

Thebani scribunt пe, тe, пe ante nomina a duabus consonis incipientia, uti ante τιλειο, χρο, χπιο, σλοτε, πρω etc. Secus usurpant п, т, ñ non solam ante vocales, aut unicam consonam, sed etiam quando alterutra ex duabus consonis initialibus habet e mutam, sic ante οτωχ, сіб, πογτε, μα, ρпe, τέβо, μπтре. Ante g vel scribunt пe, тe, пe quemadmodum τεги, τεгогеите, πεгюоуте, vel adhibentes п, т contrahunt пg in ф, et тg in θ, uti φнт, фап, фнкe, фоут ab ρнт utilitas, ρап iudicium, ρнкe pauper, ρоот dies, εтөе, εн, εтмe, εан, εдивес, εнсв, εллa ab ρe modus, ρн iterus, ρиае mulier, ρан finis, ρаивес umbra, εнсв vestis, εллa anus; quandoque etiam sine contractione scribunt πгир, πгнт. Ante or vocalis e admittitur, sed eor̄ contrahitur in er̄, sic περօειж ö χρόνος pro περօειж, tum τети, τетпот pro τεтти, τеtпот. Quoties vero tō п̄ praefigunt vocalibus, semper illud lineola distinguunt, ne cum п̄ radicali confundatur; sic πасевнс ai ασεβεῖς, adeoque enasebes legendum est. Idem п̄ mutatur in ε ante litteras εи, et п̄, uti εи мадеip signa, εицre coeli,

raro etiam transit in ο, λ, ρ ante ο, λ, ρ, uti πρωιε
homines, Ἀλαος *populi*, βερρη πονι pro πρωιε, πλαος,
περρη. Tandem Thebani perraro utuntur articulo Memphitico ηι, Τ, ηι, uti *Sirac.* vi. 20. 29. II. *Tim.* ii. 23.
Iud. 14. Haud tamen eiusmodi articuli confundendi sunt
cum ηι, Τ, ηι scriptis pro πει, τει, πει *hic*, *haec*, *hi*,
vel *hae*, sic *Ioh.* xx. 30. πικωιαε non est ο βιβλος, sed
hic liber, vide meum Lexicon p. 164. Quodsi legas πει,
τει, πει pro articulo πε, τε, πε, scito pravum esse or-
thographiae genus.

Constituti canones Thebanae dialecti non multas ha-
bent exceptiones. At quis confidat se posse certi aliquid
statuere in sermone Memphitico? Memphitae scribunt
ηι, et ηι promiscue sive ante consonas etiam duplices,
sive ante vocales; ita ut in uno eodemque libro legas
πικαιηι et πικαιηι, πιχω et πιχω, πιηι et πιηι, πιορο et
πιορο, Τσιηι et Τσιηι, πιβλοζ et πιβλοζ, πιβηωτ et
πιβηωτ. Cum nullae certae regulae figi possint, gene-
ratim affirmare licet Memphitas, utpote qui vocales amant,
potius usurpare ηι, Τ, quam ηι, τ; quare etiam ante ηι
scribunt ηι, uti πιαθ, Τιοτηα. In pluri vero semper
adhibent ηι, ne το ηι plurale confundatur cum ηι, quod
aut casus obliquos, aut negationem notat; excipe ηι qui,
et praefixa, uti inferius dicam: Praeterea ante litteras ο,
ι, ει, ηι, ρ pro ηι, τ scribunt φ, ο, sic φιαλ, φιωιτ,
φοται, θειακι, θειηι, εποτηι; at pro maxima Memphi-
tarum licentia occurrunt etiam πιβαλ, πιιωιτ, πιοται,
Τιακι, Τιηι, Τιοτηι. Tandem in pluri pro ηι in-
terdum usurpant πει, uti πειψει, πειπαι, πειπηι. Pessime factum! nam πει notat etiam οι vel αι ημων;
quare πειψηι valet οι ηιοι, et οι ηιοι ημων filii nostri.

§ 3. *Articulus Possessivus.*

Omnibus linguis ignotus ita appellari debet articulus *na* ὁ τοῦ, *τα* ή τοῦ, *na* *oi* vel *ai* τοῦ Thebane, at Memphitice *φα*, *εα*, *ηα*, quo indicatur res, vel persona ad aliquem, vel ad aliquid spectare, seu illius esse. Exemplum articuli declarabunt:

ἄπ πωπτ επαπχασε non est ardor σάρπα illum inicii Sir. xxiv. 15.

Φαπός πε πικαρι propria Dei est terra I. Cor. x. 26.
ταπρό τε η τοῦ βασιλέως ἴστι Matth. xxii. 21.

εαπιμ τε ται εγκωπι cuiusnam est (η τίνος) imago haec Marc. xii. 16.

πατκοτι πιστις οι τῆς ὀλύμπις πόστεως Luc. xii. 28.

Hinc nomina formantur, πατψελεετ ὁ τῆς μύμφης *sponsus*; πλανε *Isidi devotus*, nomen proprium viri *Paësis*, cuius femininum est τανε *Taësis*; παπνοττε *Deo devotus*, *Paphnutius*. Quare notat etiam *filium* alicuius, uti in graeco ὁ τοῦ, sic φαντὶ *filius Eli* Luc. iii. 23, πατραχε *filii liberae*; vel *oriundum*, υἱοι παροπολος *oriundi ex civitate* Z. 16.

CAPUT VI.

GENERALIS ADNOTATIO IN UNIVERSAM GRAMMATICAM.

Radices Copticae nihil ex se significant, a particulis vero seu praefixis, seu suffixis, determinantur, ut verbum, vel nomen notent. Sic a *сωлт*, accendentibus particulis nominum, fit *creator*, *creatio*, *creatura* etc.; si affigas particulias verborum, habes universam coniuga-

tionem verbi *creare*, voce *oufr* immutabili semper permanente. Quare grammatica Coptica tota in eo versatur, ut catalogum contextat particularum, quibus logica accidentia cum nominum tam verborum indicantur.

CAPUT VII.

DE NOMINE.

Nomen facile dignoscitur cum ex articulis mox exppositis, tum ex aliis particulis inferius exponendis. Quid vero si hisce omnibus caret? tunc assumit praefixum *η*, quae generalis est nominum characteristica. Sic ονος ἄγοτε T. *un gran timore*, ubi πος *magnus* habet articulum indefinitum ον, at ροτε omni charactere exitus esset indeterminatus, nisi ei praefigeres η, quo sit nomen. Quare Copti dicunt οτρωαι πάκω M. *un uomo inferno*, τυρόπι πάπολη T. *il primo precetto*, οτκαρι πάγεμα M. *una terra straniera*. Item post verbum substantivam esse, eis πάδαλε M. *est claudus*, eis πάτωμι M. *est lucidum*, ακύπτε πάνοκεος T. *fuisti adiutor*. Verum adiectiva composita cum particulis ετ, εψ, εσ, ετ non adsciscunt τὸ η, satis enim sunt determinata, sic πάψες επιπλογη T. *pastor bonus*, ρωμε εφεινε T. *homo similis*, φαλφιαλη ετμερ M. *phialae plenae*.

§ 1. Formae Nominum.

Plerumque nomina carent omni forma, sic γάχε T. *dicere*, et *sermo*, μοστι M. *odisse*, et *odium*. Speciales tamen nominum formae sunt illae, quae praefixas habent particulias απ, ατ, λα, μήτ, aliasque a me superius re-

§ 3. *Artemis Ressurex.*

*Cuncte huiusque iugum ita appellari debet antecedens
ut à τῷ, ταῦ ἐτῷ, τοῦ τῷ νῷ θεῷ, ut Mem-
phise φη, ετῷ, τῷ, qui indicatur τῷ, vel persona ad
τῷγε, vel ad aliquam speciem, non illuc enim. Exempla
vix antecediuntur.*

*autem omnes eximuntur non est ordinis super illam ini-
miti. See. inde cū.*

quoniam ne homini proprio Dei est ante I Cor. 1. 26.

τούτου τοῦ τῷ σωμάτῳ ἀπίθετο. II Cor. 11. 21.

*eximere τοῦ τοῦ γένους αἰνιγματος εἰτὶ τῷ τῷ
hinc. Marc. XII. 16.*

memoria nomen εἰ τῷ τῷ πάπιτε μάρτυρες. Luc. XII. 28.

*Hinc memoriā formantur, memoriētε εἰ τῷ τῷ πάπιτε spo-
sus; memoriētε hinc dominus, memoriētε proprio vobis Pāesi
cōmīs formantur et tunc Tōmē; memoriētε Deo o-
ratus, P̄p̄lōnētē. Quare nōm̄t enim fīlios alios, et
in genere εἰ τῷ, sic quoniam fīlios Eti Luc. XII. 23, metr̄p̄m
fīlii liberū; vel erimandū, ut nōm̄tētē erimandi
cōmīs Z. 16.*

CAPUT VI.

GENERALIS ADNOTATIO IN UNIVERSAM GRAMMATICAM.

Radices Copticae nihil ex se signif. a particula
vero seu praefixis, seu suffixis, de- tur, ut τό-
bum, vel nomen notent. Sic
ticularis nominum, fit
affigas particulas.

deum vel dicitur. Voce certe ~~admodum~~
~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~
~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~
~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~

Capit. I.

ates

X.

Sunt facile digesti =
Sunt enim ex aliis partibus
et sunt omnia ~~admodum~~
quae generalis est ~~admodum~~
admodum II. un granum
ternum indefinitum =
est indeterminatum.
Quare Copti dicunt
τοιοποίησις τοῦ οὐκ εἶναι
M. ~~admodum~~ ~~admodum~~ ~~admodum~~
esse, εἶποι δὲ
lucidum, συγχρόνως
adiectiva componebant
adiectivam τοῦ οὐκ εἶναι
επιπλούτων τοῦ οὐκ εἶναι
τοῦ οὐκ εἶναι, γαλλικά.

Plerumque
dicere,
tamen
partes

luralis,
gularis a
indicatur;
penitus

censitas in § de *Compositis cum Particulis*. Hisce adde composita cum ετ, εց, εс, εր, sunt enim participia, vel adiectiva; ετ qui format participia, vel adiectiva utriusque generis et numeri, εποցρε T. *utilis*, *utiles* a ποցρε *utilitas*, εтсотп T. *electus*, *a*, *i*, *ae* a сотп *eligere*. Tum εց est praefixa sing. masc., εс sing. fem., εր plur. com., sic εποցρε *utilis* m., εспоցре *utilis* f., εтпоցре *utiles*, εцсотп *electus*, εссотп *electa*, εтсотп *electi*, *ae*. Sunt alia adiectiva, quae distinguuntur ex suffixis, quibuscum componuntur; sed de his alias.

§ 2. Genus Nominum.

Pluralia nullam habent generis differentiam. Singularia vero sunt vel masculina, vel feminina; nam Copti carrent neutro, cuius vice plerumque adhibent femininum, sic πατεс παс πе *bona* (bonum) *ei est*, αсшωтп *facta* (factum) *est*, *contigit*. Ut praetermittam genus, quod vocabuli significationi adhaeret, uti *homo*, *maritus*, *uxor*, *mater* etc., aio substantivorum genus ex praxi addiscendum esse. Sunt tamen nonnulla nomina certo generi addicta; sic composita cum particula εтп T, vel εт M. omnia sunt feminina; composita cum δпп Saidico item sunt feminina, at cum ςпп Memphitico sunt maximam partem masculina. Praeterea composita cum praefixo εց sunt masculina, cum εс feminina, uti εցօցաց *amplus*, εցօցաց *ampla*, idem dicatur de adiectivis, quae q vcl c suffigunt in fine, παլօց *bonus*, παլօց *bona*. Tandem sunt aliquot nomina, quae, mutata forma, a masculino in femininum transeunt.

1.º Si masculino addas T. ε, et M. B. ı, fit femininum:

T. ψωиι *socer*, ψωиe *socrus*, M. ψωии
ψвeeр *socius*, ψвeeре *socia*, M. ψФии

camel^λ camelus, camel^{λε} camela, M. camel^{λι}
 M. αγνός agnus, αγνή agna
 σερβός servus, σερβή serva.

Interdum fit aliqua vocalium mutatio:

T. οὐτός frater, αὐτή soror, M. B. αὐτή.
 αγέρνη agnus, αγέρνη agna.

2.º Si postremam masculini vocalem brevem mutes in longam affinem:

T. ἀλλος senex, ἀλλως anus, M. θελλω
 ἄρρω rex, ἄρρω regina, M. οὐρρω
 ψευστός peregrinus, ψευστή peregrina
 δάλος coecus, δάλη coeca, M. δελλή
 σαβέ prudens, σαβή fem., M. σαβή
 οὔτε postremus, οὔτη postrema, M. θάτη
 Μ. λοτή leo, λοτή leaena.

3.º Si mutes vocalem penultimae syllabae masculini:
 T. ψηρός filius, ψεερός filia — M. ψηρή η. ψερή f.
 — B. ψηλή η. ψηκλή f.

Atque haec fere sunt nomina, quae femininam habeant formam. Interdum vero, ut genus innuat, additur γοῦττα T, γωοῦττα M. mas, et σφιμε T, σφιμη M. femina, sic ἀλοτρούγοῦττα T, ἀλοτρογωοῦττα M. puer, ἀλοτροσφιμε T, ἀλοτροσφιμη M. puella.

CAPUT VIII.

DE NUMERO NOMINUM.

Numeri nominum duo sunt singularis, et pluralis; dualis enim Coptis est ignotus. Plurumque singularis a plurali non distinguitur, sed solis articulis indicatur; sic T. οὐποῦς un peccato, πιποῦς il peccato, γεπποῦς

peccati, πεπονε *i peccati*, et Μ. οπονει, φπονει, ραπпоне, липоне. Sed nonnulla nomina peculiari gaudent forma plurali. Composita cum praefixo εç masc. atque εç fem. habent plurale in ετ, uti εçορωψç *amplus*, εтотвç *ampli*, ae, εçоки *tristis*, εтоки *tristes*, εçемпжа *dignus*, εтемпжа *digni*, ae. Etiam adiectiva quae in fine suffigunt ç masc. atque c fem. habent plurale in от, quod varie contrahitur cum praecedente vocali; sic εпесвç *pulcher* εпесвог — падшвç *multus* падшвог — εпладвç *magnus* εпладат — εлапеç *bonus* εпапет.

Multa vero sunt nomina, quae in utraque dialecto peculiarem adsciscunt desinentiam; ac sunt vel regularia, vel irregularia.

§ 1. *Pluralia Regularia Memphitica.*

Desinunt in ε, τ, от, оти.

Ad Classem ε

Pertinent nomina, quae sequuntur:

δελλο *senex*, δεллор — рдево *dives*, рдевор — абвк *corvus*, абвки — юа *locus*, юас — афвх *gigas*, афвхи — юпот *uber*, юпот — юфвер *socius*, юфвери.

Ad classem τ

Pertinent nomina singularia in ε

δεллε *coetus*, δεллεт — δаlε *claudus*, δаlεт — θεψε *proximus*, θεψεт — юеоре *testis*, юеорет — реиуге *liber*, реиугет — саде *prudens*, садет — δаe *ultimus*, δаeт — καпe *humilis*, καпет.

Ad Classem от

Pertinent nomina singularia in ε et о, quae mutantur in и et ю

аме *bubulus*, амног — εре *bos*, εрног — юже *locusta*, южног — юле *retis*, юлног — юро

flumen, *іаршор* — *ево mutus*, *евшор* — *по porta*,
ршор — *штекко carcer*, *штекшор* — *отро rest*,
отршор — *шемшо alienigena*, *шемшшор* —
рамшо dives, *рамшшор*.

Huc etiam revocari possunt զին *temo ջիկօր*, օճէ *pulcher օճաօր*, ըշէ *bos ըշաօր*, et *Basmuricum մին սարւ* մինօր.

Ad Classem оր.

Pertinent 1.º singularia exēuntia in ω, vel in consonam, uti

օժա *doctrina*, օժաօրи — չշա *magus*, չշաօրи —
 թշչա *cantor*, թշչաօրи — տփա *pondus*, տփաօրи —
 գա *caro*, գաօրи — սփր *latus*, սփրաօրи.

2.º Singularia desinentia in ε, εր, vel η, οր, զու¹ mutantur in η, vel ω, uti

ափե *caput*, ափօրи — ֆրե *cibus*, ֆրօրи — ֆէ²
coelum, ֆիօրи — եշչե *merces*, եշչիօրи — երփել
templum, երփօրи — տեբլի *instrumentum*, տեբլօրօրи —
 յրան *lacrima*, յրաօրօրи — օդյօր *hora*,
 օդյօրи — ձլօր *puer*, ձլօրօրи.

§ 2. Pluralia Regularia Thebana.

Desinunt in ε, εր ήη, εրε ήηε, οր, οրε.

Ad Classem ε

Pertinent մասկ *corvus*, մասկε — լոօր *taenia*, լոօրε.

Ad Classem εր ήη

Pertinent singularia in ε

յազե *desertum*, յազեεր — չիչե *hostis*, չիչեεր —
 նլլե *coecus*, նլլեεր — սավե *prudens*, սավեεր —
 իւս *vicus*, իւսեր *pro իւսեր*;

et, contracto εε in η, oritur forma ητ

ամբե *pistor*, ամբητ — ըշե *bos*, ըշητ — պլե
retis, պլηտ.

Ad Classem ετε ήτε

Pertinent etiam singularia in ε, uti δαλε claudus
δαλεστε, γαε ultimus γαεστε. Tum, contracto εε in η,
oritur forma ητε, uti απε caput απητε, γρε cibus γρητε,
πε coelum πητε.

Ad Classem οτε

Pertinent singularia in ο, quod in ω mutatur:
ιερο flumen, ιερωτ — προ rex, πρωτ — πο
porta, ρωτ — κρο finis, κρωτ — μπτρο
regnum, μπτρωτ.

e contrario σων doctrina сбоор. His adde εγε bos εгоор,
γαе postremus γдеор.

Ad Classem οτε

Pertinent varia nomina

γρε cibus, γρеоте — κε aliis, κοοтe — роиите
annus, πεиооте — γιη via, γюооте — отъж
nox, отъооте — τѣлк iumentum, τѣлооте —
ρъенк, vel πλειк lacrima, πλεиооте — отлот
hora, отлооте — ειω asinus, ειшоте — εω
asinus, εооте — εирип portus, εирооте — спир
latus, спрооте.

§ 3. Pluralia Irregularia.

Sive Memphitica, sive Thebana in eo consentiunt,
quod mutent vocales singularium

1.º Sine ulla desinentia

T. отгооп canis, отгωарп

M. αβοт mensis, αвнт — απαш iusurandum, αпагш
εмкаց dolor, εмкатց — балօք pes, балатչ
εթօց Aethiops, εթաց.

2.º Assumendo aliquam ex desinentiis pluralium.
Praesertim vero nomina exeuntia in ωτ haben plurale

in оте T, of M; tum illa in ит, it, от habent plurale in ате T, at M. Sic

T. əдлнт avis, əдлдате — отріт custos, отрдате
еріт pater, еюте — ебіт mensis, ебдате
жоєіc dominus, жеісооте

M. əшыт mercator, əшоf — ит pater, іоf
үбнвт virga, үбноf — үеşыт campus, үеşоf
реллнт decima, реллаf — əдлнт avis, əдлaf
бнт palma, баf — отріт custos, отраf
үенріт dilectus, үенраf — əготіt primus, əгораf
жаморл camelus, жаматл.

3.º Detracta vocali singularis, additur aliqua ex desinentiis pluralium. Sic

T. сол frater, спнгт — бір sporta, брноге
бог serpens, əшонт — əшаб opus, əбнгт, əбнгте,
əбнготе

M. сол frater, спнгт — сад scriba, сђонт
əшаб opus, əбнгот — үшом gener, үшемог.

4.º Sequentes plane sunt irregulares

T.M. əшә sus, əшад — əго thesaurus, əгօր, əгօր,
əгәшօր

T. əто equus, əтәр, əтәр

M. əeo equus, əөар — иї domus, нот

T. əгиме mulier, əюмe — зої navis, əжнгт

M. əгиме mulier, əюмe — зої navis, əжнгт

əш asinus, əсe — іоm mare, əмадиот

бнк servus, əбідік — үшіт віa, үітшоті

собт murus, əбідімог — сопи latro, əпшоті

T. əбнв viper, əбноті — M. əс dominus, əсeет.

Basmurici modo cum Memphitis, modo cum Sahidicis consonant, vel paullo abscedunt.

CAPUT IX.

DE CASIBUS NOMINUM.

Casibus carent Copti, eos vero indicant quibusdam particulis, quarum aliae nomini praefiguntur, aliae sequentes a nomine scribuntur. En utrasque

	Thebaice, Basmурice		Memphitice	
	Scιuncias	Praefixa	Scιuncias	Praefixa
Nom.	ῆδι		ῆδε	
Gen.	ῆτε	ῆ, ῆ	ῆτε	ῆ, ῆ
Dat.		ῆ, ῆ, ε		ῆ, ῆ, ε
Acc.		ε, ῆ, ῆ		ε, ῆ, ῆ
Voc.	ω	ῆω	ω	ῆω
Abl.	Thebaice		Memphitice	Basmurice
Scιunciae	ῆτῶν		ῆτεν	ῆτεν
	εδολῆ	εδολ	εδολ	εδολ
	εδολέπ	εδολέ	εδολέ	εδολέ
	εδολέ	εδολέ	εδολέ	εδολέ
	ερτῶ	ερτε	ερτε	ερтен
	εδολέρτῶ	εδολέрт	εδολέрт	εδолeртe
	εδολέρт	εδοлeржe	εдoлeржe	εдoлeржe
Praefixa	ε, ῆ, ῆ		ε, ῆ, ῆ	ε, ῆ, ῆ

Basmurici omnibus in casibus, ablativo excepto, utuntur particulis Thebanis.

Nominativus praecedens verbum nullam adsciscit particulam (cave enim, ne cum Scholzio credas nominativum assumere τὸ η) locutus ipse monet illud esse propositionis subjectum; quare Copti scribunt πισιοτ ετεγωττ ετεγωττ stellae erunt decidentes. Sin verbum antecedat, sequens nominativus distinguitur particula se-

iancta πός T. B, πέτε M. sic ager πός ιωαννος *venit Iohannes*, πεκάτ πέτε *ic dixit Jesus*.

Genitivus indicatur vel particula scilicet πήτε, uti οὐδαέ πήτε τις T. *verbum veritatis*, φαντ πήτε πι-
στοποτζι M. *hora incensi*. Vel praefixa π̄, quae ple-
rumque ante δ, ε, φ, semper vero ante π, scribitur η, raro autem ante λ, ρ scribitur λ, ρ; sic πυκρε πλατεια
T. *filius Davidis*, πυκρε απλογε T. *filius Dei*, πυκρε
ηφι M. *filius Dei*, επιθεα επιθε M. *myriades multi-
tudinis*. Pro π, η Thebani raro scribunt επ, εη. Obiter
moneo perperam nonnullos affirmasse τῷ π praefixo fingi
adiectiva. Citant illi εβενητι *ferreus* a βενητι *ferrum*,
σινοτι *aureus* a σινοι *aurum*, προμητ *aereus* a γοντ
aes; sed haec atque his similia nihil sunt, nisi genitivi
ferri, *auri*, *aeris*, qui a substantivo praecedenti regun-
tur. Nonne Hebrei dicunt ψρητη γητη *lingua sanctitatis*
pro *lingua sancta*? ita Copti *corona ferri*, *auri*, *aeris*
pro *ferrea*, *aurea*, *aerea*. Idem etiam scribunt ο πιονι
esse *auri* pro *aureum*, uti nos esser *d'oro*, et Galli
être *d'or*.

Dativus indicatur potissimum particula π̄, quae in hoc
et reliquis casibus mutatur in η, λ, ρ, quemadmodum
diximus in genitivo; sic τηρητη πλαιτη M. *pax huic
domui*, η πηρηκε T. *dare pauperibus*. Quandoque tamen
pro π usurpatur ε, sic πεκχω εοροι πιι T. *dicis omni-
bus*, cuius vice Memphiticus *Luc. xii. 41* habet πιονι
πιβει; tum αγτωι επεπδλατη M. *adhaesit pedibus*;
εστπτωη ετβλβιλε T. *similar est grano*, Memphiticus
εοιη ποτλαφη. Sin ε praefigatur articulo indefinito οη,
contrahitur saepe εορ in εη, uti in allato ετβλβιλε pro
εοτβλβιλε.

Accusativus promiscue indicatur τῷ ε, vel π̄, uti ιε-
ταιοι εορσαερι M. *ostendite mihi staterem*, αρχε ερ-
ψηε (pro εορψηε). T. *invenerunt hominem*; τατιο

πτπε T. *creare coelum*, τάιμο ἀπηγέ T. *creare coelos*.

In vocativo particula seiuncta ω est graeca, uti ω ρωμι M. ο *homo*. Germana Coptorum characteristicā est articulus definitus, πσαφ T. ο *magister Matth.* xix. 16. xx. 13. 30, πγερι λίσιων M. ο *filia Sion Joh.* xii. 15, πχπокретис T. ο *hypocritae Matth.* xxii. 18. Abnormis est vocativus πκρατιστε M. ο *optime Luc.* i. 3, ubi τὸ π est nota characteristicā nominis.

Multae sunt praepositiones, quae ablativum notant.
πτπ T, πτει M. B. sic κλισος ετξι πτπ πεγγιρε T. *censem accipiunt a filiis suis Matth.* xvii. 25, continget illis πτει πακωτ M. a patre meo *Matth.* xviii. 19.

εβολ π T. M. εβαλ π B. recesserunt εβολ αποκοεις T. a Deo. Nam εβολ est adverbium *extra*, quod regere nequit nomen, nisi ope sequentis π.

εβολεπ T. εβολθεп M. εβαλген B. Particula επ T. δεп M. notat *in*; hinc *salvabit populum suum εβολεп πεтловε a peccatis eorum*, ubi Memphiticus εβολθεп ποтлови. Thebani et saepe Basmurici scribunt εβολеп, εβαлген ante nomina a π incipientia, uti εβολеп πποтте a Deo.

εβολεп M. Particula εп notat *sub, in*, quare εβολεп proprio est a *sub, ab in*; sic ne pereatis εβολεп φεωшит a via, et reversi sunt εβολεп πитωт a monte.

εβολеп T. M. εβаlgи B. Cum εп sit *super*, εβолеп notat a *supra, de supra*, sic *descendens εбoлeп πистатрос de cruce Marc.* xv. 30, auferunt aurum εбaлgи πεтлогf de supra Deos suos Q. 233.

εтп T. εтен M. B. *cupiebat eum videre εтп πпоб πпогоеиу a multo tempore*. Sed praecipue notat υπè, seu causam efficientem, vel *prae*, adeoque usurpatur post verba passiva, *dissolutum fuit εтп a vel prae solis radio Sap.* 897, *incenditur/εтен a flamma Isai.* v. 24.

εбoлeп T. εбoлeп M. εбaлgи B. coalescens

ex εβολ et εγτη praecedenti. Sic ne quaeras principatum εβολερη παζδεις a Domino, et cathedralam εβολερη παρρη a rege Sir. viii. 4. Maxime notat causam efficientem, atque adhibetur post verba passiva.

εβολερη T. εβολερη M. εβαλερη B. a supra, de supra, nam εισπι est super. Sic cum veniret εβολερη πιεωτ de supra montem, a monte, et si exaltatus fuero εβολερη πικαρ a terra.

Praeter particulas seiunctas hucusque descriptas, ablative indicari etiam potest praefixis ε, et π. Sic mundare cor εποθε πιε ab omni peccato, separare επποτε a Deo, cave επεκριμη a murmuratione, ψαψοτε πιποκινεκ recedit a cogitationibus.

CAPUT X.

DE COMPARATIVIS ET SUPERLATIVIS.

Nulla est peculiaris forma horum graduum, ea enim in solis linguis excultissimis invenitur. Copti, uti Hebraei aliique, scribunt bonus p̄rae me, vel bonus plusquam me, pro nostro melior me. Quare comparativus dignoscitur ex particula praefixa ε p̄rae, et adverbio γορο plus. Sic ποσ επαι T. magnus p̄rae his, maior his; εγροορ επβαλ T. malus p̄rae oculo, peior oculo. Particula ε assumens suffixa propominum evadit ερο, uti inferius dicam, hinc φιορ ερο T. fortior me, πιοσ εροι T. maiores nobis. Accedit γορο T. M. γορε T. B. γορα B. plus, magis; hinc γορε ταιο T. plus honoris, maior honor; γορε παρηια T. maior libertas; ερε ογγιτορη παψωπε πιγορο T. tumultus fieret magis, seu maior. Saepe vero positivum pro comparativo adhi-

44

betur, uti nos *magnus* respondet graeco μεγας Matth.
xviii. 1. 4. xx. 25. 26. in utroque textd.

Positivum etiam pro superlativo usurpatr; saepius
tamen positivo addunt adverbium ευαρτ T. ευαργω M.
ευαργα B. *valde*, quod etiam geminatur, uti in Pap. v.
105. πινα φραστε ευαρτ ανι εγο ηντα ευαρτ ευαρτ
locus terribilis valde, et desertus valde valde.

CAPUT XI.

DE NUMERIS.

Numeri a Memphitis saepe saepius litteris alphabeti
indicantur, a Thebanis vero vocibus ipsis exprimi so-
lent; quare in sequenti tabella pars Thebana locupletior
est Memphitica, nam religioni duxi eas tantum voces
recensere, quas in textibus legeram, ceteras lector ex
analogia supplebit.

S 1. Numeri Cardinales.

Thebajce		Memphitice	
masc.	fem.	masc.	fem.
I ΟΤΔ	ΟΤΕΙ	ΟΤΔ	ΟΤΗ
suff. ΟΤΔ			
2 ΟΠΔ	ΟΠΤΕ, οπτε	ΟΠΔ	ΟΠΩΓ
suff. οποοτα, ωποτε οποοτε, ωποτε			
3 ωμητ, ωμητ ωμητε		ωμητ	ωμητ
pref. ωμητ, ωμητ, ωμητ			
suff. ωμητ			

Thebaice		Memphitice	
masc.	fem.	masc.	fem.
4 чтоот	чтое, что	чтоот	
pref. чтоот , чтоет		pref. что	
suff. такте , дже			
5 то	та, т	то	
suff. ти , ти			
6 соот	коо, сое, со	соот	
pref. сер			
suff. таде , аде			
7 сауq , сеуq	сауqe	сауq	
8 шмогп	шмогле	шмогп	шмоглг
suff. шмепп	шмепе		
9 ψис , ψит	ψите	ψит	ψит
10 иит	иите	иет	иит
pref. иит			
20 зотвт	зотвте	зат	
pref. зотт			
30 задб , заб	задбe	задп	
40 зыв , зык		зыв	
50 тамот		тамот	
60 се		се	
70 шве , шиб		шиб	
80 змев		змев	
90 пествот , пествот		пестат, пистеоти	
100 шв		шв	
200 шит		спагнше, спагнгс	
300 шмеппие , шмеге , шометие шомт шв			
400 чтоот льше , чтоуге , чтоеге			
500 то льше			
600 соот льше , соуге		соотгс	
700 сауq льше			
800 шмогпие			

Thebaice		Memphitice	
masc.	fem.	masc.	fem.
900 ψίс ḥψε			
1000 ψо		ψо	
2000 ψослат			
3000 ψօմլт ḥψо, ψմլրψо, ψմտψо			
4000 գտօψо			
10000 թճ		թճ	
50000 ժօր լրճ			
60000 սօր լրճ			
140000 լուգե լրճ			
180000 լուցանը լրճ			
600000 շե լրճ			

Basmuricos numeros vidi sequentes oreei unus, orei una, պահեալ tres, պահ mille.

In numeris duplex forma distinguenda est, absoluta, et composita.

Prima adhibetur quoties numerus est solitaria vox, ac praeponitur rei numeratae; quae regitur ab ի; est porro vel masculina, vel feminina. Sic պօմլт vel պօմլт լցօօր tres dies, պօմլт լրօռպе tres anni — զտօր լրաւե quatuor homines, զտ լպերե quatuor filiae — սօր լցօօր sex dies. Atque ita semper numeri praeponuntur substantivo, excepto չեար, qui substantivum consequitur, uti լայնք չեար duo filii mei, ժըմլւ չորֆ M. mulieres duae, բազ մաւեթը և լուս բազ լր մաւեթը os testium duorum atque os trium testium Deut. xix. 15, թճ չեար myriades duae, viginti mille. Cuius rei nulla alia ratio afferri potest, nisi quod, si չեար praeponeatur, saepe cum articulo enunciandus esset լեսլար, iamvero լեսլար valet ambo, uterque; quare perpetuo scribunt լայնք չեար angeli duo, ne; si dicarent լեսլար աղեծօս, innuere viderentur utrumque angelum.

Pro τάιοτ *quinquaginta* Tukius in *Rudim.* p. 289. 454 habet τάιο, quam formam nolui veluti certam admittere in tabella; ecquis enim Tukio fidat? praesertim quum p. 289 τάιο vertat *quadraginta*. Praeterea *Nūm.* ii. 32 legi σεψε *sexcenti*; atqui cε-notat 60, essent igitur 6000; quare erratum credo pro σεψε.

In forma absoluta feminina interdum errarunt librarii, aut editores; sic ψωλπτε πεβοτ *sex menses* *Act.* vii. 20; repone ψωλπτ πεβοτ, vel ψωλπτ επεβοτ.

Altera forma dicitur *composita*, quia usurpatur quoties numerus ita coniungitur cum alio numero, vel nomine, ut unicum *vocabulum* fiat; ac tunc vel *praecedit*, vel *consequitur*, unde duae existunt *formae*, alia *præfixa*, alia *suffixa*.

Praefixa immediate coniungitur cum nomine sequenti, sine π; sic ψιλψι, vel ψιλψι, *tres mille*, ψιλψιροψε *tres anni*, ψιλψι *quatuor venti*, ψιλψι *quatuor mille*. In dialecto Memphitica vidi solum *praefixum* ψιλψι *quadrupes*. Forma *præfixa* nullam habet distinctionem generis, quod sive ex natura *formae* colligitur, sive ex loco. *Gān.* xv. 9, ubi legitur ψιλψιροψε, ψιλψιροψε *tres anni*. *Lēctiones* μετψηνη II. *Rēg.* viii. 13, μετψηνη *Lūc.* xiii. 4 pro ἀπτ inter errata *amanuensium* sunt *re-censendae*.

Suffixarum formarum exempla habes in decadibus.

11. ἀπτοτε masc. ἀπτοτει fem.

12 ἀπтсроотс, ἀптслотс masc. ἀптсноотс, ἀптслоптс fem.

13 ἀптшомт masc. ἀптшомтe fem.

14 ἀптсафтe comm.

15 ἀптн, ἀптe comm.

16 ἀптасе comm.

17 ἀптсащe masc. ἀптсащe fem.

18 ἀптшмнп masc. ἀптшмнпe fem.

19 **λατύψις** masc. **λατύψιτη** fem.

21 **χορτόνες** masc. **χορτότοις** fem. etc.

Formae **άγρε** et **άρε** usurpantur cum numeris in τ de-sinentibus, hinc **λατάρτε** 14, **χορτάρτε** 24. Secus adhi-bentur formae **τάρτε**, **τάρε**, uti **λαδάρταρτε** 34, **ταρτάρτε** 54, **χμετάρτε** 46, **σετάρτε** 66, **χμεπετάρτε** 86.

Formas suffixas quandoque turbavit amanuensium im-peritia. Sic **την λαττοτε** *Matth.* ix. 6. 9, **λαδόντε** *Pap.* v. 20, ubi feminine orei scribendum erat. E contrario **λαττοτε** *Z.* 225. 227, ubi masculinum ore reponendum est; praetermitto **ταττοτε** *Luc.* xxiv. 9, cum eam in-puantur undecim Apostoli, emendandum est **λαττοτε**. His adde **λαττοόντε** προμπε *Luc.* ii. 42, γερονε **λαττοόντε**.

In decadibus numerus decadis precedere solet, uti ψετη 75, quare σαυκῆψε *Matth.* xviii. 22. *Z.* 502 notat 7 X 70, seu 490.

Millenarii numeri centenarii ita exprimi possunt λατ-τύψε 1000, χοττάτη λύψε, vel χωττάτη λύψε 2000, λαδ-τύψε 3000, λαδάψις λύψε 3900.

Si myriadi accedat millenarius numerus, uterque ore milleniorum exprimitur, λαττοόντε λύψε 12000, χοττουόντε λύψε 23000, χμεοτε λύψε 41000, ταιοταρτάρτε λύψε 54000.

Ex τέτα *myrias* fit οτβίς τέτα, vel δις τέτα *dimidium myriadis*, seu *quinq. mille* *Z.* 513. Hinc λεπτώσειν πέτα οτβος *decem et octo myriades cum dimidia*, seu 185000 *Tuk.* 451.

Numeri, utpote nomina collectiva, construuntur cum articulo et substantivo singulari, sic ἑργίαι (non vero θαλγίαι) επορτ *mulleres duae* *Gen.* xxxii. 22, πήφοτ ποεικ επι πτέτη επαρ *quinque panes et pisces duo* *Luc.* ix. 13. 16, πώσο προμπε *mille anni*. Praeter articulum et rem numeratam, cetera efferventur plurali numero;

uti ȝօմπτ πρωιε սայւու իօակ *tres viri quaerunt te*
Act. x. 19, ու լեպտոօօց պշօօրօօր հօս սնէջ միսի
eos Matth. x. 5, ու է լութ երջաօր *septem alii spiritus*
mali Matth. xii. 45, արշաւ իօն պանտ *audiverunt de-*
cem (Apostoli) Matth. xx. 24.

Tandem monere iuvat numeros distributivos exprimi repetitione eiusdem numeri, uti ȝօմտ ȝօմտ *terni*
Marc. xvi. 20, այ այ *centeni*, այ այ *milleni* II. *Règ.*
xviii. 4.

§ 2. Numeri Ordinales.

Circa vocabulum *primus* dissentiantur Thebani, qui ȝօրու scribunt, a Memphitis, qui amant զօրիտ, et fem.
^{զօրի} *prima*, confer utrumque textum in *Matth. xxii.*
25. 38. Act. xii. 10.

Ceteri ordinales formantur a forma absoluta cardinalium, praefixo ազ Thebaice et Basmurice, ազ Memphitice. Hinc

ազօռար *secundus*, ազօռե *secunda*
 ազջօմտ *tertius*, ազջօմտե *tertia*
 ազջդօօր *quartus*, ազջդօօրտ *quarta*
 ազժօր *quintus*,
 ազջօօր *sexius*, ազջօօրտ *sexta*
 ազջօձայ *septimus*, ազջօձայտ *septima*.

Tum ազմուտօրե 11^ա, ազմուտօօօրե 12^ա, ազ-
 ջօրտօձայ 27^ա, ազջօմ 40^ա, ազջօօր իյե 600^ա.
 Memphitae scribunt պազ Ի *tertius*, իմազ Է *quarta*
 etc. In ազ Է saepe tmesis locum habet, sic թազ
 քառու չորտ *annus secundus*, պամազ սով Է *secunda*
vices; et Thebaice թազ քառու ըլտե, պամազ սով սով.

§ 3. *Particulae, et Nomina,
quae cum Numeris saepe coniunguntur.*

α T. M. *circiter*, uti α γτογιε πρωιε T. *circiter quadrin-*
genti homines Act. v. 36 ⁽¹⁾, α ψιληπτω ουγρχη
T. *circiter tres mille animae Act. ii. 41*, utrobique grae-
cus habet ωσι. Vide meum Lexicon p. 1.

πα T. M. *circiter*, sic παγτογιε T. *circiter quadrin-*
genti, παρογι M. *circa vesperam*, vide meum Lexicon
p. 118. Praeterea πα notat etiam distributionem numeri,
cui praeponitur, uti παγιε αρω παταιοι ἀνὰ ἔκατον καὶ
ἀνὰ πεντάκουτα *centeni et quinquageni Marc. vi. 40*, πα
πταιοι *quinquageni Luc. ix. 14*.

οτωπ, saepius οτη, raro οτην et οτης T. *pars*, uti
οτωπ σπαρ *duae partes*, ποτη ψιληπτ *tertia pars*, ποτη
πήφορ *quinta pars*, ποτην πήφορ *quinta pars*, ποτη
ψιληπτ *tertia pars*.

. πεγ T. M. *praeponitur numeris*, ut dies hebdomadis
significetur, sic πεγσπατ *feria secunda*, πεγψιληπτ
feria tertia. Dicitur etiam πεγφτοορ *quatriduanus*, et
πεγψιληπτ αγει ερωτη εράκοτε T. *tertia die ingressus*
est Alexandriam Z. 262.

ρε M. *pars*, sic Φρε ᾧ *tertia pars*, Φρε ᾧ *quarta pars*,
τυμ ρεμητ *pars decima, decima*. Raro Thebani hac
particula utuntur, vidi tamen πρεψιληπτ *tertia pars Nùm.*
xxviii. 14, et παγτοορ (ita) *quarta pars Nùm. xxviii.*
5. 7; his accedit ρεμηт *decima*. Pro ρε Memphitae etiam
scribunt τερε, vel τερ, et Thebani τρε, uti πιτέρε ᾧ
tertia pars Zach. xiii. 8. 9, πιτερ ᾧ *quarta pars Levit.*
xxiii. 13, πτρεφτοορ *quarta pars Nùm. xxviii. 14*.

(1) Bonus Tattam in Lexico p. 42 huic loco innixus recensuit vocem
αγτοτ φτωτο!

cor T. M. praeponitur numeris ut dies mensis indicetur, sic σοτῆ πηωοττ dies octava Thoyt, κορττης πρδεωρ dies vigesimanona Athor. Hinc corai dies primus mensis, neomenia pro cororat, vide meum Lexicon p. 191.

ζπ T, αζπ M. hora semper coniungitur cum numeris; quod si numerus horae non indicetur, tunc hora dicitur πατ. Ita Memphitice αζπ ά, αζπ θ hora prima, hora nona. At Thebani praemittere solent πατ hora, quin tamen immediate coniungatur cum numero, utι ππιατ πζπ coe μπ ζπ ψιτε hora sexta et nona Matth. xx. 5, ππιατ πζπ ψιμε hora tertia Matth. xx. 3, ubi observare licet ζπ construi cum numero feminino.

CAPUT XII.

DE PRONOMINIBUS PERSONALIBUS.

Pronomina personalia in casu nominativo haec sunt:

Sing.	Theb.	Mem.	Bas.
1 com.	{ απκ απγ αποκ	αποκ	απακ ego
2 masc.	{ πτκ πτοκ	πθοκ	πτακ tu m.
fem.	πτο	πθο	πτα tu f.
3 masc.	πτοψ	πθοψ	πταψ ille
fem.	πτοс	πθοс	πтас illa
<i>Pluralis</i>			
1 com.	{ απп απоп	αпоп	αпап nos
2 com.	πтатп	πθатеп	πтатп vos
3 com.	πтоот	πθоот	πтад illi, illae.

§ 1. *Affixa.*

Hinc derivantur nonnullae vocales aut consonae, quae numquam solitariae usurpantur, sed semper affiguntur nominibus, particulis, et verbis, adeoque appellantur *affixa*; quodsi initio vocis veniant dicuntur *praefixa*, uti ρω^{με} *amat* a ρω^{νε} *amare*; si in fine *suffixa*, uti ρω^{τη} *etiam ipse* a ρω^{νε} *etiam*. En *affixa* nominum et particularum, nam de illis verborum suo loco dicam.

Pers.	Praefixa	Suffixa
<i>Singularia</i>		
1	α	ι, τ
2	{ masc. κ fem. ορ T. ε M. B.	κ ε T. ι, ε M. B.
3	{ masc. ς fem. ο	ς
<i>Pluralia</i>		
1	π, επ, T. εη M. B.	π
2	τπ, T. τεη M. B.	τεπ
3	ετ, T. B. ορ M.	οτ.

§ 2. *Praefixa.*

Praefixa assumuntur a verbis et a nominibus, ita tamē, ut in nominibus coalescant cum articulo definito; in verbis careant omni articulo; quare si praefixa comitem articulum definitum vox est nomen, si careant vox est verbum. Sic a ρω^{νε} *amare* et *amor* fit πεκμε^ν *amor tui*, πεψμε^ν *amor eius*, πεψμε^ν *amor nostri*; tum fit εκμε^ν *tu amas*, εψμε^ν *ille amat*, εψμε^ν *nos amamus*. De verbis suo loco dicam, nunc de nominibus.

Usum praefixorum cum nominibus declarabunt exempla, quae sequuntur; δαλ masc. est *oculus*, σεη fem. *vox*.

παβάλ	<i>oculus meus</i>	ππβάλ T.	
πεκβάλ	<i>tuus m.</i>	πεπβάλ T. M. B.	{ <i>noster</i>
πογβάλ T.	{ <i>tuus f.</i>	πετβάλ T.	{ <i>vester</i>
πεβάλ M. B.		πετεπβάλ M. B.	
πεψβάλ	<i>eius m.</i>	πετβάλ T. B.	{ <i>eorum</i>
πεсбáл	<i>eius f.</i>	πогбáл M.	
πабáл	<i>oculi mei</i>	πепбáл	<i>nostri</i>
πекбáл	<i>tui m.</i>	πетбáл T.	{ <i>vestri</i>
πотбáл T.	{ <i>tui f.</i>	πетеπбáл M. B.	
πевáл M. B.		πетвáл T. B.	{ <i>eorum.</i>
πеqбáл	<i>eius m.</i>	πогвáл M.	
πесбáл	<i>eius f.</i>		

Si mutes π in τ habebis femininum ταсиn vox *mea*, τεксиn *tua* m., τогсиn T. τесиn M. B. *tua* f., τеcсиn *eius* m., τессиn *eius* f. Pluralis consonat cum masculino.

Praefixa πα, πε, πα, πε, πε numquam eliduntur sequente alia vocali, ac scribitur παλοг *puer meus Matth. viii. 6. 8. xii. 18*, πειεвшwt *negotiationes tuae*, περδоt *plaga tua* fem. — In plurali scribitur πεпбáл *oculi nostri* etiam Thebaice; nam si scriberetur πпбáл, hoc notaret τoùς ὄφθαλμoύς, prius π esset nota accusativi, alterum π articulus definitus pluralis.

Eiusmodi praefixa πα *meus*, πεк *tuus*, πеq *suus* etc. sunt vera pronomina possessiva: his similia sunt πωr *meus*, πωк *tuus*, πωq *suus* etc., quae inferius exponam, sed in eo differunt a praecedentibus, quod πωr *meus* est vox separata, πа *meus* praeponitur substantivis, cum iisque in unam vocem coalescit, uti πωr πе πаbáл *meus* est *oculus meus*.

Ut pronomen possessivum magis magisque eniteat, atque auribus inculcetur, Galli dicunt *mon opinion à moi*, Copti etiam personale cum possessivo coniungentes scribunt πаlαс апок *mea lingua ego*, ma *langue à moi* *Exod. iv. 10*, πарал апок *nomen meum Matth. xviii. 5*,

vide *Ioh.* xviii. 36. *Phil.* iii. 20. Interdum praeponitur pronomen personale αποκ πασιν *quod ad me attinet, vita mea Phil.* i. 21. Et post suffixa εγοντεροι ου αποκ *etiam erga me ipsum Z.* 383, αφετ αποκ *sunt me ipsum Ming.* 309, πετεψηε εροπ αποκ *quod nobis ipsis convenit Z.* 605, ψαροψ πτοψ πλογτε *ad ipsummet Deum Ming.* 287.

Hucusque utrumque pronomen consonabat, coeperunt deinde Copti πτοψ T, πεοψ M. coniungere cum quovis pronomine aliarum personarum. Sic πτοψ αποκ T. *ego ipse Z.* 394, πτοψ πτοψ ετκελετε *ipsamet praecipit Z.* 445, ριμε πτοψ πιτη *deflete vos ipsas Luc.* xxiii. 27, πιπεροταροτε *ζε πτοψ πισα οτψιμο non addunt semetipsas post (non sequuntur) peregrinum Ioh.* x. 5. Tum sine pronomine, quod tamen subintelligitur, μπρψηπε πτοψ θητοτ ππαι *ne temetipsum pudeat harum rerum Sir.* xlvi. 1, ψωψε πτοψ εκτορθ *esto tumet diligens Ming.* 334 bis, αρι χοεις πτοψ επεκρητ *esto tumet dominus cordis tui Ming.* 334.

Tandem πτοψ refertur ad substantivum, uti ππα πτοψ μπχοεις *misericordia ipsiusmet Dei Sir.* xviii. 13, πσοβη *ζε πεοψ μπσ M. consilium autem ipsiusmet Dei Psal.* xxxii. 11, πμοτ πτοοτ πρεψηποβε *mors ipsorummet peccatorum Tuk.* 93, πιπιψή πψηπι πεοψ πε φαι M. *maximum opprobrium ipsum hoc est Z.* 56.

§ 3. *Suffixa.*

Suffixa et praefixa semper consonant inter se, excepta prima persona et secunda fem. in singulari. Suffixum primae pers. sing. est τ; quod si vox exeat in τ, suffixum est τ, ac pro duplici ττ unicum scribitur, quare τοτ *manus* est etiam *manus mea* pro τοττ; adde εθητ *propter me*, quod ab εθη commode dici potuisse εθητι, tum κεπτ *sinus meus* a κεп. Suffixis utuntur verba, praefixa

positiones, ac per pauca nomina. In verbis suffixa sunt accusativi, utι δικτος genui eum, αισθημον audivi eos; de his suo loco dicam. Nunc de praepositionibus, quae casus obliquos pronominum formant.

§ 4. Casus Obliqui Pronominum.

In tribus pronominibus nullus est casus obliquus, praeter τητηπ, raro τηποτ Τ. ειποτ, raro τηποτ Μ. τηποτ Β. vos, de quo mox dicam. Obliqui casus pronominum formantur affigendo suffixa iisdem particulis, quibus etiam finguntur nominum casus; particulae tamen saepius aliquam patiuntur formae mutationem.

Genitivus Pronominum.

Nota genitivi nominum est πτε; assumens suffixa evadit modo πτα, modo πτη, vel πτω. Hinc sunt:

	Thebaice	Memphiticæ	
Pers. 1	πται	πτηι	<i>mei</i>
2	m. πτακ	πτακ	<i>tui m.</i>
	f. πτε	πτε	<i>tui f.</i>
3	m. πταψ	πταψ	<i>eius m.</i>
	f. πτας	πτας	<i>eius f.</i>
Plur. 1	πταιπ, πτηπ	πταιπ	<i>nostri</i>
2	πτε τητηπ	πτε ειποτ, πτωτεπ, πτωτεп <i>vestri</i>	
3	πτατ	πτωот	<i>eorum.</i>

Haec tantum vidi Basmurica πτηп *nostri*, πтетеп, vel πтнтеп, vel πтє τηпог *vestri*.

Dativus Pronominum.

Nota dativi nominum est π, et ε. Suffixa componens cum π habebis :

	Theb.	Mem.	Basm.	
Pers. 1	լաւ	լիւ	լիւ	<i>mihi</i>
2	{ m. լակ f. լե	լակ լե		<i>tibi</i> m. <i>tibi</i> f.
3	{ m. լազ f. լաս	լազ լաս	լիզ, լեզ	<i>ei</i> m. <i>ei</i> f.
Plur. 1	լալ	լալ	լիլ	<i>nobis</i>
2	լիլլ	լիտել	լիտել	<i>vobis</i>
3	լար	լաօր	լեր, լիօր	<i>eis.</i>

Ex Basmuricis ea tantum exposui, quae vidi.

Particula e assumens suffixa evadit epo T. M. ελα B, vel ετοοт T. εтот M. εтает B. Iamvero po T. M. λα B. notat os, тоот T. tot M. τατ B. est manus, ita ut epo sit ori, ετоот manui. Hinc habes:

	Theb.	Mem.	Basm.	
Pers. 1	ερօг	ερօг	εլաւ	<i>mihi</i>
2	{ m. ερօկ f. ερօ	ερօк ερօ		<i>tibi</i> m. <i>tibi</i> f.
3	{ m. ερօց f. ερօս	ερօց ερօս	εլաց εլաս	<i>ei</i> m. <i>ei</i> f.
Plur. 1	εրօլ	εրօլ	εլալ	<i>nobis</i>
2	εրալլ	εրատել	εլատել	<i>vobis</i>
3	ερօօր, ερաօր	εրաօր	εլար	<i>eis.</i>
Pers. 1	ετօօт	εтօт		<i>mihi</i>
2	{ m. εтօօтк f. εтօօтє	εтօтк εтօтє		<i>tibi</i> m. <i>tibi</i> f.
3	{ m. εтօօтց f. εтօօтс	εтօтց εтօтс		<i>ei</i> m. <i>ei</i> f.
Plur. 1	εтօօтл	εтօтєл		<i>nobis</i>
2	εтօօттիլօт,			<i>vobis</i>
	εтօօттյալլ	εтօօттյալլ		
3	εтօօտօր	εтօтօր		<i>eis.</i>

Basmuricūm vidi εταδτη ei m. Exempla dativi ετεπεκηοт
vobis habes *Deut.* iv. 2. *Act.* v. 28. *I. Cor.* xi. 2.

Accusativus Pronominum.

Nota accusativi nominum est ε, et π. Particula ε assumens suffixa evadit epo mox expositum, atque adeo epo non solum dativum notat, sed etiam accusativum, vide *Ioh.* ix. 31. 35. 37. *Act.* iii. 4. xvi. 9. 37. etc. Altera particula π assumtura suffixa componitur cum μο ignotae significationis, ut sit μεο, seu μεο. Hinc habes:

	Theb.	Mem.	Basm.	
Pers. 1	μεοι	μεοι	μεαι	me
2	m. μεοκ	μεοκ		te m.
	f. μεο	μεο		te f.
3	m. μεογ	μεογ	μεαγ	eum
	f. μεοс	μεос	μεас, μеос	eam
Plur. 1	μεοп	μεоп	μεап	nos
2	μεωтп	μεωтеп	μеатеп	vos
3	μеооу	μеооу	μеау	eos, eas.

Si Tattami Lexico p. 248 credas, μεо quovis obliquis pronominum casus notat; scilicet vir acutissimus contulit Copticum μεо cum graecis casibus, quibus respondet in textu graeco, quasi syntaxis utriusque linguae par atque eadem sit. Evidem monebo verba substantiva ac neutra postulare accusativum, sic πια επερε Λαζαρος μεοг locus quem (in quo) erat Lazarus *Ioh.* xii. 1, πια αποк εг μεог locus quem (in quo) ego sum ib. 26, πια εпаçхи μеог locus quem (in quo) positus erat *Gen.* xxii. 17, κατα οε εтетпо μеос eo modo quem estis *Act.* xxii. 3, πөе εтжо μеос eo modo quem est *Sir.* xlvi. 31, фиетаçхапи μеог id quod contigit eum (ei) *Act.* iii. 10, от петшоп μео quid contigit te (tibi) *Gen.* xxii. 17. Singularis etiam est constructio εре петрос мокмек μеог Petrus meditans se,anne

secum? Act. x. 19, idem dic de μονήρε οκητοι recogitate vobiscum *Hebr. xii. 3*. Sed in loco *Num. xvi. 5* πηταγσοποι μηοq quos elegit sibi, credo mendasam lectionem coaluisse ex duabus, quarum altera dabat πηταγσοπ μηοοт, altera πηтағсотпοт ερоq; sane aliis in locis сотп eligere construitur cum ερоq, vel παq sibi.

Praeterea μηо genitivum notat in phrasibus ροειне μηоор quidam illorum, ποτа ποта μηештп unusquisque vestrum, πиe μеешօր quis eorum, λαат μηоот aliquis eorum, vide I. *Còr. x. 10. Lùc. xii. 6. xiii. 15. Act. ii. 3. xx. 31*. Est etiam genitivus in отпаде μηоок dextera tua *Sir. xii. 12*, отпаде μееօт dextera mea *Marc. i. 40*, καбн μηоq sinistra eius *Marc. xv. 27*.

Accedit εбоλ μηоq, quod, uti mox dicam, notat ab eo.

Tandem accusativus μηо etiam regitur a praepositione T. M. B. μиип incertae significationis. Subditur μиип μηо 1.º variis casibus pronominum personalium, uti iis vis reflexa accedat, sic εжωq μиип μηоq circa se ipsum, εроi μиип μееօт mihi ipsi, πиот μиип μееօт B. sibi ipsis *Isai. v. 21*, μион μиип μион nosmetipsos. 2.º Substantivis, ac notat proprius, uti πеçѡиia μиип μееօq proprium eius corpus, alia exempla vide in meo Lexico p. 96.

Alia nota accusativi apud Thebanos est ρн facies, cuius forma constructa cum suffixis est ρнt. Hinc habes ρнt facies mea, me, ρнtк te m., ρнte te f., ρнtq eum, ρнtс eam, ρнtп nos etc. Sic πεтрготе ρнtq timentes eum *Sir. xv. 13. 19*, κимоєit ρнtq vel ρнtп ducere eum vel nos *Act. i. 16. vii. 40. ix. 8. xiii. 11. xxii. 11*, бишт ρнtοt expectare eos *Act. xvii. 16. xxiv. 15*. Saepe additur substantivum suffixi, uti πεтрготе ρнtq κимоєic timens eum Dominum *Sir. ii. 7. 8. 15. 16. 17*; πεтрготе ρнtq μпласoc timebant populum *Act. v. 26*,

πεπιητ ἡκτῷ πορχοῃ *fugiens serpentem Sir. xxi. 2* (ubi graecus habet φεύγειν ἀπὸ προσώπου ὄφεως, adeo verum est ρη esse faciem) ώπε γντῷ πρωις *revereri hominem Sir. xxi. 22* (iterum graecus habet ἀπὸ προσώπου) πεπδωψτ γντό πτεροβῳ ὁ ἐκδεχόμενος παιδείαν αὐτοῦ *Sir. xviii. 14*, vide etiam *Sir. vi. 19. xiii. 11. xxii. 25. xxiii. 18*. Quapropter *Act. ii. 13* ερε γντοτ μερ πεμπις verte sunt facies eorum plenaes musto. Quod accusativi genus usurpatur post verba ρθοτε *timere*, κιμοειτ *ducere*, ψιτε *revereri*, δωψτ *expectare*, πντ *fugere*; vidi etiam post γωπ *occultare Sir. xxii. 25*, μοτε εβολ *invitare Sir. xiii. 11*. Tandem caveant tirones, ne eiusmodi γντ confundant cum γντ *cor*, hoc enim assumens suffixa mutatur in γτη.

Ablativus Pronominum.

Eadem praepositiones, quae ablativum nominum indicant, usurpantur etiam in ablativo pronominum, sed forma paullo mutata, quae par sit excipiendis suffixis; ut sequens tabella docet;

Forma absoluta	constructa
πτπ	πτοοτ Τ, πτοτ M, πταατ B.
εβολ π	εβολ ππο Τ, M, εβαλ ππα B.
	εβολπγητ Τ, εβολπθητ M, εβαλπγητ B.
εβολρα	εβολραρο M.
εβολρι	εβολριωω Τ, εβολριωτ M.
γτπ	γτοοτ Τ, γτοτ M, γταατ B.
εβολριτπ	εβολριτοοτ Τ, εβολριτοτ M, εβαλριταατ B.
εβολριτп	εβολριτω.

Praepositionem εβολρп Τ, εβολθεп M. supra recentissimam in ablativo nominum consulto hic omisi, quia non recipit suffixa. Praepositiones cum τοοт vel τοт constructae consonant cum ετοοт, ετοт supra exposito in suffixis accipiendis; εβολρаро, et εβολρижω concinunt

cum ἀλλο; de εβολησιω dicam inferius illustrans particulam οἱ. Sed invat nonnullarum significationem accuratius declarare.

Multiς in locis πτοοτ valet *ab*, uti *Ioh.* viii. 26. x. 18. xi. 48. *Act.* i. 4. xvi. 19 etc. Sed alibi est *in manu*, vel *in*, utpote constans ex π *in* et τοοτ *manus*. Sic πτε ογεφραγις δω πτοοτη̄ μπεπισκοπος *sigillum manebit in manu Episcopi Z.* 625. Verba esse, poni, iacere et similia constructa cum πτοοτ *in manu* notant *habere*; sic ερε πρλοσοκωμοп πτοοτη̄ (*Мем. πτοτη̄*) *habens marsupium* *Ioh.* xii. 6, ερε πρηпе πτοοтот *habentes aromata* *Luc.* xxiv. 1, παφχη πτοtot δωс отрпофнтис *positus erat in eorum manibus uti propheta*, scil. *habant eum uti prophetam Matth.* xiv. 5; et, subintellecto verbo *esse*, μιмоп δоро εē πтотеп *non plus quam quinque panes in manibus nostris, non habemus nisi quinque panes* *Luc.* ix. 13, vide etiam *Joh.* iv. 11 in utroque textu, et I. *Joh.* ii. 23. Hinc φнетe πтотη̄ *quod in manu eius, scil. quod habet Matth.* xiii. 12. *Marc.* iv. 25. Cave vero, ne credas πтоот notare accusativum. Unicus, qui id suadeat, locus est *Matth.* xvi. 22. αφуопи πтотη̄ πбi πетрос *assumsit eum Petrus*, sed ibi reponde αφуопи *assumsit eum in se Petrus*, atque meo in Lexico p. 302 dele omnino ψопс *assumere*, hoc enim verbum nusquam alibi occurrit. — Paria dic de idiotismo εбоλ πтот de *in manu, ab, ex*, sic εçепаæmet εбоλ πтотот πнпахахи етжор лем εбоλ πтотот πнпевшооі̄ μи мо liberabit me de *in manu eorum inimicorum meorum fortium* (de inimicis meis fortibus) et de *in manu eorum* (de iis) qui oderunt me *Psal.* xvii. 16.

Accusativum exponens dixi μи мо notare accusativum, ac raro genitivum. Quod si εбоλ praecedat μи мо valet *ab*, sic εбоλ μи мо a me, εбоλ μи мо a te.

Thebanum εболпгнt vi sui etymi notat a facie; Mem-

phitae vero scribunt εβολίδητ, licet numquam apud eos δικ vel διτ notet faciem. Hinc εβολῆγητ T, εβολίδητ M, εβαλῆγητ B. ab eo.

Soli Memphitae, qui frequentant εβολέα, utantur etiam constructo εβολερό, ubi po est *facies*, os. Hinc εβολεράς a me, εβολερόν a nobis, εβολεράστεν a vobis. Tattamus in Lexico p. 69 citat etiam — εβολερών πρὸς αὐτοὺς *ad eos Gen. xlvi. 23.* — Perperam, nam ibi legitur αφεπ σιμεωπ εβολ ερών, iamvero επ εβολ est *educere*, verte igitur *Simeonem ad eos.*

Cum ḡi super assumens suffixa evadat γιών T, γιώτ M, etiam εβολει duplīcem induit formam pro varietate dialectorum, exempla vide in meo Lexico p. 22 et in Tattamo p. 70, qui solam formam Memphiticam recensuit.

Forma constructa τοῦ γιττᾶ est γιτοοτ T, γιτοτ M. porro τοοτ, τοτ est *manus*. Sive γιττᾶ, sive εβολεγττᾶ, notat ὑπὸ ab, seu causam efficientem; utrumque usurpat post verba passiva, *vae homini εβολεγτοτ* a quo *filius hominis tradetur Matth. xxvi. 24.*

Tandem εβολεγχᾶ constructum cum suffixis evadit εβολεγχω, sic *proiiciamus iugum ipsorum εβολεγχων de supra nos*, seu a nobis *Psal. II. 2*; nam γιχᾶ notat *super*.

Casus Obliquus Secundae Personae Pluralis.

Dixi superius τηττᾶ T, οηποτ M, τηποτ B. notare casus obliquos secundae personae pluralis. Revera legimus Rōm. vi. 17. πτερή τηττᾶ εροι *quem dederunt vobis*, ubi Memphiticus habet ατή οηποτ *dederunt vobis*, vide etiam Deut. xxxi. 5. 29. Matth. xxviii. 20. Hebr. ix. 20. Saepius est accusativus πεχ τηττᾶ *proiicere vos*, τοτκε οηποτ *salvate vos*, κατ τηποτ B. *convertere vos*, et sic passim post verba activa. Eiusmodi pronomē adhibent Copti post voces, quae compositae

cum suffixo τῷ τεπ *vos* facile confunderentur cum ἴσ-
dem compositis cum suffixo ἐπ *nos*; hae porro voces,
uti facile quisque praesentit, illae sunt, quae exeunt
in τ. Sic si praepositioni πρότι T, πρότι M. *in* suffixa
prima et secundae pers. plur. apponas, habebis πρότι,
πρότεπ *in nobis*, et πρόττι, πρόττεп *in vobis*. Quod
discrimen cum levissimum videretur, Copti maluerunt
utī casu obliquo, ac scribere Thebaice πρόττιττί *Iac.*
v. 13, et Memphitice πρότεпенпот *Rom. I. 12*, vel
πρότι θεп οнпог *II. Cor. VII. 15 in vobis*. A vocibus in τ
exeuntibus ad alias digressi scripserunt etiam εχπ τηтп
super vos Act. XV. 28, quod commode scribi poterat
εχвтп distinctum ab εхвп *super nos*. Locus *Matt. XXIII.*
8. πτωтп γε τηтп suaderet τηтп esse nominativum
nos, sed repone τηтп *omnes*, uti Graecus et Memphi-
ticus textus iubent.

Dixi Memphitas scribere πρότεпенпот, nam, ut tol-
lant concursum duarum consonarum τε, inserunt εп,
adeoque pro εραтөпог *ad vos* scribunt ερатөпенпог
I. Cor. XVI. 13. II. Cor. VII. 11; pro ω οтпистөкпог *beati*
vos ω οтпистөпенпог Joh. XIII. 17. Sunt etiam particulae
Memphiticae, quae syllabam τεп adsciscunt, ut cum
θеног compontantur; sic εтепенпог *vobis* ab ε nota
dativi, quod superius attigi dativum pronominum expo-
nens; πтепенпог *vobis* a π dativi nota, vide *Deut. I.*
17. I. Cor. XI. 23. XV. 3. I. Petr. I. 18 etc., adeoque Mem-
phitae scribunt отоп πтепенпог *est vobis Joh. XXI. 5.*
pro отоптетеп, de quo vide meum Lexicon p. 146. His
adde сатепенпог *statim vos Marc. XI. 2*, eius forma cum
ceteris suffixis est сатот, sic сатотп *statim ipse*, сатотен
statim nos; hinc intelligimus formam absolutam fuisse са
statim, quae antiquata nuspiam occurrit, originem ta-
men dedit vocabulo саиог *celer, velox esse*.

Praepositiones assumturae pronomen οнпог, τηтп,

vel servant formam absolutam, vel mutantur in constructam. Cum forma constructa vidi εβολειτοθηπον
α νοβις Z. 81. προττητηπ in νοβις, ρωτητηπ et Bas-
maricē ρωτηπον etiam νοσ I. Thess. II. 9. ριωτητηπ
super νοσ Lùc. IX. 13. XII. 22, atque ita τητηπ et θηπον
sunt vera affixa. Retinent formam absolutam Thebaice
εθε τητηπ propter νοσ, πτη τητηπ α νοβις, πτε τητηπ
υμῶν Act. XIII. 15, εχπ τητηπ supra νοσ, et Memphitice
ερεπ θηπον inter νοσ Luc. XXII. 17. εθε θηπον propter
νοσ, πσα θηπον post νοσ, δατεπ θηπον apud νοσ, ει
θηπον super νοσ Luc. XII. 22. εχεπ θηπον super νοσ;
atque ita τητηπ et θηπον sunt voces seiunctae, non
affixae. Utramque etiam formam usurpatam vidi, sic εχπ
τητηπ Act. XV. 28, et εχωτηπ Lùc. XII. 14, εβολειτεπ
θηπον II. Cor. I. 16, et εβολειτοθηπον Z. 82 α νοβις.

Necessario vero adhibetur eiusmodi pronomen post praepositiones aut voces, quae carent forma constructa,
adeoque scribitur δεη θηπον M, επ τηπον B. in νοβις,
εβολεη θηπον M. α νοβις. Tandem in usu est tamquam accusativus post verba activa, de quo dicam inferius.

Vidimus usum huiusce casus obliqui niti facili confusione inter suffixa π, et τηπ, quod adeo verum est, ut Wilkinsius II. Cor. I. 20. III. 3 εβολειτοτεπ reddiderit
per νοσ, et II. Cor. VI. 12 πδρη πδητεπ converterit in
νοβις; emenda per nos, in nobis, sic enim rationes grammaticae praecipiunt, et graecus textus, qui ibi legit υμῶν.

§ 5. Pronomina Personalia Geminata.

Pronomina personalia quandoque vicem sustinent verbi esse, maxime si proxime geminentur, quo in casu Thebani diversam secundi pronominis formam amant. Sic αποκ απ̄ οτεβολεηπ τηε ego sum ex coelo Ioh. VIII. 23.

πτοκ πτκ πια tu quis es? *Ioh.* viii. 25. In prima pers. plur. pro απον nos scribunt αη, quod confundendum non est cum αη *fuimus* praesertim primae pers. plur. praeteritorum; sic απον αη ρελεβολθη πιορτε nos *sumus* ex Deo I. *Ioh.* iv. 6. απον ρωπ αη ρεπρως nos etiam *sumus homines* *Act.* xiv. 14, Memphiticus utro-bique habet απον απον. Legitur etiam solitarium αη pro *sumus* *Hèbr.* xi. 13. *confessi sunt* ρε αη ρηγελεο ατω αη ρηραιποιλε *quod sumus peregrini, et sumus advenae.*
— In secunda pers. plur. Thebani scribunt πτετη *estis*; sic πτωτη πτετη ρελεβολθη πκαρ *vos estis* *ex terra* *Ioh.* viii. 23. πτωτη ρε πτετη πιι *vos vero qui estis?* *Act.* xix. 15, sic πτωτη πτετη *vos estis* *Luc.* xi. 13. *Gđl.* iv. 28. I. *Petr.* ii. 9. I. *Ioh.* iv. 4. Memphiticus semper ingeminat πειτη πειτη. Solitarium πτετη *estis* legitur I. *Còr.* iii. 16. *nescitis* ρε πτετη πριε μπιορτε *quod estis templum Dei?*

CAPUT XIII.

DE PRONOMINE POSSESSIVO.

Quamvis genitivi casus pronominum personalium πται, πτακ *mei, tui* etc. vices fungere possint pronominum possessivorum, haec tamen peculiarem habent formam, quae constat ex articulo definito, atque ω in singulari et ορ in plurali, ut sit Thebane πω, τω, πορ, et Memphitice φω, οω, πορ, quibus affixa adduntur.

Masculinum Singulare

Theb. Memph.

πωι	φωι	ο ἐμοῦ <i>meus</i>
πωκ	φωκ	ο σοῦ <i>tius</i> , o homo
πω	φω	ο σοῦ <i>tius</i> , o femina
πωψ	φωψ	ο αὐτοῦ <i>suis</i> hominis
πωс	φωс	ο αὐτῆς <i>suis</i> feminæ
πωπ	φωп	ο ἡμῶν <i>noster</i>
πωτῆ	φωтеп	ο ὑμῶν <i>vester</i>
πωօր	φωօт	ο αὐτῶν <i>sua</i> .

Femininum Singulare

τωι	θωι	ἡ ἐμοῦ <i>mea</i>
τωκ	θωκ	ἡ σοῦ <i>tua</i> , o homo
τω	θω	ἡ σοῦ <i>tua</i> , o femina
τωψ	θωψ	ἡ αὐτοῦ <i>sua</i> hominis
τωс	θωс	ἡ αὐτῆς <i>sua</i> feminæ
τωп	θωп	ἡ ἡμῶν <i>nistra</i>
τωтеп	θωтеп	ἡ ὑμῶν <i>vestra</i>
τωօր	θωօт	ἡ αὐτῶν <i>sua</i> .

Plurale

ποгi	ποгi	οι αἱ ἐμοῦ <i>mei</i> , ae
ποгk	ποгk	οι αἱ σοῦ <i>tui</i> , ae, o homo
πоg	πоg	οι αἱ σοῦ <i>tui</i> , ae, o femina
πоgψ	πоgψ	οι αἱ αὐτοῦ <i>sui</i> , ae, hominis
πоgс	πоgс	οι αἱ αὐτῆς <i>sui</i> , ae feminæ
πоgп	πоgп	οι αἱ ἡμῶν <i>nostri</i> , ae.
πоgтеп	πоgтеп	οι αἱ ὑμῶν <i>vestri</i> , ae.
πоgօр	πоgօт	οι αἱ αὐτῶν <i>sui</i> , ae.

Pro πоgψ et πоgтеп Memphiticis legitur etiam πωи
 Z. 54, πωтеп II. Cor. iv. 5. Pro πоgօр Thebano vidi
 πωօр Z. 589. Pap. vi. 7.

Exempla huiusce pronominis habes in οῷι γω τε *mea etiam est Rom. xvi. 13.* ερ θωπ *esse nostra Marc. xii. 7.* οτηι ειπωπικ απ πε *domus tua non est Sir. xxix. 22,* ϕπλοβε πποτκ απ πε *peccata non tua I. Tim. v. 22,* φω πε *γαλαδα meus est Galad Psal. lix. 9.*

CAPUT XIV.

DE PRONOMINE DEMONSTRATIVO.

Pronomen demonstrativum aliud est proximum *hic*, aliud remotum *ille*. Primum est

Theb. παι *hic* ται *haec* παι *hi, has*

Memph. φαι θαι παι

Basm. πει τει πει

quae ex articulo definito π, τ, π orta quisque videt. Sic φαι (Τ. παι) πε πασχεια *hoc est corpus meum Matth. xxvi. 26.* ται (Μ. θαι) τε ταπολογια *haec est mea apologia I. Cor. ix. 3.* ετα πει αε. ευται Β. *cum hic audisset Ioh. iv. 47.* Et cum praefixis casuum αιωνικος αφαι si dico *huic Matth. viii. 9.*

Quod si pronomen immediate conjungendum sit cum suo substantivo, tum scribitur

Theb. πει vel πι τει vel τι πει vel πι

Memph. παι ται παι

Basmurici nihil mutant. Thebaica exempla habes in πει ψαχε *hoc verbum Act. xv. 6.* απιμεια in *hoc loco Marc. ix. 5,* vide etiam *Luc. xviii. 11. xxv. 15. 20 — τειπολις haec urbs Act. xvi. 12.* πτοτψικ *hac nocte Z. 240.* πτιγε *hoc modo Z. 224 — πειρωμε hi homines Act. xvi. 20. 35.* πικοτι *hi pauci Matth. xxv. 45,* vide *Sir. xvi. 23. Luc. xxiv. 17.* Item Memphiticę παισαξι *verbum hoc*

Act. xv. 6. ταῖς παραβολῇ haec parabola Luc. xx. 9. ταῖς εἰκόνῃ haec imago Marc. xii. 16. πλινθῷ hi lapides Matth. iv. 3. Basmurici pergunt scribere πεισμάτ Q. 245. πεισμάτ 244. τείχη 238.

Pronomen demonstrativum remotum est

T. B. πν̄ *ille* τη̄ *illa* πν̄ *illi*, *ae*.

M. Φη̄ *ον̄* πν̄

vel pro quovis genere ac numero

T. ετέλλεται, M. ετέλλεται, B. ετέλλεται *ille, a, i, ae*. Ita *Luc. xviii. 14. descendit παῖς hic iustificatus επη̄ prae illo*, ubi Memphiticus habet φαὶ et φη. Tum *Frāgm. 428 separat παῖς εβολ επη̄ istos ab illis*; et Z. 306 παῖς επεισέδει πν̄ *hoc in loco aut illo*, vide *Ioh. ix. 25. x. 6. xi. 13. x. 15. Cum praefixis casuum ἀπη̄ illi Ioh. ix. 17. Memphisca exempla habes Exod. vii. 12. Num. xxii. 33. Amos v. 3. Ioh. x. 35.*

Pronomen ετέλλεται coalescit ex ετ *qui*, et ειμαι *ibi* ἐκεῖ, quare apprime respondet graeco ἐκεῖνος. Sic πινα ετέλλεται *locus ille*, ἡπολις ετέλλεται *civitas illa*, πιρωνι ετέλλεται *viri illi*; atque ita semper scribitur sine articulo post substantivum, vide *Act. xvi. 3. 12. 18. 35. Quoties vero absolute usurpatur sine substantivo, tunc Thebaice assumit articulum definitum; sic ille πετῶμαι fur est Ioh. x. 1. οὐδεὶς διδοὺς επετέλλεται discipulus illius Ioh. ix. 28. αὐτοὶ τε επετέλλεται vocavit illos Ioh. x. 35, vide *Luc. xxii. 12. Ioh. iv. 25. viii. 44. ix. 12. 37. Memphisca vero scribitur φη̄ ετέλλεται ille Luc. xxii. 12. Ioh. viii. 44. ix. 28*, vel φαὶ ετέλλεται Ioh. x. 1. Sed hae formae Memphiscae rariores sunt, quam Thebana πετῶμαι; nam Memphiscae utuntur etiam pronomine οὐδεὶς ipse Ioh. iv. 25, πν̄ illi Ioh. x. 35.*

Tandem Memphiscae pro ετέλλεται scribunt etiam εττη̄, quod constat ex ετ *qui*, et adverbio τη̄ *ibi*, *illīc*, ita ut εττη̄ sit ἐκεῖνος, vide *Gen. xxxviii. 19. Num. xvi. 14.*

Deut. xiii. 5. Matth. xxvi. 29. xxvii. 19. Gal. iv. 29 semper ponitur post substantivum, ac numquam assumit articulum.

CAPUT XV.

DE PRONOMINE RELATIVO.

Pronomen relativum Coptis est *ετε* et, Thebaice etiam et Basmurice *ῆτ*, tandem ε, pro utroque genere ac numero *qui*, *quae*. Numquam assumit praefixa casuum, nisi habeat articulum definitum. Vox *ετε* solitaria est, uti *hostis ετε πλωτ ne qui est mors* I. *Cor. xv. 26*, ubi Memphiticus et Basmuricus habent etiam *ετε*; ceterae *ετ*, *ῆτ*, ε praefiguntur vocabulis.

Nou ita facile constitui potest quando altera forma alteri preferenda sit; duo tamen canones proponi possunt, euphonia consideranda, amphibologia vitanda.

Ob euphoniam *ετε* maxime occurrit ante voces a duabus consonis incipientes; sic *ετε ἀπε*, *ετε πσε*, *ετε τῆ*, tamen legitur *ετ ἀπε Matth. xxi. 2. πετ-πθητ* Act. xvii. 24. I. Cor. ii. 11. Ante παι, ται, παι scribitur etiam *ετε*, vide Act. xvi. 12. xix. 4. I. Cor. iii. 11.

Ut vitent amphibologiam Copti scribunt παιδ *ετε μερε*... ωπι ερος *locus ad quem non accedit*, nam *ετμερε* esset *amans*, *εμερε ad amandum*.

Memphiticum ετ semper usurpatur ante vocales, et saepe ante consonas, sic πιεδοτ *ετεψκοτ* δαχω^q *dies quem expectat*, πιλοτ *ετθει* βιθεει^m *infantes qui in Bethleem*, ubi Thebanus habet ετθη^p. Memphis vero scribitur εε ante litteras η, π, ο, υ. Thebani vero et Basmurici in adhibendo ετ consentiunt cum Memphis,

nisi quod scribunt etiam πτ̄ potissimum ante praeformantes praeteriti α, δι, δκ, δγ etc., sic πταγδατ T. *quae fecit*, πταιεπελιζε B. *quod nunciavi* I. *Cor. xv. 1.* πεπταισιτε B. *quod accepi* ib. 3. Quodsi α sit radicale scribunt πετ, sic πεταπάκριπ B. ἀναχρένοντες I. *Cor. ix. 3.*

ε scribitur ante articulum, επαρχωπ πε qui *Archon est* — Ante imperfecta επερε, επατκωτ, επεστ — Ante voces α τ incipientes φηετοραψ Luc. iv. 6, εψπατα-
μοκ *Act. vii. 3* — Ante ώ, sic εψατμοττε εροψ *quem vocant* — Numquam praefigitur praeteritis, ne vocis potestas turbetur. Nam si perfecto αψμει *amavit* praefigas ε, habebis εαψμει, quod notaret etiam ἀγαπήσας, nam ε est nota participii.

Tandem ετ format participia atque adiectiva. Ita α μοστ̄ *odio habere*, φορε *adversari*, οταδ *mundus esse*, ψψψε *ministrare*, ψωτ *indigere*, fit εεμοστ̄ *odio ha-
bens*, ετφορε *adversarius*, εθοταδ *mundus*, ετψψψе *minister*, ετψωт *indigus*.

ετε, ετ admittunt articulum definitum, non vero ε; nam fieret πε, τε, πε, quod Thebaice est articulus δ, ή, τδ, et in omnibus dialectis est verbum substantivum esse. At Memphitae distinguunt inter ετ adiectivi, atque ετ participii. Primo, utpote nomini, praeponunt articulum π, τ, π, sic πετρολιχ δ γλυκὺς *dulcis*, πεθοταδ δ ἄγιος, πετψειψи *cultor* *Hebr. ix. 9*, πετρωοτ δ πονηρὸς, πετпашт *durus*. Secundo, seu ετ participiali, praeponunt pronomen φη, raro φαι, ut sit φη ετ *ille qui*, θη ετ *illa quae*, πη ετ *illi qui*; sic ex εтсвтεм *audire* fit εтсвтεм *qui audit ἀκούων*, εт φη εтсвтεм *ille qui audit δ ἀκούων*. Thebani vero plerumque adhibent πετ, τετ, πεт, vel ante praeformantes praeteriti πεт, τεт, πεт. Basmurici modo cum Thebanis, modo cum Memphitis faciunt. Sic *Isai. v. 19.* T. πεтжω εεмос, M.

πη ετκω οὐλος, Β. πετκω οὐλαс dicentes; ib. 23. T. πεττεασιо, M. πη εθεασιо, B. πη εттeаsiа absolventes; I. Cor. xv. 20. T. πεтtатepкoтk, M. πη εтtатeлkot, B. πeтtатeпkat oи κeкoимyмeнoт; Act. xix. 4. T. πeтlиnt, M. фk εθpнoт oи eрxбmeнoс.

Quoties vero vox incipit a τ, eliditur τ pronominis πet, adeoque scribitur πeфlaфpi ероq quem osculatus fuero Matth. xxvi. 48 pro πet фlaфpi; πeтeтlоtωшt пaг pro πet тeтtpi ea quibus cultum adhibetis Act. xvii. 23.

Quodsi pronomen qui maiori vi inculcandum sit, etiam Thebani scribunt пaг eт, et Basmurici пeг eт, vel πη eт. Sic quando pronomen qui multum a suo substantivo distat, ex. gr. отcoфia . . . τai εтxapп oсfia . . . и апoкexрuмeнt I. Cor. ii. 7. πeпpа . . . пeг πtатeтlжitq B. spiritus . . . quem accepistis I. Cor. vi. 19. Tychicus . . . пeг πtатataq B. quem misi Eph. vi. 22, vide etiam Act. xix. 13. Vel quando contextus universus maxime nititur huic pronomini, πh de πtатeхе ff пeнmши пhт B. iis qui nupserunt ego praecipio eis, vide Act. iii. 13. vii. 45. xiii. 31. xxiii. 21.

Dixi Memphitas raro adhibere demonstrativum proximum φai eт, θai eт, пaг eт, exempla vide Act. iii. 13. vii. 45. xiii. 31. xxiii. 21. Rom. xi. 4, ubi in graeco respondet oи vel ёстtis qui. Adnotatu dignus est locus Amosi iii. 1. сaтeи eпai сaxi φai εtaçcaxi audite hoc verbum quod locutus est, maluissem enim фh eт. Contra Thebani semper scribunt пaг eт, numquam, vel per raro, πh eт.

Adeo vero фh eт M, et пaг eт T. sunt vocabula disiuncta, ut inter utrumque quandoque inseratur pronomen personale; sic фh лeшteп eтeтeпoгaшq M. quem vos vultis Malach. iii. 1. пaг aпok eфuе oлaoq T. quem ego diligo III. Іoh. 1.

Tandem eт, πet periphrastice usurpantur, et, me

quidem iudice, satis incommode. Sic πτος ετ εγενε
ποτοειπ T. ipse qui est in luce pro ipse est in luce I.
Ioh. i. 7. εγενε απο πεπλωθε si nos (erimus) ille
qui metet pro si nos metemus I. Cōr. ix. 11. αγ πεκαρ
πεπλατακοι quis dolor (est) ille qui perdet me ? pro
perdet me Sir. xi. 24, commode atque evidentius scribi
poterat φιλατακοι perdet me.

CAPUT XVI.

DE SUBSTANTIVIS QUAE UTUNTUR SUFFIXIS.

Utī canonem generalem constitui substantiva uti praefixis; sunt tamen nonnulla, eaque perpaucā, quae adhibent suffixa 1.º quoties in praepositiones evadunt; 2.º quando cum verbis ita componuntur, ut articulum definitum recipere nequeant; 3.º distinctionis gratia, ne duo paria nomina confundantur. Singula recensebo.

1.º αρηξ T, αρηξ M. *extremum, extremitas, finis*, cum genitivū regit, accipit suffixum in genere et numero cum eodem genitivo consonum, sic αρηξει *extremum terrae*, αρηξοι πλαζασι *fines inimicorum meorum*, αρηξει πτοικοτμεην *finis terrae*. Tattamus in Lexico p. 38 citat πιατρηξοι, quasi hoc nomen admitteret articulum; scilicet vir cl. nihil plane intellexit.

2.º κεп M, κοтп, κοтотп T. *sinus*, item κοнп T. M. *pudendum*. Hinc κεпт *sinus meus*, κεпк *sinus tuus*, κοтпq *sinus eius*; κοтотп M, κοтотп T. *pudendum eorum*.

3.º παт T. M. *pes* semper usurpatur in compositis, quoties enim *pes* solitario substantivo enunciandus est, Copti adhibent vocem βαλοж.

Composita cum verbis sunt ερατ̄ lavare pedes, καρατ̄ εβολ̄ egredi, σοερατ̄ ligare pedes etc., in quibus πατ̄ assumit suffixum personae, cuius sunt pedes, sic αγυτεμ̄ ερατ̄κ si non lavero pedes tuos Ioh. xiii. 8. vide et 10. 14. I. Tim. v. 10.

Composita cum particulis, unde existunt praepositiones, sunt ερατ̄ ad, δερατ̄ sub, γερατ̄ sub etc.

4.º πο T. M. *porta*, *ostium* assumit articulum π, φ *Luc.* xiii. 25. *Ioh.* x. 9. *Act.* iii. 2, adeoque praefixa, sic παρο *ostium meum* *Luc.* xi. 7, περο *portae eius* *Sir.* xiv. 23.

At πο *os*, σθμα, ut discernatur a *porta*, neque articulum neque praefixa admittit, sed adhibet suffixa formam πω induens, hinc πωκ *os tuum*, πωκ *os eius* etc. *Matth.* xiii. 35. *Luc.* i. 64. iv. 22. xi. 54. xix. 22. Tum, non secus ac αρκ̄, quando regit genitivum assumit suffixum cum genere et numero eiusdem genitivi consonans, sic πωκ ιλφ̄ os *Dei*, πωκ πιψωφ̄ os *putei*, πωτ̄ πιπροφητικ̄ os *prophetarum*.

Etiā in compositis adhibet suffixa, sic ex καρο *os ponere*, *silere*, fit αικαρωπ̄ *posuimus os nostrum*, *siluimus*, τακαρωπ̄ *silebo* etc., vide meum Lexicon p. 62.

Et in compositis cum particulis εποι *mihi*, εροκ *tibi* etc., paria dic de δερο, γερο, ριρο etc., at servat τὸ ο, ut ερωξ *ei* distinguatur ab ερωξ *ab ore eius* *Sir.* li. 3. Scilicet quando πο servat suam *oris* potestatem, evadit πω cum suffixis; quoties πο est syllaba expletiva, vocalis brevis ο manet. Hinc post verbum τηι *osculari*, accusativus *me*, *eum* etc. scribitur ερωι, ερωξ *Marc.* xiv. 43. 45. *Matth.* xxvi. 48, quasi *os meum*, *os eius*; occurrit tamen ερωξ *Matth.* xxvi. 49. *Luc.* xxii. 47. Tum in dialecto Sahidica scriptura εποορ *eis* anteferenda est illae ερωοι, quae plane Memphitica est atque abnormis.

5.º τοτ̄ T. M. *manus* semper adhibetur in compositis,

numquam solitarie, tunc enim Memphitae utuntur voce ςιχ, et Thebani διχ.

Composita cum verbis sunt ιατοτ lavare manus, θροτ dare manum, αδιυware, ψεπτοτ salutare, despōsare, ρεκтот perficere, ειтот aggredi etc., ubi tot semper assumit suffixum vel agentis, vel patientis actionem; sic αγχитотк aggressus es, αγχитотъ aggressus est, αγχитотел aggressi sumus etc.

Composita cum particulis sunt ετοт, πτοт, ειтот, οιтот etc.

6.º ρн T. *facies* assumit articulum τ, adeoque praefixa, uti γα τεφη ad eius faciem, coram eo, vide meum Lexicon p. 335. Sed quando evadit particula notans accusativum pronominum, induit formam constructam ρнт; et cum suffixis ρнтq eum, ρнтс eam.

7.º ρн T. *cor*, *intimum rei*, *stomachus* articulum admittit atque adeo praefixa, sic πεψηт cor eius, πεψηт cor tuum, ποтρηт cor eorum.

At in compositis cum verbis, Τρнт animadvertere, κωρнт confidere, ψупрнт misereri, βρнт poenitere, adhibet suffixum reciprocum personae verbi, quo cum componitur, eiusque forma constructa Thebaice est ρтн, Memphitice ρен, sic Τρнкаθти рonam cor meum, sperabo, κπакаθти sperabis, αψжθенq attendit, απρгетиl poenituimus. Idque sit etiamsi ρнт praeponatur verbo, uti αре ρенq ςи ероq fuit cor eius collocatum in eo, fiduciam in eo posuit Deut. xxiv. 15. ερе ρени ςи ерои in nobis positum est cor nostrum II. Cor. i. 9. Accedit Memphiticum κειтотъ φρенав, quod adhibet suffixa; at Thebanum διι πρнт adhibet praefixa, nam ρнт a verbo sciungitur.

δнт Memphitice *cor* omnino compara cum T. ρнт.

8.º ρна T. vox habet suffixa, атqи ερпар εбоl elevaverunt vocem suam Act. xiv. 11, vide meum Lexicon p. 359.

ερα T. M. *facies* item habet suffixa; hinc ερας *co-*
ram me, ερας *coram te*, παθρας *apud eum*, παθρας
apud eam. Et cum verbo κι accipere compositum, κιρα
assumit suffixum reciprocum personae, ετρεκιερας ι
attendant.

9.º κι T. M. *caput* semper usurpatur in compositis;
quoties enim solitaria voce *caput* indicandum est, Copti
Memphitice adhibent αφε, Thebaice απε. Praecipua com-
posita cum verbis sunt ρεκκω *inclinare caput*, γεβσκω
velare caput, δεκκω *radere caput*, ψεπκω *tondere ca-*
put, διεκκω *submittere caput* etc., in quibus κι adsciscit
suffixum reciprocum personae verbi, uti αρεκκω *in-*
clinavit caput suum; idque etiamsi κι praeponatur verbo,
sic οκετε κιω δοκε *cuius caput est rasum I. Cor. xi.*
5, ερε κιω δωμε *est caput eius velatum I. Cor. xi. 4*.

δακω, εικω, εκω etc. sunt formae constructae pra-
positionum δακει, εικη, εκη, adeoque in his κι as-
sumit suffixa.

CAPUT XVII.

DE ADJECTIVIS QUAR UTUNTUR SUFFIXIS.

Sunt nonnulla adiectiva, quorum genus ac numerus
indicatur ope suffixorum. Praecipua sunt quae ab initio
composita cum particulis indeclinalibus respuunt articu-
lum. Ex particula πα valde, de qua dixi in § de
Compositis cum particulis, quinque oriuntur adiectiva:

1.º πασι ο σφερα, vel πανν, *magnus*, *praestans*, πασι
magna; ac, *praepositis* ε, ετ *qui*, εισας, vel ειπας
magnus, ειπαστ *magni*.

2.º παγε *multus*, coalescit ex να *valde*, et αγαρ, αγη, αγε *multitudo*; hinc παγω^q *multus*, παγω^q *multa*; τυμ, praepositis ε, ετ *qui*, επαγω^qτ, vel ετπαγω^qτ *multi*.

3.º πανε *bonus*, componitur ex να *valde*, et ανα *bonitas*; hinc πανε^q *bonus*, πανε^τ *boni*, *bonae*; et, praemissis ε, ετ *qui*, επανε^ς, εθπανε^ς *bona*.

4.º παιατ, vel παειατ *beatus*, conflatum ex να *valde*, atque ιατ, vel ειατ, vel αιατ ignotae significationis; hinc παιατκ *beatus tu*, παειατ^q *beatus ille*.

5.º πεσε *pulcher*, compositum ex particula πε eiusdem fortasse significationis ac να, et οα *pulchritudo*; hinc πεσω^q *pulcher*; τυμ, praepositis ε, ετ *qui*, επεσω^ς, ετπεσω^ς *pulchra*.

Hisce accedunt

6.º οτα T. *unus*, qui suffixa assumens notat *solus*; hinc παρ^q οτααι^q *ei soli*.

7.º οιατ^τ *solus* coalescens ex οια *omnino*, et οιωτ, οιατ *unus*; hinc οιατατ^q *solus*, οιατατ^τ *sola*, et Thebaice cum & dupli οιατααι^τ *soli nos*, οιατααι^τ *solus tu*.

8.º τηρ *omnis*; hinc τηρκ *totus tu*, τηρ^q *omnis m.*, τηροτ *omnes*. Quod factum coniicio, ut distingueretur a τηρ apud veteres Aegyptios *Deus*.

CAPUT XVIII.

DE PRÆPOSITIONIBUS.

Casus pronominiū exponens nonnulla attigi de præpositionib; sed præstat eas simul omnes illustrare. Præpositiones suffixa assumturae aliquam patiuntur formæ mutationem.

1.º Nonnullae adsciscant nomina *ρατ pes*, *ρο os*, *τοοт T*, *τοт M. manus*, *εγнт T*, *δнт M. facies*. Praecipuae sunt

Forma absoluta	Forma constructa
ε nota dat., acc., <i>in</i> , <i>ab</i> etc.	ερат, ερо, εтоот T, εтоот M.
εβολρд ab, ex	εбовлрдро
εβολгитп per, ab	εбовлгитоот T, εбовлгитот M.
εготе plusquam, prae	εготеро
π nota dat., acc., <i>in</i> , <i>ab</i> etc.	πвнт T, πвнт M. πтоот T, πтот M. πмо
πтп T, πтеп M. ab	πтоот T, πтот M.
ωа ad, usque ad	ωдро — В. ωдла
δа M. sub, contra	δаро, δарат, δатот
θа, sub, ad, pro	θаро, θарат
θатп T. apud, iuxta	θатоот, θати
θгтп T, εгтеп M. per, ab	θгтоот T, εгтот M.

Suffixa cum *ρо*, *τοοт*, et εγнт supra exposui, superst ut dicam de nomine *ραт T. M.*, λετ B. *pes*. En eius suffixa :

	Theb.	Mem.	Basm.
Pers. 1	εрат	εрат	εлεт ad me
2	{ m.εратк f. εрате	εратк εраf	εлεтк ad te m. εлεf ad te f.
3	{ m.εратç f. εратс	εратç εратс	εлεтç ad eum εлεтс ad eam
Plur.	εратп	εрател	εлεтеп ad nos
2	εраттигтп	εратепенпог	εлеттилог ad vos
3	εратор	εратор	εлεтог ad eos.

Aliae praepositiones levem tantum patiuntur formae mutationem.

2.º Exeentes in α illud mutant in ω. Sic πсa post, constructum πсω; hinc πсω — ωκ — ω — ωç — ωс — ωп — ωтп T, ωтеп et πсa εнпог M. *Exod. xi. 9*

— παντος. Idem dic de eius composito αληφα T. B.,
μετεπει M. post.

3.º Exeuntes in e illud diversa ratione mutant:

ατβηε M. sine. Constr. ατβηοт. Cum suff. αтблоги
— отк — оту — отс etc.

εεбε M. ob. Constr. εεбнт. Cum suff. εεбнт (pro
εεбнтт) — итк — ит — иту — итс — итл — εεбе
εипот — εεбнтог.

εтвε T. B. ob. Constr. εтвнт. Cum suff. εтвнт (pro
иитт) — итк — ите — иту — итс — итл — εтва
тиитл. — εтвнтог.

отвε contra. Constr. отвн. Cum suff. отвн — ик —
и — иу — ис — ил — отвε тиитл T, отвε εипот
M. — отвнот, vel отвнт.

оттε inter. Constr. оттн. Cum suff. оттн — ак —
а — ау etc.

4.º Praepositio ει in, super. Constr. T. ειω et ειωω,
M. ειωт. Hinc Thebaice ειωи — ειωωк — ειωттнттл
— ειωт; et Memphitice ειωт — тк — т — ту —
тс — тел — ει εипот *Luc. xii. 22* — ειωтот.

5.º Praepositio αρпо T, αδо M. cur? non mutatur;
hinc αρпок cur tu? etc.

6.º Praepositio εω etiam. Constr. T. εωω, M. εω. Hinc
Thebaice εωωт etiam ego *Act. x. 26* — εωωк etc., vide
me in Lexico p. 342.

7.º πεи T, пем M. cum ita cum suffixis construitur.
Thebaice πεиαι cum me — πεиаek — ие — иау
— иаc — иаn — ииttл — ии. Memphitice пемн
— иаk — ие — иау — иаc — иаn — ииштел
— ииωт. Basmurica vidi пемн tecum, пемнц vel
— ец cum eo, пемнс vel пемнкс cum ea, пемнтеп
vobiscum, пемнот cum иis.

Praepositiones in πexeuntes varias habent formas
constructas.

8.º α&π̄ T. *sine*. Constr. α&π̄τ, hinc α&π̄τ *sine me* — τ&κ — τε — τ&q etc.

9.º ε&ρεπ M. *contra, ante*. Constr. ε&ρα ad faciem. Inde ε&ρας *contra me* — α&k — α&q — α&c — α&n — ε&ρεπ οιλοτ *contra vos Deut. xi. 25* — ε&ρατ. Caveant tirones, ne ε&ρας *contra me* confundant cum ε&ρας *sursum*; primum est Memphiticum, alterum Thebanum. Raro Thebaice occurrit haec praepositio, sic ε&ρατ *inter se Matth. xlvii. 35*. In Lexico p. 47 et 359 non bene digessi hanc praepositionem.

10.º παρ&π̄ et πλαγ&π̄ T, παρεπ M. *coram, apud*, *ad*, consonat cum ε&ρεπ. Hinc παρας *apud me*, παρε *apud te f.*, παρητ&π̄ T. *apud vos*.

11.º ε&χπ T. ε&χεп M. *super*. Constr. ε&χω *super caput*. Inde ε&χωι — ω&k — ω — ω&q — ω&c — ω&n — ω&t̄π vel ε&χπ τητ&π̄ T, ε&χεп οιλοт M — ε&χωт.

12.º δαχεп M. *ante*, et γιχπ T, γιχεп M. *super*, eorum constructa δαχω, γιχω consonant cum ε&χω praecedenti.

13.º δатеլ M. *iuxta*, constructum δаеото affixa sumit uti εро.

14.º ρατ&π T. *iuxta*, dupl. habet formam constructam, ρатоот, et ρати; haec adsciscit suffixa uti отъ.

15.º γιτօռп T. *iuxta*, constructum γитօռу consonat cum отъш.

CAPUT XIX.

DE ADVERBIIS.

Adverbia nullam habent peculiarem desinentiam, sed ope Lexici facile discuntur.

Nonnulla tamen formantur ex nominibus, quibus ενελ η praeponitur. Sic ex ανα locus, et cum articulo indefinito οντα, fit εντα pro εοντα in unum locum, una. Ab αγορ, et cum articulo παροτ T, φαροτ M. pars posterior, habes επαροτ T, εφαροτ M. retro. Nomen εφληνοτ M. vanus notat etiam frustra, tunc enim εφληνοτ frustra scribitur pro εεφληνοτ. Item praeposito η, sic ποτυκημ paullulum, πισωρη primum, πισοπη vi, violenter, πτειρη ad hunc modum, similiter, πικτορе clam, μικτεθερεос M. hebraice, μικτετрашеос M. romane, latine.

Adverbia addita verbis horum significationem vario modo temperant, non secus ac graecae praepositiones. Praecipua sunt:

1.º εβολ T. M. εκλ B. quod respondet graecis ἀπό, ἐξ, et latinis ab, ex, uti † dare, † εβολ vendere; ει ire, ει εβολ exire; ει·ducere, ει εβολ educere; κω ponere, κω εβολ dimittere, relaxare. Quandoque vix auget significationem, uti τέστο et τέστο εβολ reprobare, οτωνης et saepius οτωνης εβολ manifestare, declarare, περ et περ εβολ excutere, separare. Compositum cum σα pars, σαβολ notat extra.

2.º εδρη M. κατά, de, infra. Sic ει venire, ει εδρη descendere; πικτον venire, πικτον εδρη descendere; ωμε mergi, ωμε εδρη demergi; χω ponere, χω εδρη depone, demittere. Compositum cum σα pars, σαδρη notat infra.

3.º εροη T. B. εροη M. εις, in, intus, contra. Sic † dare, † εροη introducere, † εροη adversari; ει ire, ει εροη ingredi; ει·ducere, ει εροη introducere; βωκ ire, βωκ εροη ingredi; compositum cum σα pars, σαδοη M. intra.

4.º ερησ T. ερη M. εεληн B. ανα, εις, sursum, ad. Sic ει ire, ει ερηс ascendere, venire ad; ει du-

cere, επερπατεῖν *sursum ducere*, *extrahere*, επερπάτησι *offerre*, *adducere ad*; καὶ *ponere*, καὶ *ερπατεῖν constituere*, *exponere*; πορτεῖν *proiūcere*, ποτεῖν *ερπατεῖν producere*, *emitte*. Quandoque vix auget significationem, uti οὐτεπερπατεῖν *addere*, οὐδεοκτος et οὐδεοκτος *ερπατεῖν* (*Marc.* xiv. 54) *sedere*. Raro Thebanum *ερπατεῖν* notat *deorsum*, ac respondet Memphitico εφράτι, uti καὶ *ερπατεῖν deponere*; ταῦτο *proferre*, *producere*, ταῦτο *ερπατεῖν prostrare*, *prosternere*.

5.º εἶματ T. M. μινετ B. a μα *locus* est adverbium notans *locum*. Uti φίλοι *sumere*, φίλοι *auferre*, *tollere ex loco*; οὐτοι *esse*, οὐτοι *έμινατ esse in loco*; saepius abundat.

Adverbia hucusque recensita constructa cum particulis vel praepositionibus evadunt praepositiones, quae regunt nomina, vel etiam suffixa admittunt.

εβολ compositeum cum ἐπ T, δεπ M. evadit praepositio, εβολθεπ ουγῆτι a spiritu; tum εβολθα, εβολθι, εβολ. πρητ T, εβολ πρητ M, εβολθιτη, εβολθιτη, εβολ ουτε admittunt suffixa, non secus ac componentia θα, φι, πρητ etc., atque inde oriuntur diversae significations praepositionum *ab*, *ex* varie temperatae, vide meum Lexicon p. 22.

εφράτ et περφρά M. coalescunt cum praepositionibus ε, δεπ, πρητ.

Paria dic de εργον, ερπατ, aliisque, uti in Lexico videre licet.

Tandem adverbia, non secus ac praepositiones, admittunt utrumque articulum, et particulas ετι, εο, εν, ετ, quibus formantur adiectiva, ita ut vera nomina evadant. Sic εξ εβολθη ab, εξ fit πεβολθη. ὁ εξ oriundus ex, et M. πεβολθεπ φη qui εξ Deo est I. Cor. ii. 12. necessitas εργιζωντ quae est supra ipsos Z. 249. ετπλειατικ qui tecum sunt, sodales tui Sir. xxxvii. 2. Ab

εἰτοτῷκ *prope te* σίτ πετριτῷκ *proximus tuus*; ab εἰσοτῷ *intus* habes εἰσοτῷ *interior*.

§ 1. *De n Negativa.*

Negatio afficit vel verbum, vel nomen, aliasve orationis partes. Negatio verbo coniuncta peculiares induit formas in quibusdam temporibus, quas exponam verbum illustrans. Sed cum nominibus, pronominibus, adverbii, nec non aliquibus verbi temporibus vulgatissima negatio est οὐ... απ; praepositio οὐ prefigitur vocabulo quod negamus, illud vero sequitur particula T. M. απ, B. επ. Sic πάλακ επ B. *non ego*, πήγοτεψοτ επ B., πήγοραψοτ απ M. *non ius delector*. Praefixum οὐ mutatur in οὐ semper ante οὐ, et plerumque ante δ, οὐ, Φ, uti οὐπεψψηρ απ *non socius suis*. Thebaice et Basmurice raro scribitur επ pro οὐ, uti επφειλψα απ T. *non sum dignus*.

Praemissa οὐ potest omitti, sic αποκ απ *non ego* I. Cor. vii. 10. εψχε αηρι ὄραποστολος απ T. *si non sum apostolus* I. Cor. ix. 2, ubi Memphiticus πάποστολος απ, et Basmuricuš πάλακ ὄραποστολος επ. Semper vero omititur ante praepositiones et coniunctiones, utι ψεκας απ T. ψεκεεс εп B. *non ut Hebr. ix. 25. εп оттбо* αп T, δεп оттотбо αп M, εп оттеба εп B. *non in sinceritate Phil. i. 17. εпните ап T, εпнеч ап B. non solum Thess. i. 8.*

Tandem quoties adest verbum οὐ, τε, οὐ est, sunt, particula απ ipsi praeponitur; scilicet negatio οὐ afficit existentiam, sed attributum praepositionis. Sic ογεποψ οψωψ αп οψ T, ογεпοψ οψωψ αп οψ M, οгспаџ εппωψ εп οψ B. *sanguis non suus est Hebr. ix. 25. πταձոմա αп те T. non iniquitas mea est Z. 21. οւтв ап те non mea est Ioh. vii. 16.*

Perraro omittitur autem, ac negatio a sola praefixa non indicatur, cuius improbandae scripturae exempla affiram illustrans verbum negans.

§ 2. De Coniunctione τε.

Peculiari etiam illustratione digna est coniunctio τε, quam recte comparaveris cum *quod* scholasticae latinitatis. Quoties verbum regit integrum propositionem tamquam casum obliquum, toties propositioni praemittitur τε. Sic *video τε (quod) tu propheta es Ioh. iv. 19.* scimus τε (*quod*) *hic est salvator mundi Ioh. iv. 42,* et sic millies.

Adhibetur etiam quando nos abstinemeremus a barbarico *quod*. Sic *nesciebant τε propter quid congregati essent Act. xix. 32.* *nescis τε unde veniat Ioh. iii. 8.* constitue mihi τε quando orem pro te *Exod. viii. 9.* *quaerebant τε quomodo eum perderent Marc. xi. 18.* *videte igitur τε qua ratione audiveritis Luc. viii. 18.* *videns τε quomodo eligebant primos accubitus Luc. xiv. 7.* narravit τε quomodo viderit Dominum *Act. ix. 27.* Propositiones enim, quae coniunctionem τε consequuntur, sunt germani accusativi verborum *nesciebant, nescis, constitue, quaerebant, videte, videns, narravit.*

Si accusativo verbi activi, vel casui cuicunque, accedit propositio tamquam casus, ut aiunt, appositionis, necessario particula τε praeponitur propositioni. Sic *volens videre Iesum τε quis esset Luc. xix. 3.* mirabantur propter ea τε *quid haec res sit Act. v. 24.*

Cum verba *dicendi, interrogandi, et similia*, quae orationem directam vel indirectam referunt, regant integras propositiones, coniunctio τε necessario locum habet. Sic *dico vobis τε (quod) sumet vindictam Luc.*

xviii. 8, et sexcenties in oratione indirecta, ubi horrida latinitas adhiberet quod. In oratione vero directa: *dixit* οὐδὲ *aspice in nos Act. III. 4.* *interrogabant eos οὐδὲ in quo nomine fecistis hoc? Act. IV. 7.* *interrogabat οὐδὲ quid est hoc? Luc. XVIII. 36.* *clamabat οὐδὲ filii David miserere mei Luc. XVIII. 39,* et millies.

Praeterea post verba *appellandi*, *vocandi*, *interpretandi* τὸ οὐδὲ regit propositionem a verbis praedictis pendentem. Sic *cur dicis me οὐδὲ bonus? Luc. XVIII. 19.* *Bar-sabas, quod interpretantur οὐδὲ filius consolationis Act. IV. 36.* *Iesus, quem vocant οὐδὲ Christus Matth. I. 16.* *porta quam appellant οὐδὲ speciosam Act. III. 2.*

Tandem post praepositiones, quae tamquam casum obliquum regunt integrum propositionem, adhibetur coniunctio οὐδὲ. Sic εὖθε *propter*, εὖθε οὐδὲ *propterea quod*; εἴηλ *nisi*, εἴηλ οὐδὲ *nisi quod*; εφιλα *loco*, *vice*, *pro*, εφιλα οὐδὲ *eo quod*, *propterea quod* etc.

Vis particulae οὐδὲ in eo posita est, ut integras propositiones coniungat cum vocabulo praecedenti, a quo illae pendent tamquam cásus obliqui. Alias significationes τοῦ οὐδὲ vide in meo Lexico p. 377.

Superest, ut moneam hanc particulam ortam esse a οὐδὲ *dicere*; revera saepe verti potest *dicens*, vel gallice *c'est-à-dire, nempe, scilicet.*

CAPUT XX.

DE VERBIS.

Quemadmodum vidi mus logica nominum accidentia designari a particulis, ita tempora et personae verbi denotantur ope syllabarum, quae praefiguntur verbo seu radici, quae immutabilis atque eadem permanet in universa coniugatione, si tamen excipias participia nonnullorum verborum. Syllabae, quae praefiguntur, coalesceunt
 1.º ex characteristica temporis, quae tempus designat,
 2.º ex affixo pronominis, quod personas notat.

Affixa personarum generatim sunt:

	<i>Singulare</i>	<i>Plurale</i>
Pers. 1	I.	II.
2	{ m. κ f. ε }	τελ
3	{ m. η f. ι }	τ.

quae quisque videt ex pronominibus personalibus esse derivata. Exceptiones facilius pro re nata declarabuntur.

Characteristicas notas temporum illustrabo in adnotacionibus ad singula tempora.

Interea exponere iuvat universum conspectum syllabarum praefixarum verbi, quibus semel positis, omnia verba coniugantur. Nam, datis radicibus ex. gr. *με* *amare*, *πεχ* *proiicere*, *οτως* *addere*, eas coniugabis, si subiungas praefixis sine ulla crasi aut aphaeresi; quare in primis vocibus praesentis habebis *τμε*, *τπεχ*, *τοτως* — *κμε*, *κπεχ*, *κοτως* — *τελμε*, *τεπεχ*, *τεοτως* etc.

*Paradigma Praefixorum Verbi,
seu Characteristicae Temporum et Personarum.*

I. *Praesens.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	†	†	<i>sum</i>
2	{ m. κ f. τε	κ, χ τε	
3	{ m. η f. σ	η σ	
Plur. 1	τπ, τελ	τελ	
2	τετπ, τετελ	τετελ	
3	σε	σε	

Basmurici cum Memphitis consentiunt, excepto χ.

II. *Praesens; et Participium Praesentis.*

Pers. 1	ει	ει	<i>sum</i> , ων
2	{ m. εκ f. ερε	εκ ερε	
3	{ m. εγ { ερε f. εσ } ερε	εγ { ερε εσ } ερε	
Plur. 1	ᾶπ, επ	επ	
2	ετετπ	ετετελ	
3	ετ, οτ; ερε	ετ, οτ; ερε.	

Basmurici cum Memphitis consentiunt, nisi quod pro ερε scribunt ελε, vel ελ.

III. *Imperfectum.*

Pers. 1	λει πε	λαι πε	<i>eram</i>
2	{ m. λεκ πε f. λερε πε	λακ πε λαρε πε	

	Thebaice	Memphitice
3	{ m. пеç пе f. пес пе	{ пеç пе пес пе
Plur.	1 пеп пе 2 пететп пе 3 пет пе, пеç пе	пап пе парател пе пат пе, паре пе.
	Rare omittitur пе.	
	Basmurici cum Memphitis consentiunt.	

IV. *Perfectum Primum.*

Pers.	1	as	ai	fui
2	{ m. ак f. аре	ак аре	ак аре	
3	{ m. аq { a f. ас { a	aq { a ac { a	aq { a ac { a	
Plur.	1 ал 2 атетп 3 ат, a	ал атетп ат, a	ал атетел ат, a	

Basmurici cum Thebanis consentiunt; sic атетп I.
Thess. i. 6. ii. 8, vel атетел Is. i. 4. Eph. vi. 21.

Participium perfecti est eas, eas, eq etc.

V. *Præsens Indefinitum, seu Consuetudinis.*

Pers.	1	шар	шар soleo esse, sum
2	{ m. шак f. шаре	шак шаре	шак шаре
3	{ m. шаq { шаре f. шас { шаре	шаq { шаре шас { шаре	шаq { шаре шас { шаре
Plur.	1 шал 2 шатетп 3 шат, шаре	шал шатетп шат, шаре	шал шатетел шат, шаре

Basmurici cum Thebanis consentiunt, sed pro шаре
scribunt etiam шаде.

VI. Imperfectum Indefinitum, seu Consuetudinis.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	пewдai	пewдai solebam esse,
2	{ m. пewдak f. пewдare	пewдak eram пewдare
3	{ m. пewдaq f. пewдac	{ пewдaq пewдac } пewдare
Plur. 1	пewдap	пewдap
2	пewдатeтp	пewдаретep
3	пewдat, пewдare	пewдat, пewдare.

Quandoque additur ne, uti in imperfecto.

VII. Perfectum Secundum.

	Thebaice	Memphitice	sui
Pers. 1	пtai	etai	
2	{ m. пtak f. пtar	etak etare	
3	{ m. пtaq f. пtas	{ etaq etas } eta	
Plur. 1	пtal	etal	
2	пtатeтp	etaretep	
3	пtat, пta	etat, eta.	

Basmurici cum utrisque consentiunt.

VIII. Plusquam Perfectum.

	Thebaice	Memphitice	fueram
Pers. 1	ne ai	ne ai	
2	{ m. ne ak f. ne are	ne ak ne are	
3	{ m. ne aq f. ne ac	{ ne aq ne ac } ne a	
Plur. 1	ne ap	ne ap	
2	ne atetp	ne arretep	
3	ne ar, ne a	ne ar, ne a.	

Saepe additur ne.

IX. *Futurum Primum.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	ѣла	ѣла	ero
2	m. ѣла	ѣла	
	f. ѣна	ѣна	
3	m. ѣла	ѣла	
	f. ѣна	ѣна	
Plur. 1	ѣлла, ѣна	ѣлла	
2	ѣтѣлла, ѣтѣна	ѣтѣлла	
3	ѣна	ѣна	

Basmurici cum Thebanis consentiunt, nisi quod pro
на scribunt etiam не; hinc dicunt ѣла et ѣне, ѣла
et ѣне etc.

X. *Futurum Secundum, et Participium Futuri.*

Pers. 1	ѣла	ѣла	ѣла	ero,
2	m. ѣла	ѣла	ѣла	ѣла <i>futurus</i>
	f. ѣна	ѣна	ѣна	ѣна
3	m. ѣла	ѣла	ѣла	ѣла
	f. ѣна	ѣна	ѣна	ѣна
Plur. 1	ѣлла, ѣна	ѣлла	ѣлла	
2	ѣтѣлла, ѣтѣна	ѣтѣлла	ѣтѣлла	
3	ѣна	ѣна	ѣна	

Basmurici, qui etiam не scribunt, cum Memphitis
in utraque forma consentiunt.

XI. *Futurum Tertium.*

Pers. 1	еie	еie	еie	ero, sim.
2	m. еке	еке	еке	
	f. ере	ере	ере	

	Thebaice	Memphitice
3	{ m. еже f. есе	{ ерè есе
Plur.	1 епè 2 ететпè 3 ере, ерè	еине еретепе ере, ерè
		Basmurici consentiunt cum Thebanis,

XII. *Futurum Quartum.*

Pers.	1	та, тарі	та M. et B.	ero
	2	{ m. тарек f. тара	тера	
	3	{ m. таресј f. тарес		
Plur.	1	тарі		
	2	таретп	теретеп B.	
	3	тарот.		

XIII. *Imperfectum Futuri.*

Pers.	1	пенда	пакна	futurus eram,
	2	{ m. пекна f. перепа	пакна	essem, suissem
	3	{ m. пекла f. пекла	{ парена пакла	parera
Plur.	1	пепла	пакла	
	2	янетпла	паретепла	
	3	пепла, перепа	пакла, парепа.	

Saepe additur пе.

Basmurici cum Memphitis consentiunt, agant tamen
пе pro па.

XIV. *Modus Optativus.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	иарі	иарі	<i>sim</i>
2	{ m. иарек f. иаре	иарек	
3	{ m. иареъ f. иарес	{ иареъ иарес	{ иареъ иарес
Plur.	иарп	иареп	
2	иаретп	иаретеп	
3	иарот, иаре	иарот, иаре.	

Basmurici cum Memphitis consentiunt, nisi quod pro p saepe scribunt λ, hinc иалеъ, иалес, иалеп, иалот.

XV. *Tempus Subiunctivum.*

Pers. 1	и́тд	и́тд	<i>sum, eram,</i>
2	{ m. и́тг f. и́тв	и́тг	<i>fui, ero, esto,</i>
3	{ m. и́тъ, иеъ f. и́тс	{ и́тв и́тс	<i>sim, essem</i>
Plur.	и́тп	и́тв	<i>i. t. e. q. f. u. i. e. r. o. e. s. t. o. s. i. m. e. s. s. e. m.</i>
2	и́тетп	и́тетв	
3	и́тс, и́тв	и́тот, и́тв.	

Basmurici cum Thebanis consentiunt.

*Tempora Composita cum Particulis,
quae notant Tempus.*

XVI. Cum Particula T. πτερε, M. ετε quando, cum.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	πτερει, πτερι	εται quando fui,
2 { m. πτερεκ		ετακ cum sim, essem,
2 { f. πτερε		ετарε suissem
3 { m. πτερεц { πτεре		εтacq } ета
3 { f. πτεрес { πтepe		εтас } ета
Plur. 1	πтeрp, πтeрeл	εтап
2	πтeрeтp	εтaрeтep
3	πтeрoт, πтeрe	εтaт, ета.

Basmurici cum λ scribunt πтeλeç, πтeλeп, πтeλeтeп,
πтeлoт vel πтeлeт.

**XVII. Cum Particula T. ψαπte, M. ψaтe
donec, quoisque.**

Pers. 1	ψaпteи, ψaпf	ψaf donec, quoisque
2 { m. ψaпtк		ψaтek fui, sim, essem,
2 { f. ψaпte		ψaтe fuerim
3 { m. ψaпtç { ψaпte		ψaтeç } ψaтe
3 { f. ψaпtс { ψaпte		ψaтec } ψaтe
Plur. 1	ψaпtп	ψaтeп
2	ψaпtеtп	ψaтeteп
3	ψaпtоt, ψaпte	ψaтoт, ψaтe.

Basmurici cum Thebanis scribunt ψaпteç I. Cor.
xv. 25.

*Tempora Composita cum Particulis Conditionalibus.***XVIII. Cum Particula ενε si negante.**

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	ενει	επαί, επει ἀ
2	{ m. επεκ f. επερε	επάκ, επε ακ επαρε
3	{ m. επεγ f. επες	{ επερε επαγ, επαρε επας, επε ἄ
Plur. 1	επει	επαὶ
2	επετεῖ	επαρετεῖ
3	επεχ, επερε	επατ, επαρε.

Quandoque additur πε.

XIX. Cum Particula ώστι si dubitantis et desiderantis.

Pers. 1	ειώδη	αιώδη
2	{ m. εκώδη f. ερώδη	ακώδη αρεώδη
3	{ m. εψώδη f. εσώδη	{ εψώδη ασώδη } αρεώδη
Plur. 1	ειώδη	αιώδη
2	ετεῖώδη	αρετεῖώδη
3	ερώδη, ερώδη	ατώδη, αρεώδη.

Basmurici saepius cum Thebanis, interdum cum Memphis faciunt.

Imperativus.

Est ipsa radix; vel radiei praefigitur α, aut ον.

Infinitum.

Est ipsa radix. Assumit etiam Thebaice articulum π, et Memphitice ητιν.

Participium.

Eius characteristicae sunt

1.º et qui praefixum vel radici unde participium praesens, vel futuro ηι unde participium futuri.

2.º e praefixum praeformantibus vel praeteriti unde participium praeteriti, vel praesentis consuetudinis unde participium praesentis consuetudinis.

Praeterea tempus II, et X, ab e incipiens, est etiam participium.

*Adnotaciones ad singula Tempora Verbi.**I. Tempus Praesens.*

Maxime irregulare est. Si enim personas f, te, τη, et τετη consideremus, characteristica praesentis videtur esse τ, quod affixis pronominum i, ε, π, τη praeponitur; sin personas κ, η, ε spectemus, in iis nota temporis desideratur; tandem ce prorsus a ceteris abhorret. Quare hoc tempus uti res facti accipiendum est, neque ad ceterorum analogiam revocari potest.

Memphitae pro κ secundae pers. sing. scribitur χ ante litteras β, λ, μ, π; οτ, ρ, sic χοτων tu vis.

Basmurici omnino consonant cum Memphitis, si excipias χ secundae personae; nam scribunt καιρος alligatus es I. Cor. vii. 27.

Characteristicae huius temporis pro praesenti verbi esse usurpantur, sic f πειστει M. sum vobiscum, τη πειστα T. sumus in hoc loco, ce εγρα pro sunt ad portam, quemad est ibi, vide Matth. viii. 3. 7. 11. Ioh. xii. 8.

II. *Praesens, et Participium.*

Nota secundae pers. fem. est επε, at scribitur quandoque επ ante vocales, sic επειρε facis *Ming.* 258, επορευ vis *Z.* 338; vidi etiam επα, uti επαρται salva facta es *Z.* 509; nec non π, sic πλοε insana es *Act.* xii. 5. Basimurici scribant ελ, uti ελκορη scis *Z.* 151.

Tertia pers. plur. est ετ, sed post τ scribitur οτ, uti ετομαρτ quem vocant pro ετερμαρτ, vide *Matt.* i. 20. v. 18. *xvi.* 13. *xxvii.* 22; id etiam contingit in ceteris temporibus, in quibus tertia pers. plur. ab ετ incipit.

Basimurici cum Thebanis consentiant, praeter variantes in paradigmate notatas. Sic ελε legitur *Hebr.* ix. 8. Q. 238; at επε etiam scribant *Phil.* i. 9. 26. *Hebr.* x. 22.

Characteristic temporis est ε. Atqui ε est nota participii, sic ε απον γενρωμε *T.* existentes nos homines *Act.* xvi. 37, vide xvii. 29. ε απον отсъяс *M.* existens (ενσя) ego femina *Ioh.* iv. 9 etc. Merito igitur hoc tempus est participium, hinc ero ἐν ἦρᾳ II. *Cōr.* xii. 16; ετετπκω εσολ remittenibus vobis *Matt.* vi. 14.

Sed cum etiam in linguis Semiticis participium pro præsenti usurpetur, factum est ut hoc tempus etiam præsens notaret ειο sun, ειρωμη volo.

Quandoque ut vis participii luculentior appareat adiutur novum ε, uti εειδωμт. respiciens ego *Sir.* li. 7. εειδημе quaerens ego *Sir.* li. 21.

Praeformantes adhibentur etiam pro verbo esse, ει επ τετмимнте sum in medio vestri *Luc.* xxii. 27. ει ει τερпк es in via *Matt.* v. 25. ει εм пеүтеко existens tu in carcere *Matt.* xxv. 39. 43. ει ερдι εл тати existens ille in aula *Marc.* xiv. 66.

Tandem in tertia pers. utriusque numeri scribitur επε, quoties inter hoc et verbum inseritur nominativus verbi.

Constat porro haec particula ex e characteristicā temporis, et pē paragogico. Sic ερε πνοεις οτωγ Deus vult, ερε γιτοτ μεγ sunt eorum facies plenae. Usurpatur etiam pro est, vel sunt, quin sequatur verbum; ερε πεκβαλ ἀποιηρος T. est oculus tuus nequam, ερε πιμαντα πιντηγ M. est manna in eo. Raro notat optativum, ερε Φι δ det Deus Gen. xxvii. 28, vide II. Tim. i. 16, ερε πόσ οτωρπ. mittat Dominus Deut. xxviii. 8. Male pro imperfecto scribitur ερε πεχσ επεργει T. Christus operabatur Marc. xvi. 20, ubi recte Memphiticus παρε, tum Ioh. xviii. 16. ερε... οοοτη πιμοց cognoscebat eum, vide etiam Ioh. xix. 41. xx. 19. Act. ii. 4. 45.

III. Imperfectum.

Characteristica temporis est ne T, πα M. B, hinc πειοτωγ T. πατοτωγ M. B. volebam.

Ex characteristicā et pē paragogico oritur περε T, παρε M, et fortasse παλε B, quibus Copti utuntur quoties medius inseritur nominativus, uti περε τεφατιδ σηγ erat causa eius scripta, παρε Φι οτωγ Deus volebat.

Praeformantes notant imperfectum verbi esse, sic πει eram Marc. xiv. 49, πει erat Ioh. xi. 6, παζ Basm. erat Z. 159, παρ erant Deut. iv. 47, περε erat Lūc. xv. 25.

Has vidi improbandas scriptiones: πι pro πει, sic πιοτωγ volebam Z. 566 — πι, πι etc., omisso e, sic πιο erat Ioh. ix. 13. ππερε eramus Act. xxvii. 37, male; nam πι, πι etc. sunt praeformantes subiunctivi, cum quo imperfectum confunderetur — περα pro περε, sic περασωγ tu (fem.) contennebas Z. 509, ubi Zoëga duo alia affert exempla — e praeformantibus praemissum, uti επετιθεετε existimabant Lūc. xxiv. 37, επε-

qorūg volebat Z. 3:0. επειπατητε hora, et Luc. xxiii. 44, nisi dicas τὸ ε. esse participiale.

Hoc tempus saepius comitem habet particulam πε., sic παρχη πειδη πε M. erant cum eo Luc. ix. 18, πασχεμη πε M. ministrabat, παρε φιοι ων εβολ πε M. mare rugiebat Iona 1. 11, πετεπλο πε eratis. Scilicet cum Thebaice πεκυάχε notare possit loquebaris, et sermones tui, tum πεκυάχε, πεκυάχε loquebamur. et sermones nostri, loquebantur et sermones eorum, cautum est particula πε, ne imperfectum cum substantivo confunderetur. Thebanos imitati sunt Memphitae et Basmurici, quamvis in eorum dialectis nullum esset confusionis periculum.

IV. Perfectum.

Characteristica est α, hinc αιωνων, αιωνων T. M. B. volebam, volebas.

Ex characteristica et paragogico πε oritur απε, quod ita perraro occurrit, ut a paradigmate reiecerim, sic απε πεπεδαλητα ρομορ pedes vestri conculcarunt Scholz in Gramm. p. 91, aliud exemplum Basmuricum vide I. Cor. xv. 35. Quoties enim inter characteristicam et verbum nominativus inseritur, toties scribitur α, non απε; sic α ιωτχο ρωπ Moses praecepit, α ποσ ψιν Deus visitavit, α αβρααμ ἡρε Abraham vocavit. Quod si post α sequatur οτ, fit crasis ατ, utι αγρωμε (pro α ορωμε) ἡπερορει T. homo accessit, αττακε παι fuit perditio haec pro α οπτακε.

Pro απε sec. pers. fem. Thebani quandoque scribunt απ, utι αρτωνе Z. 397, αρποσον Z. 216, αρχοс Ioh. iv. 17, αρχι ib. 18.

In sec. pers. plur. Thebani et Basmurici scribunt
 ατεπτ, quod perraro in Memphiticis textibus occurrit
 pro ἀρτεπ, vide *Luc.* xxii. 14.

Memphitae quandoque perperam acervant characteristicae et praeformantes, uti & ταῦτην ασθάπτ *filia mea appropinquavit Marc.* v. 23, & πατανᾶς αγγελος παρεδοὺς *Satanas ingressus est Luc.* xxii. 3.

Quandoque etiam Memphitice, at perraro Sahidice, hoc tempus ponitur pro praesenti, sic αἰδοξι curro *Gal.* ii. 2, ἀρτεπικων οὐεος *dicitis Luc.* ix. 20, αγονεῖον *similis ei est Ioh.* ix. 9.

Praeformantes notant perfectum verbi esse, uti αγ fuit *Naum.* i. 3, ατ fuerunt *Soph.* iii. 3; vel etiam praesens, αγ est *Ioh.* ix. 12, I. *Ioh.* ii. 9, ac est fem. *Rom.* xiv. 17.

Paullo supra ad tempus II dixi e esse characteristicam participii, quare si praeformantibus perfecti praefigas e habebis participium praeteritum, uti εαργαχεὶς ἀρξάμενος *Act.* viii. 35, εαπλαοτ *mortui nos I.* *Petr.* ii. 24, εακρπμεετε μνησεις σὺ *Sir.* xxxviii. 20, εατεπηρρμεετε λευθερωθέντες ὑμεῖς *Rom.* vi. 18, vide etiam *Luc.* ix. 22. xxiv. 47. II. *Cor.* v. 14. *Gal.* iii. 3. Basmurica participia habes *Hebr.* v. 9. vi. 1. 10. vii. 27.

V. Praesens Indefinitum, seu Consuetudinis.

Tempora alia esse definita, alia indefinita recte monent grammatici. Percunctans quid agat Sempronius responsum fero = *Ciceronem legit* = addo: *vetustiores ne scriptores recentioribus praefert*, mihi respondeatur: *utrosque perinde legit*. Utrumque legit est praesens, sed primum definitum, quippe quod respicit tempus, quo ego interrogabam; alterum indefinitum, quod habbitum seu consuetudinem legentis notat, ac valet solet legere. Quare cum characteristica γα huius temporis

coalescat ex illa praeteriti α , et ω praemisso, iure videor asserere τὸ ω esse verbum *solere*, ita ut ω designet consuetudinem, quae ex praeteritis actibus descendit. Hinc ψαλτῶν proprio est *soleo velle*. Hoc tempore recte utuntur Copti iis in propositionibus, quae seu praesenti, seu praeterito tempore enunciari possunt, utι οὐρωπε εὐαγγορτε εροց κε πατλος *homo quem appellant*, vel *appellarunt Paulum*. Saepius est praesens, quandoque praeteritum, utι ψαψτοβορ *plantavit eas Ming.* 264, ψαττανε *emiserunt Ming.* 265.

Pro ψαρε secund. pers. fem. scribitur etiam ψαρ, sic ψαρχολός *Ezech.* xxvi. 7.

Exempla tertiae pers. ψαρε passim occurunt, sic ψαρε πιμπορτ λοτωπ *ianitor aperit Ioh.* x. 3, ψαρε πιεσωρ αὐτει *oves audiunt ib.*

Pro ω quandoque scribitur εω, sic εψαψασων *recedit Luc.* ix. 39, εψαψει *venit Sir.* xviii. 13, εψαψτατε *profert Matth.* vii. 17. Alibi e praefixa notat participium, οτκλονε εψαψτακο *corona corruptibilis I. Cor.* ix. 25, *vide Sir.* xiv. 19. I. *Petr.* i. 18, exempla tamen huius participii sunt rarissima.

Basmurici, qui cum Thebanis consentiunt, scribunt ψαλε *Isai.* v. 24. *Phil.* i. 18. Q. 235. 236. 242; interdum tamen cum Thebanis adhibent ψαρε I. *Cor.* xv. 33. *Hebr.* ix. 6. In tertia pers. plur. bis vidi πψαρ Q. 237.

VI. *Imperfectum Indefinitum, seu Consuetudinis.*

Ex praesenti indefinito, et ne nota imperfecti, coalescit πεψα characteristica huius temporis, quod propriamente solebat esse. Sic πεψαρε πρηγεασπ κα εβολ *solebat praeses dimittere Matth.* xxvii. 15, ubi graecus revera habet εἰώθει ἀπολύειν; eadem Thebana verba occurruunt *Marc.* xv. 6, ubi graecus tantum habet ἀπέλνειν.

Alia exempla dant *Sir.* xxiii. 16. xl. 19. 20. 21. *Act.* v. 16.
viii. 20.

Quandoque additur πε, uti in imperfecto, sic πεψαρ-
ωτει πε solebant audire, audiverant *Gal.* i. 23, πε-
ψαρωται πε solebat edere, edebat *Gal.* ii. 12.

Interdum praemittitur ε otiosum, uti επεψαρχοος
solebat dicere, dicebat *Ming.* 264, επεψαρχανε sole-
bant crescere, crescebant *Ming.* 265.

VII. Perfectum Secundum.

Forma Thebana coalescit ex πτ praefixo praeforman-
tibus perfecti.

Secundae pers. fem. exempla habes in πταρτομεψ
sepelisti eum Z. 339, πταρρε *cecidi* *Z.* 654.

In tertia pers. interiecto nominativo, habes πτα πατ
γωνιε *haec facta sunt Ioh.* xix. 36, πτα ισ ποος *Iesus*
dixit Ioh. xi. 13.

Absolute usurpatur, quin ulla particula aut aliud
praecedat, vide *Matt.* viii. 29. xxv. 37. 44. *Luc.* xii. 49.
I Cor. ix. 10. II. *Petr.* i. 21. III. 5. 6. I. *Ioh.* ii. 29. IV. 7.

Saepe legitur post particulam ρε, dicentes ρε πτα
πιοττε ειτε *quod Diis similes fuerunt Act.* xiv. 11, exi-
stimantes ρε πτα πατλος ριτη εροη *quod Paulus in-*
trduxisset eum Act. xxi. 29. Vide *Luc.* iv. 6. xii. 51. xiii.
2. *Marc.* xv. 10. *Ioh.* ix. 20 — Occurrit post αλλα sed
Iud. 9, post ειτε *si I. Cor.* ii. 8.

Caveant tirones, ne hoc tempus confundant cum πτ
qui, quiae, sequente praeterito αι, ακ; uti πας πτατ-
ωντε ειδολ hi qui apparuerant *Luc.* ix. 31. ρενσιον
πτατχποοτ εινuchi quos genuerunt *Matt.* xix. 12.

Forma Memphitica constat ex ετ praefixo praeforman-
tibus praeteriti.

Absolute usurpatur, quin aliquid praecedat, ισ εταψχος

Iesus locutus fuit Ioh. xi. 13, εταπλατ vidimus Matth. xxv. 37. 44, εταρετεσι accepistis Gal. iii. 2, vide Ioh. viii. 42. x. 10. Hebr. vii. 11. Particula et abundat, secus vero in tempore XVI.

Saepe adhibetur post *και*, sic I. *Ioh.* iii. 9. *Luc.* xii. 51. I. *Cor.* xi. 17; post *την num* ii. *Cor.* xii. 18.

Haec temporis forma confundenda non est cum *ετ* *και*, *και*, *και* praefixo praeteritis *αι*, *αι*. Aliam huius temporis potestatem vide ad tempus XVI.

Basmurici modo scribunt πτα^ς I. *Cor.* xiv. 36, πτα^ς I. *Cor.* ix. 10, modo cum Memphis ετα^ς *Ioh.* iv. 45, ετα^ς ib. 47, ετα^ς ib. 45.

VIII. *Plusquam Perfectum.*

Characteristica est *πει* *α*, quae constat ex illis imperfecti et perfecti. Quemadmodum vero imperfectum saepe adsciscit *πει*, ita etiam hoc tempus. Sic *πει* *α* παγδο^ς κρίτε *Paulus iudicaverat Act.* xx. 16, *πει* *α* περοο^ς αρχει *dies incooperat Luc.* ix. 2, *πει* *α* *venerant Ioh.* xi. 19, *πει* *α* μέτοπ λόμο^ς *πει* *quieverat Ming.* 341, vide *Matth.* xiv. 24. *Luc.* ix. 2. *Marc.* vi. 50. *Act.* viii. 27. xvi. 17. xviii. 25.

Interdum est imperfectum, *πει* *α* ποτει γάπη^ς *πει* *era* *vespera Act.* iv. 3.

IX. *Futurum Primum.*

Formatur a praeformantibus temporis primi, praesentis, quibus suffigitur *πατει ire*, quare ἡ πασαξι proprienotat *ego eo loqui*, seu *locuturus sum*, *loquar*.

In prima pers. plur. pro *τεπτα* legi *τεπτα*, sic *τεπτα* *moriemur Z.* 81. Male, nam confunditur cum pari voce *τεπτα* *tu* (fem.) *morieris*.

In secunda pers. plur. Thebani praesertim scribunt τέτπα pro τετπη, vide *Matt. xix. 28.* *xx. 23.* *xxi. 2.* *xxvi. 64.* *Marc. xiv. 62,* et passim. Nam Thebani vix geminare solent eandem litteram.

Basmurice habes ἡμα *Phil. i. 18. 25,* et ἡμε *Isai. i. 15 — γηα I. Cor. vii. 37.* *viii. 11.* *xv. 28,* et γηε I. Cor. xiv. 38. xv. 15. Q. 238. 240. In sec. pers. plur. scribunt τετεπη *Ioh. iv. 48.*

X. *Futurum Secundum, et Participium Futuri.*

Formatur a praeformantibus temporis secundi, praesentis, quibus subiicitur ηα praedictum.

Pro ερεπα secunda pers. fem. Thebaice legi ερηα, sic ερηαχη *Pan. 328* — Pro ετετπη Sahidice unico π scribi. solet ετετπη *Luc. xii. 11.* *Ioh. xix. 35,* et passim. Thebaice etiam usurpatam vidi Memphiticam formam in ερετπαρ̄ facietis *Sir. ii. 14* — Pro εηηα scribitur οηηα si τ praecedat, vide *Matt. xxvi. 13.* *Luc. ix. 13.* *Act. vii. 7.*

In tertia persona utriusque numeri nominativus inseritur inter εηε et ηα, uti εηε πρωηε παωηη homo vivet, εηε πεκαρο παωηη thesaurus tuus erit. Tum sine εηε scribitur πεψηηι παερετηη filius eius rogabit *Matt. vii. 9,* πωι πασαχι os meum loquetur *Psal. xlviii. 3,* πχοειη παθαρεη Dominus custodiet *Psal. cxx. 7.*

Licet futurum notet, quandoque pro subiunctivo adhibetur post particulas *ut*, sic οηηα εηηαсиηи *ut transiret* *Act. v. 15.*

Quemadmodum praesens ei adhibetur etiam pro participio praesenti; ita ηηηа pro participio futuri, sic εηηаδвк εгoнn ingressuri illi *Act. iii. 3,* εтeтпaдaхe locuturi vos *Sir. li. 24,* εηпaмooуe iturus *Act. xi. 13,*

εγπαχιօօρ *transfretaturus* *Act. xxii. 2*, vide *Act. xxii. 37.*
xxii. 2. 15. 20. xxiii. 15. 20. 30.

Praeter formam εἰπα Meinphitae aliam habent αἴτια, quae conflatur ex πα. et praeformantibus praeteriti. Haec forma paullo rarer est, αἴτια *Matth. xi. 16*, αἴτια *Psal. c. 2*, αἴτια *Ierem. iv. 30*, αἴτια *Marc. xi. 13*, tum ἀπε πα. παχωπὶς *haec erunt Marc. xiii. 4.*

Basmurici, non secus ac Memphitae, duplificem habent formam. Ad primam pertinent εἰπα, εἰλα sec. pers. fem., εψη vel εψε, ερε... πα, εψη, ετετηπε vel ετετεπε, ερη vel ερη. Ad secundam αἴτια, αψη, αρε... πα, ατετεπε, αψη, quorum ipse vidi exempla.

XI. *Futurum Tertium.*

Coalescit ex praeformantibus praesentis ει, quibus accedit particula ε ad, ita ut ειεμερε proprie notet sum ad amandum, seu amabo.

Dixi particulam πα solam adhiberi post nominativum; revera πχοεις παχαρερ valet *Dominus it custodire*, seu *custodiet*, ubi πχοεις est nominativus verbi πα ire. Sed in futuro tertio ε non ita sola usurpari potest, nam πχοεις εραρερ notaret *Dominus ad custodiendum*, ubi nominativus nihil plane regeret.

In secunda pers. fem. ειρε est pro ερε, quod ut distinguatur ab ερε praesentis, cum accentu scribi debet, sic ερεμιci *paries*, ερεμοrf *vocabis Gen. xvi. 11*; nam ερεμici esset tu (sem.) *paris*.

Idem dic de ερε tertia persona; sic ερε πεκραլ ψωπι *nomen tuum erit Gen. xvii. 5. 15*, ερε ονψηρι ψωπι *filius erit Gen. xviii. 14*, ερε πυρωμι χα *homo relinquet Matth. xix. 5.*

In ceteris personis ε futuri numquam eliditur ante ε

radicale, quare scribitur εγείμε *Sap.* 521, εγείμε *Sap.* 576, είειτε *W.* 3. 8.

Hoc tempus quandoque notat optativum, uti εγεῖ
det *Sir.* L. 23, εγεψωπε sit *Act.* viii. 20, vide II. *Iōh.* I.
3, III. *Iōh.* I. 15, εγεστει εχαudiat *Psal.* xix. 1. Tum
saepē Thebaice post particulas τε, χεκας ut notat sub-
iunctivum, uti χεκας εκεχοος ut dicas, χεκας ερε οτρωαι
ησοντ μοι ut unus homo moriatur *Iōh.* xi. 50, vide
et *Iōh.* xvii. 1, et passim.

XII. *Futurum Quartum.*

Characteristica est ταρε, quae numquam solitaria
usurpat, sed semper cum suffixis. Paullo rara sunt
exempla huius futuri, quare singularum personarum
exempla commemorabo.

Sing. pers. 1 unicum vidi exemplum ταρι in ταρι-
ψηνο *Z.* 333, alibi semper scribitur τα *Rōm.* x. 18.
19. *Mātt̄.* viii. 19. xviii. 21. 26. Tria exempla Memphi-
tica citat Scholz in *Grammatica* p. 96. Duo Basmurica
ταρψη, ταρετ leguntur *Z.* 161. 166.

Pers. 2 m. ταρεκ *Sir.* vi. 18. vii. 2; nulla vidi Mem-
phitica.

Pers. 2 f. τερδ, cuius exemplum Thebanū citat
Scholz in *Gramm.* p. 97 et Memphitica habes *Gen.* xxiv.
8. xxx. 15. *Luc.* I. 31. *Iōh.* xi. 40.

Pers. 3 m. ταρεq *Sir.* xxx. 9. xxxiv. 10. xlvi. 31; nu-
lum vidi Memphiticum.

Pers. 3 f. ταρεc nulla offendi exempla.

Plur. pers. 1 ταρη *Luc.* xxii. 49. *Rōm.* vi. 15; sed
καρπταμο *Mārc.* ix. 5. *Luc.* ix. 33 est optativum facia-
tus. Nullibi vidi in Memphiticis.

Pers. 2 ταρετη *Sap.* 286. 315, *Sir.* L. 23. Exemplum

Basmuricum credo latere in ταλετεπηνερ *Ioh.* iv. 29,
si corrigas ταλετεпнег. Desunt exempla Memphitica.

Pers. 3 тарор *Luc.* xi. 9. xv. 18. *Act.* ii. 17. Nuspiam
види in Memphiticis.

In quatuor Futura Adnotatio.

In lingua geometrica, cuiusmodi fuit Aegyptia, per-
suasum habeo quatuor haec futura antiquioribus. ἐμ-
poribus ita distincta fuisse, ut aliud esset participum
futuri, aliud futurum proximum, aliud indefinitum,
aliud exactum seu perfectum; sed in textibus linguae
Copticae nullam deprehendi inter eiusmodi futura d-
stinctionem, quae rata sit et certa. Usus tamen sequenti
me docuit.

1.º Futurum *na* necessario usurpatnr in tertia per-
sona, quoties est solitarium, seu nulla praeformans per-
sonae praecedit, ut supra ad Futurum Secundum dixi.

2.º Quoties praeponitur *et qui*, utι εօπαι εδοτι M,
πετπαвк ερօռи T. *is est qui ingredietur Matth.* vii. 21,
Φи εօлдерскападлїзесе M, πεтпаскападлїзє T. *qui*
scandalizabit Matth. xviii. 6 — Et cum praeformantibus
personarum, от παгаои εјпдаиц M, от πεјпдаиц T
quodnam bonum faciam? *Matth.* xix. 16, Φи εтесна-
шаси M, πεтօпдажнои T. *ille qui gignetur Matth.* i.
20. Nam si pro εјпдаиц scriberetur εеieaiq, nimis
essel vocalium concursus; in ceteris vero personis εеieaiq
εеieaij etc. semper duo e offenderentur.

3.º Distinctio inter futura pendet etiam ab indele dia-
lectorum.

Quoties futurum absolute ponitur, quin pendeat:
particula vel pronomine, Thebani adhibent futurum *na*
at Memphitae futurum *e*, sic εпдажпо ποтұнкре T.
εесиici ποтұнкri M. *pariet filium Matth.* i. 21, сепа

μορτα εροq T, εγενοτή εροq M. vocabunt eum Matth. II. 23. Vide in utroque textu Matth. VII. 16. 23. 26. VIII. 8. IX. 15. 18. XVI. 25. XVII. 27.

Sin futurum pendeat a particula vel pronomine, Thebani utantur futuro ε, contra Memphitae amant futurum ηα. Sic post ρε vel ζεκας ut Thebani adhibent futurum ειε, vide Matth. II. 8. 15. XVIII. 6. XIX. 16. Memphis vero post particulas υτ, licet saepius adhibeant tempus subiunctivum, tamen quandoque utuntur futuro ηα; sic γινα εγνασινι υτ transiret Act. V. 15; tum post ερπα, ειτη, εγιπη etc. ponunt futurum ηα, vide Gen. XVIII. 13. 17. XX. 3.

Hi fere sunt praecipui canones. Alia tamen sunt loca, in quibus promiscue utrumque futurum usurpatur.

XIII. *Imperfectum Futuri.*

Ex characteristicis imperfecti et futuri coalescit hoc tempus; quae locum hic habent quae de hisce temporibus superius dixi.

Characteristica solitaria tertiae personae est T. περε... ηα, et M. περε... ηα, sic περε πχοι παντοι T, παρε πχοι παροι M. navis erat ειectura Act. XXI. 3.

Saepe additur ne, quod contingit omnibus temporibus ex imperfecto ortis, utι περιπλωτ moritura erat Luc. VIII. 42, περιπλωτ ne moriturus erat Z. 335, παρηγε ituri erant Luc. XXIV. 28, παρεπιπλωτοι ne eratis tradituri eos Gal. IV. 15.

Ab imperfecto futuri non multum distat alia significatio modi conditionalis, utι παρεπιπλωτοι ne diligenteris me Ioh. VIII. 42, παρεπιπλωτοι faceretis ea Ioh. VIII. 39, πειπλωτοι tollerarem Act. XVIII. 14, πειπλωτοι ne dimicarent Ioh. XVIII. 36. Vide Luc. VII. 39. XII. 39. Ioh. V. 46. VIII. 19. I. Cor. XI. 31. I. Ioh. II. 19.

In textibus Basmuricis vidi πκπε Q. 231., παρπε πε Hebr. viii. 7, πατπε πε Hebr. x. 2. Prima scriptura πκπε reprobanda est.

XIV. *Modus Optativus.*

Characteristica est μαρε utinam, quae coalescit et μα imperativo da, et paragogico pe, ita ut μαρε παρλος ει sit da Paulum venire, utinam Paulus veniat, μαρισχτει ακουστην ποίησον μοι da ut audiam Psal. cxiij. 8, μαρεψτογιο sanctificetur, μαρε τεπβοιι ψυχη forteftudo nostra sit Sap. 73, μαρε πκαρι θελη exultet terra Psal. xcviij. 1.

Basmurici modo μαρεq, μαρен scribunt, modo μα. λεq, μαλεп.

XV. *Tempus Subiunctivum.*

Eius characteristica est πτε, quam dialectus Memphitica semper servat, Thebana vero respuit in personis πτ, πq, πc, et πce.

Subiunctivum appellavi, quia subiungi solet vel particulis, vel alteri verbo, si tamen excipias Memphiticam dialectum, in qua interdum solitarium occurrit Adhibetur

I. Post aliud verbum, cuius et tempus et modum omnino repraesentat, saepe etiam includens vim coniunctionis et. Quare

1.º Post praesens est praesens, sic ψαρε... τολμα πάχωοοο audet et dicit Ròm. x. 20, ubi Memphiticus οὐοց φέω μηοο et dicit in praesenti; ψασώπ πτε κεοτει ει vadit et alia venit Z. 213, ψατπωρ... πτε πηρπ πηψηε εβολ πτε κερωτ τακο rumpuntur... et vinum effunditur, atque utres etiam pereunt Matth. ix. 17, ubi Memphiticus pro utroque πτε repetit ψαρε.

2.º Post imperfectum est imperfectum, περιστᾶ ... πίσημοι αἱ audiebant... et non intelligebant *Act. ix. 7.*

3.º Post perfectum est perfectum, ατετπλωτη εἴδολο πτετπλακεῖτ *permansistis et esuristis Act. xxvii. 33.* Exempla trium horum temporum rara sunt in dialecto Sahidica, fere nulla in Memphitica.

4.º Post futurum est futurum; exempla in utraque dialecto passim occurunt, sic εγναθω... πίσεηι οἶμον imperabit... et tollent te *Matt. iv. 6*, φραμεστε..., πεφιερε odio habebit... et diligit *Matt. vi. 24*, σεπα πάραδιγον οἶμον... πίσειοντα tradent eum... atque eum interficiunt *Matt. xvii. 23*, πάκα... πάγτωσε... πίσειωπε relinquet... et adhaerebit... et erunt *Matt. xix. 5*, ubi graecus semper habet coniunctionem καὶ. Ea quandoque exprimitur φατ... αὐτῷ πέσοπε dabit... et orabit *Sir. xxxix. 5*, ετετπλωται... οτορ πτετελ-cw manducabitis... et bibetis *I. Cor. xi. 26*, et alibi passim.

5.º Post imperfectum futuri notat par tempus, περι παροεις οἱ πε πάγτεικα *vigilaturus esset et non sineret Matt. xxiv. 43.*

6.º Post imperativum imperat, τῶοη πάγμοις surge et ambula *Matt. ix. 5*, φι... πάγμακ tolle... et abito *Matt. xx. 14*, βωκ... πάγκοοс abi... et dic *Ioh. xx. 17*, quibus in locis graecus addit καὶ. Vide *Matt. vi. 6*. *viii. 4. 22. ix. 13. 18. xviii. 15. xix. 21. xxiii. 3* etc. Adnota tamen Memphiticum textum hisce in locis uti solere imperativo, non vero subiunctivo tempore; quare dicendum est hanc imperativi potestatem propriam esse dialecti Sahidicae.

7.º Post optativum est optativum, μαρεпктои πτεл-σәпүпе revertamur et visitemus *Act. xv. 36*, concinit Memphiticus; μαреçօրաи αὐτῷ πάցա comedat et bibat *I. Cor. xi. 28*, ubi Memphiticus ετεցօ, sed corrige

πτερε; μαρεψωλι... πτερεψωι τικι tollat... et se-
quatur me Matth. xvi. 24.

8. Post tempora, quae a particulis reguntur, notat par tempus a pari particula pendens, ut rogavit eum ετρεψαλε πρεμοοс ut ascenderet et sederet Act. viii. 31 pro ατω ετρεψμоос, vide Act. ix. 37. xvii, 3 — αψωпи... εεротуе... πтогсахи accidit ut irent et lo-
querentur Act. xiv. 1 pro отог εεротсахи — ψдлтqqи...
ατω πтогуqy donec tollat et conterat Sir. xxxii. 18,
vide II. Petr. 1. 19 — əм πтргсмог... αтω πтe пе-
тогаab аху εбоl dum ipsi laudarent et sanctuarium re-
sonaret Sir. xlvi. 10 — δεп πхиперотсшем отог
нсенар dum audirent et viderent Act. viii. 6, ita enim
lege pro нсалат — αкцапгитк... πтекотуqу si
si prostraveris te et adoraveris me Matth. iv. 9, vide I.
Ioh. 1. 6. Iac. ii. 2 — servum Domini non oportet εиijie
ձլլս լեզարե pugnare, sed esse etc. II. Timot. ii. 24.

II. Post particulas *ut, ne, si, si non* est tempus modi subiunctivi. Sic əна πtе сахи πибен огi ut verbum omne consistat Matth. xviii. 16, vide Matth. xviii. 16. xix. 16 — զատе πtе πілатօс թշնիրе ut Pilatus miraretur Marc. xv. 5, vide Act. i. 19. xv. 39. xix. 10 — Sic post. չe et չեկաс ut Sir. xxxv. 2. xlvi. 13. I. Cօr. ix. 18 — մնուե πօրփօб ne magna fiat Sir. xvi. 9, vide Matth. iv. 6 — Post εաшп si Matth. v. 13. vi. 14 — Post εиmнtei si non Lùc. ix. 13. Act. viii. 31.

Quandoque absolute ponitur, ita tamen ut subintelli-
ligenda sit particula *ut*, սըռօքրι լաց πтогеуи ати
prodest ei (ut) suspendant lapidem Matth. xviii. 6, ubi
Thebanus չեկաс εեմօրр ut ligent — ապահи բա
լիտու necesse est (ut) veniant Matth. xviii. 7, ubi The-
banus εтре... ei ut veniat — լալес... πtեki bonum
est (ut) eas Matth. xviii. 8, ubi Thebanus εвսи ire —

αὐτοὶ οἱ παῖς οὐκέτι dic fratri meo (ut) dividat *Luc.*
xii. 13, vide *Matth.* xix. 3. *Luc.* xv. 32.

III. Absolutē usurpatur

1.º In significatione futuri, idque raro et Memphitice, πτερικῆστε odio habebit *Matth.* vi. 24, πτάχω remittam *Matth.* xviii. 21, πτεργάτης constituemus eos *Act.* vi. 4, πτάσσωμεν πίστικη sequar te *Matth.* viii. 19.

2.º Pro modo optativo et coniunctivo utraque in dialecto, καὶ παῖς τυροῦ πίσεβωκ sinite hos omnes atque abeant *Ioh.* xviii. 8, ubi Memphiticus μαροτῷε παῶτ abeant; iugulate vitulum οὐραὶ πτεροτῷε οὐραὶ πτεροποι ἀλιον et comedamus et gaudeamus *Luc.* xv. 23, ubi Thebanus omisit utrumque οὐραὶ; fac Deos πίσεισθοειτ et ducant nos *Act.* vii. 40; πτεροθάμιο faciamus *Luc.* ix. 33; πτερικῖον . . . πτεργάτης satiemus nos . . . atque utamur *Sap.* 62.

Basmuricos ideo dixi cum Thebanis consentire, quia legi πίστε *Isai.* v. 17. Q. 240.

XVI. Tempus Compositum cum Particula T. πτερε, M. ετε quando, cum.

Particula πτερε constans ex ερε nota temporis praesentis, et πτε quod tempus indefinite designat, valet quando, cum, ac refertur ad tempus praeteritum, nam de praesenti dicitur dum. Hinc πτερικητ quando misi, πτερεψι quando accepit, πτερε ἵσταμε quando Jesus fecit. Legitur quidem *Luc.* xxi. 59 πτερε α ὅροι ορεινε quando hora transivit, sed aliis codex caret incommodo α.

A significatione quando fluxit alia cum, sequente praeterito coniunctivi latini, πτερεψιτ . . . πεζαι cum videret, vel vidisset dixit ἴδων εἶπε *Matth.* iii. 7, πτερεψιτιζε . . . αρει cum baptizatus esset (βαπτιστις) venit.

Matt. iii. 16, πτεροπατ Ἰωνίς cum vidissent Matth. viii. 34, quare hoc tempus respondet graecis participiis aoristorum, vide Matth. viii. 5. 16. 18. 23. 28. 34. ix. 2. 23. 28. 33. 36.

Particula Memphitica ετε, seu et sequente vocali, respondet Sahidicae πτερε. Notat

Quando, uti εταφθειο quando fecit Ioh. ix. 14, εταγι quando venit Ioh. xx. 24, ετα ρογι ψωπι quando vesper fuit Matth. viii. 16, ετα παρωι ψιδι quando coma mea crevit Z. 15.

Cum, εταφητ . . . πεκαφ Matth. iii. 7, εταφημι . . . αρι Matth. iii. 16, εταπητ Matth. viii. 34, quae respondent Thebanis locis paullo supra citatis; quare hoc tempore exprimuntur participia graeca aoristorum, vide Matth. viii. 5. 16. 18. 23. 28. 34. ix. 2. 23. 28. 33. 36.

Basmurici cum Thebanis faciunt, sed cum λ scribunt; praeter πτελεη Hebr. vii. 10, πτελοτ Hebr. vii. 12. Q. 240, vidi πτελετ Hebr. ix. 19.

XVII. Tempus Compositum cum particula T. ψαπτε, M. ψατε donec, quounque.

Particula ψαπτε conflatur ex ψα usque, et irre quam tempus indefinite notare vidimus paullo supra. Memphitae, omisso π, scribunt ψατε, sed vetus orthographia in nonnullis codicibus adhuc superest, quemadmodum in Memphitico τιν Borgiano, in quo legitur ψαπτοπορει, et ψαπταψε εδοτη Z. 100. Hinc ψαπτε πψηρε τωοψι donec filius surgat Matth. xvii. 9, ψαπτε ρτοοψε ρωη donec mane appropinquaret Act. xxvii. 33, ψατεψι usquedum venit Act. viii. 39, ψαπτορει donec deciderint Deut. ii. 15, ψαπτοψωη donec siant Matth. v. 18.

Monstra sunt duo haec loca, Act. vii. 2. ψατεψωη

*pro antequam habitaret, ubi Thebanus recte ἀπατεψοτωρ
antequam habitaret; alterum Gal. i. 4 ψατεψηδημεν pro
ut nos liberaret. Vel textus corruptus est, vel interpres
aliud legit in graeco.*

De Particulis Conditionalibus.

Excursus.

Coniunctio *si* conditionem notat, quam volumus vel negare, — vel affirmare, seu quia ita credimus, seu quia adversario ita esse concedimus, — vel incertam relinquere haud definites, utrum res futura sit, nec ne, — vel denique conditio refertur ad tempus, ita ut pro conditione *si* adhiberi etiam possit particula *quando*. Copti pro varia conditionis specie diversa adhibent vocabula.

Pharisaeus videns Christum comiter excipientem mulierem perditissimam dixit: *si propheta esset hic, sciret quae sit haec mulier* *Luc. vii. 39*; scilicet usus conditione negativa ita ratiocinabatur: *non est propheta, quia nescit quae sit haec mulier*. Copti conditionem negaturi utuntur particula *ene si*.

Christus Iudeos alloquens, postquam *Ioh. viii. 45* professus fuerat se veritatem dicere, ita argumentatur: *si veritatem dico vobis, cur non creditis mihi?* habes conditionem, quam Christus de se affirmabat. At Iudei, qui Christum illudentes dicebant: *si rex Israël est, descendat de cruce Matth. xxvii. 42*, propositionem quidem concedebant, at non ex propria sententia, sed ex sententia Christi, ut argumentum in ipsum retorquerent. Duplex igitur esse potest affirmatio vel quia ita credimus, vel quia ita concedimus. Copti conditionem affir-

maturi Thebaice et Basmurice scribunt εγγέ, Memphiticē ιοζε si.

Saepe vero conditio est mera hypothesis, quam animo fingimus, haud solliciti de eius eventu, uti: *si quis cultor Dei est, hunc Deus audit Ioh. ix. 31.* Copti meram hypothesis enunciaturi Thebaice dicunt εγγέ, Memphiticē εγκπι, Basmurice εγκπι si.

Tandem qui ait *si rem amissam inveniam, gaudabo Matth. xviii. 13*, poterat etiam dicere *quando inveniam*. Copti hanc conditionem enunciant particula γατ, quae modo *si*, modo *quando* redditur, vel *si quando*, ita tamen, ut incertum relinquamus, utrum res eventara sit, nec ne.

Arabes negantem tantum, atque hypotheticam conditionem distinxerunt duabus coniunctionibus ل, et ان⁽¹⁾; at Copti eam accuratissimam analysis instituerunt, qua subtiliorem philosophi ipsi non invenissent.

De coniunctionibus επε et γατ dicam illustrans tempora verbi, quae cum iis componuntur. At de εγγέ, et εγγέ, quae solitariae adhibentur, iuvat hic exempla ponere, quibus constet, me non theoriam comminisci, sed certissimam, licet hucusque ignotam, veritatem exprimere.

Coniunctio T. B. εγγέ, M. ιοζε.

Memphiticum ιοζε constat ex ιο ecce, et ιο quia; in Thebano εγγέ video γι pro c positum, ita ut εγγέ pro ιοζε itidem notet ecce quia. Ipsum etymon iam innuit coniunctione affirmari propositionem, quae inde pendet.

Revera Christus postquam multa suae doctrinae scita

(1) Sacy Grammaire Arabe t. 1. n.º 885.

edocuisset Apostolos, ita eos alloquitur: *si scitis ista, beati vos si feceritis ea Ioh. xiii. 17*, primum *si est Ιησε* affirmantis, alterum hypotheticum εγωπ. Paullo supra v. 14 *si (Ιησε) ego lavi pedes vestros ... etiam vos debetis lavare pedes.* Tum *Luc. xi. 15* cum nonnulli Iudei dicerent Christum daemonum ope eiucere daemones, hoc argumento eos perstringebat: *si (Ιησε) Satanas divisus est ... si (Ιησε) ego eiicio daemones in Belzebub (hucusque ex sententia adversariorum; tum in sua sententia pergit.) si (Ιησε) in digito Dei eiicio daemones ... profecto pervenit regnum Dei; tum hypothesim fingens: si (εγωπ) fortis armatus custodierit aulam ... si (εγωπ) fortior illo veniat ... in pace sunt quae possidet ... si (γαπ, seu quando) spiritus immundus exierit ex homine transit per loca arida.* Et Satanas Christum tentaturus *Matth. iv. 6 si (Ιησε, ut ait) filius Dei es, hinc te deuice... omnia tibi dabo, si (γαπ quando) adoraveris me.* Tum Christus alloquens Apostolos aiebat: *si (Ιησε uti dicitis, ac verum est) mundus odit vos, sciente eum me odisse prius; si (επε, neque enim id credo) ex mundo essetis, diligenter mundus quod suum est Ioh. xv. 18.* Vide *Matth. iv. 3. v. 29. 30. viii. 31. xi. 14. xviii. 8. 9. xix. 10. xxvi. 39. 42.*

Quamvis vero sexcentis in locis hanc vim affirmantem deprehenderim, sunt tamen nonnulla in quibus dubitare licet, utrum affirmare debeas, an rem incertam relinquere. Ita *Matth. xix. 17* adolescens, qui Christum interrogaverat *Doctor bone quid faciam, ut vitam aeternam possideam?* tulit responsum: *si vis ad vitam ingredi, serva mandata ... tandem vade, vende quae habes, et da pauperibus;* quibus auditis, adolescens, ut pote ditissimus, abiit tristis. Si animum consideres adolescentis Christum adeuntis, Ιησε scriberes cum Memphitico; at si rei exitum respicias, iure Thebanus scripsit

εὐωπε *si contingat ut velis ad vitam ingredi.* Eadem varians inter utrumque textum occurrit *Act. v. 39.* Memphitico ἵκῃ Gamaliel se prodit Apostolis benevolum, ac fere Christianum; Thebanο εὐωπε prudenter suam mentem celat.

Inter multa Basmurica loca vide *I. Cor. xv. 2. 12. 13. 14. 16. 17. 19. 32.*

Coniunctio T. εὐωπε, M. εὐωπη, B. εὐωπι.

Utraque coalescit ex ε *si*, et T. ωψη, M. ωψη *esse*; particulam ε quandoque notare *si* demonstrant exempla a me allata in Lexico p. 30. Quare utraque vi sui etyma valet *si sit*, *si contingat*, atque adhibetur quoties meram hypothesis fingimus, nihil quidem statuentes, utrum revera locum habitura sit, nec ne, sed ut significemus quid, ea posita, secuturum sit.

Memphitice construitur cum tempore subiunctivo, εὐωπ πτοτζει *si coniigerit ut cadant Levit. xi. 37*, εὐωπ πτε οτον μοι *si aliquis moriatur ib. 39.* Vide *Levit. xiii. 12. 16. 22. 23. 27. 35. 42. 57.*

Thebaice construitur cum futuro ηα, uti εὐωπε οτα παδιάκοπει *si contingat ut quis ministret Ioh. xii. 26*, εὐωπε σελάκω *si remittant Act. viii. 22*, εὐωπε ερπαεύβλεβωμεν *si poterunt palpare eum Act. xvii. 27.*

Basmurice modo cum subiunctivo construitur Q. 243, modo cum futuro *I. Cor. vii. 9*; tum ib. xiv. 35 cum praesenti.

XVIII. *Tempus Compositum cum Particula εις si.*

Dixi εις *si* eam afficere propositionem, quam negare volumus. Concinit etymon, nam ί seu ει est particula negativa *non*.

Thebaice εεη praefigitur praesenti ει, Memphitice praeterito ει. Exemplum secundae pers. fem. habemus Thebaice επερέποντι πε Ioh. iv. 10, Memphitice επαρέπει πε Ioh. iv. 10. *Luc. xix. 42 si scires*, vel *scivisses*. Additur enim quandoque πε, ut luculentior appareat vis imperfecti, nec vertas *si scias*; ita επαρετεπηαγ̄ πε *si crederetis Ioh. v. 46*. In tertia pers. Memphitice scribitur επαρε πινεβηι ει *si paterfamilias sciret Matth. xxiv. 43*, vide *Hebr. viii. 7*.

Saepe tamen Memphitice adhibetur solitaria particula εεη, sequente praeterito, ut εεη δεπ πονεηα αργωηι *si in Sodoma fuissent Matth. xi. 23*, εεη αηγ̄ πονος πε *si dederunt legem Gal. iii. 21*, εεη α παι κοιη ψωηι *si istae virtutes factae fuissent Matth. xi. 21*.

In allatis locis εεη propositionem negat, ac phrasis in negantem propositionem converti poterat; sic επαρετεπει ... παρετεπηαγ̄ αη πε *si sciretis ... non iudicaretis*, scilicet *nescitis*, ideo *iudicatis Matth. xii. 7*, εεη οтпрофнтис πε φαι παғпдеми же ог πε *si propheta esset iste utique sciret quaenam haec est*, nempe *hic non est propheta*, ideo *nescit Luc. vii. 39*. Nam propositio negans transit in affirmativam, quia duplex negatio affirmat, sic εεη οтевоλ αη εи πпогте πε παι πеғпдаяр λαая πгωи αη πε *si ex Deo non erat iste, non erat facturus aliquod opus*, seu *hic erat ex Deo, ideo fecit opus Ioh. ix. 33*. Vide in utroque textu *Matth. xi. 21. 23. xii. 7. xxiii. 30. xxiv. 43. Ioh. iv. 10. v. 46. viii. 19. 39. 42. ix. 41. xi. 21. 32. xv. 19. xviii. 36*. Quid plura? Christianus Wahl in *Clavi N. Testamenti philologica* ad vocem ει hanc negativam significationem recensens loca supra centum citat; eadem ego contuli in Copticis textibus, ac perpetuo, si tria vel quatuor loca excipias, usurpatam vidi particulam negantem εεη. Dixi nonnulla loca esse excipienda, nam pro τοχε *Ioh. xiv. 7. Gal. 1.*

10. *Hebr.* viii. 4 aliquis fortasse mallet επε. Sed quoties inter voces, ut aiunt, synonymas acuta intercedit distinctio, facile contingere potest aliquot in locis, ut dubium oriri possit ultra earum praeserenda sit.

Solus Basmuricus locus est *Hebr.* vii. 11 ubi legitur περιποτωκαεψαπ, emenda et divide επεν (pro επε отп) отωк ςε ψαп si autem perfectio foret.

XIX. *Tempus Compositum cum Particula ψαп si.*

Qui ait si quis mandata servaverit salvus erit meram hypotheses fingit nihil sollicitus, utrum ille mandata servaturus sit, necne, tantum affirmat quid inde sequetur. At qui dicit si rem amissam invenero, gaudabo non solum hypotheses, sed praeterea innuit vel propositum, vel desiderium perqurendi rem amissam, nihil tamen affirmans de sua spe inveniendi, tum gaudium declarat quando eam invenerit. Quare alterum si ab altero distinguitur, licet maxima affinitas inter utrumque intercedat; primum est εψωп, alterum ψαп. Porro constat ψαп esse quoque particulam dubitantis utrum, an; hinc ψαп si dubium notat, quod animum loquentis afficit, ac reddi potest si, quando, vel si quando, quod tamen incertum est.

Ex dictis sequitur verbum vel futuro tempore redendum esse ερψαп ορα βωк εγօրи si quis introierit *Ioh.* x. 19, vel praesenti ita ut actio mox sit complenda ειψαпкրιп si ego iudico, vel mox iudicavero *Ioh.* v. 16. Raro enim contingit verbum praeterito tempore convertendum esse, uti ειψαпψахе (M. εψωп αιψαпсах) παушар ψап f οтвн quando loquebar illis impugnabant me *Psal.* cxix. 28, quod ex apodosi intelligitur, in qua adest praeteritum, et ψап reddi debet quando. Nam de

praeterito tempore, utpote nobis comperto, nisi impropre usurpatur particula dubitans γάρ.

Mulier quae sanguinis fluxum patiebatur aiebat: αἰγαλός
si tetigero (quod maxime cupio) *fimbriam vestis Christi,*
salva ero Matth. ix. 21 — Quid prodest homini αἰγαλό-
ζεμογένος si lucratus fuerit (quod maxime cupit) *uni-*
versum orbem? Matth. xvi. 26 — Pastor αἰγαλούσων si
contigerit (quod sollicite vult) *ut inveniat ovem amis-*
sam Matth. xviii. 13 — Ego αἰγαλός si exaltatus fuero
(quod mihi propositum est) a terra Ioh. xii. 32 — Do-
mine ἐκγαλούσω γινόμενος si vis (cupio te velle) *potes me mun-*
dare Matth. viii. 2.

Recte etiam hisce in locis interpretari potuissem quando, vel *si quando*, *si unquam*; quare saepe, maxime Memphitice, scribitur εἴη ποτε γάρ, ita ut εἴη ποτε hypothesim notet, γάρ vero tempus, uti εἴη ποτε εργαλός (M. εἴη ποτε αρεγαλός) πάκον προβε σι quando frater tuus peccet Matth. xviii. 15; paullo infra v. 21 uterque non bene εργαλός (M. αρεγαλός) πάκον προβε σι frater meus peccet. Vide Matth. xxiv. 26. 48. Ioh. viii. 54 (ubi uterque textus habet εἴη ποτε γάρ), Matth. xxi. 25. 26. Ioh. v. 31. viii. 55. xi. 48, ubi Thebanus solum habet γάρ, et Memphiticus εἴη ποτε γάρ, quod Memphitis praesertim arridet.

Quod si unice tempus significare velimus, fere demta omni dubitatione, scribendum erit γοταπ γάρ quando, uti T. γοταπ ετετηγαππατ, et M. γοταπ αρετεγαπ-
 πατ quando videritis Luc. xiii. 28, vide Matth. xxiv. 33.
 Marc. xiv. 25. Luc. xii. 11. Act. xxiii. 35. Sunt tamen loca, in quibus alter interpres habet εἴη ποτε γάρ, alter γοταπ γάρ, uti Matth. ix. 15. Tum quandoque Memphiticus scribit εἴη ποτε γάρ quando de re, quae certo contingit, confer Act. i. 8. Fateor enim εἴη ποτε pro γάρ, et vicissim, usurpatum fuisse, atque utramque signifi-

cationem confusam, donec Memphitae utramque partem coniungentes scripserunt εψωπ ψωπ.

Exemplum secundae pers. fem. habes *Ming.* 64 ερψωπ
ζωος *si tu dices* T. et αρεψωπαρχ M. *si tu credideris* Ioh. xi. 40.

Basmurici saepias cum Thebanis consentiunt, vidi enim ειψωπ, εκψωπ, εψωπ, εψωπ, ερψωπ, επψωπ, ετετεψωπ, ετψωπ, at vidi etiam Memphitica αψωπ, αλεψωπ, ατετεψωπ, ατψωπ.

Imperativus.

Ipsa radix pro imperativo usurpatur, sic οὐκ *ito; ite;*
εμοι *lauda, laudate, εὐτελε audi, audite,* et sic plerique imperativi.

Nonnulla tamen verba habent peculiarem formam imperativi.

1.º Sunt quae praefigant a radici, sic
απατ *vide, videte* *Luc.* xxiv. 39. *Ioh.* i. 47 a πατ *videre.*
αποι *utinam* (vide Lexicon meum p. 90), quod a
ποι *dare* proprie esset *da, cedo.*

απο M. απιc T. *dic, dicite* passim, a κω *dicere* cum suffixo c tertiae pers. fem. Atque ita distinguitur a κω *canta, cantate* *Psal.* cxlix. i. In usu etiam est ζωος *dicite* *Marc.* xi. 3.

ακωρη *esto immunda* *Ierem.* ii. 22 in Z. 511 a κωρη.
αλοκ *desine, αλωτη* *desinite* a λο *continere* cum suffixo reciproco personae, vide meum Lexicon p. 78.

αοτηп *aperi, aperite* *Luc.* xxiii. 25. *Marc.* vii. 34 ab οτηп, sed in usu etiam est αοτηп *aperire.*

αμοι *veni* (vide Lexicon meum p. 5) ab inusitato εμοι. *venire.*

αλι *tolle, tollite* ab ελ *tollere*, contractum ex αελι
vide meum Lexicon p. 33.

αντι duc, ducite ab εν ducere, contractum ex αει
vide Lexicon p. 8.

ἀπρ fac, facite ab ερ facere, contractum ex αερι vide
Lexicon p. 10.

Haec sola verba novi, quae praefigant *α.* Eiusmodi vero *α* credo ortum ex particula hortantis *ατ eia, cedo,* quae apud *Matt. xviii. 28* (*Ming. 7*) respondet graeco ὄπόδος *redde*, et *Ioh. xx. 27* legitur pro graeco φέρε *fer.* Integra particula *ατ* adhuc superest in ατορας *appone* *Psal. lxviii. 28* pro *ατ* οτας *eia appone*; atque in ατορων *aperite* *Psal. cxvii. 19* pro *ατ* οτων *eia aperite.*

Dixi *απι* esse imperativum verbi *π*, seu *ερ*, quare verba ex *π* composita habent item imperativos *απι*, sic Thebaica αριστηρε *testare* *Ioh. xviii. 23*, αριπαστε *recordare, recordamini* *Luc. xxiv. 6* et passim, αριπαθε *sanate* *Matt. x. 8*, αριχοτε *time* *Sir. vii. 29. 31.* sunt imperativa verborum ρειτρε, ρπαστε, ρπαθε, ρχοτε. Legi tamen ρβρρε *renovamini* *Eph. iv. 23.* Hinc cum *Sophon. iii. 4* occurrat imperat. εροτοτ, statuendum est verbum εροτοτ non constare ex *ερ* et *οτοτ*, vide Additamenta ad meum Lexicon. Plane irregulare est αρρχοτε *timete* *Luc. xii. 5*, illudque recte comparaveris cum αριρε *fac* *Matt. iii. 8. Z. 514* in quo habes imperativum αρι praefixum verbo *pe facere.*

Memphitica exempla αριφαθρι *sanate* ab ερφαθρι, αριχοτε *time*, *timete* ab ερχοτε etc. passim occurrunt. Imo Memphitae praeterea scribunt αριει *scito, scitote*, quasi verbum esset ερει; legi tamen ειτι *scito* *Psal. cxxxviii. 23.* At Thebani solum usurpant ειτι *scito*, *scitote* *Marc. xiii. 29. Luc. xii. 39.*

2.º Altera peculiaris forma imperativi est *μα*, quod est imperativum verbi *τ dare*, sic

μα παι εργιωτι παι da hanc potestatem miki Act.
viii. 19.

εα παι ἀπει μοοτ du mihi hanc aquam Ioh. iv. 15.
 Vide *Lùc. Luc. ix. 13. xi. 4. xv. 12.* Hoc vero inter Thebanos et Memphitas interest discrimin, quod isti semper usurpant in imperativo formam *εα da, date;* Thebani vero quandoque etiam adhibent infinitum *†*, sic *† εβολ vendite Lùc. xii. 33,* *† πηπαρρο date quae sunt regis Māth. xxii. 21;* et *Rōm. xiii. 7* alii codices habent *εα,* alii *†.*

Hinc omnia verba composita cum *†* habent imperativum *εα,* sic *εαγαπ iudica, εατοτ adiuva, εαιց confige, εαցθիк attende* etc. sunt imperativi verborum *†ցան, †ցոտ, †ցոդ, †ցուր,* et sic apud Memphitas omnia verba, quae cum *†* componuntur.

Thebani vero utramque formam adhibent, sic
†ցան doce I. Tim. vi. 2, εատօնե Sir. x. 28.

†ցտիկ attende Sir. xpi. 8. 13; εաժցտիկ Sir. xii. 11.
 Tum occurruunt *†Ալքօկօթ accede Act. viii. 29, †ցօօր honora, da gloriam Ioh. ix. 24. xiii. 27* etc.

Idem etiam dicendum de verbis compositis cum *τ* pro *†*, uti *τցան docere* (a *τ* et *ցան dare doctrinam*), *τորչո salvare* (a *τ* et *օրչան dare salutem*), *տորչո mundare* (a *τ* et *օրչան dare puritatem*) etc., nisi quod ista praemittendo *εա* retinent tamen *τ*, hinc sunt imperativi *εատօնե, εատօնխ, εատօնօ, εատօնլօս, εատօնկո, εատօնքո, εատօնմի, εատօնմիւ, εատօնօ, εաթօնաւէ, εատօնօ, εատօնփօ, εաթօնտէ.* Hinc certum habemus criterium, quo dignoseamus verba, quae incipiunt a *ε*, vel *τ* positis pro *† dare.* Quare cum *Psal. vi. 2* legatur *εատօնօ sana*, dicendum est verbum *τցան* constare ex *τ dare*, et λωζ, quod Thebaice esset λωδ, *convalescere*, ut sit *dare convalescentiam.* Unicum verbum, quod equidem sciām, ab hac regula abscedens est *εե ire*, cuius imperativus est *εայե*, quin uspiam

invenerim formam τψε, aut τψε. Legitur etiam *Ioēl* 1. 14. *Amos* III. 9 εωτρ̄ congregate, quod rectius scriberetur εαεωτρ̄.

Thebani etiam hisce in compositis utramque adhibent formam, hinc

ταιε nuntiate *Act.* XII. 17, εαταιοι nuntiate mihi *Māth.* II. 8.

ταιο construe *Act.* VII. 40, εαταιο *Lūc.* XII. 33.

τέσσεριστο purus, purificate *Māth.* VIII. 3, εατέσσο sanctifica *Iōh.* XVII. 17.

Tum οὗτοι humilia *Sir.* XVIII. 21, ταπετ crede *Sir.* XXXV. 22, et contra εατοτχο libera *Lūc.* XXIII. 37. 39, εατοτο ostendite *Māth.* XXII. 19, εαταπο salva *Māth.* VIII. 25, εαταιε honora *Sap.* 306, εαταιε doce *Sir.* X. 28, εαταιε confirmā *Sir.* XXIX. 3, εατείμοι ciba me *Sir.* XXIX. 26, εατοτης excita *Sir.* XXXIII. 7, εαταιο multiplyate *Sir.* XLIII. 30. Praeterea Thebani dicunt etiam εατπηντ mitte *Lūc.* XVI. 24, εατπηοορ mitte *Sap.* 463, quod verbum probabile fit compositum esse cum τ dare. Sed offendit εακηντ interrogate eum *Mārc.* IX. 23, εακηντ interroga *Iōh.* XVIII. 21, εακηοορ mitte *Act.* X. 5. 32. XI. 13, εακηοοη mitte nos *Māth.* VII. 31, quin uspiam invenerim verba ψε, ςοοτ composita cum τ, vel τ.

In Verbum τρε, ορε

Excursus.

Cum Infinitum nequeat recte intelligi, nisi perspectum sit verbum τρε, iuvat ab ordine temporum digredi, ut hoc verbum illustrem.

Anomalum T. B. τρε, et M. ορε notat facere, efficeret ut, et quandoque iubere. Adsciscit praeformantes

temporum, tum suffixa personarum. Praeformantes notant personas efficientes ut aliquid fiat; suffixa innuant personas, quae opus exequuntur. En eius formam cum suffixis.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	τρα	θρι
2	{ m. τρεκ f. τρε	{ θρεκ θρε
3	{ m. τρεψ { τρε f. τρες	{ θρεψ { θρες
Plur. 1	τρεπ	θρεπ
2	τρετεπ, τρετπ	θρετεπ, θρετεπ
3	τρετ, τρε	θροτ, θρε

Forma τρετεπ legitur *Luc.* xxii. 40. *Ephè.* iv. 17, alia τρετπ occurrit *Ròm.* vi. 12. I. *Còr.* x. 1. II. *Còr.* vi. 1.

Basmurici cum Thebanis consentiunt, nam scribunt τρα I. *Cor.* ix. 15. *Hebr.* x. 9. At in tertia pers. plur. legi τροτ Q. 244. Cave autem, ne cum Rosellinio credas Basmuricos scribere τλε; equeidem nuspianam vidi τλε, sed semper τρε.

Cum praeformantibus perfecti, αφεριθεισι fecit ut sederem, me sedere fecit Z. 130, αφτραοτωθ fecit me habitare *Sir.* xxiv. 11, αγτρε πλοι ασαι effecerunt ut navis levis fieret, alleviarunt navem *Act.* xxvii. 38, ατετεπορικωπτ effecistis ut irascerer, ad iram me provocastis *Num.* xx. 24.

Cum praeformantibus praesentis indefiniti, ψαφτρετ-μεριτη efficit ut ament eum *Sir.* xx. 13, ψαστρε πεκ-χακε ραψε ipsa efficit ut inimici tui laetentur *Sir.* xviii. 31.

Cum praef. imperfecti indefiniti, πεψαφτρε πρωμε-οτελοτελε efficiebat ut homo ulularet *Pap.* v. 56.

Cum praef. futuri, ἐπαφτρετεπρπλεευτε efficiam ut vos reminiscamini, commemorabo vobis III. *Iòh.* i. 10, ειεθρετεπαψαι efficiam ut multiplicemini *Levit.* xxvi. 9.

Cum praef. temporis subiunctivi, πρότρεπτος faciet illos discubere *Luc.* xii. 37, πταθομένος πάκιον διπέρα efficiam ut dent tibi victoriam *Z.* 61.

Infinitum.

Est ipsa radix, uti ἀποτομῇ αὐτῷ noluerunt audire *Isai.* xxviii. 12 (apud Scholz Gramm. p. 99). Raro tamen solitarium legitur, ne confundatur cum imperativo.

Saepius prefixas habet praeformantes, pro vario usu infiniti.

1.º Quando est subiectum propositionis habet articulum masculinum π, sic ποτωπή τὸ ἐπίστασθαι σε *Sap.* 793, πάσιε μηδοι τὸ υψοῦν με *Z.* 304. Et cum ε preffix, επκοοστ πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ad sepeliendum me *Matt.* xxvi. 12, quod *Marc.* xiv. 8 scribitur επκοστ.

At Memphitae numquam articulum π infinito praeponunt, nisi interiecta particula κιν, quae notat actionem. Quare pro Thebano επκοοστ mox laudato, Memphiticus textus utroque in loco sribit επχιπκοστ.

2.º Quando est complementum verbi praecedentis assumit particulas, sic ε,

coeperunt εδεξι loqui *Act.* ii. 4.

volens εδι accipere *Act.* iii. 3.

iudicavit εχαριτε εδολ dimittere illum *Act.* iii. 13.

non possumus εχωλ negare *Act.* iv. 16.

fecisti idola εορτωτ εἰεων ad adorandum ea *Act.* vii. 43, et sic passim.

Sunt tamen nonnulla verba, quae malunt π, sic αφερείτο πριωτη coepit praedicare *Matt.* iv. 1. vide xi. 7. 20. xii. 1. xiv. 30. xvi. 22. xviii. 24. xxiv. 49. xxvi. 37. *Marc.* xv. 8. Tamen sequente ε occurrit *Matt.* xvi. 21.

αταρχει πώλαχε coeperunt loqui *Act.* ii. 4. vide *Matt.* xvi. 22. xviii. 24. xxvi. 37. *Marc.* xv. 8.

αρχιτονος πατρος coepit facere ea *Act. I. I.*

Hisce verbis *incipiendi* adde γέγονος posse *Matth. VIII. 28. xvii. 16. 19* *Act. VI. 10*; sed sequente ει legitur *Act. XXI. 34*, non secus ac γέγονος *Matth. V. 36. IX. 28* — Tum τις decet *Matth. XIII. 2. 10. 12* — σεμνη διγνον est *Act. V. 29*. Alia praetermitto, quae recensere longum esset, tum supervacaneum, nulla enim certa theoria constitui potest.

Quodsi verbum regens construi soleat cum πατα, ab eadem particula regitur etiam infinitum, uti

αρχιπε πατα σωτηριου quaequivit audire *Act. XIII. 7*.

ερκωφ πατα οπαι quaerentes loqui *Matth. XII. 46*.

3.º In exemplis hucusque allatis subiectum verbi atque infiniti idem erat; nam in

φιεθοτων εσι πατοτι qui vult accipere a te *Matth. V. 42*.

πεται απ εθαψει non veni vocare *Matth. IX. 13*. eadem est persona quae vult et accipit, quae venit et vocat. Quid vero si subiectum infiniti differat ab illo verbi? Aio, vel post verbum sequitur aliquod complementum, quod enunciet subiectum infiniti, vel non.

Si primum, infinitum regitur a sola praeformante ει, sic

αρχιποτος εσμοι misit eum benedicere *Act. III. 26*.

praeceperunt πιων εγγελεροτω illis non loqui *Act. IV. 18*.

quid prohibet εσμοι εδιωμε me accipere baptismam? *Act. VIII. 36*.

praeceperat Deus loquens cum Moysse εθαψιος facere illud, nempe ut Moyses faceret *Act. VII. 44*.

ubi varia pronomina, et Moyses complementa verborum praecedentium sunt subiecta sequentium infinitorum.

Si secundum, scilicet si subiectum infiniti diversum a subiecto verbi regentis nulla ratione enuncietur veluti

eius complementum, patet omnino praemittendum esse infinito. Nam qui scribit *τοιχῷ εἵδεν volo interficere* innuit se velle propria manu iugulare aliquem; sin aliena manu, puta Pauli, necem inferre velit, necessario declarare debet subiectum infiniti scribens *volo quod Paulus occidat*. Hac in specie Copti adhibent Thebaice *ετρέ*, Memphitice *εερε*, cui subiungitur subiectum, ac scribunt *τοιχῷ εερε πατλός δοθεῖν volo ut Paulus interficiat*; atque ita εερε respondet latino sequioris aetatis *quod*, nempe *volo quod Paulus occidat*. Verbum τρέ, quod paullo supra illustravi, notat *efficere*, quare ετρέ etymologice est *ad efficiendum*, sed in proposita specie ne cogitandum quidem est de etymo, sed ετρέ est particula scholasticae latinitatis *quod*.

Cum personarum suffixis habemus

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1.	ετρά	εερί
2 { m. ετρεκ		εερεκ
f. ετρε		εερε
3 { m. ετρεψ { f. ετρεο	ετρε { εερεψ	εερεψ { εερε
Plur. 1	ετρεπ	εεреп
2	ετρετεπ, ετρεтп	εεретеп, εеретеп
3	εтret, εтre	εеrot, εеre.

Basmuricum vidi εтretetеп Z. 152.

Exempla rem declarabunt; sic

Ἐπορεύετρε ὁ Λίας εἰ oportet quod Elias veniat Matth. XVII. 10.

смокг εтре πρωидо бакг εеогп difficile est quod dives ingrediatur Matth. xix. 23.

котвх εтrepтамо vis quod faciamus Matth. xvii. 4.

асшвпг εтречвогъ пбі пегаржн contigit quod congregarentur archontes eorum Act. iv. 5.

αρχος εεροτγω ππαι *dixit quod homines ponerent istos*, seu *dixit istos poni Marc. viii. 7.*

Nam ita construi solent infinita passiva, quae a verbis reguntur, sic

αροτροφοι εεροτειτοι iusserunt ειναι illos *Act. iv. 15.*

πεταζι δι εεροτγεμηντην non venerat ministrari *Matth. xi. 28.*

αρτηι εεροταγη dedit eum crucifigi *Matth. xxvii. 26.*
ubi affixum plurale or notat homines, seu res indefinitas, quae sunt subiectum infiniti activi.

Saepe quidem ετρε, seu εερε, in allatis locis reddi potest latine *ut*, cave tamen ne credas ετρε proprio notare ινα *ut*. Quemadmodum enim latini scribunt *iubeo te facere*, et *impero ut facias*, ita Copti distinguunt constructionem cum infinito ab illa cum ζε vel ζεκας *ut*. Primam amant Thebani, alteram Memphitae, sic

Τ. εεεποτεψ ετρακα εβολ *vultis me dimittere*, ubi Memphiticus ππαχω *ut dimittam Matth. xxvii. 17. Marc. xv. 9* — Τ. ροπε ετραρ oportet me esse, Μ.ρωψ ππαρ oportet *ut sim Luc. xiii. 33.*

Sic in locis *Matth. xxvi. 35. Marc. ix. 15. xv. 9. 15. Luc. iv. 10. viii. 38. Act. xix. 21. 36* textus Thebanus adhibet infinitum ετρε, et Memphiticus tempus subiunctivum ππα *ut*.

Canonem hucusque constitui, quo discernamus quando ε, vel ετρε adhibendum sit; nemo tamen miretur aliquot esse exempla, quae a norma abscedunt. Sic

απρκωλτ αποορ ετρετει ψарои nolite impedire eos venire ad me *Matth. xix. 4*, ubi Memphiticus recte απερταρло απωωт ει ρарои.

Matth. xxvi. 17 ubi vis nos parare pascha? Thebanus recte ετρенсите, Memphiticus πрperam εсобте quasi ipse Christus paraturus esset pascha.

Act. xii. 4 Agrippas tradidit Petrum in manus sexdecim militum ετρεγδαρεց εροց ad custodiendum eum, recte alias codex a Woidio citatus legit εδαρεց.

Act. viii. 37 Philippus iussit ετρε πραμα αθερατη currum stare; Memphiticus male εταρλο μπιραμα.

Act. xix. 31 ετσοπε ετλετρεψωκ εροπη rogantes eum non ingredi; Memphiticus pleonastice ετβγο εροց εψτεμθρεψτηι, nam, posito εροց, recte sequi poterat εψτεμθηι.

Act. iii. 4 petiūstis εεροτχα εβολ ipsos dimittere, Thebanus male εκω εβολ.

Act. iv. 29 concede servis tuis ετλυεօειψ annunciare; Memphiticus male εεροτχαι.

Alia anomala loca asserre possem, quae demonstrant canonem a me constitutum quandoque violatum fuisse, tum Thebanos pressius, quam licentiores Memphitas, regulae institisse. Verum cum his confundenda non sunt illa loca, in quibus infinitum adeo a verbo regente distat, ut facilis pateat errori locus, nisi subiectum infiniti repetatur; sic *Act. iii. 2 ponebant eum quotidie ad portam templi, quam vocant speciosam, ετρεψετ μπτηα ut peteret eleemosynam.* Si nulla fuissent interposita vocabula, scribi poterat *ponebant eum εψετ.*

4.º Paria dic de praepositione μπηα T. vel μεπηα M. *post.* Si infinito praeponendum sit eius subiectum, praepositio adsciscit τρε, vel τρα, τρεκ etc. quando subiectum est pronomen. Sic

T. μπηα τρε πεψτορτρ λο, M. μεπηα θρεψοτω πτε πιψθορτερ μετα το παύσασθαι τὸν θόρυβον *Act. xx. 1.* T. μπηα τραψωκ, M. μεπηα θριψε μετα τὸ γενέσθαι ἐμε *Act. xix. 21.*

Sic μπηα τρεψααс postquam fecit illud *Sir. xxxv. 18,* μπηα τρεκ пар postquam dederis eis *Sir. xli. 22.*

Vide *Math.* xxvi. 32. *Marc.* xiv. 28. *Luc.* xxii. 20. *Act.* i. 3. vii. 4.

5.º Superius n. 1.º vidimus infinitum admittere articulum, ac regi a praepositionibus. Quid vero si subiectum infiniti cum eo coniungendum sit? Adhibetur Thebaice πτρε, et Memphitice πχιπερε, vel sequente nomine, vel cum suffixis quando subiectum est pronomen. Sic

T. ρ̄μ πτρε ποτα ποτα κτοφ ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἔκαστου *Act.* iii. 26.

T. ρ̄μ πτρεψληλ, M. δεπ πχιπερεψερψρετχεσεε ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν *Luc.* ix. 29 — T. ρ̄μ πτρετκατηγορει λημοφ, M. δεπ πχιπεροτερκατηγορηπ εροφ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν *Matth.* xxvii. 12 — T. ρ̄μ πτρετψτ̄μ, M. δεπ πχιπεροτψτεμ ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς *Act.* viii. 6. Vide *Levit.* xxii. 16. xxiv. 16. *Num.* xiv. 18. *Marc.* iv. 4. *Luc.* viii. 40. ix. 34. *Act.* ii. 1.

6.º Pro Memphitico πχιπερε est alia forma πχιπτε, quae constat ex π articulo, zιπ nota actionis, et πτε nota temporis abstracti; quod si subiectum verbi sit pronomen, πτε adsciscit suffixa. Sic

δεπ πχιπτε πβ̄ ρωθτ ἐν τῷ δοῦναι (κύριον) διαπεπτωκότα *Num.* v. 21.

δεπ πχιπταθρ ἐν τῷ δέεσθαι με *Psal.* lxiii. 1.

επχιπταψπι ut essem *Levit.* xxvi. 45.

επχιπτοτψτεμ πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς *Iac.* iii. 3, ubi Thebanus επρετψτ̄μ.

δεπ πχιπτοτασεο ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς *Luc.* ii. 43. vide *Levit.* xx. 26. xxiii. 22. xxvi. i. 43. *Num.* xix. 13. *Luc.* ii. 27. *Rom.* i. 20.

Hanc formam Memphiticam raro imitati sunt Thebaei sequioris aetatis scribentes πχιπταθρ. ρ̄μ πταφος *actio qua homines deposuerunt eum in sepulchro, eius depositio in sepulchro* *Myst. Litter.* p. 10 apud Tattam in Lexico p. 737.

тбптаeуebt *actio* *quà ille* (*Christus*) *se transfiguravit*, *eius transfiguratio* ibid. apud Tattam 775. Quod satis demonstrat Thebaicam dialectum in *Mysterio Literarum* valde esse corruptam.

Hinc patet duplicem esse usum particulae τιν. Nam vel nomina substantiva actionis format; vel est particula actionis, quae inter articulum πι n inseritur atque infinitum. Quare πχipσteя Memphiticum esse potest vel nomen, vel infinitum; hoc vero intelligitur aut ex constructione, aut ex affixis. In πχipκιи πtе пaфat *Psal. xxxvii. 17* genitivus innuit vertendum esse *commotio pedum meorum*. In πχipχeρ тaлiдeнкк eвoλ *Levit. xxvi. 44* accusativus monet reddendum esse τò *disperdere testamentum meum*. Si affixa more nominum assumuntur, utи πeçχipерoгw *Luc. ii. 47* erit nomen *responsio eius*; si more verborum, πχipкoст τò *sepelire me* *Matth. xxvi. 12*, erit verbum. Non raro tamen desunt, vel ambigui sunt characteres, quibus iudices, utrum eiusmodi composita sint nomina, an verba.

Participium.

Verba vel habent adiunctas praeformantes personarum, vel iis carent.

Si carent, eorum participia formantur ope pronominis relativi *et qui*, *quae*, ita ετme *qui amat*, *amans*, εт-*ωaзe qui loquitur*, *loquens*. Cum vero εт utrumque genus et numerum designet, εтme notat *amans ille*, *vel illa*, *et amantes illi*, *vel illae*, quod ex praefixo articulo dignoscitur.

Item ante πa characteristicam futuri, T. εтпaтaко *periturus*, πeтпaвк eгoтp *ingressuri*, тeтпaмice *paritura*, et M. eенaтaко *periturus*, тeтпaшwpi *mansura*, πneøпaзue *qui ingressuri* sunt.

Quod si verbum adiunctas habeat praeformantes personarum, participium fit ope particulae ε, quae est propria participiorum characteristicā.

Hinc praesens ει, εκ etc. est etiam participium praesens, uti monui ad tempus II.

Hinc futurum ειπα, εκπα est etiam participium futurum, uti dixi ad tempus X.

Ut habeatur participium perfecti, ε praeponitur perfecto δι, δκ etc., uti M. εαρχομεπ παραγγελας, εαρχος ειπων, εαπτρωπ κριναντες ημεις, εατετεπερρυητο αρξαμενοι ημεις, et T. εατετπρωμερε έλευθερωθεντες ημεις, εαρχωμε γραψ, et saepe.

Aliud participium praesens fit praefigendo ε temporī V. ψαι, ψακ etc., hinc εψαψτακο corruptibilis, seu corrupti solitus I. Cor. ix. 25. I. Petr. i. 18, εψαψωπε solita fieri Act. xix. 39, εψασταψε solita multiplicare, multiplicans Sir. xxi. 12; scilicet est participium consuetudinis.

Participiale ε praeponitur etiam pronominibus, qui vice funguntur praesentis verbi esse, uti εδπτ ψηρε existens ego filius, cum sim filius Sap. 412, εαπορ отгеноς πτε φι cum simus genus Dei Act. xxvi. 29.

CAPUT XXI.

DE VERBO NEGANTE.

Copti negaturi actionem verbi uti possunt particulis απ, π...απ, π, ο, οπε, οπατε, το, ψτει. Singulas recensebo referens tempora, quae cum iis componi possunt.

Tempora cum Particula ἀπ.

Particula T. M. ἀπ, B. εἰ solitaria adhibetur, ac postponitur verbo, quod negatur, uti ερετεῖος ἀπ *non estis*, τεπχειλ ἀπ *non invenimus*.

Priora decem tempora affirmantia adsciscunt particulam ἀπ post se, quin ipsa ullo modo mutentur.

Tempus II. εἰ, V. ωμα, VI. πεγμα, VIII. πε δι, X. ειπα, atque εται Memphis temporis VII perraro construuntur cum ἀπ sequente.

Tempus I. ή saepius Memphitice, quam Thebaice occurrit cum ἀπ constructum, χωειη ἀπ *non cogitas*, et T. ετεπηδωοπ ἀπ *non estis Rōm. vi. 14*; vide Ioh. ix. 12. xii. 35. xiv. 17. Rom. vi. 15.

Tempus IV. δι, et Thebaicum πται temporis VII. quandoque post se adsciscunt ἀπ.

Tempus IX. ηια saepe habet comitem ἀπ.

Tempus III. semper construitur cum ἀπ, sequente πε; sic T. περδητ ἀπ πε, M. παρχειλ ἀπ πε *non inventebant Act. vii. 11*. Et sine πε rarius, πετητ ἀπ *non videbant*. Basmuricum vidi ππατιηι εἰ *non sentiebant Q. 236*, praefixo π; at credo Basmuricos plerumque cum Memphis consensisse.

Tempora cum Particula π... ἀπ.

Littera π praefigitur praeformantibus temporum affirmantium, ἀπ sequitur verbum; sic πήποντι ἀπ *non cognosco*, πρασσοτι ἀπ *non cognoscis* etc. Hinc sunt tempora, quae sequuntur.

I. Praesens et Participium.

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	п̄f ап	п̄f ап	<i>non sum</i>
2	{ m. п̄r ап f. п̄te ап	{ п̄k ап п̄te ап	
3	{ m. п̄q ап f. п̄c ап	{ п̄q ап п̄c ап	
Plur.	п̄тп ап	п̄теп ап	
2	п̄тетп ап	п̄тетеп ап	
3	п̄се ап	п̄се ап.	

Basmurici cum utrisque consentiunt; scribunt tamen εη prou αп, et saepe praeformantibus praefigunt ε.

Quando est participium, Thebani plerumque praeponunt ε, ut sit εпf etc.

II. Praesens.

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1	п̄еи ап	п̄аи ап	<i>non sum</i>
2	{ m. п̄ек ап f.	{ п̄ак ап п̄аре ап	
3	{ m. п̄еъ ап f. п̄ес ап	{ п̄аъ ап п̄ас ап } п̄аре ап	
Plur.	п̄еи ап	п̄аи ап	
2	п̄тетеп ап	п̄тетеп ап	
3	п̄еи ап	п̄аи ап, п̄аре ап.	

III. Perfectum.

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1		п̄етai ап	<i>non fui</i>
2	{ m. f.	п̄етak ап	
3	{ m. f.	п̄етаре ап п̄етаъ ап } п̄ета...аp	

	Thebaice	Memphitice
<i>Plur.</i> 1		петаи ап
2		петаретен ап
3		петат ап, пета..ап.

IV. *Futurum.*

Pers. 1	п̄тна, пеина ап	п̄тна ап
2 m.	п̄тна ап	п̄тна ап
2 f.	птена ап	птена ап
3 m.	п̄тна ап	п̄тна ап
3 f.	п̄тна ап } ере..на ап	п̄тна ап } паре..на ап
<i>Plur.</i> 1	п̄тниа ап	п̄тепниа ап
2	п̄тетпниа ап	п̄тетепниа ап
3	п̄тена ап	п̄тена ап.

Basmurici cum utrisque consentiunt; quandoque tamen ne scribunt pro па.

*Adnotationes.*I. *Praesens, et Participium.*

Est tempus I. affirmans cum π praefixo, et αп sequente; sic π̄тсωντι αп non cognosco, πтεχολθ αп non es minima.

Quandoque est participium praesens, π̄тотвω αп non volens Matth. i. 19, πтегхω αп non relinquentes nos Hebr. x. 25, vide in utroque textu Act. vii. 18. ix. 26. x. 20. xi. 12. XIII. 11.

At, quando est participium, Thebani saepe praefigunt ε, uti επ̄тωμε αп non quaerens ego I. Cor. x. 33, επ̄тнат αп non videns tu Act. XIII. 11, εп̄тніакріпε αп non discernens I. Cor. xi. 29.

Basmurici saepe praefigunt ε, sic εп̄т εп I. Cor. xv.

9, επει την Q. 245, επτετελε επ Ioh. iv. 32, επει την I. Thess. ii. 15.

II. *Praesens.*

Forma Thebana respondet tempori II. affirmanti, sic πεισοπέ απ *non rogo* Ioh. xvii. 9. Cum vero, ut supra vidimus, πεισοπέ απ sit etiam imperfectum negans *non rogabam*, haec forma vix erat admittenda, ac raro occurrit.

Longe rariores est alia πεισοπέ *non rogo*, omissa απ, uti περφροτε *non timent* Sir. xxxi. 14, πεψειμε *non scit* Sir. xxvii. 27, quod scribendi genus reprobandum est, hoc enim tempus confunderetur cum imperfecto affirmante, cui πε desit.

Quandoque perperam duplii πεισοπέ απ II. Cor. xii. 14, πίπει απ Ioh. xi. 4, ubi alii codices recte legunt πει, πει; quare pro πίπει απ Māuh. xxii. 16 equidem emendo πει απ. Haec forma fecellit Rosellinum, qui in Grammatica p. 103 hoc tempus uti imperfectum recenset; loca ibi allata aliud probant.

Perperam etiam praefigitur ε, uti επειμοστε απ *non odi* Pap. vi. 1; sed recte quando est participium επεισιονε απ *non verberans* I. Cor. ix. 26.

Forma Memphitica respondet tempori IV. affirmanti Memphitico; hinc παραγονοτ απ *non distat* Act. xvii. 27, παρετελγχι απ *non estis positi* I. Thess. v. 4, παρε πετροσι ψωπ απ *altissimus non habitat* Act. vii. 48, vide Ioh. iv. 50. xvii. 9. 15. 20. Act. xvi. 24. 27.

Haec forma, quae confunditur cum imperfecto negante, probanda non erat.

III. *Perfectum.*

Respondet VII. tempori affirmanti Memphitico; sic πεται ἀπ non ueni *Matth.* ix. 13. x. 34. *Marc.* ii. 17 (in *Matth.* v. 17 ita etiam lege pro πε εται ἀπ) πεται ἀπ non uenit *Marc.* x. 45 (ita etiam lege *Luc.* x. 56 pro ππερι ἀπ) πετασκος ἀπ non dixit *Ioh.* vii. 42, πετα φῆ ἀπ οτωρη *Deus non misit Ioh.* iii. 17.

IV. *Futurum.*

Respondet IX. tempori affirmanti.

In prima pers. sing. scribitur etiam ππεινα ἀπ, utι ππειπατсавок ἀπ non docebo te *Ming.* 286. In tertia pers. T. ερε πρωμε παωпъ ἀπ, M. παре πиршее παωпъ ἀπ homo non vivet *Matth.* iv. 4, vide *Luc.* xvii. 20.

Basmurici πже εп *Isai.* i. 13. 15, πψа εп *I. Cor.* vii. 38, vide ib. vii. 9. viii. 8.

Tempus cum Particula π.

In adnotatis ad tempus II. iam vidimus illud praesens quandoque adhiberi sine ἀп sequente, quam formam reprobandam esse diximus. Solum tempus, quod habeat π praefixum, ac numquam admittat comitem ἀп, est

V. *Futurum.*

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	ππα	ππα <i>non ero,</i>
2	{ m. ππεк f. ππе	ππек <i>ne sim,</i> ππе <i>non essem</i>
3	{ m. ππεq f. ππес	ππеq { ππе ππес { ππе

VII. *Imperfectum.*

Duo tantum vidi exempla, пемеçкадъ прът *non contristabatur* Ming. 246, пемеçка *non sinebat* Pap. v. 37. Fortasse alia sunt, sed rara.

VIII. *Perfectum.*

Haec vidi exempla, макрописетe *non es recordatus* Sir. xi. 25, макрописац *non placuit ei* Sir. xxi. 15, макрописац *non odit ea* Sir. xxxviii. 4.

Tempora cum Particula ыпe.

A пe *esse*, et π negativo, quod ante π mutatur in ον, fit ыпe, quod negat existentiam. Hinc sunt tempora, quae sequuntur

IX. *Praesens.*

	Thebaice	Memphitice	
Pers. 1		ыпai	<i>non sum</i>
2 { m. f.		ыпak ыпape	
3 { m. f.		ыпaq { ыпac ыпac { ыпape	
Plur. 1		ыпap	
2		ыпатетел	
3		ыпat, ыпape.	

X. *Perfectum.*

Pers. 1	ыпei, ыпi	ыпi	<i>non fui</i>
2 { m. f.	ыпek ыпe	ыпek ыпe	

	Thebaice	Memphitice
3	{ m. ἐπει f. ἐπεις }	ἐπει { ἐπει ἐπεις }
<i>Plur.</i>	1 ἐπη, ἐπει 2 ἐπετῆ 3 ἐποτ,	ἐπει ἐπετει ἐποτ.

Basmurici cum Memphitis consentiunt.

Eius participium est εἰπει, εἰπεις, εἰποτ.

XI. Subiunctivi Imperfectum, et Perfectum.

Pers. 1		ετεὶπι <i>cum non essem,</i>
2	{ m. f.	ετεὶπεκ <i>fuissem</i>
		ετεὶπε
3	{ m. f.	ετεὶπει { ετεὶπε ετεὶπες }
<i>Plur.</i>	1	ετεὶπει
	2	ετεὶπετει
	3	ετεὶποτ.

Adnotaciones.

IX. Praesens.

Pro VI. tempore praesenti Thebano et Basmurico Memphitae hoc adhibent ἐπαι, quod vicissim Thebanis et Basmuricis ignotum est. Hinc ἐπαρχειῶν *non prodest Matth. v. 13*, ἐπατθερε *non accendunt ib. 15*, ἐπαρφμετι *non recordatur Ioh. xvi. 21*, vide *Deut. iv. 28. Matth. ix. 17. xxii. 30.*

Solitarium ἐπαρε legitur *Matth. ix. 16. ἐπαρε ρλι ελ nemo tollit*, vide *Ioh. iv. 9. vii. 4. xiv. 6.*

Pro perfecto occurrit *Ioh. xvi. 24 ἐπατετεπετιπ non petistis, Ezech. xxiv. 6 ἐπαρι εβολ non est egressus.*

Pro participio, ἐπαγγιῶπι *non erubescens II. Tim. ii. 15.*

X. Perfectum.

Huius temporis passim in textibus obvii prima pers. sing. Thebaice est ἀπει *Math.* vii. 23. *Act. x.* 14, et ἀπε *Luc.* xiii. 7. *Matth.* xxiv. 22. Secunda pers. fem. ἀπε occurrit Thebaice *Ming.* 69. Z. 388, et Memphitice *Luc.* xix. 44.

Basmurica habes I. *Cor.* vii. 28. 34. ix. 1. 12. 15. xv. 15 etc.

Praefixo ε, fit participium, εμπεστωλῇ non coquinata *Sap.* 133, εμπ̄ρ ὁ μὴ ἐργασάμενος ib. 136, εμ-
πεκοταψ̄ non volens tu illum ib. 598, εμποτη*im-*
misericordes ib. 611.

Cum in libro Sapientiae v. 278 legatur ἀπ̄φασιγό δη non accipiet personas erit fortasse qui futurum ἀπειδη
δη admittere vellet. Sed cum particula ἀπε numquam comitem habeat δη, vox est corrupta, atque emendanda π̄φασιγό δη.

XI. Subiunctivi Imperfectum, et Perfectum.

Ex XVI. tempore affirmante didicimus Thebaicum ἀπε quando, cum esse Memphitice ετε; quare hoc tempus a solis Memphis frequentatur, ac respondet Thebano ἀπεργτῳ, quod infra recensebo. Sic ετειπε περιητ θωτ cum cor eius non esset persuasum *Act. xxi.* 14, ετειπεψημ̄ cum non invenisset eum ib. xii. 19, ετειποτημ̄ cum non invenissent eum *Luc.* ii. 45; vide *Gen.* viii. 9. *Luc.* v. 19. xxiv. 23. *Act. xvii.* 6.

Tempora composita cum επατε.

Quemadmodum ωδε coalescens ex ωδα usque, et πτε tempus, notat quounque, donec, ita ἀπατε, vel εμπατε

constans ex ~~āne~~ praecedenti *non*, et ~~āne~~ *tempus*,
negat venisse tempus actionis, seu valet *nondum*, *antea-
quam*; quare tempora inde orta vere negantia sunt. An-
tiquae orthographiae ~~ānante~~ duo occurunt exempla in
Z. 101. 102; sed, quemadmodum ex Th. ~~ānante~~ fluxit
Mem. ~~ānate~~, ita ex ~~ānante~~ dictum est ~~ānate~~.

XII. *Indicativi et Subiunctivi*

Varia Tempora recta a nondum, antequam.

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	እපაች	እපაች <i>nondum sum,</i>
2	{ m. እපልቻ f. እපልቴ	እපልቻ <i>fui, fueram</i> እපልቴ <i>antequam sim;</i>
3	{ m. እපልቻ f. እපልቻ	እපልቻ { እපልቴ <i>essem</i> እපልቻ እපልቴ
Plur. 1	እපልቻዎ	እපልቴዎ
2	እපልቴዎ	እපልቴዎ
3	እපልቴዎ, እපልቴ	እපልቴዎ, እපልቴ.

Basmurici cum utrisque consentiunt.

XIII. *Indicativi Imperfectum, et Plusquam Perfectum* *rectum a nondm.*

Pers. 1 ne **মপাফ** ne ne **মপাফ** ne *nondum*
 2 m. ne **মপাটক** ne ne **মপাটক** ne *eram;*
 etc. etc. etc. etc. *fueram.*

Annotations.

XII. *Indicativi et Subiunctivi Varia Tempora.*

Notat praesens, ~~и~~паете ~~ем~~ nondum intelligitis Matth. xvi. 8, vide Ioh. viii. 57. I. Cor. iii. 2 — ~~и~~паете ота-

λεκτωρ μοττε *antequam gallus canet Matth. xxvi. 34,*
vide *Psal. xxxviii. 14. Act. ii. 20.*

Imperfectum subiunctivi, ματατεψι *antequam veniret Gal. iii. 23,* vide *Gèn. xlvi. 5. Psal. lxxxix. 2. Gal. ii. 12.*

Perfectum indicativi, μπατεψι *nondum venit Ioh. ii. 4,* vide *xx. 17 etc.*

Plusquam perfectum indicativi, μπατοψι *nondum posuerant Ioh. xix. 41.*

Basmurica habes *Ioh. iv. 49. Hebr. ix. 8.*

XIII. *Indicativi Perfectum et Plusquam Perfectum.*

Ut vis imperfecti, vel plusquam perfecti, certius designetur Copti componunt praecedens tempus cum πε characteristica imperfecti, sic T. πε μπατοψηп (M. μπατοψηп) πε *nondum cognoverant Ioh. xx. 9,* πε μπατεψηжемжом πε *nondum poteratis I. Cor. iii. 2,* πε μπατεψηп πε *nondum Deus pluerat Gen. ii. 5,* πε μπατε πιпда ψωпи πε *nondum spiritus erat,* vel *fuerat Ioh. vii. 39,* vide *Ioh. iii. 24. xi. 30. Act. viii. 16.*

Quandoque Thebani solo π scribunt πεμπατοψι πιп πε *nondum acceperant spiritum Fragm. 29,* πεμпатвpsi eoort πε *nondum acceperat gloriam Fragm. 31.*

Sine πε praecedenti legitur μπатоψи πε *nondum sciebant Num. xv. 34,* μπате ρапиенш ψωпи πε *nondum multi erant Z. 71,* quae scriptio improbanda est.

Tempora cum Particula T. τι, M. ψтem.

Particula T. τι, M. B. ψтem (raro enim Basmurici scribunt τι, vide I. Cor. viii. 8. ix. 7) notat non, ac semper postponitur praeformantibus temporum et personarum affirmantium. Hinc sunt tempora, quae sequuntur

XIV. *Tempus Subiunctivum.*

	Thebaice	Memphitice
Pers. 1	п̄тат̄и	п̄ташт̄ем
2 { m. п̄т̄и		п̄текшт̄ем
f. п̄тет̄и		п̄тешт̄ем
3 { m. п̄вт̄и	{ п̄тет̄и	п̄тефшт̄ем } п̄тешт̄ем
f. п̄ст̄и		п̄тесшт̄ем
Plur. 1	п̄тп̄ти	п̄тепшт̄ем
2	п̄тетп̄ти	п̄тетепшт̄ем
3	п̄сет̄и	п̄тошт̄ем, п̄сешт̄ем.

Basmurici cum Thebanis consentiunt, nisi quod ѿт̄ем scribunt pro т̄и.

XV. *Imperfectum, et Plusquam Perfectum Subiunctivi.*

Pers. 1	п̄терег̄ти <i>cum non essem,</i>
2 { m. п̄терек̄ти	<i>fuissem</i>
f. п̄терет̄и	
3 { m. п̄тереф̄ти	
f. п̄терест̄и	
	etc.

XVI. *Conditionale.*

Pers. 1	еит̄и	аішт̄ем <i>si non ero,</i>
2 { m. ек̄ти		акшт̄ем <i>fuiro</i>
f. ерет̄и		арешт̄ем
3 { m. ефт̄и	{ ерет̄и	афшт̄ем } арешт̄ем
f. ест̄и		асшт̄ем
Plur. 1	еп̄ти	апшт̄ем
2	ететп̄ти	аретепшт̄ем
3	ег̄ти	аршт̄ем.

Alia forma Thebaica, interiecto ѿт̄и si, est еішлп̄ти,
екшлп̄ти etc.

144

Basmurica exempla sunt duo αλευτει Q. 236. 237,
επωδηται I. Cor. viii. 8; primum Memphiticam habet
formam, alterum Thebanam.

XVII. *Imperativum, et Optativum Veteris.*

T. ἀπρ	M. ἀπερ	B. ἀπελ
ἀπρτρε	ἀπεπορε	ἀπελτρε
Et cum suffixis personarum		
ἀπρτρα	ἀπεπορι	ἀπελτρα etc.

XVIII. *Infinitum.*

Thebaice	Memphitice
ετι	ευτει
Si infinito eius subiectum paeponas	
ετιτρε, ετιμетре	εүтемөре, εүтемеоре
Et cum suffixis	
ετи, εтиетра, εтиметра	εүтемөри, εүтемеори
εти, εтиетрик, εтиметрик	εүтемөрек, εүтемеорек
etc.	

Adnotationes.

XIV. *Tempus Subiunctivum.*

Coalescit ex praeformantibus temporis subiunctivi affirmantis, quibus attexitur τι, vel γιτει. Paria igitur dicenda hic sunt, ac quae dixi de subiunctivo tempore. Adhibetur

1.º Post aliud verbum, cuius et tempus et modum repraesentat negando, saepe apud Thebanos includens

vim coniunctionis et; sic qui dicit cognovi eum, ого^г
п̄твєштевадре^г et non observat I. Ioh. II. 4; quis pascit,
п̄твєштевадре^г (T. п̄чтмога^и) et non comedit I.
Cor. IX. 7; п̄гпваше п̄тетм ладат р̄ дтбом transferetur,
et nihil erit impossible Matth. XVII. 20; quis scit si poe-
nитеat Deum . . . ого^г п̄твєштевадро^г et non pereamus
Ion. III. 9; dirige, tolera, п̄гтмбепи et non festina Sir.
II. 2; adhaere ei, п̄гтмсажк et non recede Sir. II. 3.

2.º Tamquam subiunctivum post particulas əпда, əпо^г
шас, əвсте, əв ut, atque əшап si, quod maxime Mem-
phitae, raro Thebani frequentant, sic əпда п̄тетепштев-
тєдп ut non iudicent Matth. VII. 1, əпда п̄тетепштев-
ut non veniatis Matth. XXVI. 41, vide Matth. V. 29. 30.
VI. 18. XII. 16. XXIV. 20. Thebani raro utuntur graeco
əпда, sed potius particulis əв, əекас, sequente futuro
п̄па, vide adnotata ad hoc tempus. Tum əопас п̄теш-
тев сарж əштшор ut caro non glorietur I. Cor. I. 29,
əвасде п̄тптмce ita ut non bibamus Z. 417, vide Matth.
VIII. 28. Marc. III. 20. Tandem əв п̄тетепштевшапи ut
non əимус I. Cor. X. 6, əшап п̄тетепштевжх вбо^г si
non remittitis Matth. VI. 15.

3.º Notat ut non, ne, sic oportet п̄тетптмевр ut non
faciatis Act. XIX. 36, oportebat п̄тетепштевр ut ista fa-
ceretis Matth. XXIII. 23, vide V. 29. 30.

4.º Raro notat non, sequente futuro; utи п̄гтм f non
dederit Iac. II. 16.

Basmurica vidi п̄штев Q. 239, п̄сештев Q. 235. 237,
tum reprobanda таштев Hebr. VIII. 12, тештев ib. II,
tandem Thebanum п̄гтм I. Cor. IX. 7.

XV. Imperfectum, et Plusquam Perfectum Subiunctivi.

Hoc tempus respondet affirmativo XVI, eiusque cognatum Memphiscum est XI. етевлpi. Hinc п̄теректевспадат

*cum piger non esses Tuk. 118, πτερεψτάμπειοε cum
persuasus non esset Act. xxi. 14, πτερογτάμψε cum non
invenissent Act. xvii. 6.*

XVI. *Conditionale.*

Adhibetur cum particulis conditionalibus, ac verbum futuro tempore reddendum est. Ita Memphitice post εψωσι, εψωπ ἀρετεψτελεμεταποιη si non resipueritis *Luc. xiii. 3. 5*, εψωπ ἀψτελεστεη si non audierit *Matth. xviii. 16*, vide I. *Cor. ix. 16*.

Thebaice cum ψωπ, vel εψωπε ψωπ, uti εψωπτάμεραγγελίζε si non evangelizavero I. *Cor. ix. 16*, ετεψωψωπτάμψ si non dederitis ib. xiv. 9, ερεψωψωπτάμψ si tu (fem.) non videbis Z. 387, vide *Matt. xviii. 16*.

Tum in utraque dialecto post graecum καὶ etiamsi, uti T. καὶ ετετήταμπιστεη etiamsi non credideritis *Ioh. x. 38*, M. καὶ ἀψτελεσταοτοκ etiamsi non deiiciant te Z. 52.

Etiam sine particulis conditionalibus notat si non, hinc T. ειτάμπατ, M. αψτελεψατ si non videro *Ioh. xx. 25*, T. ερετεη (M. αρεψτεη) ποτα ποτα κω εβολ si unusquisque non remiserit *Matth. xviii. 35*, vide in utroque textu *Iah. xii. 24. Rom. x. 15*, tum Memphitica *Matth. xii. 29. xxi. 21. Ioh. iii. 2. 3. 5. 27. iv. 48. v. 19. II. Tim. ii. 5*.

XVII. *Imperativus, et Optativus Vetans.*

Affirmanti imperativo саутαι audi, audite, si praeponas particulam vetantem T. ἀπρ, M. ἀπερ, B. ἀπελ, quae coalescit ex ἀπε temporis IX, et ερ facere, existit imperativum vetans secundae personae utriusque generis et numeri, utи ἀπερχα κιз noli imponere manum I.

*Tim. v. 22, ἀπέρεργον τῷερι noli timere filia Ioh. xii.
15, ἀπρωοτε nolite vocare Mātth. xxiii. 9. 10.*

Quod si subiectum verbi non sit secunda persona, sed substantivum aliquod, vel prima aut tertia persona, tum ἀπρ̄ adsciscit verbum τρε, quod consequitur substantivum nomen, vel, si subiectum sit pronomē, τρε assumit suffixa. Sic ἀπρτρε λαλτ είμε ne aliquis sciat, nemo sciat Mātth. ix. 30, ἀπρτρεπ̄co non parcamus Sap. 71. Memphitae tamen pro ἀπερθε scribunt ἀπεπθε, hinc ἀπεπθεψκεοτων ne quoque manducet II. Thess. iii. 10, ἀπεπθε φηι θωτη ne sol occidat Eph. iv. 26, ita cum imperativo coniungitur Rom. vi. 12. Eph. v. 3. 6. Col. iii. 8. Est etiam optativum vetans, ἀπεπθεπλκοτ αλλα μαρεπρωις non dormiamus sed vigilemus I. Thess. v. 6, μαρεσρωι ερωτ οτορ ἀπεπθεποταρ δαροс sufficiat iis et non addant onus I. Tim. v. 16, ita cum optativo iungitur Eph. iv. 28. I. Tim. vi. 2. Iac. i. 7.

XVIII. *Infinitum.*

Consonat cum infinito affirmante, addita particula T. τε, M. υτει. Sic praeceperunt eis εὐτελεροτω (T. ετελεσχε) non loqui Act. iv. 18, non possumus εὐτελεσχι (T. ετελεσχοτ) non loqui ib. 20, vide Act. i. 4. v. 28. xx. 27. I. Thess. iv. 6 in utroque textu.

Quodsi cum infinito coniungendum sit eius subiectum, scribitur Thebaice ετελτρε, vel ετελετρε, et Memphiscē εὐτελερε, vel εὐτελεεορε. Sic quis prohibuit εὐτελεεορε πετερητ θωτ ne cor vestrum persuasum esset Gal. v. 7. Et cum suffixis, ponam evangelium ετελτραιре (M. εὐτελερхрасое) ut non faciam I. Cor. ix. 18; rogavimus εтмлрεцвк (M. εὐтeмлрeцвe) ne iret Act. xxi. 12; dico εтмлрететпмooшe (M. εу-

τεμαρετεπμοωγι) ut non ambuletis *Eph.* iv. 17, vide
in utroque textu *Act.* x. 47. *II. Cor.* vi. 1.

Cum articulo et subiecto legitur *I. Petr.* iv. 2 επχιπ-
τεψυτεμψωπι εἰς τὸ μὴ εἶναι.

Basmurica vidi εψτάκωθ non tangere *I. Cor.* vii. 1,
vide etiam ii. et ix. 6, tum εψτάτρε τεσφιμι πωλεζ
mulierem non discedere ib. vii. 10, nec non ετάτρεψ-
μετεχι ipsum non fore *participem* ib. ix. 10, ubi tamen
τὰ melius abesset, collato Graeco textu, et Sahidico,
et Memphitico.

CAPUT XXII.

DE VERBIS PASSIVIS.

Verbum activum tribus modis evadit passivum; 1.º si
eius tertia persona pluralis impersonaliter, ut aiunt gram-
matici, usurpetur; 2.º si vocalis formae activae mutetur
in η; 3.º assumta desinentia.

I. Quemadmodum apud latinos voces *dicunt*, *ferunt*
usurpantur pro *dicitur*, *fertur*, ita Copti, non secus ac
Hebraei, utuntur tertia persona plurali impersonali quo-
rumcumque temporum, uti ἀντί dederunt pro *datum*
est. Hinc περσαδηψ πτεργχωρα *nutriebant eorum regio-*
nem pro *nutriebatur eorum regio* *Act.* xii. 20, πτεραδατ
ficiomp quos fecerunt *eunuchos* pro qui *eunuchi facti*
sunt Matth. xix. 12, πετεμπογμοργ quem non ligave-
runt *eum* pro qui *non fuit ligatus Sir.* xxviii. 19.

Paria dic de participiis, ερκορη ἄλλον *cogniti nos*,
ερχπιο ἄλλοκ *redargutus tu*, οτπλοη ετειπε ἄλλος
πνοή φερομένη.

Quodsi subiicienda sit particula efficiens *ab*, seu graeca ὑπὸ, Copi utuntur praepositione γιτπ, vel εβολειτп. Sic πεσεπορκογ γιτп γεπтиг eradicabuntur *a ventis*, αιτппооту εвоблеитп πархиееретс missus fuit a sacerdotibus, етпираде юмоц γицп пайдбодос tentatus ipse a diabolo.

Quandoque etiam infinitum activum nominativo carens accipitur pro passivo, sic πεчлпша πкоလазе юмоот digni erant punire eos, qui punirentur Sap. 858.

II. Superius agens de Radicibus Derivatis dixi, si vocalis radicis mutetur in η passivum existere verbum. Praeter exempla ibi allata, haec habe

οтвє <i>ponere</i> ,	отнє <i>poni</i>
μονр <i>ligare</i> ,	μηр <i>ligari</i>
сæр <i>scribere</i> ,	снр <i>scribi</i>
τωρ <i>miscere</i> ,	тнр <i>misceri</i>
ψωψ <i>contemnere</i> ,	ψнψ <i>contemni</i>
σι <i>accipere</i> ,	бнот <i>acciipi</i> .

Saepe tamen forma in η activam servat significacionem, quod *etacismo* acceptum refero. Scilicet γип *abscondi* quandoque etiam notat *abscondere*, quia tunc pro activo γен *abscondere* scribitur.

III. Desinentia T. ηт, M. норт (Basmurici utraque promiscue utuntur) format etiam verba passiva, sed saepius participia verborum in ο desinentium. Sic

τало <i>imponere</i>	T. τалнrt	M. τалнort <i>imponi</i>
тако <i>perdere</i>	еттакнrt	еттакнort <i>perditus</i>
твъо <i>mundare</i>	еттвнrt	ејтогнort <i>mundus</i> .

His adde T. еттакрнrt *firmatus*, еттасеint *honoratus*, еттасеint *iustificatus*, еткнrt *aedificatus*, et M. еттакрнort, еттайнort etc. Basmurici habent еттайнort *honoratus*, твнrt *mundari*.

IV. Addito τ, nonnulla participia passiva formantur, етсапащт *saginatus*, етшершорт *destructus*, етсргогорт

maledictus, a *самъ suginare*, *и́хъ опъ destruere*, *съоворъ maledicere*.

CAPUT XXIII.

DE VERBO SUBSTANTIVO ПЕ ТЕ ПЕ.

Articulus definitus Thebanus пе, те, пе usurpatur etiam in tribus dialectis pro verbo *esse*. Affixa personalium numquam accipit; tria tantum habet tempora, praesens, imperfectum, et participium.

1.^о пе proprie construitur cum solo masculino singulari, sic

αποκ пе *ego sum* *Act. viii. 9. Marc. xiv. 19.*

πτок пе *tu es* *Z. 212. Ioh. i. 21* (πτак пе *Z. 160 B.*).

Φαι пе *hic est* *Ioh. i. 15.*

Sed construitur etiam cum feminino, et plurali, sic
τετραп пе τηλтпетшореit *eorum finis est vanitas*
Ming. 315.

αποп пе *nos sumus* *I. Ioh. iii. 1. I. Cor. x. 17.*

πтвти пе *vos estis* *Math. v. 14.*

наи пе *ista sunt* *Ioh. xx. 18.*

Particula negativa αп praeponitur verbo пе, licet ceteris verbis subiungi soleat, sic

απок αп пе *non sum* *Ioh. iii. 28.*

πеок αп пе *non es* *Ioh. i. 25.*

πнєте αп пе *qui non sunt* *Ioh. i. 13.*

2.^о тe proprie construitur cum solo feminino singulari, sic

ταcadрz тe *caro mea est* *Ioh. vi. 55.*

θai тe *haec est* *Ioh. i. 19.*

τai тe θe *haec est ratio.*

Vide etiam *Matth.* xxii. 38. *Ioh.* iv. 23. I. *Tim.* v. 5.

Tamen occurrit ne отсопи те erat latro *Ioh.* xviii. 40, ubi ne scribendum erat.

3.º ne proprie cum solo plurali construitur, sic

пештеп ne vos estis *Matth.* v. 14.

наи ne isti sunt *Gen.* x. 1. 32.

Rara sunt exempla, in quibus тe cum feminino, et ne cum plurali non construitur, sic пше петжо иллюс ne quis loquens est *Ioh.* *Ioh.* iv. 10; contra ne saepe usurpatur pro тe, et ne.

Imperfectum.

Solam temporis characteristicam admittit, servatis iis
quae supra de genere, et numero, adnotavi. Hinc

не подажи ne verbum erat *Ioh.* i. 1.

не тѣржъ тe hiems erat *Ioh.* x. 22. *Matth.* iii. 4.

Iona iii. 3.

не զըլցիք ne erant locustae *Matth.* iii. 4.

Participium.

Verbo ne praecedit e participii, sic

ετραρξ (прo εοт) ne σὰρξ ὡν *Sir.* xxviii. 5.

επαι πιδа рѡ ne cum sit hic idem spiritus I. *Cor.* xii. 4. 5. 6.

εοтрамдо ne cum dives sit II. *Cor.* viii. 9.

εтхилбонс тe cum sit iniquitas *Sir.* xix. 23. 25.

εզըլցիք ne cum sint filii II. *Petr.* ii. 14.

CAPUT XXIV.

DE VERBO ζΕ VEL ζΩ dicere.

Si verbum *dicere* comitem habet accusativum, Copti utuntur voce ζε, vel ζω, uti αρχα (M. αρχε) πήπαραβολη *dixit hanc parabolam* *Iuc.* xv. 3, vide *Matth.* xvii. 9. *xxvi.* 35. 44. Et cum suffixis T. πεπτατχοοց, M. φηεтатχооց *quod dixerunt Matth.* xxi. 4, T. πιи етотпазооց, M. əшв півеп етотпазооց *omnia quae dicent Matth.* xxiii. 3.

Si caret accusativo, Copti omnibus verbi ζω temporibus, excepto perfecto πεχε, affigunt suffixum fem. c, vel ομοс, quod neutre accipiendum est. Hinc

Praesens ίζω ομοс, vel ίζоос T, ίζос M. *dico*.

Imperfectum πειζω ομοс T, παιζω οммос M. *dioebam*.

Tum alia tempora T. ψακхоос *dico*, M. εтпазоос *di-*
cēnt, T. εкехоос *dices*, πέχоос *dicet*, et infinitum T.
ζоос, M. ζос *dicere*, nec non imperativum T. αχис,
M. αхос *dic*. Sed in participio pro c adhibetur ομοс,
hinc ερχω οммос *dicens*, εтжω οммос *dicentes*.

His accedit perfectum ακхоос T, αхос M. *dixisti*
Matth. xxvi. 25, vide et xxvii. 43; tum α παιζоос T,
α φαι ζос M. *hic dixit* ib. xxvi. 61.

Sed longe usitatus est perfectum πεχε *est dicens*,
cuius suffixa notant personas. Hinc M. πεχи *dixi*, πεχак
dixisti, πεχац, πεχас *dixit*, πεχап *diximus*, πεχашеи
dixistis, πεχашои *dixerunt*. Cum Memphitis faciunt The-
bani, si excipias πεχи *dixi*, et πεχас *dixerunt*. Basmu-
rici cum e scribunt πεχеи, πεхес, πехет. In tertia
persona cum nominativo habes πεχе *инс*, vel *инс* πεчац,
vel πεчац *пби* (M. *нже*) *инс dixit Jesus*.

CAPUT XXV.

DE FORMIS VERBORUM MUTATIS OB SUFFIXA.

Quemadmodum in dialectis Semiticis formae nominum et verborum paullo immutantur, ut aptiores evadant ad suffixa admittenda, sic in lingua Coptica verba assumpta suffixa formam saepe mutant, ut facilius cum suffixis coniungantur. Potiores canones harum mutationum recensebo.

i ultima.

Vocalem i suffixa vix ante se patiuntur, ac perrara sunt exempla, utи *иhiq*, *иhiс* a *иhi* *da*. Quare verba in i desinentia vel solitarios pronominum casus adsciscunt, utи *херi* *иhiq*, *атамонi* *иhior*, quod frequentissimum est; vel novam induunt formam.

Monosyllaba addunt τ, sic

Abs. *иhi*, *чи*, *хи*, *ги*, *би*.

Const. *иhiτ*, *чиτ*, *хиτ*, *гиτ*, *биτ*.

Ita etiam nonnulla bisyllaba imperativa,

Abs. *аhi tolle*, *аhi duc*, *аhi fac*.

Const. *аhiτ*, *аhiт*, *аhiт*.

Bisyllaba, amissō i, formam breviant

Abs. *бici*, *тохi*, *хиши*, *иhiпi*, *иhiкi*, *иhiсi*.

Const. *бас*, *бес*, *тох*, *хиши*, *иhiп*, *иhiш*, *иhiс*.

Scilicet *бас*, *бес*, *тох* etc. sunt formaē absolutae antiquatae, quas recentior sermo non usurpat nisi cum suffixis; in aliis radicibus adhuc usu frequentantur, utи *фас* *фес* *фici coquere*, *тох* *вех* *чукi evellere*.

Irregularia sunt

Abs. *сей*, *семи*, *иhiпi*.

Const. *согiят*, *семпiт* vel *семпiт*, *иhiпiт*.

Hisce adde cogi *саю*, et f dare, таа T, ти M.

Verba desinentia in ε vel Thebana sunt; vel etiam Memphitica. Si Thebana, ac respondent Memphiticis in ε, affines patiuntur mutationes, sic

Abs. αίσε, χίσε, είσε, σίσε, τίσε.

Const. αἴστ, χάιστ, εἴστ, σίμπτ, τόβ.

Quod si Thebana sint et Memphitica, plerumque evenit, ut altera etiam forma in ο frequentetur; hac utuntur Copti tum absolute, tum cum suffixis, alia vero in ε semper absolute. Quare verba τούσε, τάκε, τάλε, τάλε, ταύσε, τσε, τάμε, τάτε, τφε sunt absoluta, at formae τούσο, τάκο, τάλο, ταύο etc. in ο, sunt absolutae et constructae.

Irregularia sunt γάτε γάστ, μέστε μεστώ, et T. μέρε μερτ, seu M. μεντρε μεντρίτ.

ε ultimae syllabae, cui sequitur consona.

In verbis monosyllabis mutari solet in α, hinc

Abs. ρέκ, μερ, φεψ, ψεψ, ρέκτ.

Const. ράκ, μάρ, φάψ, ψάψ, ράκτ.

Quod si horum verborum etiam alia forma in ο frequentetur, tunc inde arcessitur forma constructa in ο, quae sola in usu est. Sic

Abs. φελ.φωπ, τεβ τωβ, τεψ τωψ, τέπ τωπ, φερχ.φωρχ.

Const. φοπ τοβ τοψ τοπ φορχ.

In bisyllabis si post ε sequatur η vel ι, vocalis ε postponitur consonae. Sic T. πορθετ πάρηε, οτωτες οτοτες, οτωρηη οταρηε, αυρηη σορηε, αυτηη σοτηε, τωρηηγταρηε, αψηη οψηε, ρωτηη γοτηε, χωκηη χοκηε, χωρηη χαρηε, et M. πορεη πάρηε, οτωτεη οτοθεη, οτωρεη οταρηε, ρωτεη ροθεη, αυρεη σορηε, αυτεη σοτηε, αυθεη θαρηε, θωρεη θαρηε, αρεη

օթե, այսու օշու, ֆարե օօթե, ըալսո ջօլս, չակու չօկու, նածու նամու. At haec verba amittunt e formae constructae assumtura suffixum or, uti ձզոց-սօր, ձզոտնօր.

Irregularia sunt տաղետ տաղօրտ, տորու տորոս.

εν ultima.

Neque hanc diphthongum praefixa tolerant ante se, quare in or mutatur, uti տնլու mittere, cum suffixis տնլոօր; sed տնլոօր scribitur ante suffixum or tertiae personae pluralis տնլոօրօր, ut vitetur ingratus auribus concursus տնլոօրօր. Idem etiam dic de verbis in or desinentibus; sic a չօր fit ձչօօրօր misi eos Ioh.

xvii. 18.

ορ ultimae syllabae.

Mutatur in o; nam Copti, non secus ac Hebraei, longas vocales formae absolutae mutant in breves. Sic աօրէք աօրէք, աօրէք աօրէք, աօրէք աօրէք, աօրէք պօշու, աօրէք պօշու.

ω ultima.

Thebaice mutatur in oo, uti շա շօ; Thebaice etiam et Memphitice in a, uti չա չօ, կա կօ vel կա.

ω ultimae.

Mutari solet in brevem o, uti ձաք ձօք, ամօ օմօ, յամ կօ, օրացօ օրացօ, օրացօ օրացօ, լացօ լոցօ, et sexcenties. At verba օօրատ, օօբտօ, օօրալ, օօրալ, aliaque servant ω.

Mutatur etiam in a, uti օրացօ օրացօ, լացօ լացօ, րաժտ րաժտ, տաց տաց.

Nonnulla verba monosyllaba desinentia in *n* adsciscuntur, uti *επ επτ*, *δη δητ*.

Canones generales constitui. Sunt tamen nonnulla verba omnino anomala. In his T. & *facere* *αα*, M. & *facere* *αι* vel *αιτ*, M. *αδ* *scribere* *σδητ*.

CAPUT XXVI.

DE SUFFIXIS VERBORUM.

Suffixa, seu pronomina, suffiguntur formae constructae verborum tamquam eorum accusativi. Porro suffixa haec sunt

Pers. 1 τ, ι

2 { m. κ, γ
 { f. T. τε, ε, M. τ, ι

3 { m. ρ
 { f. c

Plur. 1 T. π, τη, M. π, τεπ

2 T. τη, M. τεπ

3 οτ.

Prima Persona Singularis.

Suffixum *ι* affigitur verbis desinentibus in *ο*, uti *τόδοις* *mundare me*, *ματοτζοις* *libera me*. Pro *ι* raro occurrit *ει*, sic *πήτελστοει* *ne reprobes me*. Cetera verba adsciscunt *τ*, uti *ατεπηγωπτ* *recepistis me*, *αιτ fac me*, et M. *αρχατ posuit me*, *εονακειτ qui reperiet me*. Si verbum desinat in *τ*, duplex *τ* scribitur, uti *αιγιττ*

*proieci me, ἀφῆται τοιούτην με; vel unicum, sic οὐκοῦτος
interficere me Ioh. vii. 19, ἀκούστης σώτησέ με Sir. li. 2,
ταρθεράτης δέ I. Cor. x. 12.*

Secunda Masculina Singularis.

Thebaice τοιούτην scribitur post πι, uti αγαπῶντες
cognovit τοιούτην surge.

Secunda Feminina Singularis.

Suffixum est T. τε, M. τῇ, uti σεπαρίτε, σεπαρίτῃ
tollent te Act. v. 9, ἔπαχατ πονατε, σεπακῳτῇ Luc.
xix. 43, εψεσοτῇ Mich. iv. 10, ἔπαχορῃ ib. vi. 14,
πτατητῇ ib. vi. 16, εψεορομῇ Nah. iii. 15, εψεατῇ
Soph. iii. 17.

Excipe 1.º verba, quorum forma constructa desinit
in ε, nam Memphitice pro ε adsciscunt 1, Thebaice vero
ipsa desinentia instar est suffixi, sic ασπαρωμε, αψαρωμι
salvabit te Matth. ix. 22.

2.º Verba in ο desinentia, quae suffixum respuunt,
uti σεπαταπό vivam servabunt te Gen. xii. 12, εψεταρο
apprehendent te Mich. vi. 14. Idem iam contingere vi-
dimus in pronominibus επο, επεο.

Tandem occurrit anomalum σεπαρεχεωκῃ pro ρᾳτῃ *Luc.*
xix. 43, et τωρητῃ surge Mich. iv. 13. Luc. viii. 54.
Act. ix. 40, pro quo Thebanus textus habet τωρητῃ.

Prima Pluralis.

Habet etiam duplex suffixum πι, et τῇ.
Thebanis arridet πι, hinc τῇσιν purificare nos,
αποραθητι secuti sumus, κλαποζητι εἰπεις nos, πραθεητι
libera nos. Formae vero ρᾳτῃ accipere nos, επτῃ du-

cere nos, et similes habent τ ex ipsa forma constructa. His adde μερέτπ I. Ioh. iv. 10. 11, quod v. 19 rectius scribitur μερίτπ *amare nos*, a μερε, cuius forma constructa est μεριτ.

Memphitae vero adhibent π post α, ε, ο, ου, uti χαὶ ponere nos, παθητ, θεωιοτ, ταπθοτ. Alibi semper τετ, sic τητετ dare nos, οιτεπ aestimare nos, φορχτεп separare nos. Etiam post τ, uti γρττεп proi-
cere nos, соттеп redimere nos, quod tamen unico τ scribi potest γρттеп Matth. viii. 31. Rara sunt apud Mem-
phitas Thebaica χειтеп invenire nos I. Cor. xv. 15,
ωνттеп cognoscere nos II. Cor. i. 14, τοтпосеп vivi-
ficare nos Eph. ii. 16, соттеп eligere nos ib. i. 4; alibi
tamen occurunt Memphitica χεитеп Psal. xlv. 1, сотв-
теп Psal. lxxiii. 8.

Per pauca quae vidi exempla Basmurica, cum sint verborum in e vel τ desinentium, nequeunt dialecti in-
dolem illustrare.

Secunda Pluralis.

Utraque dialectus maxime cavit, ne confusio oriretur inter suffixum huius personae, atque illud praecedentis;
quare

Memphitice quae verba adsciscunt π uti suffixum primae pluralis, eadēm adhibent τεп in secunda; sic ταиои docere nos, τамотеп docere vos. Cetera verba utuntur pronominе οιлот, de quo dixi supra p. 61 sq.,
sic γуанеу οилот nutritre vos.

Thebaice idem dicendum, nisi quod pro τεп et οилот scribitur τп, et τηттп.

Tertia Pluralis.

Tres dialecti consentiunt, ϥονον *accipere eos*.

Si forma constructa desinat in ε, haec vocalis reicitur, ηαγμον *liberare eos*. At permanet in B. κεον *ponere eos* Q. 233, utpote radicalis.

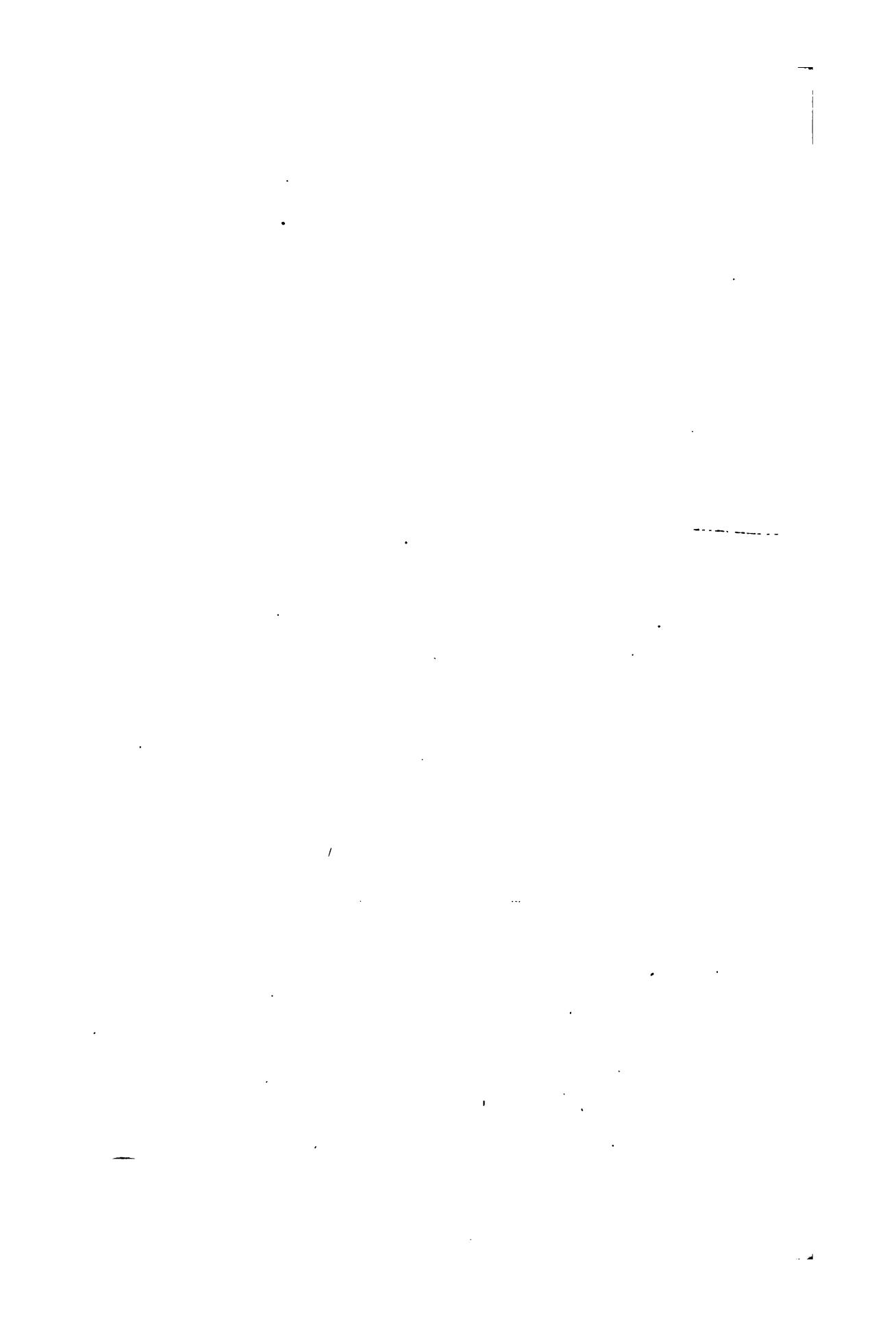
Ultima ο mutatur Memphitice in ω, θαυμων *creare eos*.

Ultima α coalescens cum suffixo οτ dat ατ, sic T. καατ, M. χαατ *ponere eos*.

Thebaica verba in οτ, uti τηπνοον *mittere*, ζοον *mittere*, et εγαι *scribere*, ante suffixum οτ adsciscunt ε, quare ζοοροον *mittere eos*, εγαιοον *scribere ea*.

Monitum.

Finem Grammaticae impono, quin de Syntaxi dicam. Praeterquamquod enim in lingua geometrica, cuiusmodi Copticam esse vidimus, par est syntaxis, quae ordinem naturalem sequitur, neque inversionem verborum patitur; tum si quid erat observatione dignum iam praeoccupavi, ac pro re nata superius exposui.

ADDITAMENTA

AD LEXICON LINGUAE COPTICAE

Quantum ego profecerim ex Codicibus Borgianis in bibliotheca Collegii Propagandae Fidei asservatis facile quisque intelliget ex sequentibus Additamentis ad meum Lexicon, quae omnia laudatis membranis accepta refero. Quare quo maiora sunt earum in me merita, eo etiam maiorem gratiam non tantum habere debeo, sed etiam referre non dicam verbis, at re ipsa et factis. Porro referam, mutilum Borgianum Codicem, quantum in me est, redintegrans, simulque Emin. Cardinalis Borgiae memoriam eruditis omnibus venerandam, mihi vero longe iucundissimam instaurans.

Septem membranae Copticae, eaeque antiquissimae, in Borgiano Museo Veliterno servabantur, quae duo Miracula S. Coluthi Martyris referebant; nempe erant male mulcatae reliquiae maioris codicis, qui integra acta cum huius Martyris, tum aliorum Christi athletarum tenebat. Hisce vero fragmentis mirifice delectatus Antonius Georgi Eremita Augustinianus, vir Coptice doctus, multaque eruditione insignis, ea evulgavit in volumine IV *Anecdotorum* Romae anno 1783. Postea, fortunante Deo, cum duas alias membranas invenisset in Aegyptiacorum ἀποσπασμάτων fasciculo ad Emin. Borgiam ex ultima Thebaide advecto, novam omnium membranarum editionem proferre constituit, quae decennio post Romae lucem vidit, aucta reliquiis Actorum S. Panesniv, aliisque Copticis fragmentis in adnotationum seriem insertis. Nam Georgius tanta multigenae doctrinae copia affuebat, ut, dum eam expromere vellet, modum tenere nescius monumenta monumentis acervaret, atque excusum digressioni annexeret; quare in commemorato

volumine Copticas iuxta ac Samscriticas litteras attigit, cum novatoribus decertavit, ac longam cum Brahmanis velitationem instituit. Sed quando duo Coluthi Miracula edebantur in lucem, decebat de incliti Martyris genere, ortu, atque agone dicere. Hanc partem pertractandam suscepit Emin. Cardinalis Borgia, qui, conquisitis omnium paene Orientis sive Aegypti Ecclesiarum monumentis, adhibito etiam critico in iis dijudicandis acumine, suam in eruditione diligentiam, et in coniiciendo felicitatem omnibus approbavit. Quanta porro laetitia exultasset Romanus Princeps, si novam eamque primam Martyrii membranam, in qua annus, dies, locus, aliaque sancti certaminis adiuncta produntur, cognovisset! Hanc ego inveni inter perpaucas, easque solutas, vetustioris aevi membranas Aegyptias, quae in R. Parisiensi Bibliotheca asservantur; nam ceteri huiusc Bibliothecae Codices Coptici recentiores sunt, ac fere omnes chartacei et Memphitici. Opportunum hoc mihi inventum contingit, ut sororiae membranae apographum schedis Collegii Propagandae Fidei optime de me meritis restituam, novaque auctoritate communiam quae de S. Colutho Cardinalis Borgia subtiliter disputaverat. Hic Taurinum pertransiens me adolescentem litterarum Orientalium studio flagrantissimum viderat, ac Romanum invitaverat blandissimis verbis spondens se mihi patrum fore; at quando, vix elapso mense, suas measque spes mors cita abrupit, mihi saltem liceat hunc flosculum, tamquam grati animi testimonium, eius tumulo imponere.

Τιμαρτηρία ἐπιμαρτυρός ετταιντρού πράγματος
από κολονθεος πταφάσκι εβολή όπι οτιμόταχωρε
πιστοταχούταφτε μπεβοτ παψοπο. Μεψωπε δε
όπι τιμερχούτοτε προμπέ ήταδηλητιαπος ἐπ
μαρχιμπιαπος πρρωτού μπαραρπομος εταιικε
μια πεχριστιαπος.

Θρατ δε όπι σοτζούτοτε μπεβοτ παψοπο αππαργιστά
μπράγμαστα κολλοτεος παριαποσπρηγεμαπεψρμοος
ει πινημα προτρι εψμοπο. αριαπος δε πρηγεμαπ
πιθηβδεις πεζαρ παπα κολλοτεος χε κορωψ (tres lineae
desiderantur) χωκετρεκρσαβε. εψχε οτη οτψηπε αμαρτε
μελοκ κατα οτιμπτψοτψο ατω κατα ππομος πινεχρι-
τιαπος. τεποτ δε ρωαψ μαρε οτψηπε επαποτψ ει
πακ ετρεκψψε πιπορτε πιπρωτο. αψοτψψ βηδι πρα-
γμος απα κολλοτεος χε πιπεψωπε μελοι επερ ετρακα
παπορτε πισι ταψψψε πρπειραλοπ ερεπρμητε πε πιδι
πιρωμε οτην βαλ μελοοτ μισηπατ εβολ απ οτη μαδκε
μελοοτ πισεωτε απ οτη ταπρο μελοοτ μετψαζε.
ψδαπιτοτ μελοοτ μετψωλι πετριζ μελοοτ μερδομβι
πετροτερητε μελοοψε μετμορτε όπι τερ-
ψωτοβε μηπ πια γαρ πρητοτ ετερτεψρε πηδι πεπταγ-
ταμοοτ μηπ οτοπ πιμ ετπαρτε ερσοτ. πτοκ γαρ μη
πεκρωτο παπομος α πιαδβολος τωμ πιπεθηςις τηροτ
πιτετημρχη πιθε πιπετεπψψε πατ. αψωπτ δε πηδι
αριαπος αψκελετε πιμελατοι ετρεψκω ερρατ ριθη μπρα-
γμος απα κολλοτεος πιπεψλατ τηροτ εψατβασαπιζε
πιπρωμε πρητοτ. χε μεψδακ εβολριπτη τερψστε εψεεψ-
δερδομ επιθε μελοψ εθησιαζε πιπειραλοπ. ατείπε ςε
ετμητε μισηκωψτ μηπ οτποσ πιψε ετρεψψτψ επψαρχ
μπμακριος μηπ οτρωψ εψμερ πψω μηπ οτκασις μηπ
πικεσεεπε πικολαστηριοπ. παι δε τηροτ πιτεροτκατ
μπεψμτο εβολ πεζε πρηγεμαπ παψ χε ω κολονθε
αριγοτε ρητοτ πιπει βασαπος τηροτ ετκη ερρατ ριθη

Ἴησος προτεινειτε τῷροτ ἐπὶ πειμαράκῃ εἴ-
δωοπ εἰδει πετπαρά ατεστει πῖα πρρωο. αφοτώψ δε
πῖτι απα κολλοτθος ζε φσηρ ζε μπρρθοτε ρητοτ
ππετπαμοτογτ ἀπετπσωμα ειεπβομ δε μμοοο ειοτ-
ουτ ππετπψηχη. αριροτε πτον φητη μπετεοηπβομ
μμοο ετακο ππετπψηχη ἐπ π(επ)σωμα ρραι (desunt
duae lineae) μολογι μμοι μπμητο εβολ ππρωμε
ψηρομολογι ρω πρητη μπμητο εβολ μπαιωτ ετρη
μπητε μπ πειαρρεδος ετοταδ. ατω οπ ζε πετπα-
αρη μμοι μπμητο εβολ ππρωμε ψηραρη μμοο
ρω μπμητο εβολ μπαιωτ ετρη μπητε μπ πειαρρε-
δος ετοταδ. αφοτώψ δε πῖτι αριαπος πεζαρη παπα
κολοτθος ζε ππαμογτε εροκ απ εχε οτμηηδε πψαχε
εκψαπτολμα πκεσοπ εψαχε μπαιωτ εβολ ψηρετ-
πωρκ μπεκλα . . . γαρ τῷροτ ετα . . . τοτ μπειμα
(desunt duae lineae) πῖτι απα κολοτθος ζε παψοτψοτ
μπ πακλομ πχοεις πε. φσηρ γαρ ζε απο ερε πει-
πολητεμα ρη μπητε πια ετριψωμτ εβολφητη μπει-
σωτηρ πχοεις ίσ. παι ετπαψινε μπσωμα μπεπθενβιο
επειπε μπσωμα μπεψεοο ετρε πβαλ μπετπρητ ζι
οτοειη. αφοτώψ πῖτι αριαπος πεζαρη παρ ζε μη πτοκ
οταιακοπος η οτπρεσβητερος ζε κτατο ππειψαχε μα-
ταιοι δε οπ ζε οτ τε τεκειοπε. πεζε απα κολοτθος
παρ ζε κατα πεικοσμος μεπ απη οτσειη ζιπ
ταμπτκοτι . . . ιτ μπποτε . . . αριζε παι . . .
θεραπετ (deest linea) πποτε δε απη οτχριστιαπος
ειψηψε πισ πεχς παχοεις. αριαπος δε πεζαρη παρ ζε
θηταιτε ω κολλοτθος πρψηπθηκ ραροκ. μαρε οτοπ
πιμ διψητ πσωκ καλως ρη ρψημοτ επαποτοτ. πτοκ
γαρ μπεκψ λαδαρ ππερρητωρ εταφερατοτ ετρεψηψε
εχωκ πτοοτ δε τῷροτ ετρι πετερητ μπεκψ πετρμοτ
πσεψαχε εχωκ. αφοτώψ δε πῖτι απα κολλοτθος ζε
πψχρια μμοο απ οτπται γαρ μμετ μπαχοεις ίσ
πεχς εψηψε ερραι εχωι. πεκβασαπος γαρ τῷροτ ετκη

εγραι χπλαδη πε μπαμτο εβολ βασανος δε πιι . . .
 ιλακ ταατ π δο μποι ετ (desunt fere duo
 versus) μερε ψωεικ ςικλοιι ειμιτι πψιψη καλως.
 αψκελετε πτερηποτ πδι πρηγεμιηπ ετρετταλοψ επθερ-
 μενταριοπ πσερηκε μποι ατω πσεψεψοκ παψ. πτε-
 ρονταλοψ δε επθερμενταριοπ αψαφραγιζε μποι πτε-
 ρηποτ πδι πραγιος απα κολοτθοс α πρερμενταριοπ
 οτωδη αψρελατ. πεκαψ δε πδι αριαпос κε απατ εтм
 απα ππεχριστιαпос κε οταψ πбот τε. αψκελετε αв
 πδι πρηγεμιηπ ετρετειπε πκερερμενταριοп πσεταλε
 απα κολλοτθοс ερо . . . σερηκε μ . . .

Versio.

*Martyrium gloriosi Martyris Sancti Apae
 Coluthi, quod fortiter obivit die xxiv mensis
 Pachon. Contigit vero anno xxi Diocletiani et
 Maximiniani Regum impiorum, qui Christianos
 persecuti sunt.*

*Die xxii mensis Pachon Sanctus Apa Colluthus prae-
 sens adducitur ad Arianum Praesidem sedentem in tri-
 bunali in urbe Escmun⁽¹⁾. Porro Arianus Praeses The-
 baidis ita Apam Colluthum affatus est: Vis ne ut
 prudens sis. Quod si pro superbia et lege Christiano-
 rum pudor te detinuit, nunc bonus pudor te etiam in-
 vadat, ut colas Deos Reges.*

*Respondit Sanctus Apa Colluthus: Perpetuo absit a
 me, ut Deum meum deseram, atque idolis serviam, quae
 sunt opera manuum hominum. Habent oculos, quin vi-
 deant; habent aures, neque tamen audiunt; os habent,
 et non loquuntur; illis est nasus, at non odorantur;*

(1) Graecis dicta Hermopolis Magna.

sunt manus, quae non contrectant; pedes habent, et non ambulant; nullum edunt sonum gutture suo, nullus enim spiritus illis inest; similes iis sunt, qui ea edolarunt, et omnibus qui in ipsis confidunt. Tui enim, tuorumque impiorum Regum sensus omnes animorum vestrorum obturavit Diabolus, ut ea colatis.

Quare Arianus ira commotus iussit milites exponere coram Sancto Apa Collutho instrumenta omnia, quibus homines excruciali solent, si forte posset prae eorum terriculamentis eum persuadere, ut idolis sacrificet. In medium igitur adduxerunt ignem, et magnum lapidem quem Beati Viri collo appenderent, nec non urem arena plenum, tum cassidem (1), ac reliqua tormentorum instrumenta. Hisce autem omnibus coram ipso expositis, Praeses ita eum allocutus est: Time, Coluthe, haec tormenta omnia ob oculos tuos posita, ac sacrificia; haec omnia supplicia atque hi dolores manent eos, qui Regum iussa facere detrectant.

Cui ita respondit Apa Colluthus: Scriptum est, nolite timere eos, qui corpus vestrum morti dabunt, animas vero vestras interficere nequeunt; timete eum, qui potest perdere animam vestram, vestrūm corpus in (2) Qui confitebitur me coram hominibus confitebor etiam ego eum coram patre meo, qui in coelis est; eiusque angelis sanctis; vicissim qui negabit me coram hominibus, negabo etiam ego eum coram patre meo, qui in coelis est, eiusque angelis sanctis (3).

Respondens vero Arianus dixit Apae Colutho: Haud te accersivi, ut multa verba dices; si audeas iterum

(1) ΚΑΔΙΚ, anne κάσις, quam vocem Hesychii Adnotatores ad την κορδύλην et περικεφαλαία interpretantur Cassis? Sane legitimus galeam, seu cassidem ignitam capitibus Martyrum impositam fuisse.

(2) Matth. x. 38.

(3) Ibid. x. 39.

loqui coram me iubebbo tuam linguam evelli . . . omnes enim qui . . . in hoc loco . . .

(*Cui ita reposuit*) *Apa Coluthus*: *Gloria mea et corona mea Dominus est. Nam scriptum est: Nostra civitas in caelis est, unde expectamus salvatorem nostrum Dominum Iesum, qui immutabit corpus humilitatis nostraræ in similitudinem corporis gloriae suae* ⁽¹⁾, *ut oculi nostri lumen accipient.*

Reponens Arianus dixit: Es ne diaconus, aut presbyter? hos enim sermones expromis. Dic mihi quaenam sit ars tua.

Respondit Apa Coluthus: In hoc mundo equidem sum medicus ab adolescentia mea . . . Deus . . . mihi . . . servire . . . Deus. Ego Christianus servio Iesu Christo Domino meo.

Dixit ei Arianus: Sacrifica Colluthe, ac tui ipsius miserere. Omnes te videant bene addictum bonis institutis. Tu enim nihil dedisti Rhetoribus ⁽²⁾ *qui adstant, ut pro te decertent. Hi vero omnes idem sentiunt* ⁽³⁾, *haud eorum gratiam invenies, ut pro te loquantur.*

Respondit Apa Coluthus: Evidem non ius indigeo; mihi enim adest Dominus meus Jesus Christus pro me decertans. Omnia tua tormenta coram exposita nihil habeo. Supplicia enim omnia . . . athleta coronam non accipit, nisi strenue pugnet.

Confestim Praeses iussit Sanctum Ermetario ⁽⁴⁾ *suspendi, radendo dilacerari, atque aculeos ei admoveri. Cum vero*

(1) Philipp. ii. 20.

(2) Scilicet patronis causarum.

(3) Compara οἱ πεντηκοτοὶ in textu Thebaico *Act. Apost.* ii. 1.

(4) Perperam Georgius pag. LXIII graecum ερμηνευόν caldarium reddit. Recit Ignatius Rossi *Etymolog. Aegyptiacæ* pag. 198 interpretatur lignum ex quo rei flagellandi aut aliis modis cruciandi suspendebantur.

*Ermetario appenderetur, statim se crucis signo munivit
Sanctus Apa Coluthus; eversum est Ermetarium, ac
bisarium divisum.*

*Dixit autem Arianus: Videte ne Apa Christianorum
dicat cuiusmodi illud erat. Porro iussit Praeses aliud
Ermetarium adduci, eique appendi Apam Colluthum...
radendo dilacerari....*

ADDITAMENTA

AD MEUM LEXICON LINGUAЕ COPTICAE

Cuius citantur paginae, columnae, et lineaе.

- Pag. 2. col. 1. lin. 30. *Ita refinge articulum* = ΔΒΩ Τ.Μ.
 τ. σαγρίνη Sagena, Rete piscatorum *Isāi.* xix. 8. *Abbac.*
 i. 15. *Māth.* xiii. 47. Z. 521. 592.
- Pag. 2. col. 2. lin. 12. *Adde* = ερο παρητ ατητ *Mārc.*
 vi. 39. 40 *respondeat* graecis συμπόσια συμπόσια, *itemque*
πρασιάι πρασιάι. *Est igitur ατητ* Coetus hominum co-
 habitantium, *vel* simul manducantium.
- Pag. 2. col. 2. lin. 33. *Adde* = *Scribitur etiam αβαδειη*
Apōc. iv. 6.
- Pag. 3. col. 1. lin. 13. *Adde* = ΑΘΙΩΤ^Ω *vide ειω* La-
 vare.
- Pag. 4. col. 2. lin. 24. *Adde* = αλιλ T. π. μυγάλη Mus
 araneus *Levit.* xi. 30.
- Pag. 6. col. 1. lin. 18. *Adde* = κάτοχος Retinaculum *Iona.*
 ii. 7.
- Pag. 7. col. 2. lin. 5. *Adde* = Locus qui possidetur, Pos-
 sessio *Gēn.* xlviii. 4.
- Pag. 8. col. 1. lin. 16. *Adde* = γεναπωο T. Chiliarchae
Dēut. i. 15, γεναπωе Centuriones *ibid.*, γεναптвюг Pentacontarchae *ib.*, γεнапиент Decarchae *ib.*
- Pag. 10. col. 2. lin. 17. *Adde* = αριපе T. *idem quod* αρι
 cum ρε paragogico *Māth.* iii. 8. Z. 514.
- Pag. 11. col. 2. lin. 10. *Adde* = αρωу T. Frigus *Gēn.*
 viii. 22.

- Pag. 12. col. 2. lin. 7. *Adde* = αὐτων *M.* Levis esse
Abbac. i. 8.
- Pag. 12. col. 2. lin. 33. *Scribe* = συρπι *M.* f atque
adde Aggae. i. 6.
- Pag. 13. col. 1. lin. 36. *Adde* = οτατο πονθοορ Mul-
titudo canum *Psal. xxi.* 16.
- Pag. 15. col. 2. lin. 23. *Adde* = ας est etiam masculinum,
vide Exod. viii. 24. 29.
- Pag. 16. col. 2. lin. 14. *Adde* = Scribitur etiam αρωματε
Aquila Lèvit. xi. 13.
- Pag. 19. col. 1. lin. 18. *Potestas Nycticorax certa est, nam*
λεγι πληκτικορας ετε πβαι ne Lèvit. xi. 17.
- Pag. 19. col. 2. lin. 33. *Adde* = βοτνον π. Splendor,
πνονбот лыри splendor solis *Pap. iii.*
- Pag. 20. col. 1. lin. 17. *Adde* = βωκ γα *T.* Demergi, &
πνοι βωκ γαροι navis demersa est sub me, Naufragium feci *II. Cor. xi. 25.*
- Pag. 20. col. 2. lin. 6. *Adde* = βεχнори *M.* Mercedes
Agg. i. 6. Mich. i. 7.
- Pag. 21. col. 2. lin. 2. *Adde* = απρπετнвολ dereliqui-
mus vos *I. Thess. ii. 17.*
- Pag. 24. col. 2. lin. 39. *Adde* = βερбар εβολ *M.* φίπτει
Proiicere Joel. i. 7.
- Pag. 25. col. 2. lin. ult. *Adde* = οργομпт βарвт *T.* χαλκος
στιλβων Aes splendens *Ezèch. xl.* 3. *hinc videtur esse*
βарвт species æris.
- Pag. 28. col. 1. lin. 14. *Revera* βαшогр est πρλων *Serra II.*
Règ. xii. 31.
- Pag. 29. col. 1. lin. ult. *Adde* = ερεψ *M.* cum ω para-
gogico idem valet ac ερε. *Rara sunt exempla,* αп
ερεψ ονнадо иллори f si catulus leonis dabit *Amos*
iii. 4, αп ερεψ ονкакия ψωни si malitia erit *ib.* 6,
αп ερεψ οтсѧлнигroc иллори si tuba clanget *ib.* 6.

Pag. 30. col. 2. lin. 13. *Adde* = μάνεις εργον *T.* εἰσόδος
Introitus *Prov.* viii. 34.

Pag. 30. col. 2. lin. 27. *Adde* = ΘΙΔ pro εἰατ̄ intuitus.
Hinc εἴπτεια, vel εἴπτια intuitus, ορθίπτεια (ita
duo Codices Borgiani, εἴπτια alias item Borgianus)
προστοποπ ὀφθαλμοδουλείᾳ intuitus servorum *Eph.* vi. 6.

Pag. 31. col. 1. lin. 13. *Adde* = ΕΙΩ *T.* ληνὸς Torcular
Prov. iii. 10.

Pag. 31. col. 2. lin. 12. *Adde* = δειωτ̄ *M.* Non lotus,
ρύπαρὸς Sordidus, Immundus *Zach.* iii. 3. 4.

Pag. 32. col. 1. lin. 10. *Adde* = κα εօτω *T.* ἀναθεματίζειν
Contendere pignore posito, Affirmare iureiurando
Marc. xiv. 71. = *Item* = κιεοτω οτ συνάλλαγμα Contractus in quo pignus accipitur *Isai.* xviii. 6.

Pag. 32. col. 1. lin. 14. *Adde* = Scribitur etiam εἰεῖς *T.*
Ungula *Lèvit.* xi. 4. 26.

Pag. 34. col. 1. lin. 33. *Adde* = ελῶωτ *M.* σταφὶς Uva
passa *Hos.* iii. 1. sed vereor ne sit erratum pro ελε-
ψωτ̄.

Pag. 34. col. 1. lin. 37. *Adde* = ελελέμεκ *T.* ὅμφαξ Uva
acerba *Isai.* xviii. 5.

Pag. 34. col. 2. lin. 30. *Adde* = ελθει *M.* Mugire *Amos*
iii. 4. = *Item* = ελθημ *T.* π. Rugitus *Ezèch.* xix. 7.

Pag. 38. col. 1. lin. 4. *Adde* = ΕΝΓ vide οτεπρ.

Pag. 39. col. 1. lin. 16. *Adde* = ιεποδ *T.* II. *Règ.* xiii.
19. τεψτηπ ετο πιεποα χιτῶν καρπωτὸς; quae eadem
verba in versu superiore reddiderat οτψτηп eco
πιμογη πψηп vestis arboribus facta, quasi a καρπὸς
fructus arborum. Quare ιεποδ in genere vertendum
est Ornatissima.

Pag. 39. col. 1. lin. ult. *Adde* = επειοπε *T.* Nere *Matth.*
vi. 29.

Pag. 39. col. 2. lin. 3. *Adde* = ειεπψωτ *T.* τ. Negotiaſio,
Mercatura *Ezèch.* xxvii. 13. 15. xxviii. 16. *Matth.* xxii. 5.

- Pag. 39. col. 2. lin. 19. *Adde* = *Scribitur etiam πρὸς ταῦτα*,
 επλαστε εργάτρα πεποίθασιν ἐπὶ ματαῖοις *Isai.* lxx. 4.
- Pag. 40. col. 2. lin. ult. *Adde* = ατερχιστορ *M.* Qui trans-
 fretari nequit *Amos* v. 24.
- Pag. 41. col. 1. lin. 3. *Adde* = ΘΡΑΥ τοτ *M.* Manum
 adhibere, Propria manu conari aliquid facere, επεερατ
 τοτοτ παραβιῶνται conabuntur *Amos* vi. 10, ατερατ
 τοτοτ αὐθαίρετοι sponte nituntur, seu conantur II.
Cor. viii. 3. *Ubi* τοτ *accipit suffix. recipr.*
- Pag. 41. col. 1. lin. 32. *Adde* = πᾶς *T.* Caula ovium *Nūm.*
 xxxii. 16. 36.
- Pag. 41. col. 1. lin. 37. *Adde* = ΕΡΒΤ *T.* ουψτηλ περβτ
 μανδύη *Paenula*, *Lacerna species vestis I.* *Règ.* xvii. 38.
- Pag. 42. col. 1. lin. 3. *Adde* = πcoore *T.* ἐπαύλεις Caulae
 ovium *Nūm.* xxxii. 24. 41.
- Pag. 42. col. 1. lin. 15. *Adde* = πτω *T.* τε σπιθαμὴ *Isai.*
 xl. 12.
- Pag. 44. col. 2. lin. 6. *Adde* = α παθαλ μερειστῆ γ πα-
 ζακε ἐν τοῖς ἔχθροῖς μου ἐπειδεν ὁ ὄφεαλμός μου oculus
 meus inspexit cum contemni inimicos meos *Psal.* liii.
 7. απιερειστή μημον vidimus eum *Psal.* xxxiv. 21.
- Pag. 45. col. 1. lin. 5. *Adde* = ΕΤΒΕ *vide* εοβε.
- Pag. 45. col. 1. lin. 8. *Adde* = ΕΤΠ *vide* ωτπ.
- Pag. 46. col. 1. lin. 33. *Adde* = ΕΨΤ *T.* Clavis figere
Psal. xxl. 16.
- Pag. 46. col. 2. lin. 29. *Adde* = ΕΣΕ εὐγε Euge *Psal.*
 xxxiv. 21.
- Pag. 46. col. 2. lin. 30. *Adde* = ΕΙΘΩ *vide* ειωρε.
- Pag. 47. col. 1. lin. 12. *Adde* = ειερψηπε *T.* Campus
 arborum, Silva, ἄλσος *Dēut.* xlii. 3. ειερψηπ *T.* idem
Dēut. xvi. 21.
- Pag. 47. col. 1. lin. 30. *Adde* = ερψεπ Per post verba
 iurandi *Sophon.* i. 5.

- Pag. 51. col. 1. lin. ult. *Adde* = οθο εβολ δωλίζειν Per-colare *Matt.* xxiii. 24. Z. 440. not. 14.
- Pag. 60. col. 1. lin. 24. *Adde* = ερκίωστ πίων *Pinguis Nūm.* xiii. 21.
- Pag. 61. col. 1. lin. 26. *Adde* = ετκαδολ Evomens *Isāi.* xix. 14.
- Pag. 62. col. 2. lin. 17. *Adde* = κεφ *T.* πτύσσειν Plicare, Complicare *Lūc.* iv. 20.
- Pag. 62. col. 2. lin. 21. *Adde* = ρτοτκω Quadruplum *Lūc.* xix. 8.
- Pag. 63. col. 2. lin. 15. *Adde* = κωκ *T.* Decorticare *Gēn.* xxx. 37. = *Item* = κακ *Idem cum suff.* *Gēn.* xxx. 38.
- Pag. 63. col. 2. lin. 19. *Adde* = μαρε πκωκ *T.* λίνου σχιστὸν Linum fissile quod decorticatur *Isāi.* xix. 9.
- Pag. 64. col. 2. lin. 27. *Adde* = κελε *T.* μηροὶ Femora *Ezēch.* xlvi. 4.
- Pag. 65. col. 2. lin. ult. *Adde* = ΚΑΛΠΙΤΟΝ *T.* χλιδῶν Armilla II. *Reg.* viii. 7. *Est ne graeca νόξ male multicata?*
- Pag. 66. col. 2. lin. 13. *Adde* = κλισ τ. κλίτος Declivitas, Latus declive *Nūm.* xxxiv. 3.
- Pag. 67. col. 2. lin. 11. *Adde* = κοτοπ T. Sinus, κοτοπτ Sinus meus *Iōb.* xxiii. 12.
- Pag. 67. col. 2. lin. 14. *Adde* = κοτόποτ *T.* Pudendum eorum *Ezēch.* xxiii. 20.
- Pag. 69. col. 1. lin. 24. *Adde* = κτπη κάμαρα *Isāi.* xl. 22.
- Pag. 69. col. 2. lin. 22. *Adde* = Galilaea, sic enim *Ezēch.* xlvi. 8. τραλιλαία ετε πεσραπ οπ πε πέκρο Galilaea quae etiam cognominatur πέκρο.
- Pag. 70. col. 1. lin. 12. *Adde* = κωωρε *T.* π. Abscissio *Zāch.* xii. 11.
- Pag. 70. col. 1. lin. 36 *Adde* = ερκρμρωι αμαυρὸς Niger *Lèvit.* xiii. 26, et fem. ερκρμρωι αμαυρα Nigra, Nigrascens *Lèvit.* xiii. 21.

- Pag. 71. col. 1. lin. 34. *Adde* = εκκρος *vide* ἀπιτεκρος.
- Pag. 72. col. 1. lin. 17. *Adde* = κεσε *T.* τ. ταφὴ Sepul-
tura *Isai.* llii. 9.
- Pag. 72. col. 1. lin. 20. *Adde* = ρεφεπκως *T.* ab en
adducere, et κωνς cadaver, *dicitur Magus*, Python,
qui excitat atque adducit mortuos *Lèvit.* xx. 6, ubi
respondet graeco ἔγγαστριμυθος. *Tattamus in Lexico p.*
411 habet ρεφκως εφοτη Ventriloquus I. *Sam.* xxviii.
9, sed scriptura ρεφεπκως magis probanda videtur.
- Pag. 72. col. 1. lin. 22. *Adde* = καισι *M.* ταφὴ Sepultura
Naum i. 14.
- Pag. 73. col. 1. lin. 25. *Adde* = επκτητη ποσθτ (urbes)
circumdatae muro *Dèut.* i. 28.
- Pag. 74. col. 1. lin. 9. *Adde* = κοτε *T.* Cophinus, Corbis
Màtth. xiv. 20.
- Pag. 74. col. 2. lin. 13. *Adde* = επκητη ποσθτ Aedificati-
muro, Murati *Dèut.* ix. 1.
- Pag. 75. col. 1. lin. 10. *Adde* = δισκητη ποσατεεре πθατ
τέταρτον στήλου ἀργυρίου I. *Règ.* ix. 8.
- Pag. 75. col. 2. lin. 22. *Adde* = κωψι συγκλασμὸς *Ioel.* 1. 7.
- Pag. 75. col. 2. lin. 27. *Adde* = κασαφ στελεχος *Nùm.* xxxii.
9, et καφ πᾶπιτε στελέχη φοινίκων *Exòd.* xv. 27.
- Pag. 75. col. 2. lin. 28. *Adde* = ΚΕΨ *vide* κωψ.
- Pag. 76. col. 1. lin. 7. *Adde* = ƒκαφ *M.* κονδυλίζειν Per-
cutere *Amos* ii. 7. v. 11.
- Pag. 76. col. 1. lin. 27. *Adde* = επκεφκως *T.* λελαξευμένος
Excisus *Dèut.* iii. 27. iv. 49.
- Pag. 78. col. 1. lin. 19. *Adde* = πῆλο πηπειμα *T.* Abi
hinc *Lùc.* xiii. 31. λο πονη *T.* ἀφίστασθαι Recedere
Isai. lix. 13.
- Pag. 79. col. 1. lin. ult. *Adde* = λοκ *T.* π. κοτύλη *Lèvit.*
xiv. 10. 12. 15.
- Pag. 80. col. 2. lin. 3. *Adde* = λοργ δάκνει Mordere
Nùm. xxi. 6. 8.

- Pag. 81. col. 1. lin. 29. *Adde* = περ λογλαι εβολ ὀλολύζειν
Ululare *Ezéch.* xxi. 12. *Hòs.* vii. 14.
- Pag. 82. col. 1. lin. 15. *Adde* = λιωμε T. Consumi, Teri,
επε τεστηπ λιωμε επερ, numquam eius vestis de-
trita fuit *Cod. Borg.* 118.
- Pag. 83. col. 1. lin. 18. *Adde* = λιως, et λιως T. Con-
tundi, Illidi *Màtth.* xxi. 44. *Lùc.* ix. 18.
- Pag. 85. col. 1. lin. 13. *Adde* = λεχλως T. μαλακίζειν
Isài. liii. 5, et λοχλεις T. μαλακίζεσθαι *Languescere*
Dàn. viii. 27. *Iòb.* xxiv. 23.
- Pag. 87. col. 2. lin. 8. *Adde* = τιαδαρ πτερυαστ Avia-
tua II. *Tim.* i. 5.
- Pag. 90. col. 2. lin. 31. *Adde* = μοτειορε T. Aquae
Lèvit. xi. 9.
- Pag. 92. col. 2. lin. 15. *Adde* = βρεσι *Curtus Amos* ii. 13.
- Pag. 95. col. 1. lin. 29. *Adde* = σριλαρ εβολ Ordinare
se in acie *Nùm.* i. 45, αγριμλαρ παρετάσσοντο πολέμους
Psal. cxxxix. 2.
- Pag. 95. col. 2. lin. 6. *Adde* = θαλασσα μιλε Mare sal-
suim *Nùm.* xxxiv. 3.
- Pag. 105. col. 1. lin. ult. *Adde* = εφιασρ ριανθίζων *Lèvit.*
xiii. 30, ριανθός *ib.* 36.
- Pag. 105. col. 2. lin. 3. *Pro* μιρωγτ *M.* or, *scribe* μιρωγτ
M. iii.
- Pag. 108. col. 1. lin. 28. *Vox* μοττ est etiam *Thebana*
Nervus *Gèn.* xxxii. 31. *Isài.* xlvi. 4.
- Pag. 108. col. 2. lin. 20. *Adde* = μωιτ μιφωτ *M.* Via
fugiendi, Effugium *Abd.* 14.
- Pag. 108. col. 2. lin. 30. *Adde* = καρμοειτ T. Duces
viae *Màtth.* xxiii. 24.
- Pag. 112. col. 1. lin. 30. μαργι Securis scriptum pro μαρξ
quod vide.
- Pag. 115. col. 2. lin. 24. = *Adde* = ογαορ T. Sepul-
chrum *Màtth.* xxvii. 60.

- Pag. 115. col. 2. lin. 36. *Adde* = ΥΔΘΕ T. π. Linum
Isai. xix. 9. Herodotus ii. 79. perhibet Aegyptius fuisse
Lini speciem dictam μανέρως.
- Pag. 117. col. 1. lin. 2. *Adde* = ΥΕΧΤΩΛ T. Magdolus
urbs Aegypti Ezech. xxix. 10. xxx. 6.
- Pag. 118. col. 1. lin. 38. *Adde* = ΙΔ T. *Particula affirmativa* ναὶ Utique, Sane, Profecto, πα πλοπ ἀπ πε
sane non sumus nos Lùc. viii. 45. Haec particula format voces παμε, παψε, παπε, παιστ, vide meam Grammaticam p. 28.
- Pag. 121. col. 1. lin. 35. *Adde* = ποτ T. π. Hora, πιοτ
πιψωρπ ὅρθρος Diluculum Iòel. ii. 2.
- Pag. 122. col. 1. lin. 21. *Adde* = ραμποτε T. Aurifex
Isai. xl. 19.
- Pag. 125. col. 1. lin. 27. *Adde* = παποτε Bonum fuisse,
Utinam, παποτε εαπιοτ Utinam mortui fuissemus
Exòd. xvi. 3.
- Pag. 126. col. 1. lin. 14. *Repone* = ΝΟΤΡΕ T. τ. γψ
Vultur Lèvit. xi. 14. Dèut. xiv. 13.
- Pag. 126. col. 1. lin. 19. *Adde* = πατ πραλλοτε T. ιστὸς
ἀράχνης Tela araneae Isai. lix. 5. Tela ib. 6.
- Pag. 128. col. 2. lin. 30. ποτψη *notat etiam ἐπιτιμᾶν* Ob-iurgare, Increpare *Marc. x. 48.*
- Pag. 128. col. 2. lin. ult. *Adde* = ειποψη *M.παροιστρῶσα*
Oestro concitata Hos. iv. 16.
- Pag. 130. col. 1. lin. 24. *Adde* = τποψε τε επε πταπ-
ειοτ T. ὅρελον ἀπεθάνομεν Utilitas erat si mortui fuissemus, Utinam mortui fuissemus Nùm. xx. 3.
- Pag. 130. col. 2. lin. 31. *Adde* = επηρε T. ἀφωρισμένος
Separatus, Segregatus II. Règ. viii. 1.
- Pag. 130. col. 2. lin. 36. *Codex Borgianus* *Lùc. vi. 38.*
legit εψερψοτε.
- Pag. 131. col. 2. lin. 30. *Adde* = ρβσπαρβ T. π. Quod
humerum tegit, Superhumerales Exòd. xxix. 5.

- Pag. 133. col. 2. lin. 25. *Adde* = ποτε εβολ π. διεκβολή
Diverticulum Ier. XII. 12.
- Pag. 136. col. 2. lin. 20. *Adde* = κατορά *T.* Blasphemus
I. Tim. I. 13.
- Pag. 137. col. 1. lin. 17. *Adde* = οτε εβολ ἀφίστασθαι Re-
bellis esse *Ezèch.* XX. 38.
- Pag. 138. col. 1. lin. 17. *Adde* = οτεειν *T.* Agricola
Marc. XIII. 2.
- Pag. 138. col. 2. lin. 27. *Adde* = ἔμπ... οται *B.* Ac-
cedere, μαρεπτμεπογαι Accedamus *Z.* 164.
- Pag. 139. col. 2. lin. 25. *Adde* = ρεζχιοτω *T.* σκοπὸς Specu-
lator, qui visa nunciat *II. Règ.* XIII. 34.
- Pag. 142. col. 1. lin. 17. *Adde* = εσολκ συγκύπτουσα In-
curvata *Luc.* XIII. 11.
- Pag. 142. col. 2. lin. 36. *Adde* = βαιοτωμ *T.* π. Dapifer
II. Règ. XI. 8.
- Pag. 143. col. 2. lin. 30. *Adde* = ψηπε εκοτωμε επεοκ
μπ ισθι εύνοῶν τῷ *Mattth.* V. 25.
- Pag. 147. col. 2. lin. 4. *Adde* = οτπρο εβολ *T.* Eiulare
Marc. V. 38. *ab* οτωπ *et* ρο aperire os.
- Pag. 147. col. 2. lin. 22. *Adde* = οτπε Idem, ποτπε
ψωμπτ Tertia pars *II. Règ.* XVIII. 2. *Zach.* XIII. 8.
Adde = οτεη Idem, ποτεη πτο Quinta pars *Lèvit.*
XXVII. 19. 27.
- Pag. 147. col. 2. lin. 25. *Adde* = Item π praeponitur nu-
mero, ποτπ πτοοт quart pars *Ezèch.* V. 2, ποτп
πψωμпт tertia pars *Zach.* XIII. 9.
- Pag. 148. col. 1. lin. 26. *Adde* = ΟΝГ *vide* опк.
- Pag. 148. col. 1. lin. 26. *Adde* = ΟΥΕΝГ *T.* κονιζα Cu-
nilago herbae species *Isai.* LV. 12. Syllaba οτ est ne
radicalis, an articulus?
- Pag. 148. col. 1. lin. 27. *Adde* = αψοπγ̄ ερραι ἀνεπιδησε
Exiliit, assurexit *I. Règ.* XXV. 9, ψαιοπγ̄ ἐξεπορευόμην
I. Règ. XVII. 35 semper cum suff. reciproco.

Pag. 148. col. 2. lin. 31. *In loco Geneseos vi. 14 unus ex Borgianis codicibus Thebaicis legit ερεταμιος οε πιοτητ οτπτ.*

Pag. 148. col. 2. lin. ult. *Adde* = οηγ εροτη *cum suff. reciproco παρεισθνεν Irrepere, Subire, Insinuare se, & γενρωμε οηγοτ εροτη Iudas 4, ασολωγε εροτη irrepit in turbam mulier Marc. v. 27.*

Pag. 150. col. 1. lin. 34. *Dele vocem oromie, ac repone= ΟΙΜΕ T. Metrum, Mensura, plur. genitive Lèvit. xix. 35; quare in oromie syllaba οτ est articulus indefinitus.*

Pag. 150. col. 2. lin. 3. *Adde* = ΟΠС T. Languescere, προπс μαλακίσθητι Languesce II. Règ. xiii. 5.

Pag. 151. col. 2. lin. 18. *Adde* = ΟΤΡДС T. σκυτάλη Scipio, Baculus rotundus II. Règ. iii. 29. *in codice Borgiano, et in cod. Paris.44. fol. 109.*

Pag. 152. col. 1. lin. 10. *Adde* = οτηρψе T. Custodia, Vigilia Luc. ii. 8.

Pag. 152. col. 2. lin. 23. *Adde* = секородр T. Remigare Ezéch. xxvii. 27. *Distincte etiam scribitur αικ ποτοδр κωπηλατεν Remigare ib. 29.*

Pag. 153. col. 1. lin. 8. = *Adde* = OT T. Ligare, εре πετοδιταλιοп οт ερатοт ὑποδεδεμένοι σανδάλια sunt sandala ligata eorum pedibus Marc. vi. 9. *Conser Memph. ωτρ ligare.*

Pag. 154. col. 1. lin. 3. *Voces εροτη Promto animo esse, τεροτη, βοοтт, ρωотт, ρωоттq, εтроотт, εφρоотт ablegandae sunt a radice οτηт Viridis; atque omnino constituenda est radix Thebana βοοтт Alacris esse, a qua oriuntur derivata mox recensita. Etenim Sophon. iii. 14. occurrit imperativum εροтη κατατέρκου, ergo syllaba εр est radicalis; nam si esset ab εр facere, imperativum foret εριοтет, vide meam Grammaticam p. 119.*

- Pag. 155. col. 1. lin. 19. *Adde* = πᾶκα ποτωτῆς *T.* Subula
Dèut. xv. 17.
- Pag. 155. col. 2. lin. 10. *Cum in οτατβι vocalis i sit suffixum sec. pers. fem. scribe οτατβι εβολ.*
- Pag. 156. col. 1. lin. 28. *Adde* = μετατοπτας *M.* ἡ.
ἀφορία Sterilitas fructum *Aggae.* π. 18.
- Pag. 158. col. 2. lin. 2. *Adde* = οεικ εγοτοψμε ρι περ
panis cum oleo subactus, vel commixtus *Lèvit.* viii.
25. ix. 4.
- Pag. 159. col. 1. lin. 32. *Adde ad οτωψη notationem*
θραῦσμα Vulnus *Lèvit.* xiii. 34. 35. 36. 37.
- Pag. 161. col. 1. lin. 7. *Adde* = οτεγματ *vide* οπατ.
- Pag. 161. col. 1. lin. ult. *Adde* = ορι οτ θιμωνία *Acervus*
Sophon. ii. 9.
- Pag. 162. col. 1. lin. 15. *In codice Borgiano Gèn.* vi. 14.
16 bis scribitur οταρμεс сеите contignationes duae.
- Pag. 162. col. 1. lin. 29. *Adde* = ΟΥΔΕ&COI *vide* cor.
- Pag. 163. col. 2. lin. 2. *Adde* = Scribitur etiam οσδ, sic
πτετποσб εммоq liniendo imponetis eum (sanguinem)
Exòd. xii. 7.
- Pag. 165. col. 1. lin. 6. *Adde* = επι τη Supra *Lèvit.* xi.
21, επε Supra *Nùm.* i. 45.
- Pag. 166. col. 2. lin. 24. *In loco Isài.* xiii. 4. 5 *codex Borgianus legit* ρεψμιψε επελбс (non vero επελбо)
ἀπλόμαχος Miles fortasse veteranus. Quare dele πελбо,
et vocem refer ad praecedentem radicem πελбс.
- Pag. 167. col. 1. lin. 34. *Adde* = εψηηпε εβολ *T.* ὑπερ-
εκχυνόμενος Supereffluens *Lùc.* vi. 38.
- Pag. 168. col. 2. lin. 21. *Adde* = ΠΡΔ *vide* επρα.
- Pag. 169. col. 1. lin. 6. *Scribe* = πηρε Oriri *Z.* 461,
έξανθεи Efflorescere *Lèvit.* xiii. 20, quod etiam dicitur
πηρε εβολ *ib.* 12.
- Pag. 169. col. 1. lin. 13. *Adde* = εσπορε τιλανγής Lucida
Lèvit. xiii. 19.

- Pag. 169. col. 1. lin. 29. *Adde* = μεσπορκ τ. *Mula II.*
Règ. xviii. 9.
- Pag. 170. col. 1. lin. 26. *Adde* = πωρχ εβολ π. ἀφαίρεμα
Ablatio Nùm. xviii. 27. 28.
- Pag. 172. col. 1. lin. 20. *Adde* = ΠΟΤC T. *Dividi, Separari*, τέτην πιμ ερε ρατ̄q ποτ̄c omne pecus, cuius
 pes divisus est *Lèvit. xi. 3. 4. 6. 26* (*Affine* πωχ).
- Pag. 173. col. 1. lin. 5. *Adde* = παψпe T. λειτουργία Nùm.
 xviii. 6.
- Pag. 175. col. 1. lin. 29. *Phrasis* παбe πψe tabula lignea
legitur Ezèch. xxvii. 5.
- Pag. 175. col. 2. lin. 6. *Adde* = PД vide pe.
- Pag. 176. col. 1. lin. 6. *Adde* = Pro pe scribitur etiam
Thebaice pa, sic ραψtωoη quarta pars Nùm. xxviii.
 5. 7. — *Ceterum* pe est etiam *Thebana vox*, sic
 прeшoмpt tertia pars Nùm. xviii. 14, прeмpt deci-
 matio *Dèut. xiv. 23.*
- Pag. 176. col. 1. lin. 16. *Adde* = τpe T. Idem, πтре-
 ρtooη quarta pars Nùm. xxviii. 14.
- Pag. 177. col. 2. lin. 32. *Adde* = сeвpoore τ. καλάμη
Calamus Iòb. xxiv. 24.
- Pag. 180. col. 1. lin. 23. *Adde* = тpомпe τ. Omni anno
 (a τηр omnis) *Lùc. ii. 41.*
- Pag. 180. col. 1. lin. 30. *Adde* = Scribitur ρamn Ansа
Exòd. xxvi. 29.
- Pag. 182. col. 1. lin. 1. *Adde* = Scribitur etiam τoтpес
Auster Lùc. xii. 55. Vidi etiam Ezèch. xxix. 12 πaөaprc
 φaθaprн.
- Pag. 182. col. 2. lin. 35. *Vox* отepнte notat σkēln Crura
Dàn. x. 6.
- Pag. 183. col. 1. lin. 20. *Adde* = pωт Consitus esse *Amos*
 ix. 13.
- Pag. 183. col. 2. lin. 3. *Adde* = pttлg T. πteρoφueñ Pen-
 nas producere, emittere *Isài. xl. 31.*

- Pag. 183. col. 2, lin. 15. *Adde* = ΠΔΙΤΕ *T.* τ. συγγενεία
Cognatio Lùc. i. 61. Cognatus Cod. Par. apud Tattam
p. 858. — Hinc πρεπάτε, vel πρεπάτε συγγενής Co-
gnatus Lùc. i. 58 in duobus codicibus Borgianis.
- Pag. 184. col. 2, lin. 7. *Scribitur etiam* ρεψτ Sufficere
Hèbr. XIII. 5.
- Pag. 185. col. 2, lin. 31. *Adde* = ΡΕΨΤ *vide* ρεψ.
- Pag. 189. col. 2, lin. 34. *Adde* = сеp T. Bibere vinum
pro ce нрп Lùc. v. 39. — Tum ρεψенрп T. Bibax
vini Màtth. xi. 19.
- Pag. 190. col. 1, lin. 4. *Adde* = εαλίтco T. п. ποιιστήριον
Locus in quo bibitur Gèn. xxx. 38.
- Pag. 192. col. 1, lin. 18. *Adde* = сиω Sophisma, Astutia,
 κεω отсбω κατασφίζεσθαι invenire astutiam Exod. i.
 10. *Act. VII. 19.*
- Pag. 193. col. 2, lin. 24. *Adde* = сиqe αύλօς Tibia I. Còr.
 XIV. 7.
- Pag. 196. col. 2, lin. 28. *Adde* = САK *T.* Ornamentum
 muliebre *Cod. Borg. 118, ubi Maria dicitur numquam*
adhibuisse stibium, отде επεсyше πca ρeпcaк nec
 quaesivit ornamenta.
- Pag. 198. col. 1, lin. 22. *Adde* = скорк̄ *T.* Volutare,
 Advolvere *Màtth. xxvii. 60. — Tum εαліскеракір M.*
 iii Locus volutationis, praeceps, κατάβασις *Michae.*
 i. 4.
- Pag. 199. col. 2, lin. 28. *Adde* = ῥeλaдate нpoсkeлίzeи
 Supplantare *Psàl. cxxxix. 4.*
- Pag. 201. col. 2, lin. 2. *Adde* = φceeue eegrai ρaρoп in-
 tercedit pro nobis *Ròm. viii. 26.*
- Pag. 201. col. 2, lin. 4. *Adde* = *Hinc* τcмkо Lactare *Lùc.*
 xxiii. 29, *vide* сeлк.
- Pag. 202. col. 2, lin. 27. *Adde* = αтcωиlpt πeпpoгg δié-
 teiγaγ σxoиnia *Psàl. cxxxix. 5.*

- Pag. 203. col. 2. lin. 18. *Addē* = сωτ *cum suff.* οὐσ-
φύγω Contraho, Constringo *Lèvit.* viii. 8.
- Pag. 207. col. 1. lin. 10. *Codex Borgianus Matth.* xxiv. 19
habet πετῆπο.
- Pag. 207. col. 2. lin. 13. *Addē* = сωτ πιεργίομε Con-
suetudo mulierum, Menstrua *Gèn.* xviii. 11.
- Pag. 211. col. 1. lin. 24. *Addē* = οτερ̄ αq T. Emissio
carnis, Repullulatio carnis supra ulcus *Lèvit.* xxi. 18.
- Pag. 211. col. 2. lin. 15. *Addē* = σαρδανωτ̄ T. τρί-
βολος Tribulus, Spina II. *Règ.* xii. 31.
- Pag. 211. col. 2. lin. 20. *Addē* = σρέπητε T. σκόλοπες *Nùm.*
xxxiii. 55 a σρ̄ et δητε res emissa, ramus, palus
palmae.
- Pag. 212. col. 2. lin. 9. *Addē* = СЕРП *vide* ce Bibere.
- Pag. 213. col. 1. lin. 25. *Addē* = σροψ̄ ἐκρύειν Desuere,
Decidere *Isai.* lxiv. 6. *Tum* σρψ̄ιβε Mica, Frustulum
decidens *Marc.* vii. 28.
- Pag. 213. col. 1. lin. 35. *Dele omnino hanc lineam; nam*
in loco Lùc. xv. 8 *legitur* ceσp̄, *et vide* me paullo
infra ad pag. 225. col. 1. lin. 2.
- Pag. 213. col. 2. lin. 6. *Scribe* = сардшоту T. п. χοι-
ρογρύλλιος Mus agrestis *Lèvit.* xi. 6. *Dèut.* xiv. 7.
- Pag. 213. col. 2. lin. 22. *Addē* = CICOP T. τ. δρὺς
Quercus II. *Règ.* xviii. 9, ubi ita legitur in codice Bor-
giano га отпоб πκλαծос πтє отпоб πсісօր єсрյт
sub magnum ramum quercus plantatae, revera Com-
plutensis addit φυτέν. *Tum* paullo post ερօտп етбս
πсісօր етмeeacτ pro graecis ἐν τῇ δρυῖ, ubi Com-
plutensis addit δένδρω. *Codex vero Parisiensis* 44. fol.
109 verso ita refert hunc locum га откձածос πтє
тлоб πсει εтրյт, sed cei est Cedrus.
- Pag. 215. col. 2. lin. 18. *Corrigē* = стя *vide* ти.
- Pag. 216. col. 1. lin. 19. *Addē* = εψиt T. κεκλωσμένος
Netus, Tortus *Exòd.* xxvi. 31.

Pag. 216. col. 2. lin. 5. *Adde* == ΣΔΤΒΘ T. ἀνάγειν μηρυκωράν Reducere ruminationem, Ruminare *Lèvit.* xi. 4. 26, quod etiam dicitur σάτις ερπας *Lèvit.* xi. 6. *Hinc* εσσάτις Ruminans *Lèvit.* xi. 3. *Dèut.* xiv. 6. *Nec non* εσσάτις Ruminans *Lèvit.* xi. 4.

Pag. 216. col. 2. lin. 6. *Adde* == σοτβεψ Instrumentum quodvis, σοτβεψ ἄλιμος Instrumentum bellicum, σοτβεψ πῆγαρων Instrumenta curruum I. *Règ.* viii. 12.

Pag. 218. col. 1. lin. 28. *Adde* == σατεερε διδραχμα *Lèvit.* xxvii. 16. 25. *Siclus* II. *Règ.* xiv. 26.

Pag. 219. col. 1. lin. 34. *Scribitur etiam σεμείος* Ictus *Lùc.* xii. 47.

Pag. 219. col. 2. lin. 25. *Adde* == εργασία T. πεφαυλεσμένοι *Iòb.* xxx. 4.

Pag. 220. col. 1. lin. 25. *Adde* == σωμάτεα Viribus deficere *Màtth.* xv. 32. *Marc.* viii. 3.

Pag. 222. col. 1. lin. 11. *Omnino distinguendae sunt duas radices; quare ita emenda*

ΣΔΗΕΙ M. Deficere, Languere *Gen.* xxv. 29. 30.

Comminuere, Contundere *Exod.* xxvii. 20.

— εγαθειν κεκομιένος Contusus, Comminutus *Exod.* xxvii. 20. xxix. 40.

— εταθειν Languentes, Deficientes *Deut.* xxviii. 65.

СУЛГЕИ et αθειν εβολ M. ἐκπονᾶν Eruere, Everttere, Extrahere *Abbac.* ii. 9. *Amos* iii. 12, cum suffix. сади Amos iv. 11.

— αθειν εθορη Trahere intus, et cum suff. reciproco Irruere, Irrepere, атсадиот εθори traherunt se intus, irruerunt, irrepserunt *Iud.* 4.

Pag. 224. col. 1. lin. 9. *Adde* == ρωκ πεωχε ἔργον ὑφαντον *Exod.* xxvi. 31.

Pag. 224. col. 1. lin. 20. *Adde* == ΣΟΣΙ T. Deficere, Vi-ribus deficere Z. 217 (*M. сади*).

- Pag. 225. col. 1. lin. 2. *Dele hanc lineam, atque ita re-pone* = C&P T. Verrere, Scopa mundare, *hinc eq̄cāḡp* Scopa mundatus Matth. XII. 44. كنس Cod. Par. 44. fol. 8, ὁθὲν Abiicere Tuk. 211 (M. cap̄). Scribitur etiam σερφ, sic ποσερφ πνι everrit domum Lūc. xv. 8.
- Pag. 225. col. 1. lin. 22. *Adde* = εργαζω Laeves, Lac-vigati I. Règ. XVII. 40. Cod. Borgianus Lūc. VI. 1 scribi cēcawę.
- Pag. 225. col. 1. lin. 34. *Adde* = Rem culinariam exercere I. Règ. VIII. 13.
- Pag. 226. col. 2. lin. 13. *Adde* = πεσσοβη T. Unguenta coquere I. Règ. VIII. 13.
- Pag. 229. col. 2. lin. 15. *Adde* = TH T. πε Hora, Aetas, ατωθ̄ς ποτωχε . . . οδεκα μηνεστι messuerunt agrum ante horam eius πρὸ ὥρας Iōb. XXIV. 6.
- Pag. 230. col. 2. lin. ult. *Adde* = το εβολ T. Vendere, Vendi, ειτο εβολ venditus ego Rōm. VII. 14.
- Pag. 233. col. 1. lin. 11. *Adde* = τοτο T. Variegatus, Maculatus Gèn. XXXI. 10.
- Pag. 233. col. 2. lin. 3. *Adde* = Ita Zoëga; sed Codex Borgianus Exòd. XII. 7 habet πετοτα φλιὰ Limen.
- Pag. 236. col. 2. lin. 12. *Adde* = μεψῆσ T. χπ φανώματα Laquearia, Lacunaria Amos VIII. 3.
- Pag. 237. col. 1. lin. 35. *Adde* = τεκ εβολ T. ἐξανθεν Germinare, Producere Nūm. XVIII. 8. — *Tum p̄ctkose* Sagittarius Gèn. XXI. 20.
- Pag. 242. col. 2. lin. 26. *Adde* = εργαλινη T. Confecti arte fructus I. Règ. XXV. 18.
- Pag. 243. col. 2. lin. 5. *Adde* = της Filius, Filia, *hinc πεστηε αι θυγατέρεις αὐτῆς* Iud. I. 27; ita semper in hoc versu.
- Pag. 244. col. 1. lin. 34. *Adde* = μαπτωμε Sepultura Matth. XXVII. 7.

- Pag. 244. col. 2. lin. 29. *Adde* = ΤΗΝ *T.* χῶμα *Agger Habb.* I. 10.
- Pag. 248. col. 2. lin. 29. *Adde* = τοπ ἄκρον *Summitas vestis Aggde.* II. 13.
- Pag. 249. col. 1. lin. ult. *Adde* = ταρ ἄκρον *Summitas, Cacumen Isāi. xvii. 6.*
- Pag. 250. col. 1. lin. 31. *Adde* = τῷτῷ *T. Infigere II. Règ.* II. 16.
- Pag. 250. col. 2. lin. ult. *Adde* = ΤΡΕ *T. πε ἵκτηνος Milvus Dèut. xiv. 13.*
- Pag. 251. col. 1. lin. 4. *Adde* = πτωρε ἀνακρούσθαι *Pulsare instrumenta musica, Canere ad instrumenta Ezéch. xxiii. 42. Hinc εγρτωρε ἀνακρουόμενος Pulsans instrumentum musicum II. Règ. vi. 16.*
- Pag. 252. col. 1. lin. 24. *Adde* = τροώρεψ πε ἐρύθημα *Rubor Isāi. lxiii. 1.*
- Pag. 253. col. 1. lin. 28. *Adde* = *Scribitur etiam ταῦθιατ Isāi. xl. 13.*
- Pag. 253. col. 2. lin. 32. *Adde* = TCURO *vide σωτερ.*
- Pag. 254. col. 2. lin. 37. *Adde* = τοτωτ *Simulacrum ἄγαλμα Isāi. xix. 3.*
- Pag. 255. col. 1. lin. 27. *Dele hanc lineam, ac repone* = *Plaudere, πῶμη παταδετ ππετκλάτος ligna ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις plaudent ramis Isāi. lv. 12; verti etiam debet Plaudere Z. 634. not. 21. — Adde præterea εγταδετ στίλβων Splendens, Candens Dāni. x. 6.*
- Pag. 257. col. 1. lin. 9. *Adde* = τοῷ ἄκρα *Arx Dèut. III. 11.*
- Pag. 257. col. 1. lin. 21. *Adde* = επτηψ *T. ἐκτεταγμένοι Ordinati Nūm. xxxii. 27.*
- Pag. 259. col. 1. lin. 15. *Adde* = επταγε *Ebrius Isāi. xix. 14. Matth. xxiv. 49.*
- Pag. 263. col. 2. lin. 33. *Adde* = φοηφεπ εβολ *Supereffluere, Superabundare Ioël III. 13.*

- Pag. 264. col. 1. lin. 1. *Adde* = ΦΕΝΡ *M.* ἐξανδρεῖν Ἡα-
ρίτης *Aggae.* π. 17 (*T.* πμ).
- Pag. 265. col. 2. lin. 11. *Adde* = εφωρυγ *Expansus Hos.*
ν. 1. — *Tum* = κινφωρυγ παραπέτασμα *Velamen Amos*
π. 8.
- Pag. 272. col. 1. lin. 29. *Adde* = ΧΡΙΣ *T.* ἰσχίου *Coxa*
II. Règ. x. 4.
- Pag. 275. col. 2. lin. 7. *Adde* = ΟΥΝΝΕΚΡΟΩΤ *T.* ἱσχαρίτης
Panis, *vel* Placenta in craticula cocta II. *Règ. vi. 19*
ita scribit Codex Borgianus. *Tattam in uno codice*
legit εκκροζ, quemadmodum habet Codex Parisiensis
a me laudatus ad v. κροτά. Idem Tattam in alio co-
dice vidit εκλοζ.
- Pag. 277. col. 1. lin. 17. *Adde* = ωκ *T.* Veterascere *Lè-*
vit. XIII. 11.
- Pag. 277. col. 2. lin. 16. *Adde* = *Scribitur etiam T.* επι
Claudere *Ròm. xi. 32.*
- Pag. 277. col. 2. lin. 30. *Adde* = ωτε *T.* Ligare *Ephès.*
vi. 15. *vide* στ.
- Pag. 278. col. 2. lin. 35. *Revera* ωψ *M.* Premere, Com-
primere olivas *Mich. vi. 15.*
- Pag. 279. col. 1. lin. 23. *Adde* = καιωρε, καιορε *T.* Σε-
ριστής Messor *Màth. XIII. 39. Cod. Paris. 44. fol. 220.*
In alio Codice Borgiano legi κοιορε, sed codex Tat-
tami habet καιωρε vide Tattam p. 718. Α καιε et ωρε
Vastare messem.
- Pag. 281. col. 1. lin. 28. *Adde* = ΥΔΙΟ *M.* οτ πανήγυρις
Conventus *Hos. ix. 5, ubi distinguitur a υδαι festivitas.*
- Pag. 281. col. 1. lin. 31. *Adde* = υδατ στέλεχος *Ezéch. xix.*
11, ταυνία Taenia, Vitta *Ezéch. xxvii. 5.*
- Pag. 283. col. 1. lin. 6. *Adde* = ἀπρώσει επι γεποσω ne
circumferamini, *vel* iactemini in doctrinis *Hèbr. xiii.*
9, Arca διψεει μη πιμοον ferebatur cum aqua *Gèn.*
vii. 18.

Pag. 284. col. 1. lin. 13. *Adde* = εγγοι T. Longus *Isai.*
v. 18.

Pag. 284. col. 1. lin. 36. *Adde* = ψυOI vide φισι.

Pag. 287. col. 1. lin. 37. *Adde* = Vide addenda ad φωκ
thorax.

Pag. 287. col. 2. lin. ult. *Adde* = ϕερρόχατ Cooperator
Philip. π. 25. — ϕερρόματος Commilito *Philip.* π. 25.
— ϕερτωθε σύμφυτος Complantatus *Rom.* vi. 5.

Pag. 293. col. 1. lin. 21. *Adde* = & πυκνωών in frusta
concidere, vel redigere *Dèut.* ix. 21.

Pag. 293. col. 2. lin. 4. *Adde* = φωια Ver *Nùm.* xii. 21.

Pag. 293. col. 2. lin. 18. *Adde* = φειοτ ὄρμος Statie na-
valis *Ezèch.* xxvii. 11.

Pag. 295. col. 2. lin. 12. *Adde* = φειητης T. λειτουργὸς
Minister sacer *Isai.* lxi. 6.

Pag. 296. col. 1. lin. 29. *Adde* = πυδαπ, vel ερψαπ Si
Màtth. xviii. 15 et passim.

Pag. 296. col. 1. lin. 35. *Revera* φηπ δρὺς *Quercus Dèut.*
xi. 30.

Pag. 299. col. 2. lin. 31. *Adde* = φωνη T. Harmonia mu-
sica *Ezèch.* xxiii. 42.

Pag. 300. col. 1. lin. 34. *Revera* φοπ παλαιστῆς *Ezèch.* xl.
5.

Pag. 302. col. 1. lin. 21. *Dele omnino hanc lineam, nam*
in loco Matth. xvi. 22 *legendum est* αφγωπή.

Pag. 303. col. 2. lin. 35. *Revera* φασηρ βύρσα *Lèvit.* viii. 17.

Pag. 306. col. 1. lin. 35. *Adde* = ϕήρπτατο εβολ Primus
produxit *Nùm.* xii. 21. Et cum suff. rec. πτετπύρη
τητητη ετετπηκ matutini in viam vosmetipsos com-
mittetis *Gèn.* xviii. 5.

Pag. 308. col. 2. lin. 28. *Adde* = φωιτ ἀποία Egestas
Lèvit. xxvi. 16.

Pag. 310. col. 1. lin. 37. *Adde* = ερ φωειτ φοεβάω, φοι-
βάζω Numine plenus furo *Dèut.* xiv. 1.

- Pag. 311. col. 1. lin. 13. *Revera ψτε ιστὸς Malus navis Ezèch. xxvii. 5.*
- Pag. 311. col. 1. lin. 23. *Adde = ψτο κοιμίζεν Sopire, Consopire aliquem Naum iii. 18.*
- Pag. 312. col. 1. lin. 37. *Adde = ψαστε T. Pars, Portio abscissa Luc. xxiv. 42 α ψετ, ψατ exscindere.*
- Pag. 313. col. 1. lin. 15. *Adde = ερψφηρ πέψων Concinerre Hos. vii. 2.*
- Pag. 315. col. 2. lin. 20. *Ita digerenda haec radix = ψωψή T. M. λικμᾶν Ventilare, Cibrare Amos ix. 9. — Hinc ετψωψ Ventilans, Cibrans Isai. xvii. 13. — Tum ψωψ T. forma cum suff. τπαψωψον ventilabo eos Ezèch. xxix. 12.*
- Pag. 318. col. 2. lin. 20. *Adde = ψάψηρ T. Urens nomen venti, ογτητρ πψαψηρ ἄνεμος καύσων ventus urens Ezèch. xix. 12.*
- Pag. 319. col. 2. lin. 31. *Adde = ψχε T. οτ κάρφος Palea, Festuca Gén. viii. 11.*
- Pag. 320. col. 2. lin. 32. *Adde = ψχος T. τ. δορκάς Dorcas, Dama Isai. xiii. 14. Plerumque scribitur ψχος.*
- Pag. 321. col. 1. lin. 6. *Adde = ψωψε Vexare, Affliger Isai. lviii. 3. — αψωψε ἐπλήγη percussus fuit sol Apoc. viii. 12. — ψοοψε Percutere Hos. vi. 2. Vulnerare Isai. liii. 5.*
- Pag. 323. col. 1. lin. 7. *Adde = φετ πόλοτ M. πι κολοκύνθη Cucurbita Iona. iv. 6. 7. 10. Non video cur cucurbita adpellata fuerit Vermis renum. Ceterum φετ maxime affine est vocibus βαλτ, βοντ Cucurbitula.*
- Pag. 325. col. 1. lin. 14. *Scribitur etiam κιβοψ T. Exilire Isai. lv. 12.*
- Pag. 325. col. 1. lin. 32. *Adde = φωψε πηδᾶν Saltare Lv. vii. xi. 21. — βωψε Insilire Marc. iv. 37. — βωψε εφραι Insilire Gén. xxxi. 12. — βωψε εφραι Insilire ib. 10.*

- Pag. 328. col. 2. lin. 10. *Adde* = τὸν οὐ φλεγμαίνειν Ae-
stuare, Effervescere *Naum* iii. 19.
- Pag. 333. col. 1. lin. 19. *Adde* = εἰσθῇ Ante, Coram
II. Règ. xiii. 8.
- Pag. 333. col. 1. lin. ult. *Revera* γὰ Licum textoris II.
Règ. xxi. 19.
- Pag. 337. col. 1. lin. 20. *Adde* = εἰπῆ Per, motus per
locum *Ezéch.* xlvi. 4.
- Pag. 337. col. 2. lin. 23. *Adde* = εἰ M. πι ἄμητος Messis
Amos ix. 13.
- Pag. 343. col. 2. lin. 3. *Scribitur etiam* γειβε Agna II. Règ.
xii. 3.
- Pag. 344. col. 2. lin. 2. *Adde* = εἴωθ T. or σκηνὴ Ta-
bernaculum *Isâi.* xl. 22.
- Pag. 344. col. 2. lin. 35. *Repone* = εἰβωι T. π, seu
Φίβωι (πε in φ contracto) Ibis *Lèvit.* xi. 17. *Scribitur*
etiam Φίβωτι in Cod. Par. 44. fol. 108, necnon Φίβω
Dèut. xiv. 16.
- Pag. 345. col. 1. lin. 11. *Fortasse etiam* εἴδοκ Stimulus.
Nam in fragmento S. Coluthi supra a me edito di-
citur Praeses imperasse, ut Coluthum Ermetario
suspenderent, dilacerarent, αὐτῷ πίστεψόν πάντα et
darent stimulus ei, seu aculeis pungerent.
- Pag. 345. col. 1. lin. 25. *Adde radicem oscitanter a me*
omissam
- εἴδος T. π. Lampas Z. 624. (*M. θηβαϊκός*).
— εἴδος T. M. π. Lampas, Lucerna *Exod.* xxvii.
20. *Màtth.* v. 15. vi. 22. *Lùc.* xii. 35. Lychnus, El-
lychnium *Sir.* xxvi. 17. II. *Pètr.* i. 9.
— εἴδος B. Lucerna *Q.* 235.
— εἴδος T. Ardere, ερεπεποντες εἴδος cor nostrum
erat ardens *Lùc.* xxiv. 32 in duobus codicibus
Borgianis, nam textus Woidii habet εορώ.

- Pag. 345. col. 2. lin. 24. *Adde* σιδαρίο πέρβος καθάρις λυτή
Cidaris linea *Lèvit.* xvi. 4.
- Pag. 346. col. 1. lin. 27. *In loco Lùc.* ix. 39 εκ codicibus
Borgianis alius legit σβήνετε, alius σβήνετε *Sputa*.
- Pag. 346. col. 2. lin. 5. *Adde* = πράκτημα γυνίστου τέκνου
I. Tim. i. 2.
- Pag. 346. col. 2. lin. 25. *Adde* = μετωπογόνη *M.* + *Di-*
vinatio Mich. iii. 6. *Tum* εργαλεῖον *M.* *Divinari Mich.*
iii 11.
- Pag. 346. col. 2. lin. 37. *Adde* = γοορ *cum suff.* Nudare
caput Lèvit. x. 6. *Tum* τύπαροοκῆ militabimus *Nùm.*
xxxii. 17.
- Pag. 347. col. 1. lin. 2. *Adde* = ρώκη πίστες *T.* χορόνη Clava,
sed *Coptus* videtur secutus *Complutensem*, qui habet
παραξώνην. *Fateor me non intelligere quid sit* σκέψε.
- Pag. 347. col. 1. lin. 4. *Adde* = ετρύκ *Armati Nùm.* xxxii.
27. 29.
- Pag. 347. col. 1. lin. 11. *Adde* = ρώκε, et ρώκε Radendo dilacerare, *vide me supra in Fragmento Actorum S. Coluthi*.
- Pag. 347. col. 2. lin. 21. *Adde* = θάλαττα *T.* χαλαβώτης
Stellio *Lèvit.* xi. 30.
- Pag. 349. col. 2. lin. 26. *Adde* = εψελοτλωοτ μετέωρος Ex-
celsus *Isài.* xvii. 6.
- Pag. 350. col. 2. lin. 26. *Adde* = ρληκ *M.* Dulcedo *Amos*
ix. 13.
- Pag. 351. col. 2. lin. 17. *Adde* = προειμ *T.* Fluctuans
esse *Ion.* i. 13. *Tum* εεψειμ *T.* κυμαίνονσα Fluctuans
Isài. xvii. 12.
- Pag. 351. col. 2. lin. 22. *Adde* = ρά in compositis,
ράηρηπ calcare vinum *Isài.* xvi. 10. — *Tum* εερημ
T. Całcata *Isài.* lxiii. 3.
- Pag. 352. col. 1. lin. 25. *Adde* = ρημ *M.* ναῦλος Naulus
Ion. i. 3. (*T.* εεμε).

Pag. 353. col. 1. lin. 5. *Scribitur etiam εὐψὺ T. π. Spica Marc. n. 23. iv. 28.*

Pag. 353. col. 1. lin. 10. *Adde* = εὔοος ἐπὶ γαίᾳ Accipere maritum, sic *Luc. xx. 34.* εὐχισμεῖς εὐεύοος ἐπὶ γαίᾳ uxorem ducunt, accipiunt maritum; *Matth. xxiv. 38.* εὐχισμαῖς εὐεύοος ἐπὶ γαίᾳ γαμουντες καὶ ἐκγαμιζοντες. *At* εὔοος ἐπὶ οἰκείωμεῖς uxorem ducere *Luc. xiv. 20.*

Pag. 355. col. 2. lin. 35. *Adde* = οἰκείωμεῖς Castrametati *Nūm. i. 52. ii. 2 pro* οἰκείωμεῖς επαρτ̄ ponere, disponere instrumenta bellica.

Pag. 357. col. 1. lin. 3. *Adde* = ΘΝΚΕ *T. π. ζύθος Zythus, Cerevisia Isāi. xix. 10.*

Pag. 358. col. 1. lin. 11. *Adde* = τὸν αρχῶν πάσα πηνὶ Sponsabo te mihi *Hos. ii. 19. 20.*

Pag. 359. col. 1. lin. 16. *Adde* = θλιπτέπι *M. σπεύδειν Festinare Sir. ii. 2 in Rituali Myst. 53o. Verum Tattam in Lexico p. 664 legit επικήπει.*

Pag. 359. col. 1. lin. 33. *Adde* = παντόθωρ *T. ὡρίων Orion stella Isāi. xiii. 10.*

Pag. 359. col. 2. lin. 2. *Adde* = *Thebanum ερα est Memphiticum ἥρα in ἥραβαι vox τοῦ βασιλικοῦ.*

Pag. 359. col. 2. lin. 15. *Post ερα T. M. dele τὸ π. numquam enim adsciscit articulum definitum.*

Pag. 361. col. 1. lin. 10. *Adde* = τὸ φροντίς εἴδος *T. ἀλαζάνη Euulare Marc. v. 38.*

Pag. 361. col. 1. lin. 31. *Adde* = ἐπρε *T. Cessare, Quiescere Nūm. xvi. 50.*

Pag. 361. col. 2. lin. 18. *Adde* = ερῆ Aenigma I. *Cōr. xiii. 12. Signum a lepra impressum Lèvit. xiii. 2. 3. — κιθῆρα Assumere formam II. *Cōr. xi. 13. 14. 15. Philip. iii. 10. — Vidi etiam ερῆ σκέλος Crus Lèvit. xi. 21.**

Pag. 362. col. 1. lin. 15. *Adde* = πτελεκαπή ετεί περιπτελή Pelecanus qui est ερίμ *Lèvit. xi. 18.*

- Pag. 362. col. 2. lin. 15. *Adde* = ὁππός *vide* γερί in *Ad-ditamentis*.
- Pag. 366. col. 2. lin. 24. *Adde* = ελθήτ *B.* Poenitere *Hebr.* vii. 21.
- Pag. 368. col. 1. lin. 5. *Scribitur etiam* γειειτ βόδρος *Zach.* iii. 10.
- Pag. 368. col. 2. lin. 3. *Adde* = γοτάτε *T.* ἐπι Primitiae *Prov.* iii. 9.
- Pag. 368. col. 2. lin. 16. *Adde* = γοτήτ *T.* ἐπιβάτης Navigans *Ezèch.* xxvii. 29.
- Pag. 369. col. 2. lin. 23. *Adde* = γατ *forma τοῦ γριτε cum suff.* (*vide Zoëgam* 596. *not.* 68) αγρατον contorserunt eos Z. 638. *At cum* ψαρ *notat* Excoriare, πεψαρ αγρατον excoriaverunt eos pelle eorum *Mich.* iii. 3, πεψαρ αγρατη γιωαρ excoriaverunt eum pelle eius ab eo *ib.* ii. 8.
- Pag. 370. col. 2. lin. 4. *Adde* = ἡγοτ *M.* Timorem iniicere *Naum* ii. 11.
- Pag. 370. col. 2. lin. 27. *Scribitur etiam* γοερτε *T.* Hyaena *Ièr.* xii. 9.
- Pag. 374. col. 1. lin. 5. *Adde* = ὀλφασσαε *T.* τ. σωρα Lacerta *Lèvit.* xi. 30 (*M.* αφλελι, *quod vide in αφ*).
- Pag. 374. col. 2. lin. 3. *In Codice Borgiano I. Còr.* xv. 8 *scribitur etiam* γοργε.
- Pag. 374. col. 2. lin. 6. *Adde* = ὀυθε *T.* τε χειρ Manus, sic quis mensus est aquam ἐπ τεψωρη manu sua *Isài.* xl. 12.
- Pag. 374. col. 2. lin. 28. *Adde* = γεκπ *T.* συσφίγγειν Constringere *Dèut.* xv. 7.
- Pag. 375. col. 2. lin. 15. *Adde* = και in *compositis*, *vide* ωρο.
- Pag. 376. col. 2. lin. 11. *Adde* = κε adsciscit etiam τ in *composito* κατονα blasphemus a κε et ον blasphemia.
- Pag. 378. col. 1. lin. 24. *Adde* = ΞΕ *vide* κο murus,

- Pag. 379. col. 2. lin. 9. *Adde* = ετχο T. Serens Matth. xii. 3.
- Pag. 379. col. 2. lin. 15. *Adde* = κε T. τ. Murus Ephes. n. 14 in duobus Codicibus Borgianis.
- Pag. 381. col. 2. lin. 3. *Adde* = κακ ππεκβικ εβολ plauder manibus tuis Ezech. xxi. 12.
- Pag. 384. col. 1. lin. 26. *Scribitur etiam* κεδε Colligere Matth. vii. 16.
- Pag. 384. col. 2. lin. 22. *Scribitur etiam* κιλλεc T. π. Pera I. Règ. xvii. 40. 49
- Pag. 384. col. 2. lin. 34. *Adde* = γεπωε εμετρχοολc ligna nou corruptibilia a tinea Exod. xxvi. 26. 32. Isai. xl. 20; male εμετρεκοολc Gén. vi. 14.
- Pag. 384. col. 2. lin. 35. *Adde* = ΧΟΔC T. τ. ἐπαρυστρὶς Vas quo oleum infunditur in lucernam Zach. iv. 2, sed infra v. 12 recte scribitur κολθc, quod vide in κωλχ.
- Pag. 386. col. 2. lin. 25. *Adde* = ψακε πκων T. Genealogia I. Tim. i. 4.
- Pag. 386. col. 2. lin. 35. *Adde* = ΧΩΗ T. τε δράξ Pu-gillus Isai. xl. 12, vide δακμη.
- Pag. 388. col. 1. lin. ult. *Adde* = κιп Versus, τραλιλαια ετχιп ειмдпωд Galilaea quae versus orientem Ezech. xlviii. 8.
- Pag. 389. col. 1. lin. 26. *Scribitur etiam* καдан T. Tanis urbs Nüm. xiii. 23.
- Pag. 389. col. 2. lin. 10. *Est etiam* δῶμα Solarium I. Règ. ix. 25. xi. 2.
- Pag. 390. col. 1. lin. 11. *Adde* = Cum suff. recipr. Exercere se, сепахоптото exercisebunt se Habb. i. 8.
- Pag. 391. col. 1. lin. 19. *Adde* = ΧΠC, et κπи T. Necesse habeo, Debeo, ἔπαχπε вок εбoл debebo egredi Luc. xiv. 18, сепахпe ψωпe debebunt fieri Marc. xiii. 7, ubi alias Codex habet κпи. Tattam in Lexico p.

- 753 *habet* = κτιριού Sah. ἔρχεσθαι Venire *Marc.* ix. 11.
 = *Male, nam cum Graecus habeat δεῖ ἐλθεῖν, suspicor in textu esse* φηματί πώκη.
- Pag. 391. col. 2. lin. 23. *Adde* = πεζό πάπιαρος χερσαῖος
Terrestris Lèvit. xi. 29.
- Pag. 392. col. 1. lin. 13. *Dele hanc lineam et sequentes, ac reponē* = ΧΟΠΩΝΙ T. φυλαφᾶν Contrectare, Palpare *Isai.* lxi. 10 (*ubi Codex Borgianus legit σεπαρ-χοπάν*). *In Z.* 392 *verte recessit ab eo fugiens, palpans* (εφχοπάν) *in locis tenebrosis. Tum ibid. paulo ante de femina coeca dicitur εφχοπάν πίνεσοτερήτε palpans pedibus suis.*
- Pag. 392. col. 2. lin. 21. *Adde* = κωνῷρε εβολή T. π. σύγχυσις Confusio *Gèn.* xi. 9.
- Pag. 394. col. 1. lin. 3. *Adde* = ερμητῶντι M. καταδυναστεύειν *Hos.* xii. 7.
- Pag. 394. col. 1. lin. 26. *Adde* = κρο πλεωτῆ T. Macti estote *Cod. Borg.* 126.
- Pag. 396. col. 2. lin. 28. *Adde* = ορεπολίς επζοειρέ urbes munitae *Nùm.* xxxii. 36.
- Pag. 397. col. 1. lin. 38. *Adde* = ψηνη πλοειτ T. Olivetum *Dèut.* vi. 11.
- Pag. 398. col. 1. lin. 11. *Adde* = ΧΔΤΟΥΝ vide ora blasphemia.
- Pag. 398. col. 2. lin. 30. *Adde* = κινηφο τὸ κτᾶσθαι Actio possidendi *Amos* viii. 6.
- Pag. 400. col. 1. lin. 16. *Adde* = κοτε T. Combustio *Lèvit.* xiii. 24.
- Pag. 400. col. 2. lin. 34. *Adde* = κοτε T. κοπιάζειν Laborare, Fatigari I. *Règ.* xvii. 39.
- Pag. 401. col. 1. lin. 31. *Adde* = καρκαρ T. π. Frendor, Stridor dentium *Màtth.* xxiv. 51 pro δαρδε.
- Pag. 401. col. 1. lin. 36. *Adde* = ΧΔΕΣΤ T. π. Frendor,

- Stridor dentium *Luc.* xiii. 28, ubi alias *Codex Borgianus* habet δορδερ.
- Pag. 402. col. 1. lin. 32. *Adde* = Ursus, nam *Iud.* 1. 35 πετζαχω πετερε πάρξ.
- Pag. 402. col. 1. lin. 33. *Adde* = εψκαχω *T.* παρειμένος Remissus *Num.* xiii. 21, ubi opponitur Pingui, ut videatur esse Macer.
- Pag. 404. col. 2. lin. 13. *Adde* = αλπίδο *M.* φυτεία Locus in quo aliquid plantatur, Plantatio *Mich.* 1. 6.
- Pag. 405. col. 2. lin. 23. *Adde* = ρεψαιψε ἀπσλ *T.* ὄπλομαχος *Isai.* xiiii. 4.
- Pag. 405. col. 2. lin. 25. *Adde* = σοολ *T.* Amicire, Involvere *Exod.* xxvi. 29.
- Pag. 406. col. 1. lin. 3. *Adde* = ΣΟΥΤΗΛ *T.* π. ἄπτακος Attacus, species locustae *Lèvit.* xi. 22.
- Pag. 406. col. 2. lin. 7. *Adde* = σλο *M.* Sepire *Hos.* ii. 6.
- Pag. 406. col. 2. lin. 17. Revera *Iob.* xxiv. 19 τεσλω ἀγκαλίς Manipulus, Fasciculus.
- Pag. 406. col. 2. lin. 28. *Adde* πιαλπίδαλε πώψωψ *M.* τὸ λικμητὸν Locus agitationis seu claudicationis ventilabri, in quo vannus agitatur *Amos* ix. 9.
- Pag. 407. col. 1. lin. 13. *Adde* = σοιλε *T.* π. παροικεσία Incolatus *Zach.* ix. 12.
- Pag. 407. col. 1. lin. 18. *Adde* = πεπῖδοιλε Proselytus *Dèut.* 1. 16.
- Pag. 407. col. 1. lin. 21. *Scribitur etiam* σολε Induere *Psal.* lxxii. 6.
- Pag. 408. col. 1. lin. 14. *Adde* = σαλᾶ *T.* φρύγανον *Isai.* xl. 24.
- Pag. 409. col. 1. lin. 4. *Adde* = σλωτ *T.* πε νεφρὸς Ren *Lèvit.* viii. 16.
- Pag. 409. col. 1. lin. 31. σολρε scriptum pro ψολρε Cadauer, quod vide.

- Pag. 409. col. 2. lin. 6. *Etiam in singulari* τεκβαλατά
Matth. iv. 6.
- Pag. 409. col. 2. lin. 28. *Adde* = ετσούλας ἀντιλαμβανόμενος
Attendens, Operam navans I. *Tim.* vi. 2.
- Pag. 411. col. 2. lin. 19. *Adde* = σωκειε διαστρέφεσθαι Di-
stortus esse *Isai.* lix. 8.
- Pag. 412. col. 1. lin. 37. δαροτοπ, δαροταπ, δαοоп Ser-
vus, triplex haec scriptura occurrit in tribus Codicibus Borgianis eiusdem loci *Ephès.* vi. 6.
- Pag. 414. col. 2. lin. 5. Revera τηγκτερίс ετε τηποδω
те *Lèvit.* xi. 19.
- Pag. 416. col. 2. lin. 38. *Adde* = борте μάχαιρα *Gèn*
xxii. 6. 10.
- Pag. 417. col. 1. lin. 38. *Adde* = πυρογκπε ἐπβωρδ
ετσοτπ θυμίαμα συνθέσεως λεπτῆς *Lèvit.* xvi. 12. — *Tim*
εсборб κεκοσμημένη Ornata *Ezèch.* xxiii. 41.
- Pag. 417. col. 2. lin. 20. *Adde* = In plurali επβεραδε
Insidiatores *Pap.* iii.
- Pag. 417. col. 2. lin. 24. *Adde* = бροб спέρмα Semen fru-
gum *Lèvit.* xi. 37. 38. Semen hominis *Lèvit.* xii. 2.
- Pag. 418. col. 1. lin. 28. *Adde* = πα отвіс отпог quasi
dimidia hora *Apòc.* viii. 1.
- Pag. 419. col. 1. lin. 21. Revera босбс ὄρχεισθαι *Matth.* xi.
17. xiv. 6.
- Pag. 419. col. 1. lin. 30. *Adde* = беет συνέχεισθαι Coarctari
Luc. xii. 50.
- Pag. 419. col. 2. lin. 15. Revera δωτ ληνής *Gèn.* xxx. 38. 41.
- Pag. 419. col. 2. lin. 26. *Adde* = рεцбетпрωмε εβολ ἀν-
δραποδιστῆς qui liberum hominem redigit in servitu-
tem I. *Tim.* i. 10.
- Pag. 419. col. 2. lin. 31. *Adde* ΟΙΤС *M.* χελώνη Testudo
Hos. xpi. 11.
- Pag. 420. col. 2. lin. 23. *Adde* = σεψδωκу *T.* βαπτίζειν La-
vare *Marc.* vii. 4. Aspergere *Psal.* l. 7.

Pag. 421. col. 2. lin. 29. *Adde* = Οὐώκ *T.* et cum suff.
δοξ λατομεῖν Fodere *Dèut.* vi. 11. — *Tum* ετριχ effossi,
φεπψη ετριχ παι ετε ἀπίκβοσοτ putei effossi,
quos tu non fodisti *Dèut.* vi. 11. (*idem quod* σωκε).

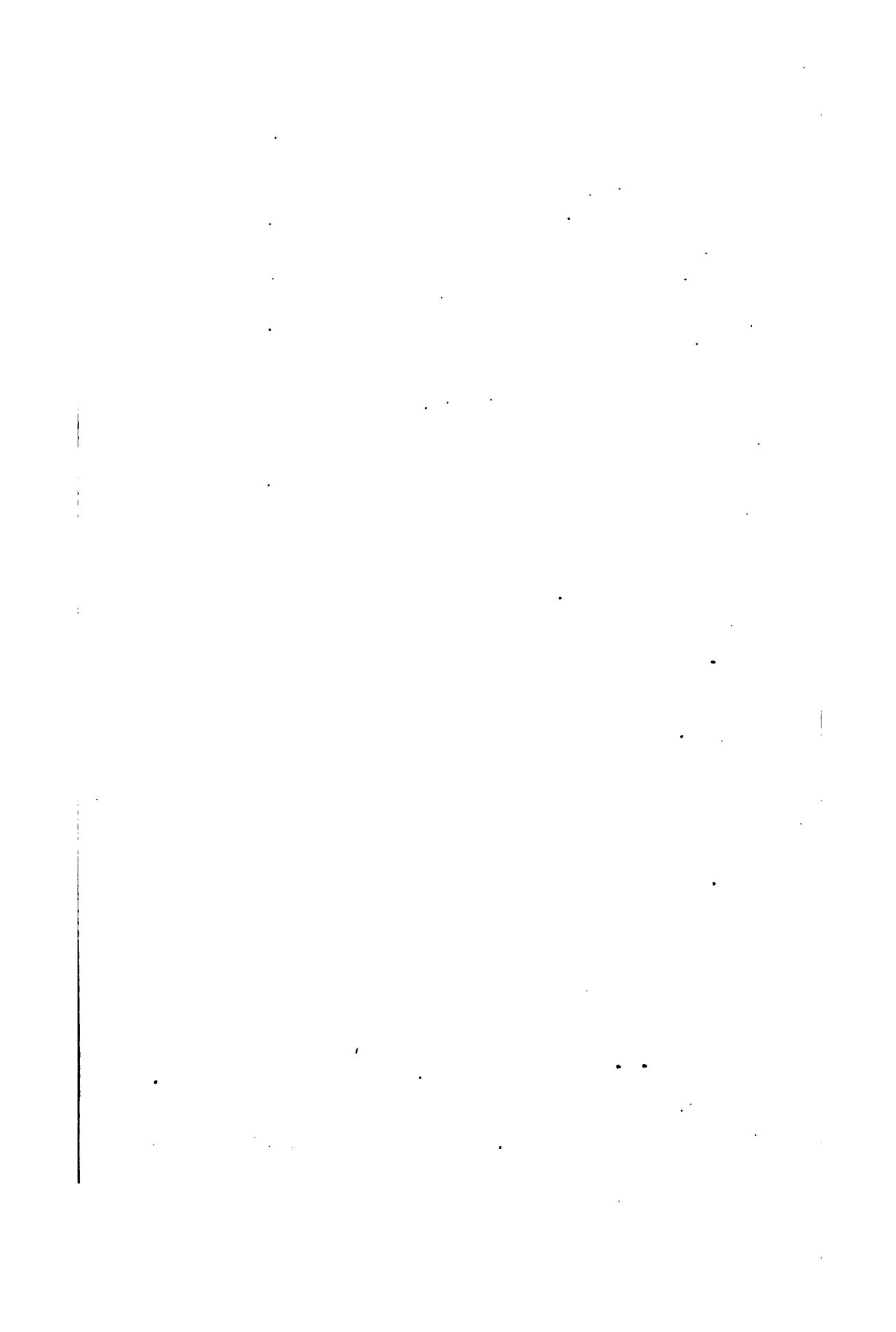
Pag. 421. col. 2. lin. 37. *Adde* = πλας ετροοσε γλῶσσαι
ψελλίζουσαι Linguae balbutientes *Isai.* xxix. 24. xxxii. 4.

Pag. 422. col. 2. lin. 6. *Adde* = *Vide* καθη.

Pag. 422. col. 2. lin. 18. *Adde* = αἰδοκόφη συνέκοφα αὐτὸν
Concidi, Contudi eum *Dèut.* ix. 21.

Pag. 422. col. 2. lin. 23. Revera δεκτός ἀποκόπτειν Ampu-
tare *Isai.* xviii. 5.

Pag. 422. col. 2. lin. 32. Revera σωσ Assare *Dèut.* xvi. 7.
Tum ετριχ Assati *Exòd.* xii. 8.

INDEX COPTICUS

א Basm. pro ε, ο, ω p. 15	ר pro κ 157
— et ε permuntantur .ib.	— κ et ς permuntantur .3
— Basm. pro ε muta .ib.	א et τ permuntantur ..4
— initio vocis 22	ε et κ permuntantur ..ib.
— circiter 50	— et א permuntantur .15
— charact. perfecti ... 96	— Basm. pro אib.
— praefix. imperativi. 118	— in fine vocis 22
אֹ praemissa 27	— desinentia nominum. 34
אַן praemissa ib.	— desinentia pluralis. 37
— non 81	— nota dativi, accusativi,
— non cum verbis .. 131	ablativi 40. 41
אָפ pro אָפֶה 96	— magis quam 43
אָרְחֵה utitur suffixis ... 71	— cum suffixis ... 56. 76
אָפִי fao 119	— qui 68
— praefix. imperativis .ib.	— charact. praesentis .94
אָתְּ praemissa 27	— charact. participii 94. 97
אָתְּבָנֵה cum suff. 77	— otiosum 95. 99
אָתְּ pro אָתְּ 96. 159	— format futura 102
— Basm. pro οον, ωον. 17	— praefix. infinitis 123. 124
אָתְּרְחֵה utitur suffixis .. 71	— format participia .130
אָחָן cum suffixis 78	— אָו existensib.
אָחָן hora 51	εנוּל post verba 79
אָ et אָ permuntantur .. 3	— ל 40. 42
— et π permuntantur .ib.	εנוּלְבֵּןib.
— et ς permuntantur 4. 18	εנוּלְגָדib.
אָאָן anima 26	εנוּלְגָרib.

εβολογητι	40. 42	етищет	67
εβολοгизл	40. 43	ети́тре	144. 147
εбоλоgл	40. 42	етиа format partic.fut.	129
еei pro a, di	17	стоот	56
ei et i permuntantur	4	етре	125
еe qui	68	етти	67
еобе cum suffixis	77	ет pro еот	30. 41
еоре	125	— praefix. nomin.	34. 36
еl format composita	24	— desinent. pluralis	37
ем in fine	22	— praefix. adverbii	80
емате	44	етре desin. pluralis	38
емаша	ib.	еу про ѿ	98
емашы	ib.	еутем	144. 147
ен initio vocis	22	еутемеоре	ib.
— non	81	еутеморе	ib.
ене si negans	III. 114	еушип	112. 114
еп format composita	24	— ѿан	117
— pro ере	94	еушипе	112. 114
ере	94. 95	еушипі	ib.
ерe. pro ерее	102	еуже si affirmans	112. sq.
ера	56	еq. praefix. nomin.	34. 36
ег praefix. nominibus	34. 36	— praefix. adverbii	80
— praefix. adverbii	80	егри post verba	79
ет praefix. nominibus	34	еготи post verba	79
— qui	68	егори post verba	79
— format participia et adiectiva	69. 129	егрел cum suffixis	78
ета charact. perfecti	99	егри post verba	79
етиа cum suffixis	77	ехел cum suffixis	78
ете qui	68	ехи cum suffixis	ib.
— quando	109	и et e permuntantur	4
ети	144. 147	— Basm. pro a, e	16
етищетре	ib.	— Mem. pro a	ib.
етищат	67	норт desin. passiva	147

- Ητ̄ desin. pluralis 37
 — desin. passiva 149
 Ητ̄e desin. pluralis 38
 ε et τ̄ permuntantur .. 18
 — format composita .. 24
 — contractum prot̄o ... 30
 — articulus 30
 Εα 32
 Εαι 66
 Ει 67
 — ετ̄ 69
 Εηποτ̄ 55. 61
 Ερε 121. sq.
 Ῑ et εῑ permuntantur ... 4
 — additum in fine .. 16
 — Mem. pro ε̄, εῑ ib.
 — in fine vocis 22
 — desin. nominum ... 34
 — desin. pluralis 36
 Τοζε̄ sī affirmans 112. sq.
 Κ, Σ, ΕΤ̄, Ζ permuntantur 3
 — et Ζ permuntantur . 18
 Κᾱ format composita .. 24
 Κεη̄ utitur suffixis 71
 Κοη̄ utitur suffixis ... ib.
 Κοτοη̄ utitur suffixis . ib.
 Λ̄ et π̄ permuntantur 4. 18
 Λᾱ praemissa 27
 Λε̄ praemissa 28
 Λεq̄ praemissa ib.
 Λ̄ in fine 22
 — pro η̄ 30
 — non cum verbis ... 137
 Λᾱ da 119
- Λᾱ prefix. imperativis 119
 Λᾱ format composita . 24
 Λαρε̄ charact. optativi 106
 Λαρατ̄ utitur suffixis . 75
 Λαρ 49
 Λετ̄ praemissa ... 27. 34
 Λερ 49
 Λιμᾱ post verba 80
 Λιμη̄ 58
 Λιμο 57. 60
 Λιν̄t̄ praemissa 27. 34. 47
 Λιπατ̄ nondum cum ver-
 bis 140. sq.
 Λιπε̄ non cum verbis 138
 Λιπελ 144. 146
 Λιπελτρε̄ 144
 Λιπελερε̄ 144. 147
 Λιπερ 144. 146
 Λιπρ ib.
 Λιπρτρε̄ 144. 147
 Λ̄ excidit 18
 — initio 22
 — articulus 30
 — mutatur in Λ, Β, Λ̄, π 31
 — charact. nominum .. 33
 — nota genitivi, dativi,
 accus., ablativi . 40. 41
 — cum suffixis ... 56. 76
 — format adverbia ... 79
 — ... αη̄ non 81
 — ... αη̄ cum verbis 131 sq.
 — praefix. infinitis ... 123
 — non cum verbis .. 135
 Λᾱ praemissa 27. 74

πα pronomen	32	πτα charact. perfecti ..	99
— <i>circiter</i>	50	πτε nota genitivī ..	40. 41
— charact. imperfecti ..	95	— cum suffixis	55
— format futura ..	100. sq.	— charact. subiunctivi ..	103
παδη	74	πτελε	110
παι	66	πτερε	109
— ετ	70	πτηπ	40. 42
παιδι	75	— cum suffixis	76
παιη	ib.	πτοη <i>met</i>	54
παιχη	ib.	πτη	40. 41
παιχρη cum suffixis ..	78	πби	ib.
πε praemissa	28	οτ et ζ permuntantur ..	3
— articulus	30	— articulus	29
— charact. imperfecti ..	95	— desin. pluralis ..	36. 38
— format fut. Basm. 101. sq.		οτα cum suffixis	75
— <i>sunt</i>	150	οтнс cum suffixis	77
πε & charact. plusq. perf. 100		οтне desin. pluralis ..	38
πει	66	οтен <i>pars</i>	50
πειι cum suffixis	77	οтн desin. pluralis ..	37
πен articulus	30. 31	οтп <i>pars</i>	50
πенет	69	οтне <i>pars</i>	ib.
πерд pro πει	95	οтнте cum suffixis	77
πесе	75	οтωп <i>pars</i>	50
πет	69	π et ζ permuntantur ..	3
πεжд charact. imperf.		— et Φ permuntantur ..	18
<i>consuetudinis</i>	98	— articulus	30
πи	67	— nota vocativi	42
πи εт	69. 70	πа	32
πеој <i>met</i>	54	παι	66
πи articulps	30	παι εт	70
— pro πει	66. 95	πе articulus	30
πиι cum suffixis	77	— postpositum-imperf. 96	
πиод cum suffixis	76	— est	150
πг qui	68	πει	66

пер ет	79	τ adscitum ob suf-
пелт	69	fixa 153. 154. 156
пет	ib.	τα format composita .. 24
пец feria	50	— articulus possess... 32
пезе	152	— futuri
πι	67	ται
πι ет	70	ται ет
πι articulus	30	ταιе charact. futuri .. 103
πι pro пер	66	τε articulus
πтре	128	— est
πхил	123	τεи
πхилөрө	128	τелт
πхилте	ib.	тера
ρ et λ permuntantur	4	тет
— nota 100	5	ти
— pro 900 improban-		ти ет
— dum	ib.	тилог
β format composita ..	24	тηρ utitur suffixis 75
ρατ utitur suffixis	72	тηттн
ρе praemissa	28	† format composita .. 24
— pars	50	— articulus
пец praemissa	28	— pro τεи
ρо porta utitur praefixis 72		τεи non cum verbis 142. sq.
— os utitur suffixis	ib.	тот utitur suffixis 72
ε et ω permuntantur	18	тре
— in fine	23	τ и et ο permuntantur .. 4
εа praemissa	28	— desin. pluralis
кор dies	51	Φ и et π permuntantur .. 18
τ и et α permuntantur	4	— articulus
— et ο permuntantur ..	18	— contractum pro πε. ib.
— format composita ..	24	Φα
— articulus	30	Φαι
— nota vocativi	42	Φи
— desinentia	149	Φи ет

χ et κ permutantur	18	γεν articulus	29
χα format composita	24	εη	58
ω pro 200 improbandum 6		εη facies utitur suffixis.	73
— pro οε	17	εητ	58
ψ permutatur cum с,		εητ cor in comp. utitur	
χ, ς, δ	4. 18	suffixis	73
— intensivum	22	ει cum suffixis	77
για cum suffixis	76	εтел	40. 42
— charact. praesentis		εтп	ib.
consuetudinis	97	cum suffixis	76
ψал	112. 116	εтотп cum suffixis	78
ψалте	110	εл articulus	29
ψалт format composita.	25	εтакл ψал	117
ψар pro ψаре	98	εора magis	43
ψате	110	εоре magis	ib.
ψен format composita.	25	εоро magis	ib.
ψор praemissa	29	εпа utitur suffixis .	73. 74
ψтем non cum verbis 142		εω cum suffixis	77
sq.		χ, γ, κ permutantur ..	3
ϙ et Ϛ permutantur	4	— κ, ς, с, ψ, δ per-	
— et Ϟ permutantur	ib.	mutantur	5. 19
— notat 90	5	κε quod	82. 83
— in fine	23	— dicere	152
δ et Ϛ permutantur	18	κιн praemissa	29. 34
δα cum suffixis	76	κоoc	152
δател cum suffixis	78	κоc	ib.
δакер cum suffixis	ib.	κп hora	51
δηт in comp. utitur suff.	73	κω caput utitur suffixis.	74
Ϛ et δ permutantur	18	— dicere	152
Ϛа praemissa	29	κω·ммoc	ib.
Ϛа cum suffixis	76	δ, κ, с, ψ, ς permu-	
Ϛал articulus	29	tantur	5. 19
Ϛатп cum suffixis	76. 78	δиn praemissa	29. 34

INDEX CAPITUM

CAPUT I.	<i>De Elementis Scripturae</i>	<i>pag.</i>	1
§ 1.	<i>Alphabetum</i>	»	ib.
§ 2.	<i>Litterarum Pronunciatio</i>	»	3
§ 3.	<i>Potestas Litterarum Numerica</i>	»	5
§ 4.	<i>Geminatio Litterarum</i>	»	6
§ 5.	<i>De Signis Diacriticis</i>	»	ib.
§ 6.	<i>Lineola</i>	»	7
§ 7.	<i>Puncta, seu Thebaicorum, et Memphiticum</i>	»	10
§ 8.	<i>Accentus circumflexus</i>	»	11
§ 9.	<i>Apostrophus</i>	»	12
CAPUT II.	<i>De Dialectis</i>	»	13
§ 1.	<i>Clavis Trium Dialectorum</i>	»	15
CAPUT III.	<i>De Radicibus Primariis</i>	»	19
§ 1.	<i>De Radicibus Derivatis</i>	»	21
CAPUT IV.	<i>De Verbis Compositis</i>	»	23
§ 1.	<i>De Compositis ex duabus Radicibus</i>	»	ib.
§ 2.	<i>De Compositis cum Particulis</i>	»	27
CAPUT V.	<i>De Articulis</i>	»	29
§ 1.	<i>Articulus Indefinitus</i>	»	ib.
§ 2.	<i>Articulus Definitus</i>	»	30
§ 3.	<i>Articulus Possessivus</i>	»	32
CAPUT VI.	<i>Generalis Adnotatio in Universam Grammaticam</i>	»	ib.
CAPUT VII.	<i>De Nomine</i>	»	33

§ 1.	<i>Formae Nominum</i>	pag.	33	
§ 2.	<i>Genus Nominum</i>	»	34	
CAPUT VIII.	<i>De Numero Nominum</i>	»	35	
§ 1.	<i>Pluralia Regularia Memphitica</i>	..	»	36	
§ 2.	<i>Pluralia Regularia Thebana</i>	»	37	
§ 3.	<i>Pluralia Irregularia</i>	»	38	
CAPUT IX.	<i>De Casibus Nominum</i>	»	40	
CAPUT X.	<i>De Comparativis et Superlativis</i>	..	»	43	
CAPUT XI.	<i>De Numeris</i>	»	44	
§ 1.	<i>Numeri Cardinales</i>	»	ib.	
§ 2.	<i>Numeri Ordinales</i>	»	49	
§ 3.	<i>Particulae, et Nomina quae cum Nu-</i>	<i>meris saepe coniunguntur</i>	»	50
CAPUT XII.	<i>De Pronominibus Personalibus</i>	..	»	51	
§ 1.	<i>Affixa</i>	»	52	
§ 2.	<i>Praefixa</i>	»	ib.	
§ 3.	<i>Suffixa</i>	»	54	
§ 4.	<i>Casus Obliqui Pronominum</i>	»	55	
§ 5.	<i>Pronomina Personalia Geminata</i>	..	»	63	
CAPUT XIII.	<i>De Pronomine Possessivo</i>	»	64	
CAPUT XIV.	<i>De Pronomine Demonstrativo</i>	»	66	
CAPUT XV.	<i>De Pronomine Relativo</i>	»	68	
CAPUT XVI.	<i>De Substantivis, quae utuntur Suf-</i>	<i>fixis</i>	»	71
CAPUT XVII.	<i>De Adiectivis, quae utuntur Suf-</i>	<i>fixis</i>	»	74
CAPUT XVIII.	<i>De Praepositionibus</i>	»	75	
CAPUT XIX.	<i>De Adverbii</i>	»	78	
§ 1.	<i>De π Negativa</i>	»	81	
§ 2.	<i>De Coniunctione κε</i>	»	82	
CAPUT XX.	<i>De Verbis</i>	»	84	
	<i>Paradigma Praefixarum Verbi</i>	..	»	85	
	<i>Adnotationes ad Singula Tempora</i>				
	<i>Verbi</i>	»	93	

I. <i>Tempus Praesens</i>	pag. 93	
II. <i>Praesens et Participium</i>	» 94	
III. <i>Imperfectum</i>	» 95	
IV. <i>Perfectum</i>	» 96	
V. <i>Praesens Indefinitum, seu Consuetudinis</i>	» 97	
VI. <i>Imperfectum Indefinitum, seu Consuetudinis</i>	» 98	
VII. <i>Perfectum Secundum</i>	» 99	
VIII. <i>Plusquam Perfectum</i>	» 100	
IX. <i>Futurum Primum</i>	ib.	
X. <i>Futurum Secundum, et Participium Futuri</i>	» 101	
XI. <i>Futurum Tertium</i>	» 102	
XII. <i>Futurum Quartum</i>	» 103	
	<i>In Quatuor Futura Adnotatio</i> ... » 104	
XIII. <i>Imperfectum Futuri</i>	» 105	
XIV. <i>Modus Optativus</i>	» 106	
XV. <i>Tempus Subiunctivum</i>	» ib.	
XVI. <i>Tempus Compositum cum Particula</i>		
	<i>T. πτερε, M. ετε quando, cum</i> » 109	
XVII. <i>Tempus Compositum cum Particula</i>		
	<i>T. ώαπτε, M. ώατε donec,</i>	
	<i>quousque</i>	» 110
	<i>De Particulis Conditionalibus Ex-</i>	
	<i>cursus</i>	» 111
	<i>Coniunctio T. B. εψχε, M. ισχε</i> » 112	
	<i>Coniunctio T. εψωπε, M. εψωπ,</i>	
	<i>B. εψωπι</i>	» 114
XVIII. <i>Tempus Compositum cum Particula</i>		
	<i>επε si</i>	» ib.
XIX. <i>Tempus Compositum cum Particula</i>		
	<i>ώδη si</i>	» 116

<i>Imperativus</i>	pag. 118
<i>In Verbum τρε, ορε Excursus</i>	» 121
<i>Infinitum</i>	» 123
<i>Participium</i>	» 129
CAPUT XXI. <i>De Verbo Negante</i>	» 130
<i>Tempora cum Particula απ</i>	» 131
<i>Tempora cum Particula π...απ</i>	» ib.
<i>Adnotaciones</i>	» 133
<i>Tempus cum Particula η</i>	» 135
<i>Adnotatio</i>	» 136
<i>Tempora cum Particula ς</i>	» 137
<i>Adnotaciones</i>	» ib.
<i>Tempora cum Particula μπε</i>	» 138
<i>Adnotaciones</i>	» 139
<i>Tempora Composita cum ειπατε</i>	» 140
<i>Adnotaciones</i>	» 141
<i>Tempora cum Particula T. ται, M.</i>	
^γ γτειλ	» 142
<i>Adnotaciones</i>	» 144
CAPUT XXII. <i>De Verbis Passivis</i>	» 148
CAPUT XXIII. <i>De Verbo Substantivo πε, τε, πε</i>	» 150
CAPUT XXIV. <i>De Verbo ζε, vel κω dicere</i>	» 152
CAPUT XXV. <i>De Formis Verborum mutatis ob</i>	
<i>Suffixa</i>	» 153
CAPUT XXVI. <i>De Suffixis Verborum</i>	» 156
<i>Monitum</i>	» 159
<i>Additamenta ad Lexicon Linguae</i>	
<i>Copticae</i>	» 161
<i>Praefatio</i>	» 163
<i>Fragmentum Martyrii S. Coluthi</i>	» 165
<i>Additamenta ad meum Lexicon Lin-</i>	
<i>guae Copticae</i>	» 171
<i>Index Copticus</i>	» 201

FACTA A CENSORIBUS FACULTATE.

